

**UNIVERZITET U BEOGRADU
FILOLOŠKI FAKULTET**

**ENGLESKI ROMAN ZA DECU I MLADE U PREVODU
NA SRPSKI JEZIK
STUDIJA I BIBLIOGRAFIJA (1972-2011)**

DOKTORSKA DISERTACIJA

Kandidat

Ms Danijela Mišić

Mentor

Prof. dr Aleksandra Vraneš

Beograd 2014.

UNIVERSITY IN BELGRADE

PHILOLOGICAL FACULTY

**ENGLISH NOVEL FOR CHILDREN AND YOUNG PEOPLE
TRANSLATED INTO SERBIAN LANGUAGE
STUDY AND BIBLIOGRAPHY (1972-2011)**

DOCTORAL DISSERTATION

Candidate

MSc Danijela Misic

Mentor

prof. Aleksandra Vranes, Ph.D.

Belgrade, 2014

**Engleski roman za decu i mlade u prevodu na srpski jezik – studija i bibliografija
(1972-2011)**

Rezime	7
Summary	9
Uvod	11
1. Karakteristike engleskog romana za decu i mlade	14
1.1. Avantura, mašta i život u romanu <i>Robinson Kruso</i> Danijela Defoa (1660-1731)	19
1.2. Višedimenzionalni tekstualni prostor u romanu <i>Guliverova putovanja</i> Džonatana Svifta (1667-1745)	22
1.3. Slika dečje obespravljenosti i socijalne nepravde u romanu <i>Oliver Twist</i> Čarlsa Dikensa (1812-1870)	28
1.4. Projekcija smisla ljudskoga duha u romanu <i>Vodenica na Flosi</i> Džordž Eliot (1819-1880)	31
1.5. Funkcija prevoda sa engleskog na srpski jezik u komparativnom izučavanju engleske i srpske književnosti za decu (<i>Alisa u zemlji čuda</i> Luisa Kerola) (1832-1898)	35
1.6. Igra kao osnovni element slobode junaka u književnom delu <i>Doživljaji Toma Sojera</i> Marka Tvena (1835-1910)	49
1.7. Verbalni i neverbalni govor u delu <i>Knjiga o džungli</i> Radjarda Kiplinga (1865-1936)	50
1.8. Personifikacija života animalnog sveta u romanu <i>Glas divljine</i> (<i>Call of the Wild</i>) Džeka Londona (1876-1916)	54
1.9. Pevedena dela engleskih pisaca u školskoj biblioteci kao lektira po izboru (Erik Najt: <i>Lesi se vraća kući</i>) (1897-1943)	58
1.10. Džoana Rouling: <i>Hari Poter</i> (1965-)	61
1.11. Ketj Hopkins: <i>Razmažena princeza</i> (1953-)	67
2. Prevođenje kao uslov kulturološke komunikacije	71
2.1. Uloga institucija kulture u prevođenju engleskog romana za decu i mlade na srpski jezik	71

2.1.1. Uloga izdavačkih kuća	72
2.1.2. Uloga srpskih književnih časopisa	73
2.1.3. Uloga prevodilačkih agencija	76
2.1.4. Uloga američkog kutka u približavanju engleske literature za decu i mlade	78
2.2. Prevodioci engleskog romana za decu i mlade na srpski jezik	79
2.3. Komparativna analiza prevoda romana za decu i mlade na srpski jezik	84
2.3.1. Prevod kao metafora dečjeg sveta	84
2.3.2. Prevodilačka sloboda	87
3. Recepcija engleskog romana kod čitalačke publike u Srbiji	90
<i>Zaključak</i>	96
<i>Conclusion</i>	100
4. Bibliografija	105
<i>Literatura</i>	292
<i>Elektronski izvori</i>	298
<i>Indeks imena</i>	299
<i>Indeks prevodilaca</i>	302

**English novel for children and young people translated into Serbian language-study
and bibliography (1972-2011)**

Summary (Serbian)	7
Summary (English)	9
Introduction	11
1. Characteristics of English novel for children and young people	14
1.1. Adventure, imagination and life in the novel <i>Robinson Crusoe</i> by Danie Defoe (1660-1731)	19
1.2. Multidimensional textual space in the novel <i>Gulliver's travels</i> by Jonathan Swift (1667-1745)	22
1.3. The image of children's disenfranchisement and social injustice in the novel <i>Oliver Twist</i> by Charles Dickens	28
1.4. Projection of the sense of human's spirit in the novel <i>The Mill on the Floss</i> by George Eliot (1819-1880)	31
1.5. The function of translation from English into Serbian language in comparative study of English literature for children (<i>Alice in Wonderland</i> by Lewis Carroll) (1832-1898)	35
1.6. Play as the fundamental element of heroes' freedom in the literary creation <i>The Adventures of Tom Sawyer</i> by Mark Twain (1835-1910) ...	49
1.7. Verbal and nonverbal speech in the novel <i>The Jungle Book</i> by Rudyard Kipling (1865-1936)	50
1.8. Personification of life of the animal world in the novel <i>Call of the Wild</i> by Jack London (1876-1916)	54
1.9. Translated creations of English authors in the school library as optional readings (Eric Knight: <i>Lassie come home</i>) (1897-1943)	58
1.10. Joanne Rowling: <i>Harry Potter</i> (1965-)	61
1.11. Cathy Hopkins: <i>Brat Princess</i> (1953-)	67
2. Translation as a condition of cultural communication	71
2.1. The role of culture institutions in translation of English novel for children and young people into Serbian language	71
2.1.1. The role of publishing houses	72
2.1.2. The role of Serbian literary magazines	72
2.1.3. The role of translation agencies	76
2.1.4. The role of the American Corner in getting familiar with the English literature for children and young people	78

2.2. Translator of the English novel for children and young people into Serbian language	79
2.3. Comparative analysis of translation of the novel for children and young people into Serbian language	84
2.3.1. Translation as a metaphor of children's world	84
2.3.2. Freedom of translation	87
3. Reception of the English novel in Serbian readers	90
Conclusion (Serbian)	96
Conclusion (English)	100
Bibliography	105
Literature	292
Elektronic sources	298
Index of names	299
Index of translators	302

Rezime

Tema pod nazivom *Engleski roman za decu i mlade u prevodu na srpski jezik – studija i bibliografija* obuhvata period od 1972. do 2011. godine. Namera istraživača u ovoj doktorskoj tezi bila je da otkrije naslove koji su u okviru navedenog perioda bili prevedeni sa engleskog na srpski jezik, sadržaje, žanrovsku strukturu, likove koji su akteri radnje, tematiku, kao i ideje pisaca. Kompleksnost teme koja je okupirala našu pažnju nametnula je potrebu analize pojedinih vrednosnih elemenata navedenih romana koje su služile kao aplikacija. Smatrali smo da se iz njihovih celina, putem bitnih segmenata, može steći utisak i saznanje o vrednostima koje englesku kulturu, civilizaciju i jezik čine različitom od drugih. Isto tako, romanima koji su tretirani kao školska lektira pristupano je po kriterijumima kritičkog i estetskog vrednovanja, uz pomoć delova originala i prevoda. Široki raspon tema i ideja, raznovrsnost pristupa pisaca različitih vremenskih perioda i geografskih sredina, određivao je tematski okvir pristupa romanima, što se iz naslova prvog, teorijskog dela uočava. Ti delovi teksta, i različiti metodološki pristupi romanima, po svojim osnovnim polazištima, čine celinu, koja, i pored svojih kompozicionih obeležja, daje podatke o autorima i unutrašnjim formama književnih dela. Kako bismo se uverili u autentičnost pojedinih (bitnih) vrednosti romana, služili smo se engleskim originalom, ili samostalnim prevodom. Naročito smo ukazivali na funkciju dijaloga, dramatičnost avanturističkih scena u kojima junaci formiraju svoje životne stavove, humoristične situacije, psihološke detalje u kojima se otkrivaju emocije junaka, opisi prirode i sredine u kojoj se radnja događa. Sve te kompozicione, jezičke i stilske osobenosti koje čine unutrašnju formu dela, pokušavali smo da izdvojimo, i po tvrdnjama savremenih teoretičara književnosti, pokušamo da dokažemo da su književna dela koja su bila predmet naše pažnje, jedinstvena i neponovljiva.

Drugi deo rada sadrži bibliografiju onih prevedenih dela koja po svojim književnoteorijskim karakteristikama mogu biti predlog mladim recipijentima i proučavaocima kao izvori identifikacije i saznanje o univerzalnim pojavama u životu i svetu. Na taj način, težili smo u radu da potvrdimo stav da se u originalu i prevodu, različitošću pristupa, stvara slika ili mozaik o književnim delima kao svojevrsnim estetskim fenomenima. Zadržavanjem na višeznačnim jezičkim konstrukcijama trudili smo se da otkrijemo polisemičnost jezika i njegovu ekspresivnost, naročito u romanima nastalim krajem 20. i početkom 21. veka, kao što su slikovitost, ritmičnost, emocionalnost, konkretnost. Analitičko-sintetičkim postupcima i uočavanjem vrednosti prevoda i originala, uvažavajući

stav Aristotela (parafrazirano), da jeziku treba dati formu nečeg neobičnog po čemu će se književni tekst razlikovati od običnog vida komunikacije, navodima bibliografije izbora prevedenih dela, dali smo informacije do kojih smo došli istraživanjem i definisali stavove o pojedinačnim vrednostima književnih dela engleskih pisaca, služeći se mislima teoretičara književnosti, prevodilaca i estetičara.

Summary

Doctoral dissertation entitled *'English novel for children and young people translated into Serbian language – study and bibliography'* includes the period 1972-2011. The intention of the researcher in this doctoral dissertation was to find out which novels had been translated from English into Serbian language during this period, to find out about their contents, genre structure, main characters, topics and writers' ideas. Complexity of theme that occupied our attention imposed the need to analyze certain value elements of mentioned novels which were used as application. We thought that from certain extracts of these novels and with important segments we could get an impression and knowledge about values that make the English culture, civilization and language different from others. Likewise, novels that are treated as school reading were approached on the base of criteria of critical and aesthetical evaluation, with the help of segments of the original and translated works. A wide range of themes and ideas, various approaches of writers from different time periods and geographic areas, determined thematical frame of approaching the novels which can be noticed in the title of the first, theoretical part of dissertation. These text segments, and various methodological approaches to novels, according to their starting points, make a whole, which except its compositional characteristics, offers information about authors and inner forms of literary creations. In order to ensure the authenticity of certain (important) values of novels, we used the English original or independent translation. We particularly indicated the function of dialogue, dramatic adventurous scenes in which heroes form their life attitudes, humoristic situations, psychological details that reveal heroes' emotions, descriptions of nature and the environment where the action takes place. All these compositional, linguistic and stylistic characteristics that make the inner form of literary creation, we tried to segregate, and according to the claims of contemporary literary theorists, to prove that literary creations which occupied our attention are unique and unrepeatable.

The second part of dissertation contains bibliography of those translated literary creations which can be proposed to young recipients and scholars as sources of self identification and the knowledge of universal phenomena in life and world. Thus we aspired in this work to confirm the attitude that in the original and translated work, with the use of a number of different approaches, an image or a mosaic is created about literary works as some kind of aesthetical phenomena. By keeping our attention on ambiguous linguistic constructions we tried to discover polysemy of language and its expressiveness, especially in

novels written in the end of the 20th and the beginning of the 21st century, such as vividness, rhythmicity, emotionality, concreteness. By analytical-synthetical procedures and by recognition of values of translation and the original creation, by taking into account Aristotle's attitude (paraphrased), that language should be given the form of something unusual that would make literary text different from common form of communication, by bibliographic allegation of selected translated creations, we provided information we had obtained by investigation and we defined attitudes about individual values of literary creations of English authors, using ideas of literary theorists, translators and aestheticians.

Uvod

Iz korpusa koji čini drugi deo doktorske disertacije izdvojili smo markantne književnike i njihova dela za decu i mlade rukovodeći se njihovom recepcijom na srpskom govornom području u periodu od 1972. do 2011. godine. Prevodi o kojima će biti reči imaju više verzija u kojima se ogledaju prevodioci kao stvaraoci u zavisnosti od vremena i potreba sredine koja prihvata dela, koja su, nesumnjivo, imala uticaja na ostale evropske i svetske književnosti, a logično je, i na srpsku. Izbor koji je načinjen ukazuje na specifično viđenje doktoranda izazvanim književno-umetničkim tekstom navedenih autora.

Prvi deo disertacije, kako smo se opredelili, sadrži 11 autora romana različite tematike, romani koji su doživeli više izdanja u više izdavačkih kuća na teritoriji Srbije. Romani su pisani engleskim jezikom, a pisci potiču sa engleske i američke govorne teritorije, kao i sa teritorija koje su kolonizacijom primile engleski jezik kao svoj i pisci u egzilu. Teme su formulisane u skladu sa namerom da se iskaže osnovna estetska vrednost romana u prevodu. Pošlo se od ideje da definisane teme korespondiraju među sobom gradeći celinu iz koje izbijaju nezaobilazne vrednosti književnosti za decu uopšte, i romana kao dužih epskih formi posebno: igra, humor, nonsens, preplitanje sna i jave, slikovit jezik i ostale vrednosti na koje će se ukazivati uz pomoć prevoda, kritičke literature, teorije i istorije književnosti i ličnog istraživačkog postupka.

Svako delo, a u ovom slučaju engleski roman za decu i mlade u prevodu na srpski jezik, ukoliko poseduje estetske, etičke, stilske i druge vrednosti, dozvoljava da mu se pride sa različitih aspekata i da se prouči uz pomoć više tehnika pristupa književnom tekstu. Složenosti problema doprinosi svojevrsnost umetničkih postupaka kojima se književnici služe u prikazivanju društveno-istorijske sredine, vremenskog okvira, odnosa među likovima, a posebno u prevođenju sa izvornog – engleskog, na ciljni – srpski jezik.

S obzirom na to da smo za izradu teme definisali problem i samo formalno odabrali i izvukli engleske romane za decu i mlade iz ukupnog društvenog i duhovnog konteksta, opredelili smo se za one najprevođenije, o čemu će u posebnom poglavlju rada biti reči. Romane koji su činili lektiru dece u prošlosti i lektiru koja i danas budi radoznalost i interesovanje, neophodno je pri analizi prepoznati i obrazložiti pojave, uticaje, sličnosti i razlike, kao i autonomnost pisaca koja je došla do izražaja u stvaralaštvu.

Književni tekst oblikuje životnu stvarnost, a posao istraživača je da otkrije suštinu umetničkog postupka i ideju pisca koja kao nevidljiva nit prožima delo i doprinosi

proširivanju značenja kako bi se u mislima čitalaca i proučavalaca izazvao produženi doživljaj iskazan poentom ili nekim drugim emocionalnim efektom.

Saznanja koja pružaju teorija i istorije književnosti, kao i brojne teorije prevođenja ukazuju na činjenicu da pri recepciji književnog dela čitalac treba da uoči vezu koju nameće struktura, a uz to i jezik, kako originala, tako i prevoda. Igre reči koje koriste pisci za decu kako bi iskazali svoje misli, simbolično-metaforične slike događaja i doživljaja, jezik i stil primeren deci određenog uzrasta, izgrađuju se po principima unutrašnje i spoljašnje jezičke logike. Svi ti elementi pomažu prevodiocu, da izborom odgovarajućih izraza, prevedu misao ili ideje pisca. U radu će se na odabranim primerima pokazati različiti postupci u prevođenju s obzirom na to da prilikom prevođenja književnog dela iz jednog jezika u drugi ima teškoća zbog specifičnosti stila i jezika pisca, kojim se dočarava melodija, ritam jezika koji se prevodi, dijaloške i monološke forme, sintaksa rečenice i teksta.

Kao i u drugim umetnostima, i u književnosti i književnosti za decu, teme i motivi se prepliću, a dela o kojima ćemo raspravljati, svojom sadržinom, jezikom i obuhvatnošću teme izlaze iz vremenskih i geografskih okvira noseći univerzalne vrednosti. Čitaoci ih doživljavaju kao svoje, a ove misli potkrepljujemo mislima pisca Getea: „Ljudi misle, rade i osećaju gotovo isto kao i mi, i sve više uviđam da je poezija opšte dobro čovečanstva i da se ona svuda i u svim ljudima javlja na isti način. Nacionalna književnost sad više ne znači mnogo, došlo je vreme svetske književnosti i svako treba da doprinese da se ona što više razvije.” (Konstantinović, 181).

Jezik književnog dela je živa materija, jedino su konstantne promene, kako ističu značajni lingvisti, te je utoliko značajniji cilj istraživača koji otkriva vrednosti prevedenih romana uz pomoć znanja originalnog jezika i svojih misaonih snaga da prodre u to živo tkivo jezika, uoči specifičnosti stvaralačke slobode pisaca, kao i karakteristike epoha i književnih pravaca kojima oni pripadaju. Iz te potrebe u tekstu teze ćemo pristupiti analizi raznovrsnih tema, ukazivaćemo na osobine romana koje će biti samim naslovima nagoveštene.

Značajna pažnja u radu biće posvećena prevođenju kao uslovu kulturološke komunikacije, kao i ulozi institucija kulture u izboru i prevođenju engleskog romana za decu i mlade na srpski jezik. To su: izdavačke kuće, književni časopisi, prevodilačke agencije i dr. Posebno poglavlje baviće se prevodiocima, načinom njihovog prevođenja i prevođenjem kao stvaralaštvom. U tom smislu komparativna analiza prevoda romana za decu pokazaće svu složenost koju posao prevodioca nosi s obzirom na to da u odabranim romanima dečji svet simbolizuje igru, maštu, humor, brigu i muku postojanja, preplitanje sna i jave, stvarnosti i fantazije.

Zadatak istraživača je da ispita recepciju prevedenih romana kod čitalačke publike u Srbiji i proveri način prihvatanja dela koja su tokom godina bila prevedena i, najčešće, prilagođavana vremenu i potrebama sredine. Recepciji dela engleske književnosti doprinosi američki kutak koji raznovrsnim radioničarskim pristupom originalnim i prevedenim delima doprinosi multijezičkoj komunikaciji.

Drugi deo doktorske teze sadržaće bibliografiju prevedenih romana za decu i mlade u periodu od 1972. do 2011. godine. Slika koju će bibliografija stvoriti daće odgovor na pitanja koja smo tokom rada postavljali, a koja se odnose na vrednosti prevedenih romana za decu i mlade. Bibliografski materijali biće sređeni hronološkim redom.

1. KARAKTERISTIKE ENGLESKOG ROMANA ZA DECU I MLADE

Put razvoja romana kao književne vrste dosta je dug, a svaki roman ponaosob slika kulturu i civilizacijski odnos prema pojavama, razmišljanjima, verovanjima, filozofiji tumačenja života. pisci ovoga žanra poklanjali su čitaocima svoje snažne duhovne svetove, jedinstvena iskustva koja se prepoznaju kao slojevita i raznolika. Očigledna je jezička veza sa prošlošću koja je piscima koristila kao izvor za novo stvaranje i preoblikovanje sadržaja koji će estetskim, vaspitnim, saznavnim i drugim vrednostima privlačiti pažnju recipijenata. Tradicionalni romani nastali u engleskoj kulturi i istoriji koji su nekim svojim segmentima bili bliski dečjoj psihologiji i saznavnoj moći, nadograđivani su novim sadržajima, formom, i raznovrsnom tematikom. Čudesnost, avanture, igra, mašta, nonsens, slikovit jezik i njegova melodija nezaobilazne su estetske kategorije koje se prepoznaju u delima engleskih romansijera. U književnostima drugih evropskih naroda, kao i u engleskoj književnosti, ovaj žanr imao je svoje preobražaje: počev od avanturističkog, alegorijsko-simboličkog, socijalnog, satiričnog do psihološkog i naučno-fantastičnog. Ti podaci govore o tome da engleski roman za decu i mlade ima svoj značajni razvojni luk.

Vrste engleskog romana za decu i mlade sadrže elemente koji se mogu prepoznati po motivima i u ostalim zapadnoevropskim književnostima, kao što su francuska, nemačka i druge. Svojevrni engleski jezički sistem doprinosi razumevanju mentaliteta junaka sredine u kojoj se radnja događa. Opisi prirode kao autentični umetnički doživljaji u alegorijsko-simboličnim tekstovima romana, uz korišćenje narativne snage pisaca i detalja, oslikavaju živi svet koji svojim specifičnostima i danas aktuelizuje znatiželju onih koji u njega urone. Takav je primer opisa džungle, slapova Misisipija, zagonetnosti sevrih morskih dubina i dr.

Teme koje zaokupljaju pažnju dece i mladih raznovrsnim umetničkim sredstvima u originalu i prevodu, bogate saznanja o kulturi dijaloga, mišljenja, tradiciji i jeziku drugoga naroda. Podstiču misao o vrednostima, kao i nedostacima sopstvene kulture i jezika. Ovakvi obostrani uticaji humanizuju svest čitalaca, a melodija stranog jezika podstiče vrednovanje akustike sopstvenog.

O recepciji engleske književnosti i u okviru nje, engleskog romana za decu i mlade, govorili su eminentni stručnjaci i istraživači. Uvidom u njihova saznanja i ličnim proučavanjem problematike, mogu se izložiti sledeće karakteristike:

- S obzirom na tematiku kojom se pisci romana za decu i mlade bave, izdvaja se više vrsta: avanturistički, socijalni, alegorično-simbolički, satirični, psihološki, naučno-fantastični, roman priča o drušinama i dr.

- Dominantnu temu u romanima prožima avanturizam, fantastika i putopisna egzotika.
- Prikazani su izvanredni portreti dece junaka, svetovi odraslih i animalnog sveta.
- Na osnovu istraživanja značenjskih elemenata u izabranim romanima jasno se uočavaju dve kategorije junaka po lingvisti Ronaldu Bartu: actant (onaj koji deluje, koji je dinamičan) i personaž (onaj koji svoj karakter iskazuje kroz monolog ili priču). Npr. Alisa ulazi u sukob sa sredinom, Tom Sojer sa tetkom i vršnjacima itd. U romanima srećemo junake pustolove (R. Kruso, Guliver) i svetove animalnih junaka.
- Svetove animalnih junaka pisci predstavljaju kao značajne učesnike u stvaranju prirodne harmonije i trajne obnove života u džungli (Kipling) ili kako to čini Džek London u knjizi *Zov divljine* u kojoj gradi interesantne portrete junaka životinja, otkriva njihovu psihologiju, borbu za opstanak i odnos prema ljudima različite intelektualne i fizičke prirode. Alegorijska slika životinjskog sveta simbolizuje prirodu čoveka koji ima svoje dostojanstvo, što je prepoznatljivo u knjizi E. Najta *Lesi se vraća kući*.
- U analizi prevedenih romana uočavaju se romani o individualizmu i družinama kao i realistički roman (*Oliver Twist*).
- Evropska kultura i jezik osećaju se i na američkom kontinentu o čemu svedoče dela M. Tvena, Dž. Eliot i dr.
- Roman za decu i mlade utemeljili su D. Defo i Dž. Swift.
- U svim izabranim romanima uočava se etički i estetički sloj strukture, a ti elementi biće osvetljeni kroz istraživanja u daljem tekstu doktorske teze.

Romani o kojima će biti reči u doktorskoj tezi odabrani su iz obilne bibliografije prevoda romana sa engleskog na srpski jezik, a s obzirom na raznovrsnu tematiku i vremenski period koji je u njima obuhvaćen biće analizirani sa različitih književno-teorijskih aspekata. Glavna pažnja biće posvećena romanima za decu i mlade koji su prevedeni na teritoriji Srbije u periodu od 1972. do 2011. godine. Bibliografska slika prevoda upućuje istraživače i proučavaoce u potrebu i smisao recepcije od strane čitalaca i ciljeva i zadataka nastavnih planova i programa škola u Srbiji, kao i lektire po slobodnom izboru. Na taj način, čitanjem i diskusijama o pročitanoj, uočiće se karakteristike engleskog romana što sve zavisi od kvaliteta prevoda. Vrednim delima engleske književnosti upotpuniće se umetnički sadržaji koje recipiraju deca i mladi, steći će se najznačajniji podaci o piscima, o najčitanijim i najprevođenijim delima, kao i mogućnostima novog čitanja engleskog romana za decu i mlade.

Da bismo osvetlili činjenice o karakteristikama engleskog romana za decu i mlade poći ćemo od istraživanja eminentnih evropskih teoretičara, kritičara i prevodilaca, uzimajući u obzir i srpske proučavaoce ove vrste umetnosti. S obzirom na to da prevod predstavlja svojevrsnu komunikaciju između dva jezika, dva entiteta, dve sredine i dva vremenska perioda, senzibilitet pisaca i prevodilaca otkriva jedinstvenost u tumačenju života, avantura dece junaka nosilaca radnje, slike specifičnih igara, oporog engleskog humora, dijaloških scena, opisa dramatičnih situacija. Naše opredeljenje za istraživanje značajnih elemenata prevedenih romana o kojima će u sledećim poglavljima biti reči doprineće dubljem saznanju o tome da je prevodima načinjen kvalitativni i kvantitativni pomak upoznavanja kulture i identiteta engleskog jezika. Istovremeno, upoznavanjem engleske kulture od strane čitalaca, razviće se svest o bogatstvu i jedinstvenosti sopstvene kulture i nasleđa.

Roman za decu i mlade u zapadnoevropskoj književnosti, naročito u engleskoj i francuskoj, nastao, po istraživanjima značajnih istoričara i teoretičara književnosti, u 12. veku, doživljavao je mnoge transformacije u pogledu izbora tema, motiva, korišćenja simbola, igre, humora i dr. Raznovrsnosti značenjskih konotacija, izborom tematskih polazišta, sinhronizacijom likova, događaja i ostalih kompozicionih i strukturnih elemenata koji roman za decu čine ravnopravnim sa romanom za odrasle, tokom razvoja doprineli su ugledni pisci čija dela predstavljaju lektiru za decu i u današnje vreme. Posebne zasluge nose, pored drugih evropskih pisaca, Čarls Dikens, Tomas Man, Danijel Defo, Džonatan Svift, Džek London i drugi. Jovan Deretić u svojoj knjizi *Srpski roman (1800-1990)* ističe da u prvoj polovini 19. veka „roman zauzima jedno od najistaknutijih mesta u prevedenoj literaturi.” (Deretić, 62). Prema tome, i prevedeni romani za decu i mlade utiču na utvrđivanje dominantnih žanrova u srpskoj književnosti 19. veka.

U engleskim romanima za decu i mlade kao razvijenoj epskoj formi iz života čoveka i svetova prirode i životinja, raznovrsnim literarnim postupcima ostvaruje se estetska i vaspitna funkcija. Tako je avantura Robinsona Krusoa i njegovih saputnika uzbudljiva i nedorečena, a odrasli i mladi čitaoci u njima otkrivaju žeđi za daljinama i uvek drugačijim susretima. Književno oblikovanim materijalom, kroz slike likova i događaja, ovaj avanturistički roman o kome donosimo sudove zahvaljujući prevodima, i danas ima vaspitni značaj.

„Među engleskim romanima 19. veka koji se usredsređuju na temu vaspitnog dejstva raznovrsnih činilaca na formiranje ličnosti glavnog junaka, te tako imaju u širem smislu obeležja vaspitnih romana je Dikensov roman *Oliver Twist* (1837-8)” (Rečnik književnih termina, 717). Osim vaspitne, prikazom šire društvene sredine, pisac slika i socijalni milje

Engleske pričama u priči i o pričanjima o čemu svedoče zabeleženi podaci o tome koliko je pisac Čarls Dikens, a i drugi, poklanjao pažnje recepciji dela, te je na književnim večerima imao potrebu da čita odlomke iz neobjavljenih knjiga. Polazio je od toga da njegove teme i ideje nisu dovoljno dobar dokaz za prijem i život knjiga. Prema rečima književnog istoričara i teoretičara Hrista Georgievskog, „Dikens je u romanu *Oliver Twist* stvorio prvog pravog romanesknog junaka – dete čije je detinjstvo obeleženo patnjom, neizvesnošću i teškom borbom za opstanak” (Georgievski, 93). Funkcionalnost ovog Dikensovog deteta, čoveka koji nosi kritiku engleskog društva, ogleda se u odnosu na druge likove kroz dramatične vidove komunikacije. Sve te tematske, stilske i jezičke specifičnosti uticale suna pisce generacija koje su dolazile, a značajan je podatak da se pisac Franc Kafka oduševljavao Dikensovom stvaralačkom tehnikom u romanima i pripovetkama. Iako ovog junaka, Olivera Twista, stvarnost stalno razočarava, on uporno očekuje nešto više, drugačije od onoga što doživljava. Pisac ga u problematičnim situacijama uči kako treba da prepozna složene odnose u društvu koje mu ranjava nenarušenu dečju prirodu.

Romani Džonatana Svifta, među njima *Guliverova putovanja* slikaju društvenu stvarnost simbolično-algorijskim slikama. Definišu se kao romani sa tezom jer iznose piščev pogled na svet i pojave u njemu kao što su poštovanje moralnog i političkog načela.

Pisac Džek London u romanu *Glas divljine* kroz personifikaciju životinjskog svetasluka privrženost ljudskom rodu, s jedne strane, i dehumanizaciju koja razjeda čoveka. Njegov moto koji ga je u životu pratio glasi: „Moja je poruka, braćo, da dobra vremena dolaze kad će sve u svetu biti dobro i kad više neće biti ni gospodara, ni robova.” („My message is, my brothers, that good times are coming when everything in the world will be fine and there will be no masters or slaves anymore”).

Mark Tven je, pišući romane o detinjstvu i dečaštvu odbacio idealizovanog dečaka, junaka, nosioca radnje, osvetlio likove dece iz života, iz svetova prošlih detinjstava, kako bi ukazao na plemenite postupke, borbenost radi dokazivanja pravde i potreba afirmisanja ideja koje i odrasli imaju. Na taj način, ovaj i drugi romani, sačuvali su filozofiju života, mudrost i dubinu duše pisca Tvena.

U razvoju romana o kojima će detaljno biti reči asimiluju se životni sadržaji odabranih vremenskih perioda. Tako je tradicionalni roman nadograđivan novim sadržajima i novom formom i drugačijim tematsko-motivskim okvirima. Nove vrednosti prikazivane duhovnim, kreativnim i imaginativnim slikama kojima se bogate sadržaji u slici, zvuku, simboli, igri reči, emocionalnoj poruci, prikazivanjem uzvišenog u običnom i obrnuto, dolaze do izražaja u romanu Luisa Kerola *Alisa u zemlji čuda*. Slike o ličnostima i

dogadajima koje Kerol stvara nose univerzalne vrednosti koje čitaoci različitih vremenskih perioda i geografskih sredina doživljavaju na svoj način. Prevodi koje smo analizirali ukazuju na perceptivno polje pisca i perceptivno polje – razumevanje čitalaca. Iako su događaji, pojave i likovi izmešteni iz realnog sveta u kome odrasli stvaraju ili ruše kosmičku harmoniju, erupcija, na prvi pogled besmislenih reči i rečenica glavne junakinje Alise i njenih saputnika u zemlji čuda, osvetljava burnii nedovoljno shvaćen dečji svet.

Ono što predstavlja prekretnicu u pisanju engleskog i zapadnoevropskog romana za decu i mlade, te elemente prepoznamo u Kerolovom izbegavanju jednoličnosti i monotonije prikazivanja postupaka junaka. On se služi specifičnim umetničkim postupcima u kojima nema ustaljenih verbalnih zakona. Uvidom u original i prevod uočava se nonsensna linija pripovedanja sadržana u novom, neočekivanom događaju ili saznanju komponovanom u mikro priče koje kao mozaik grade makroknjiževnu strukturu modernog romana za decu.

Kratkim presekom kojim smo imali nameru da prikažemo osobenosti engleskog romana za decu i mlade smatramo da smo stvorili osnovu za detaljnu analizu jedanaest najprevođenijih romana čemu nam svedoči bibliografska slika navedenog perioda. Iz bojazni da se određene činjenice ne ponavljaju, što se karakteristika romana tiče, opredelili smo se za analizu i istraživanje stvaralačkih postupaka pisaca i, istovremeno, za karakteristike prevoda koji koristimo u radu:

- 1.1. Danijel Defo: *Robinson Kruso* - (1660-1731)
- 1.2. Džonatan Svift: *Guliverova putovanja* – (1667 -1745)
- 1.3. Čarls Dikens: *Oliver Twist* – (1812-1870)
- 1.4. Džordž Eliot: *Vodenica na Flosi* – (1819-1880)
- 1.5. Luis Kerol: *Alisa u zemlji čuda* – (1832-1898)
- 1.6. Mark Tven: *Doživljaji Toma Sojera* – (1835-1910)
- 1.7. Radjard Kipling: *Knjiga o džungli* – (1865-1936)
- 1.8. Džek London: *Zov divljine* – (1876-1916)
- 1.9. Erik Najt: *Lesi se vraća kući* – (1897-1943)
- 1.10. Džoana Rouling: *Hari Poter* (1965-)
- 1.11. Ket Hopkins: *Razmažena princeza* (1953-)

1.1. Avantura, mašta i život u romanu **Robinson Kruso** Danijela Defoa (1660-1731)

Danijel Defo (Danijel Defoe) rođen je u Londonu 1660. godine. Nemirni duh, okrenut avanturama i dar za umetničkim uobličavanjem životnih situacija usmerili su ga ka pisanju. Napisao je dosta knjiga, a najveći uspeh postigao je romanom *Robinson Kruso*. Pri pisanju ovoga romana autor je ugrađivao svoje misli i ideje vodeći računa i o recepciji čitalačke publike, kao i o estetskoj, saznoj i kulturnoj funkciji kao nezaobilaznim elementima bez kojih život umetničkog dela ne može postojati. Očigledno je da je sam Defo svoje ideje i shvatanja ugrađivao u tekst romana kako bi se očekivana funkcija ostvarila.

Specifičnom strukturom i umetničkom organizacijom materijala koji zaokuplja temu romana, pisac je uspeo da stvori kompleksno delo sa mnogo pouka, poruka, avantura i, pre svega, života koji uvek može iznenaditi, kao što u prirodnom ambijentu iznenađuje glavnog junaka. Svoj autorski glas pisac u kritičnim momentima pozajmljuje Robinsonu koji ni u jednom momentu nije želeo da usamljenički, na pustom ostrvu, provede dvadeset osam godina.

Roman *Robinson Kruso* prvi je engleski roman koji se pojavio u novinama u celini (*London Post* od 17. X 1719. do 17. X 1720. godine). Na osnovu pretraživanja literature i bibliografije prevedenih engleskih romana za decu i mlade došli smo do saznanja da je ovaj roman prvo delo engleskog pisca koji je preveden 1799. godine u celini. Dragoceni su podaci koji govore o tome da je ovaj roman, prema izveštajima Narodne biblioteke Srbije, u celom 20. veku bio najčitanija knjiga posle Šekspira, Bajrona i Miliona. Popularnost romana sasvim je razumljiva u vremenu kada se ceni realizam, optimizam i vrednost, što čini osnovnu poruku dela.

O značaju pojave ovoga romana u veku prosvetiteljstva od nastanka do danas, pojavljivala su se različita, često kontradiktorna mišljenja. Navešćemo misao jednog od najvećih racionalista 18. veka, Žan Žaka Rusoa, koji u svom delu *Emil* nastalom 1762. godine piše: „Ta će knjiga biti prva koju će moj Emil pročitati. Ona će dugo predstavljati čitavu njegovu biblioteku i zauvek zauzimati u njoj počasno mesto. Po njoj ćemo proveravati stupanj razvitka svojih sudova. Dok god naš ukus ne postane iskvaren, čitanje te knjige uvek će nam biti prijatno. Pa koja je to čarobna knjiga? Aristotel? Bifon? Ne, to je *Robinson Kruso*.“ (Preuzeto iz M. Crnković, 1969:185).

Defo je *Robinsona* napisao kada mu je bilo šezdeset godina. Ovaj roman, po ideji pisca, nije pisan za decu, jer su prvi čitaoci bili kapetani brodova, trgovci, poslovni ljudi, mornari, pustolovi, mladi ljudi željni brzog uspeha (Pavić, 1999:155). Vrlo brzo, svojom

tematikom i karakterističnim junakom koji je želeo da svoj avanturistički duh razmahne i osnaži, ovaj roman je, putem prevoda, zainteresovao čitalačku publiku Evrope. Veći broj književnika i prevodilaca nastojao je da, sadržinu i vaspitne vrednosti definisane moralom prosvetiteljskog veka, prilagode potrebama svoje čitalačke publike. Istraživanja ukazuju na prevode koji su zadovoljavali kriterijume prevođenja, a ima i bledih prevoda sa originalnog engleskog jezika. U Srbiji, roman *Robinson Kruso* iako je prvi put objavljen 1799. godine zahvaljujući prevodiocu Vladeti Popoviću i izdavačkoj kući *Prosveta*, prvi moderni prevod urađen je 1947. godine. Interesovanja za čitanje *Robinsona* koji čini nezaobilaznu školsku ili slobodnu lektiru svedoče o životu ovoga dela koji nastavlja i u ovom globalizacijski usmerenom 21. veku, što je znak da je roman sačuvao svu mudrost, dubinu duše pisca avanturiste i filozofiju života.

Glavni junak romana je Robinson Kruso koji je u avanturu krenuo, kako ističe Miomir Milinković u knjizi *Strani pisci za decu i mlade* „kao lakomisleni mladić, da bi u trećoj deceniji stranstvovanja postao prototip tek dolazeće, kapitalističke epohe i postao sinonim nepokornosti pred iskušenjima života i neumitnim zakonima prirode“ (Milinković, 2006:77). Glavni junak mirno prihvata životne izazove koji ga vode u avanturu. „This moment my former notions of deliverance darted into my thoughts, for now I found I was like to have a little ship at my command; and my master being gone, I prepared to furnish myself, not for fishing business, but for a voyage; though I knew not, neither did I so much as consider whither I should steer; for anyway to get out of that place was my way.“ (Defoe, 1994: 26).

Robinson je čovek koji uči da vidi stvari i događaje, što predstavlja dominantnu crtu njegovog karaktera. Na osnovu analiziranih prevoda romana, čitalac i istraživač dolazi do saznanja da glavni junak poseduje svoj identitet, a njegovo bekstvo, ili odlazak iz roditeljskog doma može biti antropološke, ali i ontološke prirode. Očituje se njegov odnos prema svetu, a flora i fauna kao prirodni entiteti koji ga okružuju ukazuju na činjenicu da on svemu tome određuje smisao postojanja. On oseća energiju prirode, a njegov monolog u dnevniku koji vodi predstavlja ispovest čoveka koji se spremno uhvatio u koštac sa postojećim i nadolazećim problemima shvativši da je život velika i neprestana borba. „I might have been happy and easy; but I would neither see it myself, or learn to know the blessing of it from my parents; I left hem to mourn over my folly, and now I am left to mourn under the consequences of it. I refused their help and assistance, who would have lifted me into the world, and would have made everything easy to me, and now I have difficulties to struggle with, too great for even nature itself to support, and no assistance, no help, no comfort, no advice“ (Defoe, 1994:92).

Uočene osobine kao što su: upornost, izdržljivost, snažna i duga nada, želja da živi slobodno, koje ovaj književni lik čine i realnim i imaginarnim potkrepićemo mislima pesnika Danojlića: „Robinson je običan čovek u kome se svako može prepoznati. Robinson na pustom ostrvu, to je u malom, istorija čoveka na ovom velikom ostrvu koje se zove Zemlja, na ovom ostrvu koje pliva u kosmičkom moru, to je istorija ljudske borbe i mučnog uspinjanja, istorija našeg strpljenja i naše nade u spasenje. Istorija usamljenosti, i, u srcu te usamljenosti, naše povezanosti sa svim što nas okružuje, sa dalekim, i sa najdaljim. Sve tu podseća na plemenitost, na onu veliku plemenitost koja je čoveku urođena, sa nekim dubljim razlogom data.“ (Danojlić, Pogovor, 298).

Borba Robinsona za spasenje duha i tela postala je realnost kojoj se on povinuje. On ističe: „Odvojen sam od celog sveta, ja sam pustinjač prognan iz ljudskog društva... Nemam s kim da prozborim reč, nema ko da me ohrabri i uteši“. Priča o Robinsonu avanturisti koju vešto vodi pisac, a prevodioci uspevaju da otkriju senzibilitet pisca, upotpunjuje se pričama o događajima, susretima, načinu života na ostrvu, gajenju biljaka, lovu, otkrićima. Na taj način vreme je upotpunjeno ne samo aktivnostima, već i radošću koju postiže organizacijom života i ispunjenjima svakojačke vrste. Upoznati junak knjige Robinson ovakvim odnosom prema stvarnosti uspeva da očuva svoj ego, zaštititi ljudsku prirodu, o čemu svedoči njegov susret sa Petkom, jedinim ljudskim bićem, urođenikom koji će mu biti odani pratilac do kraja boravka na pustom ostrvu. „He was a comely, handsome fellow, perfectly well made, with straight strong limbs, not too large, tall and well-shaped, and, as I reckon, about twenty-six years of age... His hair was long and black, not curled like wool; his forehead very high and large; and a great vivacity and sparkling sharpness in his eyes. The colour of his skin was not quite black, but very tawny; and yet not of an ugly yellow, nauseous tawny as the Brazilians and Virginians, and other natives of America are; but of a bright kind of a dun olive colour that had in it something very agreeable, though not very easy to describe. His face was round and plump; his nose small, not like the Negroes', a very good mouth, thin lips, and his fine teeth well set, and white as ivory“. (Defoe, 1994:202). Dijalog sa njim i način učenja jezika otkriva pisca Defoa i kao učitelja koji „šapuće“ glavnom junaku definicije učenja ljudskoga jezika. On kaže: „Sada mi je život bio sve lagodniji, pa sam počeo govoriti sebi da ne bih nikad pozeleo otići sa svog ostrva kad bih samo znao da divljaci ovamo više neće dolaziti“(Defo, 2008:189).

Pripovedanjem u prvom licu pisac je uspeo da ispriča priču o čoveku - avanturisti i fantasti, njegovim odlukama da se protiv samoće i opasnosti sa kojima se susreće bori, ali, kako ističe književni kritičar Puhalo: „*Robinson* je priča o progresu, koji se postiže samo

upornim radom, marljivošću, fizičkom i umnom sposobnošću i neustrašivošću pred opstankom“ (Puhalo, 1972:17). On dalje ističe da je time pisac Defo nesvesno, ili svesno, prikazao retrospektivu ljudske civilizacije u kojoj se svako probija „ka privrednom usponu sam, sukobljavajući se sa materijalnim interesima drugih“ (Puhalo, 1972:21).

Roman *Robinson Kruso*, pored svojih umetničkih elemenata (svojstava), slikajući glavnog junaka i događaje ostvaruje vaspitni cilj (smisao). „*Robinson Kruso*, zahvaljujući indirektnim pedagoškim svojstvima, kao i zbogpišćeve etičke usredsređenosti na odnos karaktera i sredine, postao je klasično vaspitno štivo“ (Rečnik književnih termina, 1986:717).

Istoričar engleske književnosti Dušan Puhalo, rezimirajući rad Danijela Defoa i njegov doprinos razvoju engleskog romana za decu i mlade zaključuje da je on bio čovek od dara za pisanje što je veliki doprinos engleskoj književnosti i kulturi. Delom *Robinson Kruso* on ulazi u svetsku književnost i s pravom nosi epitet oca engleskog romana (Puhalo, 1972:24)

Roman kao književna vrsta govori o povezanosti značajnih komponenata u razvoju radnje, među njima našu opservaciju zadržavaju likovi. Oni su nosioci radnje, ali i značenja koja su iskazana jezičkim i vanjezičkim elementima, imaginarnim slikama u prikazivanju određenih situacija ili momenata koji utiču na formiranje stavova čitalaca i na osnovu sopstvenog razmišljanja. Tekst i kontekst mogu usložniti romanesknu strukturu, kao što je to slučaj u romanima o kojima je bilo reči, ali čitaoci, shvatajući teškoće na koje se nailazi usled pišćeve i lične imaginacije, uspevaju da dožive sadržinu, formiraju određenu misao o tome. Uočavanjem uzročne veze koja postoji između unutrašnje lepote junaka i onoga što je vidljivo i opipljivo izgrađuje se slika koja odražava i samu svest recipijenta.

1.2. Višedimenzionalni tekstualni prostor u romanu *Guliverova putovanja*

Džonatana Svifta (1667-1745)

Uporednom analizom delova romana *Guliverova putovanja* na srpskom i engleskom jeziku uočava se život koji pulsira, radnja koja se događa na više geografskih i izvangeografskih regija, živopisni predeli stvoreni u mašti. Kroz razvijene slike različitih bajkovito-fantastičnih svetova pisac vodi glavnog junaka i njegove pomoćnike kroz različite zgode i nezgode često prožete humornom dimenzijom. Iz prevoda se jasno uočavaju mnoge nedorečenosti, neočekivanosti i začuđenosti, što otvara više pitanja, među kojima treba posvetiti posebnu pažnju i odgovornosti, kroz analizu upečatljivih scena u romanu, koliko je relanost moguća, i do koje mere je izneverena. S obzirom na to da se govori o prevodu sa izvornog jezika – engleskog na jezik cilja, prethodna misao može se odnositi na sledeće nivoe

ovog književno-umetničkog teksta: fonetski, fonološki, prozodijski, gramatički i leksički, sa saznanjem da se svi ovi elementi prepliću i šalju estetske i druge poruke.

Ni književno delo kao jedan od vidova informacije, ni ljudska komunikacija u svim drugim domenima, bar kada je reč o prirodnim jezicima, ne može bez sistema znakova i sistema pravila karakterističnih upravo za ove semiotske sisteme. Pored toga, svaki jezik neguje sisteme umetničkih sredstava kako bi tekst kao pisani medijum ispunio kriterijume koje nameću i drugi elementi sredine iz koje delo dolazi, kao što su: stepen civilizacije, istorijski razvoj, kultura, ukupni odnosi u društvu. Ovi i drugi elementi, ne samo sa aspekta sadašnjeg vremena, već i sa vremenske distance, ukazuju na jezičku raznovrsnost koja doprinosi višeslojnosti književnog teksta. Treba naglasiti da su glavni nosioci distinkcija u jezicima foneme, i ne samo foneme, koje utiču na sagledavanje, razumevanje i doživljavanje simbolično-alegorijskog smisla teksta drugih, a posebno romana *Guliverova putovanja* Džonatana Svifta. Književni kritičar i prevodilac Dušan Puhalo o romanu iznosi jasan stav: „Po spoljašnjem sadržaju *Guliverova putovanja* i jesu putopisno-fantastična istorija, ili roman, ali danas svako zna da se iza neobičnih doživljaja kapetana Gulivera krije dalekosežna socijalna i opšteljudska satira. Delo je po obliku vrlo jednostavno i pristupačno, a po stvarnom sadržaju složeno i vrlo bogato.“ (Puhalo, 1965: 32)

Naslov romana upućuje na putopis u kome glavni junak Lemjuel Guliver priča o svojim velikim avanturama. Glavni junak je lik koji se od samog početka romana razvija fizički i psihički, ali njegova uloga je i naratorska. On doživljava čuda u različitim bajkovito-fantastičnim svetovima u kojima ostvaruje susrete sa stvarnosno-imaginarnim likovima, kosmičkim pojavama. Po ovim elementima delo *Guliverova putovanja* može imati žanrovsko određenje autorske bajke jer iz prepleta realnosti i mašte proizilazi niz značenja koja se iz kompleksne strukture uočavaju.

Delo ima i elemenata avanturističkog romana, a ova tvrdnja može se potkrepiti saznanjem, koje se stiče pri čitanju, o tome da kroz etape kompozicionog razvoja radnje glavni junak ide iz avanture u avanturu, doživljava čuda u različitim bajkovito-fantastičnim svetovima i u snu. Ova razmišljanja o avanturističkom duhu dela u kome je naglašena spontanost koja oplemenjuje i uzvisuje svakim novim čitanjem prevoda, sa posebnim uvidom u original na engleskom jeziku, potkrepićemo odlomkom.

“Moja blagost i dobro ponašanje uticali su toliko na vladara i njegov dvor, a takođe, na vojsku i narod uopće, da sam počeo gajiti nadu kako ću uskoro dobiti slobodu. Primijenio sam sve moguće metode da razvijem ovo pozitivno raspoloženje. Postepeno, domoroci su bili manje u strahu od mene. Ponekad bih ležao i puštao petoricu ili šestoricu da plešu po mojoj

ruci. Na kraju, dječaci i djevojčice su se usuđivali da dodju i igraju se skrive u mojoj kosi. Uznapredovao sam dobro i u njihovom jeziku... Vladar je jednog dana zamislio da me zabavi sa nekoliko domaćih predstava, a one vještinom i sjajem nadmašuju predstave svih naroda koje sam znao. Nijedna me nije zabavila kao igra na konopcu, prikazana ispod vitkih topola koje su se uzdizale oko dvije stope i dvanaest inča od tla”. (Swift, 1967: 32)

‘My gentleness and good behavior had gained so far on the emperor and his court, and indeed upon the army and people in general, that I began to conceive hopes of getting my liberty in a short time. I took all possible methods to cultivate this favourable disposition. The natives came, by degrees, to be less apprehensive of any danger from me. I would sometimes lie down and let five or six of them dance on my hand; and, at last, the boys and girls would venture to come and play hide-and- seek in my hair... The emperor had a mind, one day, to entertain me with several of the country shows, wherein they exceed all nations I have known, both for dexterity and magnificence. I was diverted with none so much as that of the rope-dancers, performed upon a slender white thread, extended about two feet, and twelve inches from the ground’. (Swift, 2010: 24)

Izbor koji je načinjen ukazuje na postupak koji je izabran, a to je spoljašnja strana teksta, vizuelni sled jezičkih jedinica koje svojom organizovanošću otkrivaju dublje značenjske slojeve koji upućuju recipijenta u, na svoj način, saznavanje teksta. Tako tematsko-motivska raznovrsnost dela kao dokument o jednom vremenu i prostoru doprinosi da se nove činjenice i događaji nadovezuju na već rečene što stvara utisak o uvek novim počecima.

Osnovno sintagmatsko ili rečenično jezgro navedenog odlomka na engleskom jeziku može se razlagati posmatranjem veza između rečenica, sintagmi, delova rečenica, prisutno-odsutnih elemenata i potom, sintezom u celinu. Kada se posmatra navedeni odlomak na nivou sintaksičke analize, dolazimo do saznanja o tome da je jedna od osnovnih karakteristika stila Džonatana Svifta jednostavnost i preciznost u opisivanju likova, pojava i događaja. U formiranju rečenica Swift poštuje osnovna pravila gramatike engleskog jezika, npr. da rečenica počinje subjektom koga prati predikat, a iza njega dolaze objekat i ostali delovi rečenice. Nema mnogo pesničkih opisa predela, u tom svom prikazivanju i pripovedanju pisac koristi mnogo jednostavnih reči i izraza prisutnih u svakodnevnom govoru. Džonatan Svift u svom pisanju i konstruisanju romana upotrebljava veliki broj različitih glagola kojima dočarava dinamičnost i tok radnje, koja nekada teče vrlo lagano, dok se u nekim trenucima sve desi u jednom trenu, munjevitom brzinom se smenjuju radnje i neobični događaji. Autor romana u velikoj meri koristi glagole u pasivnom obliku, dok se u prevodu romana primećuje

da su ti glagoli u aktivnom obliku, što je i karakteristično za jezik na koji je roman preveden. To je jedan od razloga što radnja u verziji prevoda koji koristimo pri analizi ima veću dinamiku.

Nakon sagledavanja načina pisanja i struktuiranja romana, može se reći, na osnovu originala i prevoda, da Swift piše jasno i precizno, rečenice su dugačke, ali svaka ima svoje značenje u okviru celine. Pričanje je objektivno, nema mnogo dijaloga, dominira pripovedanje u prvom licu i monološki govor junaka. Iz teksta romana uočava se kontrast koji glavnog junaka Gullivera čini grotesknim. Kroz sve ove elemente jezičke prirode na koje je ukazano u navedenom odlomku prepoznaje se Swiftov humor koji je prožet satirama u trenucima dramatičnosti za glavnog junaka, pre svega u prikazivanju njegovih misli u kojima logika ne funkcioniše na najbolji način.

Radi potvrđivanja teze o višedimenzionalnosti književnog teksta poslužićemo se elementima humora koji svojim specifičnostima nosi naziv engleski humor prožet ironijom. Bližu definiciju humora nalazimo u *Rečniku književnih termina*. „Svoju glavnu postojbinu humor kao da je našao u engleskoj književnosti, gde se od Oskara do Dikensa i modernih pisaca obrazovala tradicija humora kao obeležja engleskog nacionalnog karaktera. U Engleskoj je humor s duhom tolerancije u izvesnoj meri određivao stil života i postao takoreći pitanje uljudnosti. Otud je i pojam humor u modernom značenju došao sa britanskih ostrva.“ (Rečnik, 1986: 272).

Humor kao nezaobilaznu stilsku (umetničku) kategoriju koja književnim delima za decu daje poseban pečat koristio je i Dž. Swift u svom romanu, počev od prikazivanja portreta glavnog junaka do nizanja avantura po čudnoj zemlji zvanoj Liliput. „Guliver je među njima samo tromi džin, nespretan i smešan, u isto vreme opasan i koristan. Od Guliverovog buđenja nakon brodoloma u Liliputu i prvog susreta sa Liliputancima, pa do rastanka sa njima, sve je u funkciji humora, ironije i satire. Na prvi pogled čini se da pisac pripoveda ozbiljno i prirodno, a u suštini, svemu se ruga i smeje, iskazujući nesvakidašnji smisao za neobične, fantastične sadržaje.“ (Petrović, Milinković, 2007: 200). Navodimo odlomak: „...Najviši konji i goveda, na primjer, visoki su između četiri i pet inča, ovca jedan i po inč, guske su manje ili veće od vrapca, i možete načiniti mnogo poređenjadok ne dođete do najmanjih, koji, za moj vid, bijahu gotovo nevidljivi. Ali priroda je ipak prilagodila oči Liliputancima prema predmetima. Oni vide sa velikom tačnošću, mada ne na velikoj daljini. I da pokažem kako oštro vide predmete koji su blizu: vrlo sam se zabavljao gledajući kuhara kako čerupa ševu, koja nije bila veća od obične muhe, i mladu djevojku kako uvlači nevidljivu svilu u nevidljivu iglu.“ (Swift, 1967: 60)

‘...The tallest horses and oxen are between four and five inches, the sheep an inch and a half, more or less; their geese about the bigness of a sparrow, and so the several gradations downwards, till you come to the smallest, which, to my sight, were almost invisible; but nature had adapted the eyes of the Lilliputians to all objects proper for their view: they see with great exactness, but at no great distance. And, to show the sharpness of their sight towards objects that are near, I have been much pleased with observing a cook pulling a lark, which was not so large as a common fly, and a young girl threading an invisible needle with invisible silk.’ (Swift, 2010: 44)

Odabrani odlomci na engleskom i srpskom jeziku oslikavaju komične situacije u kojima se Guliver odlično snalazi trudeći se da se prilagodi i učestvuje tamo gde je neophodno. Humor i komičnost pisac, ali i prevodilac, postižu neobičnim i upečatljivim detaljima, kontrastima koji se ne mogu ni zamisliti u realnosti, vrcavom igrom reči pri čemu korsti krajnje neobične i zanimljive spojeve pojmova. Kada Swift želi da uvede čitaoce u komičnu sferu svoga romana, on koristi mnogo raznih stilskih figura, poređenje pre svega. Vrlo su česte situacije kada se porede gotovo neuporedive stvari: ševu poredi sa muvom, guske sa vrapcima... Čitaocima vrlo često smeh izmame opisi čudnih i nezamislivih situacija i prizora kojima Guliver prisustvuje, a koje predstavljaju one najdublje i najtajanstvenije kutke piščevog duha koji bi rado pobegao od realnosti i sam uplovio u taj imaginarni svet Liliputanaca.

Analizirane slike iz romana ukazuju na život koji teče i koji se stvara i postoji. Upečatljive su groteskne scene koje otkrivaju humor u humanističkom smislu reči. Tragajući po izmišljeno-realnim svetovima, pisac kao narator i glavni junak kao nosilac akcija suočavaju se sa životnim istinama koje su pune gorkih iskustava uz veru da se iz tegobnog života izvuku one pouke koje će čoveka oplemeniti. Pomoću humora kao značajnog elementa stvaralaštva prožetim simbolima i metaforama, iako se govori o prevodu, može se reći da je prevodilac duboko zalazio u unutrašnje svetove jezika, mita, religije kako bi se otkrila krajnja namera pisca: da je jezik riznica značenja i zvuka, otkrovenje čudesnosti, za tren zaustavljeni znak koji se nanovo tumači. Ovako viđena verbalna ravan protumačena kroz više izražajnih sredstava delu *Guliverova putovanja* daje posebnu draž koju kritičari definišu kao vid „uozbiljene komike“.

U pristupu kojim otkrivamo višeznačnost umetničkog teksta nezaobilaznu ulogu ima detalj koji kod Dž. Svifta bitno određuje tokove i mesta zbivanja Guliverovih avantura, kao i nastojanja pisca da pronikne u pogled na svet književnog junaka i odredi njegov stav. To se postiže tumačenjem različitih životnih pojava u sredinama sa kojima se glavni junak sreće,

ljudima iz realnog i imaginarnog sveta, tražeći korene pojavama i događajima neobičnim za podneblje sa kojeg Guliver dolazi.

„Uzeh veliki ratni brod, svezah konopac za provu i, podigavši sidra, svukoh se, stavih u brod svoje odijelo (zajedno sa pokrivačem koji sam donio pod rukom, te, vukući ga za sobom, gazeći i plivajući, dođoh u vladarsku luku Blefuska. Tu me narod dugo očekivao. Poslali su mi dva vodiča da me upute do glavnog grada, koji je imao isti naziv. Držao sam ih u rukama dok ne dođoh na dvjesto jardi do kapije.” (Swift, 1967: 81)

‘I seized a large man-of-war, tied a cable to the prow, and, lifting up the anchors, I stripped myself, put my clothes (together with my coverlet, which I brought under my arm) into the vessel, and, drawing it after me, between wading and swimming, arrived at the royal port of Blefuscu, where the people had long expected me; they lent me two guides to direct me to the capital city, which is of the same name. I held them in my hands till I came within two hundred yards of the gate...’ (Swift, 2010: 60)

U navedenom odlomku ima dosta detalja, vrlo preciznih opisa postupaka i predmeta. Tako je do tančina opisan njegov dolazak u imaginarnu zemlju Blefusk. Pisac iznosi elemente koji upotpunjuju doživljaj čitalačke publike, ima mnogo fraza, sintagmi i izraza kojima Swift dočarava Guliverovu snagu, veličinu i domišljatost: Guliver vuče veliki ratni brod za sobom do obale Blefuska, on pliva dok drugom rukom drži konopac privezan za brod. U istom odlomku saznajemo ime glavnog grada ove zamišljene zemlje, kao i to da su stanovnici sa oduševljenjem i nestrpljenjem očekivali Gulivera. Svi ti detalji, temeljno opisani delovi broda, radnje i razmišljanja glavnog junaka doprinose jednom kompletnijem utisku i shvatanju suštine i smisla onoga što pisac želi da poruči i prenese recipijentima mlađeg, ali i starijeg uzrasta.

Pristupom ovom segmentu umetničkog stvaranja otkriva se veza koja doprinosi da se tzv. prisutno-odsutno u slikanju manifestuje tako da što bolje dođe do izražaja percepcija objekata i percepcija akcija glavnog junaka u romanu. Potvrđuje se da junak nije dovoljno jak da sam pobedi i ukaže na posebnosti imaginarnih svetova, što se očituje i iz njegovog govora koji u sebi sadrži segmente dečjeg, infantilnog tona i rezonovanja.

Pomenuta je vizuelna ravan u delu *Guliverova putovanja*, koja slikom imenovanih detalja i zabeleženih zvukova prirode i glasova aktera radnje, otvara naizgled nedodirnite predele i kosmičke pojave. U prikazu tih izmaštanih i realno viđenih toposa glavno stilsko sredstvo je opis koji je kompleksan i reljefno prikazan. Detalji, raspored jezičkih jedinica, umetnute rečenice, simboli, orkestracija zvukova, boje, oblici predmeta, nazivi mesta, imena ljudi, sve to ukazuje na izvanrednu piščevu percepciju i memoriju koja je prepoznatljiva u

prevodu. Sve to pronaći će se u sledećem odlomku: „Kad sam ustao, pogledah oko sebe; moram priznati da nikad nisam video zabavniju sliku. Okolna zemlja izgledala je kao neprekidan vrt, a na otvorenim poljima, koja su općenito bila četrdeset stopa u kvadrat, bilo je mnogo ptica i cvijeća. Ova polja bila su razdijeljena živicom, a najviše drvećem. Kako sam mogao prosuditi, ono je bilo visoko sedam stopa. Gledao sam grad sa moje lijeve strane i izgledao mi je kao naslikana kulisa u pozorištu.“ (Swift, 1967: 19).

Gustina i dinamika ovog razgovornog kazivanja, može se slobodno reći monologa, iz priče u priču, zapisa i viđenja, detalja zrači nekom snagom koja recipijenta vuče napred, ka razvoju radnje prožete dinamikom i dramatikom. Kolorit podneblja opisan u ovom odlomku ima svoju simbolično-metaforičnu dimenziju jer se u njega utkiva iskustvo glavnog junaka, čas gorko, čas blaženo s primesama ironije prožete humorom. Emocije koje ispoljava pričom ukazuju na njegovo blisko viđenje pojava, događaja, ljudi i sveta života. Oseća se zagonetna zapitanost pred vremenom i susretom sa drugima, zato pisac, kako je u prevodu viđeno, spaja realno i imaginarno, sneno i vidljivo, vaseljensko i mistično, kao u pozorištu sa otvorenom scenom. Time se, na tren, narušava čudo pred kojim je junak zabrinut i radoznao istovremeno, ali i fizička struktura sveta koji je opisan u romanu. Naratoru – glavnom junaku u svim tim viđenjima drugog sveta nameće se saznanje da se misli ljudi dodiruju, sjedinjuju, razjedinjuju, da je u životu sve u nekoj povezanosti. Ponajviše u saznanjima o tome da iz priča izniče život u svim njegovim varijantama.

Delo *Guliverova putovanja* Dž. Svifta, svojim upečatljivim slikama, ispričanim avanturama u prvom licu upućuje direktno i indirektno na vrednosti koje čine život čovekov, satkan od detalja, tajni začetih u jeziku baš kao što i jedna narodna mudra izreka kaže: „Vulkanska narav čini od čoveka pticu koja s lakoćom širi krila tek u oluji u kojoj najbolje odgovara krilima nevremena.“ Upravo je učinjen napor da se iz preloma veka koji su usloveli nastanak ove knjige pronađu i objasne trajne vrednosti koje na nov način omogućavaju percepciju sadržaja i likova.

*1.3 Slika dečje obespravljenosti i socijalne nepravde u romanu **Oliver Twist** Čarlsa Dikensa (1812-1870)*

Engleski pisac Čarls Dikens (Charles Dickens), pisac u periodu viktorijanstva, svoju popularnost stekao je u drugoj polovini XIX veka iz razloga što se u njegovim delima raznovrsnoga žanra oseća humanističko-demokratska angažovanost književne umetnosti u

cilju dostizanja socijalne pravde obespravljenih. Dickens piše o aktuelnim problemima Engleske u periodu svoga života i stvaranja, o malom čoveku i za malog čoveka suprotstavljajući se ugnjetavanju. Tema o kojoj piše nije nova, a iz pišćeve rane biografije koja je predstavljala neiscrpni, i ne jedini izvor inspiracije, saznaje se mnogo istina o životnim tegobama odraslih, a ponajviše dece.

Analizom bibliografije zadatog perioda došli smo do saznanja da su različiti prevodioci pristupali ovom Dikensovom romanu, upoređivali postojeće prevode sa originalom i svojim prevodima, a sve te prevodilačke aktivnosti ukazuju na veliko interesovanje proučavalaca i čitalačke publike. Na osnovu mišljenja prevodilaca do kojih smo došli istraživanjem književne kritike o prevodima, opšte je mišljenje da su najvrednije u njegovom delu „dirljive, umetnički izgrađene slike iz stvarnog života“ kako ističe N. Naumov u knjizi *Dikens kod Srba i Hrvata*, 61-62.

Čarls Dickens ima veliku ulogu u razvoju engleskog i evropskog romana kao žanra. Osim estetskih vrednosti koje poseduje ovaj roman u originalu i prevodu sledeće tvrđenje ukazuje i na ostale, među kojima su vaspitne: „Među engleskim romanima XIX veka koji se usredsređuju na temu vaspitnog dejstva raznovrsnih činilaca na formiranje ličnosti glavnog junaka – te tako imaju u širem smislu obeležja vaspitnih romana, je Dikensonov roman *Oliver Twist* nastao u periodu od dve godine (1837-1838) (Rečnik književnih izraza, 717).

Istaknuto je u prethodnim redovima da je književna kritika pratila kvalitet prevedenih dela i s razlogom upoređivala pisca Dikensa sa Dostojevskim ističući glavnu crtu njihovog stvaranja, a to je specifična vrsta humanosti proistekla iz emocionalnih priroda pisaca sve sa ciljem da se savlada zlo i pobedi dobro. S obzirom na to da su se kulturne i književne granice razmaknule prevodima, delo Dikensa i drugih književnika uticalo je i na srpske koji su u svojim delima zastupali i branili interese slabih i poniženih. Mogu se pomenuti Simo Matavulj, Stevan Sremac i njihovi prethodnici.

Opređenje da brani, saučestvuje i pomaže obespravljenima Čarls Dickens poneo je iz ličnog teškog detinjstva provedenog u fabričkom radu pod teškim uslovima. Teško radničko i samotničko iskustvo i iskustva mnoge nezaštićene dece pisac je, u godinama kada su se za to stekli uslovi, uspeo da dramatično i realistično prikaže u romanu *Oliver Twist*, ostalim romanima, pričama i satirama. „Dobar opservator i znalac političkih prilika, Dickens je u burnim klasnim i političkim sučeljavanjima i diskusijama, upoznao tipične ljudske karaktere iz raznih klasnih i socijalnih grupa-hvalisavce, licemere, lenjivce, osione bogataše, trgovce, prosjake, kradljivce i druge. (Milinković, 2006:179). Dani koje je proveo u teškom fabričkom radu pisac je okarakterisao na sledeći način:“Nikakve riječi ne mogu izraziti tajnu agoniju

moje duše... Cijelo moje biće bijaše prožeto jadom i poniženjem... te čak i danas, slavan i tetošen i sretan, znam zaboraviti da imam dragu ženu i djecu, čak da sam čovjek, i očajnički odlutam u ono doba života“ (Grupa autora, 1986:102).

Sve ove konstatacije izrečene o ličnosti Čarlsa Dikensa i njegovom odnosu prema glavnim junacima koje je slikao po uzoru na stvarne likove iz života obogatile su priče o vremenu koje je ostavilo neizbrisive drame i tragove o tegobama koje sam čovek stvara. Lik dečaka, glavnog junaka ovoga romana, Olivera Tvista, pisac prati od početka do kraja. „*Oliver Twist's ninth birth-day found him a pale thin child, somewhat diminutive in stature, and decidedly small in circumference. But nature or inheritance had implanted a good sturdy spirit in Oliver's breast. It had had plenty of room to expand, thanks to the spare diet of the establishment; and perhaps to this circumstance may be attributed his having any ninth birth-day at all*“ (Dickens, 2000:6). „Na svoj deveti rođendan, Oliver Twist je bio bledo, mršavo dete, prilično sitnog stasa i rasta. Ali, priroda nasleđa je njemu usadila snažan duh u grudima. Bilo je dovoljno prostora da se on i uveća, zahvaljujući dijeti koju je sprovodila vlast; i možda se upravo ovoj okolnosti može pripisati to što je uopšte i dočekao svoj deveti rođendan“ (prevela: Danijela Mišić).

Sudbina glavnog junaka predodredila je njegovo rođenje u sirotištu i odrastanje među ljudima sa dna društvene lestvice. Razapet između onih koji zastupaju dobro, a njih je malo, i onih koji neprekidno smišljaju zlo, Oliver raste, bori se dečjom snagom. Upečatljive slike i scene iz života u sirotištu, surovost ljudi, oštri sukobi otvaraju vrata junacima da se iskažu, pobeđe ili nastradaju. Nezaboravna je scena u kojoj Oliver Twist, gladan i izmučen, traži kutlaču ovsene kaše. Upoređivanjem više prevoda, shvatili smo sa koliko naprezanja prevodioci nastoje da ovu jednu od najuzbudljivijih scena, što vernije prevedu. „Ustao je od stola, i pošavši prema upravniku s čankom i kašikom u ruci reče, unekoliko zaplašen svojom sopstvenom smelošću: -Molim vas, gospodine, hteo bih još malo. Upravnik je bio debeo, zdrav čovek, ali je odjednom sav prebledeo; u čudu i zaprepašćen, blenuo je nekoliko trenutaka u malog buntovnika, a onda se pridržao za kazan da ne padne. Pomoćnici su se bili ukočili od čuda, a deca od straha.

-Šta!- izusti najzad upravnik klonulim glasom.

-Molim, vas, gospodine, - odgovori Oliver - hteo bih još malo.

Upravnik tresnu Olivera kutlačom po glavi, zgrabi ga i steže u naručje i ciknu dozivajući sirotinjskog staraoca“ (Čarls Dickens, *Oliver Twist*).

Markantne pojedinosti kojima je Dickens predstavio umetničku istinu viđenog sveta osvetljavaju humanističke vrednosti koje srpska čitalačka publika već duže vreme prepoznaje

i prihvata. Kako bismo se uverili u način piščevog pripovedanja koje se odlikuje tečnošću i zanimljivošću, a naročito njegovom rečenicom koja je puna informacija u vidu detalja, vrat ćemo se analizi navedenog odlomka.

Prilikom poređenja ukazano je na fonetske, leksičke i gramatičke osobenosti prevoda i originala radi pojašnjenja dramatične slike iz koje izbija bunt, revolt, nesreća i poniženje glavnog junaka. I pored svega, romanom se provlači ideja o pobedi rada, dobra, upornosti i izdržljivosti uz nadljudske napore u svlađivanju društvenih i prirodnih prepreka.

S obzirom na to da je Isidora Sekulić, govoreći, pišući i prevodeći engleske pisce, ne samo namenjene deci, navešćemo njenu misao kojom ona s pravom prepoznaje talenat i posmatrački dar Čarlsa Dikensa: „Dikens je imao ogromnu maštu, ali on je imao nešto još bolje, imao je dar predosećanja. Mašta gradi fikciju, verovatnu fikciju, predosećanje postavlja realnost. Koju? Onu koje nema ni na ulici, ni u običnom životu, ali je ima u geniju čoveka koji može sve ono što mu se sugerira velikom snagom ili s velikom ubedljivošću“ (Sekulić, 306).

Dragocene su misli Mirjane N. Matarić koja u knjizi *Engleska književnost kod Srba (1900-1945)* ističe: „Dikensova dela relativno se rano počinju prevoditi kod Srba, a zatim kod Hrvata. Njegova dela se kod nas prevode konstantno tako da Dikens postaje jedan od najviše prevedenih i najradije čitanih stranih pisaca. Kritičar N. Naumov to s pravom tumači u prvom redu velikom umetničkom vrednošću njegovih dela. Naglašava da je osnovu njegove popularnosti činila njegova čvrsta veza s vremenom u kome je živio. On je osetio šta su zahtevi njegovog vremena, a u prvom redu gde leži masa njegove čitalačke publike. On je pisao o njoj i za nju, a preko nje se povezao sa osnovnim tokovima i društvenog i literarnog kretanja“ (Matarić, 2010:45).

1.4. Projekcija smisla ljudskoga duha u romanu ***Vodenica na Flosi***

Džordž Eliot (1819-1880)

Pisac romana *Vodenica na Flosi* je Meri En Evans (Mariana), a njen pseudonim je Džordž Eliot pod kojim će biti poznata i kada su u pitanju njena druga dela. Svojom pojavom u engleskoj književnosti i vrednostima priča i romana iznenadila je svoje savremenike – pisce i kritičare. Po njihovim mišljenjima, njena dela porede se sa klasičnim delima pisaca engleske književnosti 19. veka kao što su: Valter Skot, Čarls Dikens i Viljem Tekeri.

Rođena u pokrajini Vorkširu 1819., u detinjstvu, zahvaljujući snažnom posmatračkom daru i radoznalosti, buduća književnica je u svojim mislima ponela slike koje će joj u

kasnijem stvaralačkom radu biti dragoceni izvori stvaralaštva. Pored uticaja sredine, značajnu ulogu u razvoju književnog dara odigralo je interesovanje za učenje klasičnih i stranih jezika. Poznavanje stranih jezika omogućilo joj je da stekne široko obrazovanje kakvo nije imala nijedna žena pisac toga vremena. Čitanjem i upoznavanjem različitih kultura putem svojih i dostupnih prevoda, književnica je stvarala slike o ljudima, najčešće onim običnim i time produbljivala svoje interesovanje za njihove životne nevolje, radosti i patnje. Sve to, omogućilo joj je da do detalja nijansira svoje junake, kako odrasle, tako i decu. U romanu koji je predmet našeg istraživanja, i u ostalim, Džordž Eliot prikazuje najužu ljudsku zajednicu, porodicu, domaće ognjište i toplinu tog ognjišta. Književnica polazi od saznanja da osnove čovekovog vaspitanja i njegove moralne ličnosti daje porodica.

Originalni književni rad Džordž Eliot započela je saradnjom u jednom engleskom časopisu 1851. godine. O njenim pripovetkama objavljivanim u tom periodu govorili su mnogi književnici, a posebno interesovanje pokazao je Čarls Dickens. Roman *Vodenica na Flosi*, po mišljenjima kritičara, spada u najuspešnije, o čemu svedoči sledeća misao: „Sa vanrednim poznavanjem sredine i ljudi naslikala je nekoliko tipičnih karaktera te sredine... Ličnosti su upečatljive zbog toga što je Eliotova tu najvećim delom prikazala život svoje porodice i svoj... U njemu je prikazan i život engleskih porodica u prvoj polovini 19. veka, sa puno tačnih opažanja, i sa humorom“ (Dimitrijević 1953:12).

Roman *Vodenica na Flosi* ima više prevoda, a prevod Andre Nikolića iz 1894. preuređen je i 1952. štampan u vanrednom izdanju SKZ, i danas privlači pažnju čitalačke publike. O romanu je pisano u srpskoj kritičkoj literaturi. Posmatran je sa aspekta romana koji nije isključivo namenjen deci i mladima, iako ima elemenata koji privlače pažnju ove čitalačke publike o kojima će biti reči u ovom pristupu. Interesantan je poduži kritički tekst koji je načinio Jovan Skerlić 1898. godine, a današnji čitalac može ga naći u knjizi *Pisci i knjige*, strana književnost, knjiga 6, u izdanju Prosvete, Beograd, 1969, pod nazivom: *Jedan realistički roman: Beleške o Vodenici na Flosi*. Skerlić kao izvanredni opservator vrednosti literarne reči u prevodu posebno ceni moralnu stranu romana definišući ga na sledeći način: uočavaju se dva shvatanja morala: uski, tradicionalni, čaršijski i drugi, humani moral na koji Džordž Eliot ukazuje, iskazuje i prihvata. Dragocena je misao koja istovremeno predstavlja smisao njenog književnog stvaranja koja glasi: „Ja težim samo da verno predstavim ljude koji su se reflektovali u mom duhu, ja se osećam obaveznim da vam pokažem to reflektovanje onakvo kakvo je u meni, i to sa onoliko iskrenosti s koliko bih govorio da sam na klupi svedoka, zakletih svedoka“ (Skerlić 1964:185).

Ovo svedočenje književnice o ličnom pristupu aktuelnoj društvenoj stvarnosti otkriva prirodu stvaraoca koji teži da život naslika verno uz emocionalni i sugestivni pristup junacima i životu uopšte. Zahvaljujući snažnoj mašti i umešnosti transformacije slika, jezgrovitog kazivanja, književnica je uspela da projektuje ljudske duhove vremena u kome je živela. „Kod Eliota ima odličnog posmatračkog dara veštine da odabere u skupu pojava ono što je važno, dominantno. Na svakoj strani nalaze se fina opažanja, bilo iz fizičkog, bilo iz psihičkog sveta, koja smo mi nejasno slutili, ali kojima nismo znali izraza. I ma kako neinteresantne pa često i vulgarne bile stvari o kojima naš pisac priča, naša pažnja i interesovanje stalno raste, zahvaljujući tom njegovom živom osećanju stvarnosti i majstorskoj sposobnosti da je očigledno i verno predstavi „(Skerlić 1964:185-186).

Važnu ulogu u prikazivanju karakterističnih pojedinosti u tekstu imaju detalji koje književnica verno uklapa u tekst. Uočava se, iako govorimo o prevodu, da to nije jednostavna slika događaja, predmeta ili pojave, već izbor detalja kojima se izaziva određeno osećanje. Kao primer može poslužiti opis vodenice na samom početku romana. Taj opis uvodi čitaoca u radnju, podstiče čitalačku radoznalost jer je slika širokog opsega: „U prostranoj dolini teče Flosa šireći se između snenih obala, i juri moru koje kao da plimom svojom stremi da zaustavi reku u prijateljskom zagrljaju. Silna morska plima nosi do varoši Svetog Oga crne lađe natovarene mirisavim jelovim daskama, vrećama punim uljanoga semena, ili mrkim ugljem koji se sija. Ova varošica izlaže svoje stare crvene krovove i velike zabiti svojih brodarnica, između jednog šumovitog brežuljka i rečne obale, bacajući na vodu blagu ružičastu svetlost pod slabim zracima februarskog sunca. Daleko unaokolo prostiru se bogate livade i njive čije crne brazde skoro otvorene čekaju setvu ili su već pustile nežne vlatove žita posejanog u jesen“ (Eliot 1958:17).

‘A wide plain, where the broadening Floss hurries on between its green banks to the sea, and the loving tide, rushing to meet it, checks its passage with an impetuous embrace. On this mighty tide the black ships – laden with the fresh-scented fir-planks, wit rounded sacks, of oil-bearing seed, or with the dark glitter of coal – are borne along to the town of St Ogg’s, which shows its aged, fluted red roofs and the broad gables of its wharves between the low wooded hill and the river brink, tinging the water with a soft purple hue under the transient glance of this February sun. Far away on each hand stretch the rich pastures and the patches of dark earth made ready for the seed of broad-leaved green crops or touched already with the tint of the tender-bladed autumn-sown corn’ (Eliot 1994: 3).

Osim zanimljivih opisa prirode i ambijenta u kome se zbiva radnja, književnica vrlo precizno psihološki nijansira junake, njihovim razgovorima i postupcima dočarava karaktere

koji su u pojedinim slučajevima neobični, ali izgrađeni i neponovljivi. Kroz određene likove književnica provlači autobiografske momente koji, opet, predstavljaju rezultat nasleđa sredine u kojoj je živela i razvijala svoju misao o svetu. Markantan primer izgrađenosti karaktera jednog od glavnih junaka romana je Tuliver koji je čvrsto vezan za tlo na kome je odrastao. Sledeći primer potvrđuje iskazanu misao: „Niko ne bi mogao pokazati više odlučnosti od njega za sve vreme dok ne iziđe iz dvorišta i ne pođe malom putanjom s dubokim kolovozima. Ali pre nego što stiže do prvoga savijutka odakle bi izgubio iz vida trošne zgrade Mosove, njemu dođe druga misao odjedanput. On zaustavi konja i zastade na mestu jedno dva-tri minuta, za koje vreme tužno okretaje glavom, te na jednu, te na drugu stranu, kao da neku mučnu stvar razgleda s više strana. Očevidno je da se Tuliveru, posle prve naglosti, beše javila ona njegova stara misao da je ovaj svet vrlo zagonetan“ (Eliot 1958:91).

’No man could feel more resolute till he got outside the yardgate and a little way along the deep-rutted lane, but before he reached the next turning, which would take him out of sight of the dilapidated farm-buildings, he appeared to be smitten by some sudden thought. He checked his horse and made it stand still in the same spot for two or three minutes, during which he turned his head from side to side in a melancholy way, as if he were looking at some painful object on more sides than one. Evidently, after his fit of promptitude, Mr Tulliver was relapsing into the sense that this is a puzzling world’ (Eliot 1994: 81).

Navedeni odlomak, osim što daje sliku karaktera jednog od junaka može poslužiti i kao primer analize jezika koji je slikovit, bogat detaljima i umetnutim rečenicama, sugestivan. Narativni ton često je isprekidano opisima i lirikom u momentima iskrenog ispoljavanja duševnih stanja junaka i emocija književnice Eliot prema njima. ’Snow lay on the croft and river-bank in undulations softer than the limbs of infancy; it lay with the neatest finished border on every sloping roof, making the dark-red gables stand out with a new depth of colour; it weighed heavily on the laurels and fir-trees till it fell from them with a shuddering sound; it clothed the rough turnipfield with whiteness and made the sheep look like dark blotches’ (Eliot 1994: 153). Slike koje je pisac stvorio nose univerzalne vrednosti naročito one koje se odnose na tematiku obrađenu u romanu. Njih čitaoci i proučavaoci tumače na svoj način u zavisnosti od vremena i podneblja u kome žive. Primećeno je da je u prevodu uspostavljena veza između reči, slika, ritma što omogućava da roman svojom čvrstom uokvirenom višeslojnom strukturom dopre do misli i osećanja čitalaca. Komparativnom analizom originala i prevoda došli smo do saznanja da je prevodilac imao nameru da sačuva lingvističku, semantičku i informativnu vrednost dela kako bi literarni sloj zauzeo svoje pravo mesto. Tako je roman sačuvao svoju mudrost i dubinu duše pisca.

Prevod romana *Vodenica na Flosi* omogućio je srpskoj čitalačkoj publici da upozna ljude i krajeve, kao i njihov način života. Susretu sa engleskom kulturom i jezikom doprineli su prevodioci i izdavačke kuće, a Jovan Skerlić posebno naglašava: „Zasluga je prevodioca što *Vodenica na flosi* u srpskom prevodu ima uredan, jasan, otmen stil, pravilno sklopljene rečenice, i svaku reč upotrebljenu u svome smislu i na svome mestu. A to u nas nije tako obična stvar, niti je zasluga tako mala da bi se moglo ćutke preći“ (Skerlić1964:195).

1.5. *Funkcija prevoda sa engleskog na srpski jezik u komparativnom izučavanju engleske i srpske književnosti za decu na primeru romana Alisa u zemlji čuda Luisa Kerola(1832-1898)*

Govor je višedimenzionalan jezičko-akustički fenomen kojim se ispoljava ljudska misao i određuje njegova priroda. Poslužimo li se mislima retoričara i filozofa Cicerona koje u prevodu glase „govor je slika duše“ ili rečima Andrića da je „jezik život ljudi, svesni i nesvesni“, shvatićemo njegove univerzalne vrednosti koje su sadržane u dostignućima drevnih civilizacija, u identitetima naroda, kulturi i tradiciji. Iz jezika izranjaju antropološke istine kroz psihički svet aktera radnje, i samog stvaraoca dela. Ekstralingvistički sloj jezika koji se ogleda kroz misaono-emotivnu angažovanost, logički akcenat, ritam i melodiju čini polaznu osnovu u prepoznavanju i otkrivanju semantičkih karakteristika jezika književnog dela.

U prevodu i tumačenju književnog dela pristupa se sa različitih aspekata. Poštujući teorije prevođenja koje su bazirane na više koncepcija, među njima, lingvistička, filološka i komunikacijska (Sibinović, 1983:78-85) i koje se međusobno ne isključuju već funkcionišu komplementarno, neophodno je književno delo posmatrati kao metaforično-simboličnu tekstualnu ravan kako bi se na pravi način uočila tematska složenost i raznovrsnost.

Govoreći o jeziku i njegovom beskonačnom značenju i tumačenju Umberto Eko ističe da jezik kao „univerzum postaje velika scena s ogledalima gde svaka stvar odražava i znači sve druge stvari...da je jezik, što god je dvosmisleniji, višeznačniji i štedriji u simbolima i metaforama, utoliko prikladniji da imenuje to Jedno u kome se ostvaruje jedinstvo suprotnosti.“ (Eko, 2002:26). Prema tome, ističe Boris Hlebec, „prevođenje je proces stvaranja prevoda i sastoji se od prestvaranja i modifikacije. Prevodno prestvaranje je kodiranje kojim se omogućava da se intencije izražene u jednom kodu (izvornika) ponovo realizuju u poruci izraženoj u drugom kodu (teksta cilja). Prevodna modifikacija je proces ili stanje u kome se menjaju intencije izvornika, a koji se pridružuje prestvaranju u okviru istog teksta.“(Hlebec, 2009:12).

Poređenjem znakova u srpskom i engleskom jeziku akustički, vizuelno i semantički, i drugim neverbalnim elementima, izvorni jezik prevodi se u jezik cilja, tj. u drugi glasovni sistem. Pritom se uočavaju distinktivni elementi sadržani u glasovnom sistemu, ali i nejezički kodovi, koji se mogu prevesti na izabrani jezički kod, o čemu će biti reči u tumačenju lika i karaktera junakinje Alise iz napred predloženog romana.

U prevodu i tumačenju književnog dela neophodna je komunikativna veza koja postoji između pisca (teksta), prevodioca i čitaoca kao recipijenta koji u svom doživljaju stvara sliku događaja ili junaka. U tom procesu bitnu ulogu imaju međujezički govorni elementi s obzirom na to da ne postoje definisane granice među jezičkim sistemima, te da su mnoge reči iz drugih kultura asimilovane. O tome Del Hajms kaže: „Kulturne razlike u pogledu značaja i vrednovanja govora i jezika mogu se uzeti kao nešto što odražava kulturnu ličnost i oblikuje razvoj ličnosti i pojedinca... Ljudi se razlikuju u pogledu stava prema govornom materijalu stranog porekla. Neki odbijaju da pozajmljuju od drugih jezika, neki su krajnje neprijateljski raspoloženi prema stranim rečima... Narodi se takođe razlikuju po svom svesnom ineresovanju za sredstva svog jezika i njihovo korišćenje.“ (Hymes, 1967:79-80).

Dobar prevod književno-umetničkog dela počiva na estetskoj funkciji koju B. Hlebec određuje na sledeći način: „Estetska funkcija jezika ostvaruje se tamo gde se u tekstu sprovodi smisaoni ili zvukovni sklad koji može da izazove utisak lepog. Sklad je prateći element svekolikog simboličkog izražavanja, od umetnosti do matematike. Ova se funkcija u jeziku realizuje pomoću slika koje izazivaju doživljaj lepog ili gramatičkim i glasovnim kombinacijama...“ (Hlebec, 2009:54).

Polazeći od činjenice da umetničko delo kao što je roman *Alisa u zemlji čuda* Luisa Kerola koji je preveden na sve kulturne jezike sveta, i na srpski, naša istraživačka pažnja biće usmerena na značenja figurativnih i simboličnih slika koje pri prevodu ne zapostavljaju književno-teorijski i društveno-istorijski segment života. Na taj način engleska kultura u širem značenju reči može se prevesti u kulturu srpskog književno-jezičkog sistema i omogućiti odgonetanje značenja radi uspostavljanja stvaralačkog odnosa prema delu.

Roman *Alisa u zemlji čuda* Luisa Kerola u prevodu *Alice in wonderland* slika život u kome i snovi određuju, simbolično rečeno, prirodu snevača-aktanta romana koja svojim prefinjenim sluhom zanemaruje reči i čuje muziku i zvuke koje ne čuje svako uho. Dinamičnost radnje proizilazi iz njenog govora u kome ima nonsensa i neologizama. Prevodilac se potrudio da dočara element igrivosti, iz naizgled, iskidanih misli i rečenica. Iako reči Alise izmiču, kao da teku sa događajima, njihovo značenje uspostavlja se u kontekstu.

„Sve čudnije i čudnije! – povika Alisa (toliko se iznenadila da je zaboravila kako se pravilno govori). – Izvlačim se kao najveći durbin na svetu! Zbogom, moja stopala! – (jer kad je pogledala u svoja stopala bila su tako daleko da ih je skoro izgubila iz vida). – O, jadna moja mala stopala! Ko li će vam sada izvlačiti čarape i obuvati cipele? Svakako, ja neću moći. Kako za vas da se brinem, gde ću ja biti a gde vi? Snađite se kako god znate i umete! „Ipak, treba da budem dobra prema njima – pomisli Alisa – jer inače neće hteti da idu kuda ja budem htela! Čekaj da smislim: pokolanjaću im svakog Božića po par novih čizama.“

I tako je ona nastavila da smišlja kako da to izvede. „Moraću da ih pošaljem po nosaču, što je to smešno da šaljem poklon svojim sopstvenim stopalima! A kakva li će tek biti adresa:

Alisinom stopalu, lično

Na ćilimu

Kraj kamina

(s pozdravom od Alise)

A pa baš govorim gluposti.“

Ovaj odlomak iz romana *Alisa u zemlji čuda* je zanimljiv i upečatljiv jer se u njemu mogu na interesantan način sagledati Alisina dečja osećanja i razmišljanja, njena razigrana mašta i udublјivanje i uživljavanje u ono što joj se događa. Iako nije u potpunosti sigurna i ne veruje u istinitost likova i događaja, Alisa ipak sa velikim uzbuđenjem i nestrpljenjem iščekuje događaje koji će uslediti. Ona u tim trenucima, nekad i potpuno nesvesno, stvara i koristi nove reči neobične forme, ali za nju potpuno logičnog značenja. Alisa izgovara čitav niz rečenica stvarajući zanimljive monologe, njeni unutrašnji nemiri i strahovanja tada bivaju otkriveni, pri čemu se ona trudi da u svakoj situaciji pronađe rešenja, ma koliko ona bila teška i neverovatna. Tako je i u delu u kome je opisan njen vrtoglavi rast, kada joj se čini da nikada više neće moći da vidi svoja stopala zbog ogromne visine, pri čemu sebe upoređuje sa durbinom koji se rasklapa što je više moguće. Ona je zabrinuta, uznemirena, uzbuđena, ali uprkos tome, istovremeno razmišlja munjevitom brzinom i shvata kako će se problem rešiti. U ovakvoj situaciji ona uspeva da se našali na račun svojih luckastih i smešnih ideja, ali budući da se nalazi u čudnom svetu, odlučuje da se tako i ponaša. U romanu *Alisa u zemlji čuda*, kako u prevodu na srpski, tako i u izdanju na engleskom jeziku, prisutan je Alisin samogovor. U njenom samogovoru ima dosta pitanja upućenih samoj sebi. Pitanja proističu jedna iz drugih, Alisa sama daje odgovore koji, iako besmisleni u realnom svetu, za nju, u tom trenutku, u zemlji čuda, predstavljaju izlaz.

Zapaženo je da unutar tekstušalna dijalogičnost Alisinih reči nalazi svoj izraz u nizu semantičkih, sintaksičkih i kompozicionih odlika. Unutrašnja bogata skala osećanja ojačava njeno samopouzdanje, s jedne strane i nesigurnost, s druge. Najbolju definiciju o ovoj psihičkoj i emocionalnoj pojavi daje pisac Egziperi u rečenici: „Značenje stvari ne nalazi se u samim stvarima, već u našem stavu prema njima.“ Detalji bitno određuju značenje originala i prevoda što se može uočiti na primeru koji pokazuje Alisinu želju da se izoluje i u samoći traži izlaz iz začaranog sveta.

Bajkoviti tekst i podtekst koji slika njen verbalni i neverbalni govor ili iskaz omogućava joj vrstu i način komunikacije sa ljudima, pojavama, stvarima i ostalim učesnicima radnje. Čudesna moć koja joj je data doprinosi gomilanju energije neophodne za dolazeće avanture. Iako se radi o prevodu, prikazivanjem njene pojave koja se manifestuje kroz igru misli i duha, pojavljuje se i stav pisca u kome dominira misao da umetnost uči, a mašta i misao pobeđuju nemoguće sile i svetove. Evo još jednog odlomka kojim se potvrđuje ono što je prethodno rečeno:

„Once,' said the Mock Turtle at last, with a deep sigh, 'I was a real Turtle.'

`When we were little,' the Mock Turtle went on at last, more calmly, though still sobbing a little now and then, `we went to school in the sea. The master was an old Turtle--we used to call him Tortoise--'

`Why did you call him Tortoise, if he wasn't one?' Alice asked.

`We called him Tortoise because he taught us,' said the Mock Turtle angrily: `really you are very dull' ([http://www.literature.org/authors/carroll-lewis/alices-adventures in wonderland](http://www.literature.org/authors/carroll-lewis/alices-adventures-in-wonderland), 2012).

Luis Kerol je uživao da se igra rečima i njihovim značenjima. To su reči koje se odnose na razne pojmove i stvari koje su bile simbol pomodarstva u Viktorijanskom periodu. Tako i samo ime kornjače predstavlja igru reči, Kerol je tu načinio aluziju na popularno jelo u tom periodu i podsmehnuo se slepom praćenju trendova u svim sferama života. Lik Lažne Kornjače je melanholičan, a priča koju Kornjača započinje puna je neobičnih događaja, ideja, čudnih i smešnih reči, ima dosta insinuacija i aluzija na stvari iz realnog sveta. Zabavna je igra stvaranja novih reči, kada Kornjača govori Alisi o svom učitelju koga su nazvali *Tortoise* (kornjača) iako on to nije bio, na šta se Alisa veoma začudila. Objašnjenje je usledilo: učitelj je dobio taj naziv zato što ih je podučavao. To se može objasniti na sledeći način: Kornjača kaže „He *taught us*“ - „On nas je podučavao“ i u toj rečenici koristi reči čiji je izgovor sličan izgovoru reči *tortoise* (kornjača) kada se izgovore bržim tempom, tako da se čini da one formiraju novu reč. U verziji romana *Alisa u zemlji čuda* na srpskom jeziku koju koristimo u

ovom uporednom proučavanju, prevodilac je pronašao i upotrebio za prevod reči *tortoise* (kornjača) odgovarajući izraz Kornjuča i dao prikladno objašnjenje tog postupka: on je bio njihov uča, on ih je učio.

Vremenski okvir u romanu i Alisin doživljaj vremena zaslužuju posebnu pažnju u ovom razmatranju. Za nju je sve što se događa tren. To je sadašnjost koja joj upućuje simbolične poruke te se tako značenje sa doslovnog nivoa prenosi na apstraktni pri čemu njena metamorfoza predstavlja vrhunsku avanturu.

„As she said this she looked down at her hands, and was surprised to see that she had put on one of the Rabbit's little white kid gloves while she was talking . `How CAN I have done that?' she thought. `I must be growing small again.' She got up and went to the table to measure herself by it, and found that, as nearly as she could guess, she was now about two feet high, and was going on shrinking rapidly: she soon found out that the cause of this was the fan she was holding, and she dropped it hastily, just in time to avoid shrinking away altogether” (<http://www.literature.org/authors/carroll-lewis/alices-adventures-in-wonderland>, 2012).

Slike Alisine metamorfoze i njenog naglog i neočekivanog povećanja i smanjenja visine zaista pobuđuju radoznalost ne samo karaktera u njenom okruženju već i samih čitalaca, raste uzbuđenje i interesovanje da se otkrije smisao i značenje tih simboličnih događaja. Alisa je u početku zatečena i uplašena tim promenama, na trenutak samo ostaje u nedoumici šta dalje činiti, ali se neverovatnom brzinom smenjuju misli i neobične ideje koje je dovode do rešenja. Alisin iznenadni rast utiče na događaje oko nje iz kojih proističu zanimljivi dijalozi i njeni monolozi. U ovakvim situacijama se otkriva njena prava ličnost, njen karakter, njen dečji duh, sposobnost za zdravo zaključivanje i odlučivanje, njena buntovnička priroda, sposobnost da se snađe u svakom trenutku, njena domišljatost i oštroumnost. U verziji romana prevedenog na srpski jezik koju koristimo u ovom uporednom proučavanju, prevodilac se odlučio za viši nivo doslovnosti, ima dosta dobrih rešenja u prevođenju zanimljivih kovanica, složenica i mnogih izraza koje je Kerol koristio u svom pisanju. Evo odlomka istog dela romana u prevodu na srpski jezik koji će potvrditi prethodno navedene tvrdnje:

„I dok je ovo govorila, Alisa baci pogled na svoje ruke i veoma se iznenadi kad vide da je navukla na jednu ruku rukavicu Belog Zeca. „Kako sam to uspela! – pomisli Alisa – mora da sam opet postala mala“. Alisa ustade i pride stolu da se izmeri. Kao što je i mislila, sada je bila dve stope visoka i jednako se smanjivala. Odmah pogodi da je to sve zbog lepeze, pa je brzo ispusti, i to u pravi čas da sasvim ne iščezne.“

Jezik glavne junakinje je složen, naročito njen samogovor, njene aluzije na predstojeće događaje, njena stradanja koja sama opisuje i kvalifikuje. Ona stvara jezik slažući događaje u mozaik naizgled haotičan. Igra stvaranja izmišljanjem izaziva lepotu koju Alisa ne želi da doživi iznova, ali je zadovoljna jer svojim razumom shvata da upravlja rečima i da su one veza sa svetom s kojim pokušava da komunicira. Odlomak koji sledi to pokazuje na najbolji način:

„How queer it seems,' Alice said to herself, 'to be going messages for a rabbit! I suppose Dinah'll be sending me on messages next!' And she began fancying the sort of thing that would happen: 'Miss Alice! Come here directly, and get ready for your walk!' 'Coming in a minute, nurse! But I've got to see that the mouse doesn't get out.' Only I don't think,' Alice went on, 'that they' d let Dinah stop in the house if it began ordering people about like that!'” (<http://www.literature.org/authors/carroll-lewis/alices-adventures-in-wonderland>, 2012).

Prevodjenje ovakvih luckastih monologa i samogovora kojih ima dosta u ovom romanu zahteva veliki stepen domišljatosti i umešnosti, jezičkog znanja i sposobnosti prevodioca da čitaocu dočara i interpretira i one najdublje slojeve značenja i smisla koji su izraženi izvornim jezikom. Alisin samogovor je prepun najčudnijih reči i izraza, ideja, u njemu se ispoljava njena visprenost, hitrost, samosvesnost, njena odlučnost i samouverenost. Odlomak koji smo naveli na engleskom jeziku navešćemo i na srpskom, a poslužiće nam da potkrepimo ove tvrdnje:

„- Da se čovek čudom čudi – reče Alisa – što me najobičniji Zec šalje da ga poslušam! Još će mi se desiti da me idući put Dina pošalje da je nešto poslušam! – Poče da razmišlja kako bi to bilo: - Gospođice Alisa! Smesta dođite ovamo i spremite se za šetnju! – Dolazim odmah, dadiljo! Ali moram prvo da pripazim na ovu mišju rupu, dok se ne vrati Dina, jer bi miš mogao pobeći!... Samo, sve mi se čini da Dinu ne bi dugo držali u kući kad bi ona počela ovako svakom da zapoveda!“

Odnos dijaloga i monologa otkriva svu složenost dečjeg, Alisinog interesovanja jer je ona inicijator govora. O tome S. Smiljković kaže: „Kod nje se najpre začinje misao o razgovoru, zatim razgovor teče, ne zadugo; ona ga prekida kada vidi da je nelogičan ili dosadan, izmišlja reči da popravi i potvrdi situaciju, ili govori tek govora radi da bi shvatila koliko i u razgovoru ima naivnih izjava. Govori ona sa svima, kao da ih je poznavala celoga života. Ne libi se čak da razgovara i prekoreva kralja i kraljicu i donodi sudove o njihovoj ličnosti.“ (Smiljković, 2005:80).

Igrivih situacija u romanu ima dosta, a priče o njima uspostavljaju vezu između pravih i imaginarnih. Pomenimo samo priču o školovanju lažne Kornjače ili o igrama na dnu mora. Koliko god se Alisa trudila, ona ne može da shvati školski sistem koji joj Kornjača opisuje, kao što ni Kornjača ne može da shvati sistem školstva o kome govori Alisa. Ovde se Kerol opet poigrao rečima: izraz *schoolfish* koji upotrebljava Kornjača znači grupisanje riba u jato koje plivaju sinhronizovano u istom pravcu, dok Alisa govoreći o školi (school) ima u vidu potpuno drugačije značenje te reči: institucija u kojoj se stiče obrazovanje.

„We had the best of educations--in fact, we went to school every day--”

‘I’ve been to a day-school, too,’ said Alice; ‘you needn’t be so proud as all that.’

‘With extras?’ asked the Mock Turtle a little anxiously.

‘Yes,’ said Alice, ‘we learned French and music.’

‘And washing?’ said the Mock Turtle.

‘Certainly not!’ said Alice indignantly.

‘Ah! then yours wasn’t a really good school,’ said the Mock Turtle in a tone of great relief.

‘Now at OURS they had at the end of the bill, “French, music, AND WASHING--extra.”’

(<http://www.literature.org/authors/carroll-lewis/alices-adventures-in-wonderland>, 2012).

Razgovor između Alise i Lažne Kornjače teče, Alisu obuzima uzbuđenje i znatiželja, ona postavlja pitanja na koja dobija najzanimljivije odgovore, počinje da razmišlja i shvata neke stvari i pojmove na potpuno nov način. Poigravanje rečima i smislom Alisu zbunjuje u prvom trenitku, ali se ne povlači iz razgovora. Ona prihvata i nastavlja igru, trudi se da bude dobar sagovornik koji će otkriti brojne zanimljivosti i neobičnosti sveta u kome se našla. Zanimljiv je Kornjačin način razmišljanja o tome zašto predavanja (*lessons*) nose takav naziv: razlog je taj što su svakog narednog dana u školi imali manji broj časova nego prethodnog, broj časova se smanjuje (*lessen*). I ovde Kerol koristi reči sličnog izgovora ali drugačijeg značenja, što remeti Alisinu sliku škole, ali ona vrlo brzo uspostavlja vezu sa sagovornikom i nastavlja razgovor:

„And how many hours a day did you do lessons?” said Alice, in a hurry to change the subject.

‘Ten hours the first day,’ said the Mock Turtle: ‘nine the next, and so on.’

‘What a curious plan!’ exclaimed Alice.

‘That’s the reason they’re called lessons,’ the Gryphon remarked: ‘because they lessen from day to day.’

This was quite a new idea to Alice, and she thought it over a little before she made her next

remark. 'Then the eleventh day must have been a holiday?'

'Of course it was,' said the Mock Turtle" (<http://www.literature.org/authors/carroll-lewis/alices-adventures-in-wonderland>, 2012).

U prevodu ovog romana na srpski jezik prevodilac je malo odstupio od one dublje, prave ideje o značenju reči *lesson* koju je Kornjača imala u vidu. Tako, u prevodu na srpski jezik ovaj deo razgovora Alise sa Kornjačom glasi ovako:

“ A koliko časova ste imali dnevno? – reče Alisa, želeći što pre da promeni predmet razgovora.

- Deset časova prvog dana – reče Lažna Kornjača – drugog devet, i sve tako.
- Što je to čudnovat raspored! – uzviknu Alisa.
- Pa zato se to zovu i predavanja – primeti Grifon – zato što predaješ svakom danu po jedan čas.“

Iako se razmatra prevod sa engleskog, na osnovu poređenja sa originalom dolazimo do saznanja da je pisac vladao jezikom, koji je svoju funkciju ostvario u vidu poetske imaginativne dimenzije. Ove karakteristike ukazuju na umetnikovu (Kerolovu) sposobnost da odgonetene duh deteta i detinjstva prilagođavajući književni tekst intelektualnim i psihičkim osobinama dece. Kreativna percepcija ovog romana odgovor je na stvaralačku imaginaciju pisca, njegovu začuđenost pred dečjom začuđenošću. Kao ilustraciju dajemo primer odlomka iz romana u kome Alisa ispoljavasvoj buntovnički stav o igri i ličnosti Kralja i Kraljice, shvativši konačno besmilenost njihovog izvrnutog sveta:

„It's a pun!' the King added in an offended tone, and everybody laughed, 'Let the jury consider their verdict,' the King said, for about the twentieth time that day.

'No, no!' said the Queen. 'Sentence first - verdict afterwards.'

'Stuff and nonsense!' said Alice loudly. 'The idea of having the sentence first!'

'Hold your tongue!' said the Queen, turning purple.

'I won't!' said Alice.

'Off with her head!' the Queen shouted at the top of her voice. Nobody moved.

'Who cares for you?' said Alice, (she had grown to her full size by this time.) 'You're nothing but a pack of cards" (<http://www.literature.org/authors/carroll-lewis/alices-adventures-in-wonderland>, 2012).

Specifičan humor i engleski mentalitet omogućava i odraslima, ali i deci proširivanje i produbljivanje saznanja o pojavama. Reči Pola Azara koji je primetio da za Englesku ništa nije specifično „kao humor koji je uvek kontradikcija između onog što se kaže i onog što

izgleda da se htelo reći“ to potvrđuju. (Azar, 1973:157). Primer koji će nam poslužiti da to pokažemo je deo romana u kome Alisa ulazi u vrtoglav i neobičan dijalog sa Mačkom Cerekalom:

„How do you know I'm mad?' said Alice.

'You must be,' said the Cat, 'or you wouldn't have come here.'

Alice didn't think that proved it at all; however, she went on 'And how do you know that you're mad?'

'To begin with,' said the Cat, 'a dog's not mad. You grant that?'

'I suppose so,' said Alice.

'Well, then,' the Cat went on, 'you see, a dog growls when it's angry, and wags its tail when it's pleased. Now I growl when I'm pleased, and wag my tail when I'm angry. Therefore I'm mad.'

'I call it purring, not growling,' said Alice“ (<http://www.literature.org/authors/carroll-lewis/alices-adventures-in-wonderland>, 2012).

Govor likova je na prvi pogled dvosmislen i nelogičan jer u njemu ima nonsensa, igre, kalabura, duhovitih dijaloga, kao i poneka alegorična poruka upućena i deci i starijima. Npr. smeh Mačka koji se pojavi, opomene i iščezne, kao što se može objasniti na sledećem primeru, a u prevodu glasi: „Često sam viđala mačka bez osmeha. Ali mačji osmeh bez mačke! To je nešto najčudnije što sam u životu videla.“

„Well! I've often seen a cat without a grin,' thought Alice; 'but a grin without a cat! It's the most curious thing I ever saw in my life!’“ (<http://www.literature.org/authors/carroll-lewis/alices-adventures-in-wonderland>, 2012).

Snažnom karakterizacijom junakinje Alise pisac je uspeo da uđe u svest i podsvest, u san u kome se na poseban način mešaju slike i iz relanog sveta. To je postignuto brojnim slikovitim scenama u kojima dolazi do izražaja dečja misao prožeta optimizmom i radoznalošću. Izdvajamo sledeću: „I wonder if I've been changed in the night? Let me think: was I the same when I got up this morning? I almost think I can remember feeling a little different. But if I'm not the same, the next question is, Who in the world am I?“ (<http://www.literature.org/authors/carroll-lewis/alices-adventures-in-wonderland>:2012).

(„Da mi je znati, jesam li se preko noći izmenila? Da razmislim: da li sam bila ista jutros kad sam ustala? Sve mi se čini da sam bila nešto malo drugačija. Dobro, ako nisam ona ista, pa ko sam onda, pobogu ja?“)

Pristup ovom problemu načinjen uz pomoć literature i uporedne analize prevoda i originala nalaže potrebu definisanja recepcije čitaoca kao adresanta i estetske i drugih poruka

i proučavaoca ovog dela. Navešćemo nekoliko konstatacija kojima potvrđujemo značaj adekvatnog prevoda. Anri Mešonik. Svako doba se, u zavisnosti od istorijskog trenutka i odnosa koji postoje među jezicima, isto toliko pokazuje u prevodima koliko i u delima koja su u njima nastala.“(Mešonik, 1979:159).

Na značaj dobrog prevoda ukazuje i V.D. Uvarov. On ističe da uspeh prevoda zavisi od čitalaca, kritičara i naručilaca prevoda – jednom reči od tzv. referentne grupe. (Uvarov, 1981:15).

U prevodima za decu i omladinu eliminišu se podaci koji bi onemogućili razumevanje kod mladog čitaoca. Ako su deca starija, prevodilac može katkad i zadržati neke od njima tuđih elemenata, ali pritom mora da se posluži komentaram, objašnjenjima i fusnotama umesto da nepoznatu reč samo pomene u prevodu. (Popović, 1979:185).

Prevod književnog dela treba da sačuva nacionalni identitet i kulturu, a čitalac kao subjekat koji doživljava i procenjuje delo, izgrađuje stav o njemu kao pisanom medijumu. Polazi se od saznanja, da „stil prevodnog dela ne može nikada biti toliko radikalno novatorski koliko stil originalnog dela na jeziku prevoda (Sibinović, 1979:135), niti bukvalni na štetu metaforično-simboličnog uobličavanja stvarnosti. U prevodima romana *Alisa u zemlji čuda* koji su korišćeni u radu prevodioci su nastojali da prevodom dočaraju detalje, slike događaja, portrete junaka, nonsensne leksičke spojeve, stilske figure i situacione dijaloge i monologe, posebno meta jezik simbolizovan kroz psihološke pouke.

Po ocenama istoričara i teoretičara književnosti za decu prevodi prisutni u školskim i narodnim bibliotekama ispunjavaju estetske i funkcionalne kriterijume na osnovu provere zadovoljenja interesovanja čitalaca za upoznavanjem strane kulture, jezika i identiteta. Na taj način, čitaoci, poređenjem saznanja o svetu u kome su pojave specifične i vezane za podneblje i mentalitet, stiču određeni uvid u svoju materijalno-duhovnu kulturu i svest o svom identitetu.

„Pitanje prevodivosti tesno je vezano za kontrastiranje jezika i mogućnost da se sistemske razlike među leksemama i gramatičkim kategorijama prevaziđu u prevodu kao rezultatu procesa. Kada i pored adekvatnog raspoređivanja komponentnih elemenata i postupka kompenzacije u prevodu ne dođe do prestvaranja intencije, moramo govoriti o slučajevima neprevodivosti... U memoriji svakog prevodioca nalazi se znanje izvornog jezika i jezika cilja, znanje drugih važnih kodova i vanjezičko znanje. Tekst koji se prevodi mora se u celosti primiti i interpretirati uz aktiviranje znanja bez kojih interpretacija ne bi bila izvodljiva. Potom treba preduzeti sledeće korake: odrediti kome je prevod namenjen, izabrati kod, odlučiti ili saznati da li će original biti prisutan, odlučiti se za opšti stav prema

izvorniku, opredeliti se za stav prema obliku, izabrati stepen doslovnosti i aktivirati znanja potrebna za prekodiranje.“ (Hlebec 2009:144, 163)

Prevedena dela sa izvornog (engleskog) jezika omogućavaju proširivanje saznanja o kulturi i nacionalnom identitetu, o sadržajima koji ispunjavaju život prikazan u književnim delima za decu. S obzirom na to da su recipijenti ove vrste književnih tekstova deca, prema poruci koja se u delu prepoznaje ona postaju kompetentni učesnici u komunikaciji sa prevedenim tekstom. O tome začetnik teorije recepcije H.R. Jaus kaže: „Književno delo nije objekt koji bi postojao sam za sebe, pružajući svakome posmatraču u svako vreme isti izgled. Ono nije spomenik, koji monološki otkriva svoju vanvremensku suštinu. Ono je, naprotiv, poput kakve partiture, stvoreno za uvek novu rezonancu pitanja, koje izbavlja tekst iz materije reči i uvodi ga u aktuelni život.“ (Jaus, 1978: 40-41). Roman *Alisa u zemlji čuda* čije smo delove engleske verzije kontrastirali sa srpskim prevodom u potpunosti potvrđuje prethodnu tezu.

*1.6. Igra kao osnovni element slobode junaka
u književnom delu **Doživljaji Toma Sojera** Marka Tvena (1835-1910)*

*Videti svet u zrcu peska
I nebo u divljem cvetu,
Držati beskraj na dlanu ruke
I večnost u jednom satu.
Vilijam Blejk*

*To see a World in a Grain of Sand
And a Heaven in a Wild Flower,
Hold Infinity in the palm of your hand
And Eternity in an hour.
William Blake*

Naslov romana *Doživljaji Toma Sojera* upućuje čitaoce i proučavaoce na raznovrsne igre detinjstva ispunjene doživljajima i događajima koji su vezani i za piščevo detinjstvo. Igre, bezbriga, smeh, smicalice i nezgode prate glavnog junaka i njegovu družinu. Fantazija igre postiže se raznovrsnim akcijama dece željne pustolovina, naročito sa drugovima iz škole i susedstva, igre sa odraslima koji su na svakom koraku želeli da ukalupe dete. Vesele igre ukazuju na bezgraničnu energiju koja osvaja i vuče napred.

U različitim društvenim prilikama zauzimani su stavovi o fenomenu igre. U *Rečniku simbola* igra je definisana na sledeći način: *Igra je u osnovi simbol borbe...različite kombinacije u igri su primeri života, ličnog i društvenog. Ona teži da uvede red u zbrku odnosa i čini prelaz iz prirodnog stanja u kulturno, iz spontanog u namerno. Ali igra dopušta da ispod poštovanja pravila izbije najdublja spontanost, najličniji odgovor na spoljne prisile.* (Rečnik, 2004:284)

Igra sna i jave, stvarnosti i mašte razbuktava biće glavnog junaka Toma Sojera i njegovih prijatelja. Dečja razuzdanost i neposlušnost krše stereotipne norme ponašanja u životu sredine koju Mark Tven opisuje, a Rože Kajoa u svom poznatom delu *Igre i ljudi* tumači igru ističući njene osnovne odlike: *slobodna, izdvojena, nezavisna, neproduktivna, propisana i fiktivna.* (Kajoa, 1965:37).

Tom Sojer nije samo glavni junak, on je i književni lik koji kroz avanture stiče uvid o samome sebi. Ako bismo pošli od latinskog glagola *illudere* u značenju igrati se, šaliti se, rugati se, prevariti, upropastiti, oštetiti, osramotiti (Jovan Čolić, 1991, fototipsko izdanje iz 1936), u prevodu romana *Doživljaji Toma Sojera* recipijent se, osim navedenog u prethodnom opisu reči vezane za igru, susreće sa konvencijama i običajima podneblja oko reke Misisipija sa tamošnjim civilizacijama. Čitanjem dela kroz estetičke poruke prepoznate i prevedene u novi kulturni i jezički kod i novi sistem vrednosti, recipijent nailazi na neke neočekivane događaje, prepreke ili situacije jer mnoge detalje i informacije stiče u višeznačnom i višeslojnom književnom tekstu i što je u prilici da sva ta saznanja objedini na neočekivan, a sebi svojstven način.

Mark Tven je u roman ugradio deo svog detinjstva. On ističe: *Ja sam u Tomu Sojeru pisao o sopstvenim nestašlucima. Bio sam vragolasti mališan koji je svojoj majci zadavao mnogo briga. No ja mislim da se to njoj čak i dopadalo. Ona nije imala nikakvih problema sa mojom bratom Henrijem, dve godine mlađim od mene. Meni se čini da bi je poslušnost, pravednost i čestitost, umorili dosadom, da joj ja nisam razbijao monotoniju svojim nestašlucima.* (Preuzeto iz *Pisci za decu i mlade*, 262).

'In the novel Tom Sawyer I wrote about my personal mischiefs. I was a mischievous toddler who gave his mother a lot of worries. But I think that she even liked it. She didn't have any problems with my brother Henry, two years younger than me. It seems to me that obedience, justness and rectitude would bore her if I hadn't broken the monotony with my mischiefs'. (Prevela: Danijela Mišić).

Iz sukoba sa odraslima rađaju se neviđene mogućnosti kojima se izbegavaju svakodnevne obaveze. Predmeti i pojave predstavljaju čudo koje se stvara u mašti deteta-

junaka. Neponovljivi su sukobi sa tetka Polom, osobom koja se o njemu brinula i vaspitavala ga. Nemirna priroda i radoznali um ne trpe kalupe i steg. Dete putuje u mislima do pećine, izlaže se nezgodama i neprijatnostima, strahu i strepnji sve s razlogom borbe za život koji pruža mnoga zadovoljstva pod uslovom da ih uživatelj može prepoznati i prepustiti im se. Takav je Tom Sojer, dečak koji ne primećuje svoje fizičko odrastanje jer je obuzet unutrašnjom vatrom, svojim duhovnim odrastanjem. To je stvaralačka igra nastala ostvarivanjem slobode kroz igrovne poruke koje šalje družini. Igra nije igra ako se njome ne ostvaruje radost srca. Tom Sojer tu radost ostvaruje prijemom i prihvatanjem igre koju nameće društvo. Iznete opservacije o kreaciji kroz igru mogu se potkrepiti sledećim odlomkom:

„Hak sedi na ivici pljosnatog čamca i bešumno mlatara nogama po vodi. Izgleda vrlo setan.

-Zdravo da si, Hak!

-Zdravo da si i ti!

Ćutanje za čitav jedan minut.

-Tome, da smo ostavili onaj prokleti alat kraj suvog drveta, novac bi bio naš. Kaži, zar nije grozno!

-Onda nije san, nije san! A već sam pozeleo da ostane san“ (Tven, 1968:221).

Sve što se u detinjstvu događa nije igra. Tomovo detinjstvo je veselo i tužno, jer osim slika vedrine, nestašluka i bezbrige, scene vezane za njegovo detinjstvo slikaju surovosti, dramatičnosti i borbu za opstanak. Upečatljiva je scena nestanka čoveka koga je progutala noć puna dramatike. Dečja psihologija je na svoj način protumačila zagonetke života koji nestaje. 'Two or three minutes later the murdered man, the blanketed corpse, the lidless coffin, and the open grave were under no inspection but the moon's. The stillness was complete again, too. The two boys flew on and on, toward the village, speechless with horror. They glanced backward over their shoulders from time to time, apprehensively, as if they feared they might be followed. Every stump that started up in their path seemed a man and an enemy, and made them catch their breath; and as they sped by some outlying cottages that lay near the village, the barking of the aroused watch-dogs seemed to give wings to their feet (Twain, 1994:71-72). Dolazi do saznanja da je jedino svet detinjstva ispunjen kratkim trenucima sreće i igre. 'Posle ručka družina se krete na žalo u lov na kornjačina jaja. Zabadali su prutove u pesak, pa čim bi naišli na koje meko mesto, odmah bi kleknuli i kopali bi rukama... Te večeri prirediše sjajnu gozbu od prženih jaja ucelo, pa raspališe istu takvu i u petak izjutra' (Tven, 1968: 135).

Sve ono što glavni junak sa svojim vršnjacima otkriva i definiše kao događaje, doživljava i brige odraslih, u suprotnosti je sa dečjim vragolijama, zabavama, bezbrižnim i opasnim igrama. Dečaci su skloni opasnim igrama kao što su ulaženje u mračnu pećinu, noćni odlazak na nepoznati grob, formiranje gusarske družine, susreti sa razbojnicima, potraga za skrivenim blagom. To i nisu samo igre zabave radi, to su životne igre za koje je neophodno mnogo mudrosti, iskrenosti i znanja. Sve to čini jedan dinamičan splet događaja, pojava, sukoba i opasnosti koje glavni akteri savlađuju na svoj, dečji i pomalo naivan način. Tako se u sukobu želja likovi transformišu, prevazilaze svoj prvobitni identitet.

„I Tom je i ovog puta, kao i svih poslednjih dana, jednako nešto visio na kapiji školskog dvorišta umesto da se igra sa drugarima. Kazao im je da je bolestan, a tako je i izgledalo. Pravio se kao da gleda na drugu stranu, ali u stvari, izvirivao je jednako niz ulicu!“ (Tven, 1968:110).

Uočljiva je je činjenica da prevodilac čita, simbolično rečeno, i stvara tekst vodeći računa da izvorni jezik što vernije oslikava literarnu stvarnost dela. Lingvista Fernand de Sosir izvrsnom slikom govori o jeziku koji se može „uporediti s listom papira: misao je lice, a zvuk je naličje; ne može se izrezati jedna strana, a da se istovremeno ne izreže i druga; na taj način i jeziku ne možemo izdvojiti zvuk od misli, niti misao od zvuka.“ (De Sosir, 1965:157). Takvi su i razgovori dece u romanu, njihove želje, predlozi i smicalice, neposlušnosti koje potpuno otkrivaju dušu i potrebu da budu drugačiji od sredine i bolji od drugih. Ništa u njihovim druženjima i akcijama nije bezvredno. Svako u tom lancu ima svoju ulogu, rešava svoje ili zajedničke zadatke, trpi kazne, ako zasluži i pohvale kada se postigne cilj.

Komunikativna strana ovog umetničkog dela, posmatranog u prevodu, sadrži poruku (poruke) i jezik. Jezik (engleski) kao izvorni sa kog je delo prevedeno na srpski funkcioniše kao sistem jer je postojao i pre nastanka dela, kako ističe Lotman „i mora do izvesne mere biti zajednički i za stvaraoca, i za recepijenta, a poruka je informacija koju donosi sam tekst. Jezik je ta nepromenljiva strana umetničkog teksta, koja je istovremeno i trajna, dok je poruka promenljiva i može da zastari“. (Lotman, 1976:50). Ove osobenosti jezika ogledaju se u raznovrsnim slikama prirode, opisa doživljaja i događaja kroz koje pisac provodi decu-junake. Dozvoljava im sve što pripada dečjem svetu. Ne oduzima im ništa što je stvorila čovekova priroda. Time on pojačava misao o slobodi razvoja, kako fizičkog, tako i emocionalnog. Stvara osnovu u detetu – budućem čoveku, za životnu izdržljivost u komplikovanom svetu.

Postupnim razvojem književnog lika Toma Sojera pisac uspeva da od nestašnog i vragolastog deteta izgradi dečaka koji svoja osećanja može da oboji topline i nežnošću.

Veoma su interesantne slike u kojima se prikazuje zaljubljeni Tom Sojer. U stvaranju tih emocionalnih situacija, pisac se služi pozitivnim humorom kojim se ispunjavaju i srca čitalaca.

„Tako mi i treba! Eto mi, kad sve zabušavam školu i radim što mi svi kažu da se ne sme. A mogao sam biti dobar kao Sid...Vala ako bog da te ovaj put izvučem čitavu kožu, e ima prosto da se pomamim jureći u nedeljnu školu“ (Tven, 1968: 95).

Osim glavnog junaka Toma Sojera, naslikani su vrlo vešto likovi dece, i likovi odraslih. Ta dva duhovna sveta žive u svojim različitostima, stvarajući sukobe koji su često bezazleni, ali i ozbiljni. Uz mnogo preokreta u dinamičnom razvoju radnje romana otkriva se život sveta drugog kontinenta i životi dece koji grade večni kontinent, a to je detinjstvo. Zvonki smehovi i želja da se avanturama odlazi u bajkovite svetove zagonetka je koja se odgoneta čitanjem romana. Čitalac u tekstu otkriva iskre svoga nemira ostvarujući snove o kojima je maštao. Zaboravlja na stvaranost kroz maštanje o lepoti druženja sa junacima ovoga romana. „Jezik kojim govore odmeren je, jednostavan i duhovit, oslobođen od preteranih ukrasa i nepotrebnih stilskih detalja; dijalози su u funkciji radnje koja se u datom trenutku opisuje, pa se stiče utisak da sve što se u romanu događa, ima lak i prirodan tok“. (Petrović, Milinković, 2007:267).

Igrovno u romanu *Doživljaji Toma Sojera* današnjem čitaocu omogućava da igre otkrivene čitanjem dela nastalog 1876. godine stvaralački primi i time obogati svoj duhovni svet. Nonsensni način izražavanja aktera radnje u delu, dijalog, anegdote, poslovički izrazi, smeh kao zajednički i jedinstveni jezik svih ljudi, nadmudrivanje i cinizam, kroz prevod Stanislava Vinavera sa engleskog analizirane knjige dokazuje da komunikativnost ovog književnog teksta omogućava svakom recipijentu da na svoj način doživljava i razume isti tekst. Poznato je da sve što postoji moglo bi postojati i na drugi način, kao i izdvojeno tumačenje slobode igre u književnom delu. Piščeva misao u delu pokazuje razvoj njegovog identiteta koji se s aspekta književne kritike može definisati rečima: Tom Sojer je pokazao svoje sposobnosti igre i rada polazeći od toga da ostali učesnici u radnji, koji se razlikuju od njega, doprinose njegovoj metamorfozi.

1.7. Vrebalni i neverbalni govor u delu *Knjiga o džungli*
 Radjarda Kiplinga (1865-1936)

*Melodijom i ritmom govora
 dublje se od svega prodiro
 u najskrivenije kutke
 ljudske duše i nju govor
 najsnažnije obuzima.*

Platon

Verbalni i neverbalni govor predstavlja vrstu svakodnevne komunikacije među ljudima, dok umetnost reči traga za istinama koje funkcionišu u okviru drugog komunikacionog sistema. Pisci, i ostali korisnici pisanog teksta imaju svoj jezik, kao i „inventar značenjskih jedinica i pravila njihovog kombinovanja.“ (Lotman, 55). Takav je slučaj sa prevodom romana *Knjiga o džungli* Radjarda Kiplinga, koja je objavljena na engleski 1894/95. Kroz zanimljivo pripovedanje izatkana je priča koja predstavlja realno - imaginarnu sliku i poziv na mogućnost razumevanja smisla opstanka u životu kroz spoljašnju i unutrašnju borbu junaka. Bogata i raznovrsna skala osećanja ojačava osećaj samopouzdanja, ali i nesigurnosti koja ih prati na svakom koraku džungle. Jedan sasvim drugi svet, daleko od civilizacije, verbalnim i neverbalnim govorom uspeva da uspostavi međusobnu, i komunikaciju sa ljudima, čime se otkrivaju pojave i potrebe junaka u delu.

Tekst romana *Knjiga o džungli* kao umetnička kompoziciona organizacija traga za neotkrivenim istinama i zagonetkama sredine u kojoj opasnosti vrebaju odasvud, te tako čitaocima i proučavaocima pruža različite informacije. U zavisnosti od vrste i stepena razumevanja opisanih događaja, pojava i junaka i poruke koje se naziru kroz semantičke, sintaksičke i kompozicione odlike, biće na svojevrsan način prihvaćene.

Prirodni jezik koji poseduju životinje - glavni junaci, uslovno rečeno prirodni, manifestuje se kroz gestove, zvukove, onomatopejske oznake, pokrete, akcije. Čitanjem teksta i susretom sa neobičnošću prikazanog sveta, vremenskim izmeštanjem u životnu prošlost sa aspekta današnjeg vremena i sveta, predstavlja fantastiku u meri u kojoj je prisutno kreiranje čitaočevog značenja verbalnog i neverbalnog govora. Kao dokaz može poslužiti početna *Noćna pesma u Džungli* pod specifičnim nazivom *Moglijeva braća* koja glasi:

*Jastreb Čil sad donosi noć
što oslobađa Manga, slijepog miša-
spavaju stada u zatvorenoj štali
sve do zore slobodni smo mi.
Sad je čas ponosa i moći
naših kandži, šapa i oštarih zuba.
O, slušaj zov! Dobar lov svima
koji poštuju Zakon Džungle.*

(R. Kipling, *Knjiga o džungli*, str. 5)

*Now Chill the Kite brings home the night
That Mang the Bat sets free--
The herds are shut in byre and hut
For loosed till dawn are we.
This is the hour of pride and power,
Talon and tush and claw.
Oh, hear the call!—Good hunting all
That keep the Jungle Law!*

(R. Kipling , *The Jungle Book*, page 3)

Iz prevoda i originala jasno se uočava korespondentnost između verbalnog i neverbalnog govora postignuta uz pomoć već napred navedenih jezičkih elemenata koji su postignuti simbolima i posebnim relacijama u jeziku originala i prevoda. Komparativnom analizom ovih tekstova uz posebno sagledavanje značenja deskriptivnih jedinica radi dočaravanja zagonetnosti noći u džungli, i „uživanja“ u noćnoj slobodi koju ugrožene životinje smatraju pravom vrednošću, makar to bila samo noć, saznajemo više o zvucima i njihovoj funkciji i načinu prenošenja poruka. Očigledno je da vizuelna i zvučna percepcija koje se prepoznaju i nalaze u znakovima prirode džungle metaforički dočarava ono što se vidi i čuje, s težnjom da se razume i produbi razmišljanjem. U ovom primeru prepliću se zvuci, gestovi i slika uobličena pesmom, ritmom, melodijom i bojom noći, čime se postiže i pojačava tzv. hromatska dramatika u džungli. San i java se prepliću upravo zbog opasnosti koja vreba, s jedne strane i „slobode“ lova, s druge. Uočava se da se zvuk i jezik prepliću, a zvuk, gest i slika eliminišu govor, ali podržavaju ono što se opisuje. Time još više navode na razmišljanje, baš kao i sledeća misao: „Ciljevi koji daju smisao životu ljudi jesu proizvod

njihovog razmišljanja, takvi ciljevi su njihov izbor i izvode deo svojih vrednosti iz te činjenice. Što se samih ljudi tiče, za njih važi ideja da se mora dozvoliti da ljudi postupaju u skladu sa svojom sopstvenom koncepcijom o onome što je dobro i vredno za njih same i da u meri u kojoj to rade izražavaju svoju prirodu razumnih i mislećih ljudi.“(Albert Veil, orig. Albert Weale, *Toleration, individual differences, and respect for persons*, Methuen, London, 1985:28).

Tamnoputi dečak Mogli koga je vučica othranila u džungli odrasta među životinjama, prihvata zakone džungle i razume njen jezik. Snažnim kontrastnim slikama opstanka i borbe Kipling uspeva da pokaže snagu misli i uma dečaka koji nosi osobine praistorijskih predaka u momentima savlađivanja teškoća u prirodi koja mu nije naklonjena. „Iako je u Kiplingovim pričama džungla simbol divljine, u njoj se život odvija po neprikosnovenim zakonima prirode: njeni stanovnici se ponašaju kao ljudi; oni govore i delaju, sastaju se i dogovaraju, katkad pomažu jedni drugima ili se svađaju; poštuju stroga pravila džungle, prilagođavaju se nepredvidivim čudima prirode, promeni godišnjih doba i opasnostima od ljudi ili elementarnih nepogoda.“ (Petrović, Milinković, 2007:274)

Pisac, služeći se različitim sredstvima umetničkog pristupa temi o kojoj piše, živopisno dočarava daleke svetove, tako da današnji čitalac u delu može sagledati mitopoetski prostor i vreme. U tome prednjači naratorski ton kojim pisac i neverbalno, uz pomoć literarnih znakova, simbola, alegorijsko - metaforičnih slika, pretvara u verbalno. Posebnu vrednost čini lirika koja prožima pripovedačevu priču. U prevodu, posebno melodično zvuči pesma koju je Mogli opevao na Sabornoj steni u kojoj je došla do izražaja psihološka dimenzija njegove ličnosti apostrofom vodama velike Vjangang reke:

*Vode Vjangange, izgnan sam iz čopora ljudskog. Ništa
im skrivio nisam, oni me se boje. Zašto?
Kao što šišmiš Mang lebdi između životinja
i ptica, tako i ja lebdim između sela i džungle. Zašto?
Usta su mi ranjena kamenicama iz sela, a srce lako,
jer se vraćam u džunglu. Zašto?
To dvoje se bore u meni, kao što se u proleće zmije bore.
Voda im iz očiju curi, a ja se smejem dok ona kaplje. Zašto?
Dva Moglija sam ja, a Šir-Kanova koža je pod mojim nogama.
Sva džunglazna da sam Šir-Kana ubio ja.
Gledajte, oj, dobro gledajte, vuci!
Avaj! U srcu mi je teško od sveg što ne razumem.*

(R. Kipling, *Knjiga o džungli*, str. 95-96)

Waters of the Waingunga, the Man-Pack have cast
 me out. I did them no harm, but they were afraid of me. Why?
 As Mang flies between the beasts and the birds,
 so fly I between the village and the Jungle.
 Why?
 My mouth is cut and wounded
 with the stones from the village, but my
 heart is very light because I have come back
 to the Jungle. Why?
 These two things fight together in me as the
 snakes fight in the spring.
 The water comes out of my eyes; yet I laugh
 while it falls. Why?
 I am two Mowglis, but the hide of Shere Khan is
 under my feet.
 All the Jungle knows that I have killed Shere
 Khan – look well, O Wolves!
Ahae! My heart is heavy with the things that I do
 not understand.

(R. Kipling, *The Jungle Book*, page 85)

Analizom ovog lirskog monologa koji je vešto ukorporiran u priču sa mnogo razapetih niti, epizoda, opisa, kontrasta i poređenja uočava se i snažna unutrašnja dijalogičnost kroz ispovest i pitanja bez odgovora. Mešaju se osećanja Moglija, pesimizam i optimizam se smenjuju onako kako dramatika životna nalaže. Strah je „glavni junak“ koji ga u mislima prati, kao što prati i druge stanovnike džungle.

Prevod ovog romana ukazuje na duh animalnog sveta koji je oživljen kroz mnogobrojne akcije i životne borbe. Ukoliko procenjujemo estetsku funkciju dela i njenih poruka dolazimo do zaključka da je recipijent neprekidno u iščekivanju ishoda priče shvatajući da, kako ističe pisac Marsel Prust *ima toliko originalnih svetova, koliko ima originalnih umetnika* (U: Božović, 2010: 237). Pisac Kipling izdvaja događaje kada želi da im da prostorne oznake, a samim tim, i određeni smisao kroz značenja reči, iskaza i teksta. Ova značenja doprinose snazi govornog čina koji se u romanu prepliće sa neverbalnim kao

što tvrdi teoretičar književnosti Džonatan Keler: „Književni iskaz stvara stanje stvari na koje upućuje: na junake, njihove ideje, upotrebu ili korišćenje jezika... jer stvaralačka upotreba jezika... pomaže da književnost posmatramo kao čin ili događaj... Književnost ne čine površni pseudoiskazi, već jezički činovi koji preobražavaju svet i oživljavaju stvari koje imenuju.“ (Keler, 2009:114).

Prostornim i vremenskim izmeštanjem radnje romana pisac je stvorio izvrsne imaginarne svetove koji omogućavaju recepciju posebne vrste kroz saznavanje dalekih svetova stvorenih uz pomoć snažnih metaforičnih slika. Ispisujemo jednu: „Mogli je rastao sa vučićima koji su pre izrasli u vukove nego što je on postao dečak, a otac Vuk učio ga je životu i objašnjavao mu smisao svega u džungli, sve dok mu svaki šušanj trave, svaki dah toplog vetra u noći i svako hukanje sove nad glavom, svako grebanje kandži slepog miša koji se odmara na drvetu i pljesak ribice u jezeru nisu postali tako bliski kao što postaju stvari u radu nekom činovniku” (Kipling, 1967:19).

Prevodioci Kiplingovog dela bili su: Nikola Cvijanović, Vojislav M. Jovanović, Ilija M. Petrović, Isidora Sekulić, Jelena Ćorović, Borivoje Nedić. Izdvajaju se kvalitetni kritički osvrti Isidore Sekulić, Luke Smodlake i Aleksandra Vidakovića. Treba pomenuti tekstove književnog kritičara Božidara Kovačevića pod nazivom *Bogatstvo Radjarda Kiplinga* objavljenog u časopisu *Javnost*, Beograd, 1936, br.6,141 i *Smrt Radjarda Kiplinga* u časopisu *Javnost*, Beograd, 1936, br.4, 93-94.

1.8. Personifikacija života animalnog sveta u romanu

Glas divljine (Call of the Wild) Džeka Londona (1876-1916)

Džek London je bogatom životnom i književnom biografijom ostavio traga delima koja i danas plene aktuelnošću. Svoju veliku školu života započeo je u San Francisku u kome je rođen 1876. godine. Teški dečaćki i mladički periodi života podstakli su kod njega urodjene sklonosti ka pisanju. Proučavaoci njegovih dela, koja nisu jednakih književnih vrednosti, o čemu svedoče i nesporazumi prilikom prevodjenja i iznalaženja stilsko-jezičkih ekvivalenata, ukazuju na potrebu novog čitanja romana i priča o životinjama i svetovima specifičnim po geografskim, etničkim i drugim karakteristikama.

Bibliografija koja nam služi kao polazna tačka u istraživanju vrednosti ovog romana potvrđuje činjenicu da je u periodu od 1972. do 2011. godine više prevodilaca prevelo roman *Glas divljine* u kome se ogledaju različiti vidovi života čoveka i životinja, koje zahvaljujući

čoveku, svojim životinjskim sluhom otkrivaju smisao opstanka. Prilikom pristupa romanu pošli smo od saznanja da je dosta prevoda sa engleskog na srpski jezik bilo i pre naznačenog perioda što ukazuje na neprolazne vrednosti sadržane u odabranoj leksici, dramatičnosti zbivanja radnje, uspešnom prikazivanju polimorfne ličnosti psa Beka, s jedne strane i složenih društvenih odnosa sredine koja je opisana. Interesovanje čitalaca i proučavalaca za čitanjem ovog dela, takodje, upućuje u fenomen detinjstva u kome mašta ima neograničenu moć. Kao i po rečima Ž. P. Sartra: „Sva dela sadrže u sebi sliku čitaoca kome su namenjena.“

Borba životinja sa surovim uslovima prirode koje su kao glavni nosioci radnje psihologizirani, ukazuje na smelost i izdržljivost, odvažnost u poduhvatima, na borbu sa surovom sredinom u kojoj vlada „zakon tajge i zuba“ (‘the law of taiga and fang’), o čemu svedoči naslov druge glave romana i roman u celini. Glavni junak romana *Glas divljine* je pas koji svojim imenom Bek upućuje čitaoca na specifičnu individualnost i jedinstvenost u svojoj životinjskoj vrsti. Od samog početka romana pisac detaljno opisuje njegov izgled, paralelno ističući životnu snagu kojom će savladati namerne i nenamerne prepreke. O tome M. Milinković kaže: “Njegov životni put, od pitomog kućeta iz vučjeg čopora, pun je teških iskušenja, bolnih saznanja, nemilih iskustava i doživljaja iz kojih će naučiti pravila ponašanja prema životinjama i ljudima, u večnoj borbi za opstanak i onaj delić sveta za koji se od iskona bore sva bića, vodjena neodoljivim nagonom individualnog i kolektivnog identiteta“ (Milinković, 2006:332).

Služeći se kontrastnim prikazivanjem stanja u društvu i događaja vezanih za društvo koje je, u osnovi, predmet prikazivanja, pisac prati razvoj, simbolično rečeno, psa Beka koji „razmišlja“ i svojim nemuštim jezikom to manifestuje pokretima tela i pogledom, o životu bez lanaca i ograda. Na taj način on uočava i prepoznaje sve nevolje koje izazivaju ljudske civilizacije s ciljem da se zauzme bolji položaj i prestižno mesto u društvu. „Ni oka nije otvorio dok ga nije podigla buka logora koji se budio. Isprva nije znao gde se nalazi. Preko noći je padao sneg, i bio je potpuno zatrpan. Sneg ga je pritiskivao sa svih strana, i zapljusnuo ga je grdan talas straha – strah divljeg stvorenja od klopke. To je bio glas života njegovih predaka koji je osluškivao kroz sopstveni život, jer on je bio civilizovan pas, i u svome iskustvu nije upoznao nikakve klopke, i sam po sebi nije se mogao plašiti nje.“ (London, 1963:22-23).

‘Nor did he open his eyes till roused by the noises of the waking camp. At first he did not know where he was. It had snowed during the night and he was completely buried. The snow walls pressed him on every side, and a great surge of fear swept through him – the fear of the wild thing for the trap. It was a token that he was harking back through his own life to

the lives of his forebears; for he was a civilized dog, and of his own experience knew no trap and so could not of himself fear it.' (London, 2004:13-14).

Prevod o kome je reč i original koji nam je poslužio za upoređivanje ukazuju na neobičnu prirodu psa koja se izgrađuje postupno, detaljima koji imaju svoju funkciju personificiranja avanturističkog duha psa. Iako se prilikom prevođenja otkrivaju fonetske, leksičke i gramatičke karakteristike engleskog jezika sa koga se prevodi na srpski, prevodilac se služio sopstvenim idiomom u zavisnosti od bogatstva svog leksičkog fonda, što smo utvrdili komparativnom analizom nekoliko prevoda koji su nam bili dostupni u bibliografiji.

Događaji u romanu odvijaju se kroz priču psa kojom u pojedinim momentima progovara sam pisac, uz stalnu opomenu da je suština života u velikoj i večitoj borbi. Da bi se opstalo, junaci ovoga romana prolaze kroz različite vrste metamorfoze. Iako se događaji odvijaju brzo, a avanture stvaraju mozaik, i u originalu, i u prevodu osim epike, oseća se lirski ton dopunjen poslovičkim izrekama i filozofskim mislima vezanim za umetnost življenja, stvaranja i postojanja.

Iako je pas Bek kao glavni junak privržen čoveku koji se humano odnosi prema njemu, čežnja za slobodom i divljinom kojoj je pripadao njegov vučji rod, sve je više rasla. Antropomorfno prikazana priroda psa ulaže napore kako bi iskazala prkos zbog jednoličnog života koji liči na mašinu koja iznenađuje i guta nepripremljene. Život psa, i uopšte život, odvija se u večitoj borbi, što pokazuje i sledeći odlomak: "Postoji neki zanos koji označava vrhunac života i preko koga život ne može da se uzdigne. I takav je paradoks življenja da ovaj zanos dolazi onda kada je čovek najživlji, i on dolazi kao potpun zaborav da čovek živi. Ovaj zanos, ovaj zaborav življenja, dolazi umetniku kada ga zahvati plamen stvaralaštva. On dolazi vojniku u ratnoj pomami na razbojištu; i on je došao Beku, dok je vodio čopor, kurjački zavijao, jurio za hranom koja je bila živa i brzo bežala pred njim po mesečini" (London, 1963:44).

'There is an ecstasy that marks the summit of life, and beyond which life cannot rise. And such is the paradox of living, this ecstasy comes when one is most alive, and it comes as a complete forgetfulness that one is alive. This ecstasy, this forgetfulness of living, comes to the artist, caught up and out of himself in a sheet of flame; it comes to the soldier, war-mad on a stricken field and refusing quarter; and it came to Buck, leading the pack, sounding the old wolf-cry, straining after the food that was alive and that fled swiftly before him through the moonlight.' (London, 2004: 25).

Detalji koji u prevodu i originalu imaju svoju funkciju oblikovanja avanturističkog duha psa doprinose, osim ostalog, i razvoju događaja. Težak posao koji obavljaju psi vuče ih

ka slobodi i divljini, ali i podstiče borbu psa za čoveka prema kome oseća ljubav i privrženost. Bitka u rečnoj matici kojom je iskazana vernost psa i dramatične scene opisane su živim jezikom; jezikom pokreta, urlika, nemuštih uzvika, što sve ukazuje na filozofsku dimenziju kojom se pisac rukovodio u životu rešavajući raznovrsne zagonetke. Ove stranice romana, po mišljenju kritičara, teoretičara književnosti i prevodilaca spadaju u najuspešnije i celini romana daju poseban akcenat iz razloga što nepredvidive situacije, podmetanja, neverstva, prevare doprinose jačanju ukupnog psihofizičkog sklopa bića koje se bori. Saznanje da je borba surova i teška, nekad neizvesna i kobna ostaje piščeva snažna opomena čitaocu.

Kroz radnju romana, postupno i gradacijski, izvajana je priroda psa koji se bori. „Voleo je da juri niz sasušena rečna korita i da se šunja za pticama i uhodi njihov šumski život. Mogao je da leži po ceo dan u česti i da posmatra sletanje i uzletanje jarebica. Ali naročito je voleo da trči u mutna praskozorja letnjih ponoći, i da osluškuje prigušena i snena šaputanja šume, da čita znake i zvuke, kao što čovek čita knjigu, i da traži ono tajanstveno nešto što ga zove – zove u snu i na javi, u svako doba, da dođe, da dođe...” (London, 1963:105).

Kulminacija duha njegove prirode nastupa u borbi sa vukovima. Od mirnog šteneta koje je odrastalo sa ljudima, postaje krvoločni pas u kome se manifestuje vučji nagon. Kompozicijskim, stilskim sredstvima i ostalim estetskim elementima pisac je pokazao metamorfozu psa u divlju zver. Tajna koju je nosio u genima, onda kada su se stvorili uslovi, izbila je iz njegove čudesne prirode. Zov divljine kao vihor privukao je i odvuкао naizgled pitomu pseću prirodu. U tome, a na osnovu prevoda, ima simbolike, stremljenja junaka ka nečemu što će održati njegovu prirodu u čoporu koji jedini, za njega predstavlja ravnopravno življenje.

Tehnikom realističkog slikanja raspolućene pseće prirode, Džek London prati Beka u kome plamsa „živi orkan besa“ da bi smrću gospodara Torntona potpuno izašao iz nametnutih okvira, otišao u dugo maštanu divljinu, združio se sa vučjim čoporom i slobodno zaurlao prirodnu pesmu vučjeg soja.

Upoređivanjem nekoliko prevoda različitih prevodilaca primećuje se njihov individualni pristup i ponegde subjektivna i slobodna leksika, kao što je slučaj sa naslovom: *Glas divljine* i *Zov divljine*. Polazeći od značaja prevoda shvatamo i prirodu pisca koji je dvojakim prikazivanjem prirode junaka – antropomorfnu i realnu, uspeo da pokaže da se ljudskim jezikom kroz individualizaciju lika psa istakne simbolika misli i akcija kojima se razvija pogled na svet. Učinjeno je to uz pomoć snažne piščeve opservacije koja kroz

dinamične slike ostvarene jezikom, misli i na original i na prevod koji analiziramo, fabulom koja čvrstom kompozicionom strukturom ukazuje da je ovaj roman o životinjama jedno od boljih, ne samo Londonovih, već i romana engleske književnosti za decu i mlade.

*1.9. Prevedena dela engleskih pisaca u školskoj biblioteci
kao lektira po izboru (Erih Najt: **Lesi se vraća kući**) (1897-1943)*

*Naša mudrost počinje tamo gde
autorova završava... Čitanje je
na
pragu našeg duhovnog života,
ono nas prema njemu može
uputiti,
ali ono ga ne čini.*

Marsel Prust

Današnji čitaoci u prevedenom tekstu romana Erika Najta pod nazivom *Lesi se vraća kući* čitaju tekst prihvatajući ga na svoj način, iz perspektive društvenog trenutka otkrivajući značenja koja su od datuma nastanka (1940) do danas dobijala svoju metamorfozu. Pišući roman, pisac je nastojao da stvori estetičku komunikaciju dvostrukim planom pripovedanja: prvi – ljubav prema psu i dramatika odvajanja; drugi – vernost psa i bekstvo radi povratka prvobitnom načinu života i opstajanja. Prevod o kome je reč i koji služi kao pisani medijum iako ne predstavlja identičan misaoni svet pisca i prevodioca (Petrović, 2009:335), organizacijom teksta, uspelim portretima junaka i njihovim žrtvovanjem, ukazuje na mnogostruke etičke vrednosti. Komparativnim prevođenjem ljudske i životinjske dileme i posebnom umetničkom organizacijom, pisac opisuje događaje, junake i predele. Najinteresantnija je psihologizirana i personificirana duša keruše Lesi.

„Dan je odmicao, a Lesi počeo da se uzrujava. Neka unutrašnja sila, nešto nejasno i neodređeno, budilo je u njoj nemir, isto onako kao što budilnik u prvom trenutku izaziva kod polusanjiva čoveka nekeav nejasan i maglovit osećaj.“(Najt, b.g.: 34).

Navedeni primer ukazuje na činjenicu da prevod ni u kom slučaju ne može biti u potpunosti veran originalu. Po rečima i mislima Svetozara Petrovića, prevođenje se može

shvatiti kao oblik probijanja iz jednog koordinatnog sistema u drugi. Prevod treba i smeti shvatiti kao strani organizam koji se , modificiran, delimično snalazi u novom podneblju, ali istovremeno to novo podneblje delimično menja (Petrović, 2009:335).

U razvoju radnje romana široki imaginativni prsten ne zatvara puteve, naprotiv, tiha i mudra misao začeta u piščevoj nameri da jezikom osvetli zagonetne svetove duša junaka, otvara preko metaforičkih preobražaja značenja reči. Uočava se tzv. estetska komunikacija koja se ispoljava preko poruka koje pisac šalje čitaocu očekujući odgovor kroz doživljaj teksta. Druga vrsta dijaloške i neverbalne komunikacije odvija se između dečaka Džoa, učesnika događaja u romanu i keruši Lesi.

„Ti si moj verni pas, koji se uvek vraća kući! Da, zaista je tako. Ti si nam vratila sreću, jer si došla kući. Ti si moja verna čuvarkuća. Lesi, verna čuvarkuća. To je tvoje pravo ime!“ (Najt, b.g.: 171).

Komparativnom analizom prevoda i originala uočava se da „govor ima dinamički karakter i očituje se, kako u samim rečima, tako i u zvuku i pokretu, koji nisu tek dodatak tim rečima, niti samo njihova neizbežna pratnja, već i aktivni učesnik govornog čina“ (Lešić, 2008:149).

Iz navedenog odlomka jasno se uočava da duhovni putevi keruše Lesi, simbolično rečeno, dovode do fizičkih. Savlađivanje prepreka jača snagu i podstiče volju. Lesi instinktivno nazire puteve povratka, čuje prijateljski glas dečaka, želi toplinu, skrovište i reč. Njena neverbalna komunikacija iskazana treperenjem tela, pomračenim sjajem očiju, potrebom da komunicira, upućuje na piščevu izuzetnu smelost da personificira i psihologizira hrabru kerušu. Savlađivanjem prostora, kao što ih junaci u bajkama savlađuju, Lesi „na svome putu, boreći se za život, za slobodu i pravo da bira prijatelje, savladala je čitav niz prepreka i iznenađenja, doživela različita iskušenja, susretala se sa zlim i dobrim ljudima, umakla razbesnelim hajkačima, prebolela teške rane i ozlede, preživela glad, da bi opet stigla među stare prijatelje“ (Milinković, 2008:417).

Prevod romana o kome je reč dosta verno dočarava original, kako u originalnom jeziku, kao i u svakom, ima arhaizama koji su u sadašnjem jezičkom stanju engleskog jezika zamenjeni novim leksemama. Do ovih podataka došli smo komparativnom analizom više odlomaka od kojih navodimo neke.

„Sutradan, rano ujutro, Lesi je opet krenula na put. Išla je oprezno jednom vijugavom stazom koja se protezala miljama u dužinu. Noge su je nosile preko brda i dolina, snagom koja nikako nije malaksavala. Nije ni zastajkivala, ni oklevala. Kad god bi koji put vodio na jug ona bi pošla njime. A ako bi put skrenuo na neku drugu stranu, napuštala bi ga i

probijala se kroz neprohodne čestare i šiblje, tim uobičajenim putem životinja.“(Najt, b.g.:68).

Iskrena vernost psu i obrnuto ostala je piscu iz detinjstva. Samo slobodoumna duša dečaka može na svoj način da uspostavi takvu komunikaciju sa psom, ali i sa sredinom. Iza avantura koje su dočarane izvrsnim slikama, ostaje neiskazana tuga proizašla iz tegobnog života siromašnog sloja u Engleskoj XX veka. Prodaja psa i nemirenje sa njegoim odlaskom - dečakovo glasno, junaka Sema Karakloa - tiho i duboko, jasno oslikava duševno stanje, muku života, nesreću koja dolazi. Modelovanjem englesko - škotske slike sveta poštujući načelo vizuelnog koje je prisutno u opisima prožeto lirskim, kroz prefinjena osećanja junaka, pisac je uspeo da stvori zanimljive scene i obrte u razvoju radnje. Izdvajamo lirsko u pripovednom.

„Džoe bi sedeo u školskoj klupi i sanjario o njoj. Mislio je kako će jednoga dana možda – jednoga dana - kao kada se nekakav san ostvaruje, on izaći iz škole, a ona će biti tamo, kraj kapije. I on je u svojoj mašti vide baš kao da je tamo: svetlu i tamnu dlaku kako presijava na suncu, njene sjajne oči, uši povijene napred, k njemu, da bi mogla čuti njegov glas...Mahala bi repom u znak dobrodošlice, a usta bi otvorila, kao da je htela da se srećno nasmeši.“(Najt, b.g.: 45).

Za razliku od druge dece junak Džo ne shvata život naivno, već poseduje zdravorazumski um. Iako ima situacija kada se oseća slab i bespomoćan, on nosi u sebi nevidljivu i neiscrpnu energiju simbolizovanu kroz akciju da spase psa. U samoći, bez prijatelja i ljudi iz zajednice u kojoj živi, on gradi svoj drugi, paralelni svet, lepši i bolji od realnog. U tim trenucima njegova misao upućena je prema Lesi, njegova intuicija kroz etar doseže do dragog prijatelja. Pisac je uspeo da u portret dečaka ugradi kreativan duh, a u portret Lesi toplinu bića koje govori nemuštim jezikom. Keruša Lesi je nailazila na mnogobrojna iskušenja koja su je učila da je borba za život neprestana.

Umetničkom imaginacijom pisac Erik Najt opisuje događaje, junake, predele. Sa njima putuje i čitalac učesvujući u događajima i akcijama, u čemu mu pomaže naporedna organizacija zvuka i značenja, posebno onomatopeja. Kombinovanjem jezičkih jedinica „dublja značenjska strukutra povezana s drugim tekstovima, u njihovom međusobnom odnosu, gradi određeni sloj jedne kulture“(Lešić,2008:89).

„Prednjim nogama Lesi se istrajno održavala na vodi. Bila je već prilično prišla južnoj obali, ali joj se činilo da joj se baš nimalo nije približila. Usled slabosti bila je već obamrla, zato je i plivala sporije. Glava joj nestaje pod vodom. To kao da je probudi iz obamrlosti. Poče dublje da lupa šapama po vodi...Plivala je u paničnom strahu.“(Najt, b.g.:113).

Ovo delo posmatrli smo sa aspekta estetskog koji objedinjuje, osim jezičkih specifičnosti na koje smo u određenoj meri ukazali, i didaktičke, etičke, i sociološke vrednosti. Događaji prikazani kroz vremensku i prostornu dimenziju istovremeno ukazuju na karakteristike geografskog i istorijskog ambijenta koji je predmet pišćeve opservacije. Iz svega proizilazi svestovna poruka koja nije vezana za podneblje i jezik u kojoj se prijateljstvo definiše kao posebna etička vrednost. Himna o prijateljstvu čoveka i životinje i pobjeda koju roman slavi produžava svoj život u ovom i drugim prevodima.

1.10. *Magični svetovi **Harija Potera** Džoane Rouling*

Džoana Kejtlin Rouling (Joanne Kathleen Rowling), Britanska spisateljica, tvorac je popularne i od kritičara prihvaćene serije o Hariju Poteru koja govori o mladom čarobnjaku kroz školovanje.

Nakon diplome na Univerzitetu u Eksiteru 1986. godine počinje raditi za *Amnesty International* u Londonu, gdje započinje pisati avanture Harija Potera. U ranim 90-tim putuje u Portugal gdje predaje engleski jezik strancima, ali nakon kratkog braka i rođenja kćeri vraća se u Englesku i nastanjuje u Edinburgu. Živeći od socijalne pomoći, uz podučavanje drugih nastavila je s pisanjem.

Njena prva knjiga u seriji, ***Hari Poter i Kamen mudrosti*** (*Harry Potter and the Philosopher's Stone*, 1997), ostavila je izvanredan uspeh, obraćajući se istovremeno deci (ciljanoj publici) i odraslima. Živim opisma i maštovitom okosnicom priče, predstavlja avanture neočekivanog heroja Harija Potera, osamljenog siročića koji otkriva da je ustvari čarobnjak, i prijavljuje se u Hogartsovu školu čarobnjaštva i magije. Knjiga je osvojila mnoge nagrade, uključujući British Book Award.

Slede nastavci: ***Hari Poter i Dvorana tajni*** (*Harry Potter and the Chamber of Secrets*) objavljena jula 1998., ***Hari Poter i zatvorenik iz Askabana*** (*Harry Potter and the Prisoner of Azkaban*) objavljena decembra 1999., ***Hari Poter i Vatrene pehar*** (*Harry Potter and the Goblet of Fire*) objavljena 8. jula 2000., ***Hari Poter i Red feniksa*** (*Harry Potter and the Order of the Phoenix*) - 2003., ***Hari Poter i Polukrvni Princ*** (*Harry Potter and the Half-Blood Prince*) - 16. jula 2005., ***Hari Poter i Relikvije smrti*** (*Harry Potter and the Deathly Hallows*) - 21. jula 2007., takođe bestseleri, izdati u više od 200 zemalja i prevedeni na 60 jezika. U 2001. godini su objavljeni ***Fantastične zveri i gde ih naći*** (*Fantastic Beasts and Where to Find Them*) i ***Kvidič kroz vekove*** (*Quidditch Through the Ages*) s prihodima

namenjenim u dobrotvorne svrhe. Serija je zaista podstakla entuzijazam među decom i zaslužna je za stvaranje novog interesovanja za čitanje. Filmska verzija prvog nastavka snimljena je 2001. godine i postala jedan od najgledanijih filmova na svetu. Ostali nastavci su takođe vrlo uspešno ekranizovani. U martu 2001. godine, spisateljici Džojani Rouling dodjeljena je titula OBE (*Officer of the British Empire*).

Osobenosti savremene fantastike

Književna dela za decu na različite načine prikazuju život posredstvom mašte i igre tajni, bogatstvom duha i strukturno-estetskim vrednostima kojima se ostvaruju kriterijumi vredni umetnosti reči. Percepcija dečjeg doživljaja sveta i zadovoljenje kreativnog duha ostvaruje se fantastičnim slikama događaja u romanima i drugim žanrovima, među kojima serija romana o glavnom junaku Hariju Poteru spisateljice Džojane Rouling zauzima vidno mesto u engleskoj i ukupnoj svetskoj literaturi za decu.

Model transponovanja zamišljene stvarnosti u široku romanesknu strukturu omogućio je Džojani Rouling da brojnim likovima čudesne konstitucije, izvučene iz mitološkog i religioznog sveta, kroz najrazličitije sadržaje, sagleda neke od elemenata univerzalnog, što joj je donelo svetsku popularnost. Spoj reči, slika, boja, književnog i pedagoškog, etičkog, religioznog i misterioznog, svesnog i podsvesnog, jednom rečju, interpretacijom života, Dž. Rouling privukla je pažnju i onih koj se bave vizuelnim umetnostima – filmom i stripom.

Radi bližeg objašnjenja fenomena fantastike polazimo od grčke reči fantastikos koja označava onog koji je sposoban da zamišlja svet drugačije od drugih, a sama pojava označena kao fantastika – nizovima slika, događaja i pojava iz života, oslikava suprotno od realnosti-putem nestvarnih i nadstvarnih oblika stvaralaštva.

Najnoviji izraz poreklom iz engleske književnosti naučna fantastika (science fiction) prikazuje junake i tokove događaja koji su odvojeni od stvarnog sveta, a radnja se odvija u imaginarnim prostorima i vremenima (Rečnik književnih termina, 479). Ova vrsta proze oduvek je privlačila pažnju mladih čitalaca jer „fantastični sadržaji sa naglašenom dimenzijom vizionarstva i neizbežnim elementima avanturističke proze, dovoljni su da ispune svet malih čitalaca i pruže im mogućnost da otkriju sebe i zadovolje iskonski nagon urođene radoznalosti“ (Milinković, 34). Osećanjem nadmoći u svetu koji ih okružuje, glavni junaci osećaju se superiornim i dominantnim kreatorima života i događaja. Njihove intelektualne predispozicije i moć da iz realnog sveta brzo i neprimetno krenu u irealni, omogućava

nadrastanje sopstvene prirode, a dobar primer takvog, među mnogima, u oblasti fantastične književnosti, je avanturistički duh Harija Potera, koji je i psihološki nijansiran.

Avanture Harija Potera

Hari Poter je simbol dece koja su putem savremenih medija okrenuta avanturama u zagonetnom svetu, nedokučivim tajnama koje se povezuju sa promenama u bićima i personificiranim junacima, promenama prema stvarnosti i imaginarnim svetovima koji ih okružuju i na njih deluju neizvesno. Pri komparaciji prevoda i originala ne možemo između reči i ostalih leksičkih jedinica stavljati ekvivalenciju, iz razloga što se igrom maštovitih reči, kao značajnog semantičkog izvora, stvaraju groteskne situacije u kojima postoji nevidljiva veza suprotnosti. Iz prevoda kao i originala jasno se uočava stvaralačka priroda književnice kroz upotrebu izgovorenih ili neizgovorenih (zamišljenih) reči junaka i ljudi, i junaka iz personificiranog i mitološkog sveta. Dejstvo imaginarnih sila kroz brojne epizode koje kompoziciji romana daju dinamičnost i doprinose neočekivanosti ishoda, ne remeti logičku strukturu romana, od prvog do sedmog (sedam kao biblijski broj), jer vreme kao nezaobilazna dimenzija služi glavnom junaku kao ključ koji ga vodi do otkrića fantastičnog u realnom.

Prva knjiga ove serije romana nosi naziv ***Hari Poter i kamen mudrosti*** (*Harry Potter and the Philosopher's Stone*). Roman je objavljen 1997. godine, a vreme događanja vezano je za 1981. i 1991. godinu. O njegovoj popularnosti govori podatak o prevodima na oko šezdeset jezika, a 2001. snimljen je i film. Sam naziv upućuje čitaocima i istraživačima u simboliku naslova, jer „kamen otelovljuje duhovnu snagu...znak je neke druge duhovne stvarnosti” (Rečnik simbola, 352) kojoj priroda i glavni junak Hari Poter. Dečak-junak i nosilac radnje, svojim genetskim magijskim kodom privlači pažnju onih koji dolaze u dodir sa njim, nezavisno od toga da li pripadaju misterioznom ili realnom svetu. Mnoge transformacije i neočekivani obrti događaja, kao i susreti sa fantastičnim telesnim i netelesnim bićima – vešticama i čarobnjacima, sukobi, podvale i prevare koje vrebaju na svakom koraku, otvaraju Hariju puteve ka mogućem rešenju. Književnica Dž. Rouling odlučuje da glavnog junaka vodi preko prepreka do kamena mudrosti. Amajlija koju će nositi Hari u vidu imaginarnog kamena mudrosti, štiti ga jer iz nje, kao magnet, izbija nebeski oganj koji žeže nepravedne.

S obzirom na to da je književnica, iskazujući svoj stav o zadatoj temi, koristila kreativnu snagu jezika koja se prepoznaje i u prevodu, ova tvrdjenja potkrepićemo fragmentima koje smo, kao primere, iz originala izdvojili. ‘Hagrid was so huge that he parted

the crowd easily; all Harry had to do was keep close behind him. They passed book shops and music stores, hamburger restaurants and cinemas, but nowhere that looked as if it could sell you a magic wand. This was just an ordinary street full of ordinary people. Could there really be piles of wizard gold buried miles beneath them? Were there really shops that sold spell books and broomsticks? Might this not all be some huge joke that the Dursleys had cooked up? If Harry hadn't known that the Dursleys had no sense of humor, he might have thought so; yet somehow, even though everything Hagrid had told him so far was unbelievable, Harry couldn't help trusting him'.

(<http://readbookfree.com/J.K. Rowling/Harry Potter and the Philosophers Stone/02.html>, 2012).

Druga knjiga pod nazivom ***Hari Poter i Dvorana Tajni*** (*Harry Potter and the Chamber of Secrets*) objavljena je 1998. u Velikoj Britaniji a prevedena na srpski jezik 2004. godine. Vreme događanja u njoj vezano je za 1992. i 1993. godinu. Zaplet koji se začeo u prvoj knjizi sve više se produbljuje, začarani svetovi otvaraju svoje kapije. Škola u koju je, ne svojom voljom, upao Hari puna je čudovišta i čarobnjaka, deluje kao dvorana prepuna tajni. Znaci kao simboli fantastike deluju i kroz vantekstovno značenje, jer začarana dvorana u prostoru u kome se odvija radnja nikada nije ni postojala. Njena rekonstrukcija stvorena u mašti nosi odlike narodne tradicije koja svojim beskrajnim pričama otvara vremenom iščezle svetove. Funkcija zapisa u vidu dnevnika jednog od junaka predstavlja vid komunikacije sa prošlošću što će pomoći Hariju da se oslobodi začaranosti izazvane ljudskim pakostima. Ubistvom zmijske divovske snage, i skamenjivanjem neprijatelja, Hari izlazi iz borbe i radnje ovog drugog dela serije avanturističkih romana.

Treća knjiga ***Hari Poter i Zatvorenik iz Askabana*** (*Harry Potter and the Prisoner of Azkaban*) objavljena je 1999. godine, radnja romana vezana je za 1993. i 1994. godinu. Radnja je vezana za Harijev rođendan i saznanje da je opasni kriminalac Sirijus Blek pobjegao iz zatvora. Njegove misli iz realnog okruženja, poput brzine svetlosti, potpuno se vezuju za čarobne predmete koji mu kao pomagači (to je za bajke karakteristično) služe pri rešavanju problema. Prepliću se, u tim Harijevim svetovima, san i java, igra i kontrasti, svetlost i tama, život i smrt. Kleveta upućena Hariju da je ubica, javno je odbačena, a njegove avanture i zamisli, svesno ili podsvesno, nadvladavaju unapred zadatu magiju.

Četvrta knjiga ***Hari Poter i Vatrene Pehar*** (*Harry Potter and the Goblet of Fire*) prikazuje period 1994-1995. Objavljena je 2005. a u Srbiji 2005. i 2008. godine. U njoj se nastavljaju avanture i sukobi glavnoga junaka s ciljem pobeđivanja onih koji narušavaju vrednosti realnog i imaginarnog sveta, a simbolizuju pobeđivanje kroz pobeđivanje postignuto razumom.

Očigledno je dejstvo imaginarnih sila kojima treba satrti vatrene protivnike i izmišljene klevete. Radnja ove knjige direktno se nastavlja kroz petu pod nazivom ***Hari Poter i Red feniksa*** (*Harry Potter and the Order of the Phoenix*). Objavljen je 2003., preveden na srpski jezik iste godine, a obuhvata vremenski period od 1995-1996. godine. Obimnost knjige govori o detaljima kojima se karakteriše i izgrađuje lik Harija Potera. Simbolika sadržana u naslovu otkriva susrete glavnog junaka sa čarobnjacima, lošim i dobrim, koji su i po mestu, i po vremenu smešteni daleko od stvarnog sveta. Imena junaka, njihove uloge, zagonetna mesta na kojima se radnja dinamično odvija, opisi podvala koje se priređuju glavnom junaku i njegovim pomoćnicima – sve to, snagom blistavog uma i sposobnošću da ukomponuje u celinu – roman, spisateljica čini vešto i misteriozno.

Mračne slike, proročanstva, optužbe, zamke, prevare i niz drugih realnih akcija i magijskih spletova doprinose da duhovna, pored fizičke borbe Harija Potera bude ubedljiva. Kao što će se feniks izviti iz pepela, tako će Hari ljubavlju prema životu nadvladati silu.

Šesta knjiga ***Hari Poter i polukrvni princ*** (*Harry Potter and the Half-Blood Prince*) objavljen je 2006. a vreme zbivanja radnje vezano je za 1996. i 1997. godinu. Prevedeno je na srpski jezik 2005. godine. I po ovom romanu snimljen je film 2009. godine. Akcije glavnog junaka se nastavljaju, dramatičnost dostiže kulminaciju kada Hari dolazi do podataka o neočekivanim misterijama i ulozi aktera radnje u tajnom pripremanju napitaka u imaginarnoj školi – školi u kojoj se uči život u mnoštvu borbi za opstanak.

Sedma i poslednja knjiga ove serije nosi naziv ***Hari Poter i Relikvije smrti*** (*Harry Potter and the Deathly Hallows*) koja je objavljena 2007., vreme zbivanja radnje vezano je za 1997. i 1998. godinu. Scene strave i užasa smrti ukazuju na ogorčeni stav književnice, iskazan kroz misli glavnog junaka. Osveta koja se pripremala Hariju onemogućava se na svakom koraku putem raznovrsnih čarobnih predmeta i pojava, što ovom tekstu daje osobine bajkovitog. Spletovi sna i jave, mašte i igre, reči i simbola, vaskrsnuće iz realnog sveta i pojava u svetove fantazije, putovanja po nepoznatim geografskim i duhovnim prostorima, sve to, kao zamišljena borba za život, drži glavnog junaka aktivnim do kraja. Opsesija moćima magije od početka do kraja usmerava njegova čula, ne samo misli i akcije. Predosećanja da mračne sile mogu progutati sve ono što je u čoveku dobro, od glavnog junaka stvaraju diva – heroja.

Ova „enciklopedija o čarobnjacima” kako je sama književnica naziva, nastala je u njenoj mašti dok je bila u vozu od Mančestera do Londona. Knjige su pisane tehnikom pripovedanja u trećem licu, što je izazvalo posebnu recepcijsku spremnost čitalaca da private lik Harija Potera kao pozitivan. Ono što doprinosi da ova serija od sedam romana privlači

pažnju šire čitalačke publike je ideja spisateljice da opiše svetove čarobnjaka kao simbole otkrovenja tajni života. Ti svetovi simbolizovani su kroz: kamen mudrosti, dvoranu tajni, vatreni pehar, red feniksa, polukrvnog princa i raznovrsne relikvije smrti kao kontrasti opšteprihvaćenom životu. Sve ove Harijeve avanture osvetljene su fascinantnim obimom koj broji 3042 strane plus sedma knjiga.

Karakteristike prevoda

Svih sedam knjiga o Hariju Poteru preveli su Vesna i Draško Roganović koristeći hronologiju njihovog objavljivanja na engleskom jeziku. Da bismo potvrdili prethodne kratke tvrdnje o karakteristikama ovih avanturističkih romana sa primesama fantastičnog, bajkovitog i misterioznog, izabrali smo jedan odlomak na engleskom jeziku koji predstavlja duhovni i fizički portret glavnog junaka Harija Potera. 'Perhaps it had something to do with living in a dark cupboard, but Harry had always been small and skinny for his age. He looked even smaller and skinnier than he really was because all he had to wear were old clothes of Dudley's, and Dudley was about four times bigger than he was. Harry had a thin face, knobbly knees, black hair, and bright green eyes. He wore round glasses held together with a lot of Scotch tape because of all the times Dudley had punched him on the nose. The only thing Harry liked about his own appearance was a very thin scar on his forehead that was shaped like a bolt of lightning. He had had it as long as he could remember, and the first question he could ever remember asking his Aunt Petunia was how he had gotten it.' (<http://readbookfree.com/J.K. Rowling/Harry Potter and the Philosophers Stone/02.html>, 2012)

Navedeni odlomak ukazuje na spremnost spisateljice da, osim književničkog dara koji je neophodan da se u glavni tok radnje uvede redosled zbivanja događaja, već i znanja iz drugih oblasti humanističkih i prirodnih nauka. Izrazi koje koristi nisu samo deo antropologije, već i mitologije, fantastike, u okviru kojih funkcionišu mitološka bića sa svojim imenima (kućni vilenjak, himera, jednorog, kentaur, sfinga, zmaj, duh, feniks, džin). Osim toga, da bi fantastično delovalo ubedljivo književnica definiše čini koje su osnov magije i kojima se služe čarobnjaci. U svojim akcijama za razliku od bajkovitih struktura, u kojima nema strave i dramatike koja vodi tragici, u ovim romanima, smatra književnica, razrešenje tajni prepušteno je činima među kojima je na prvom mestu neoprostiva kletva. Neologizmima koji su korišćeni u originalu prevodioci su nalazili izraze prisutne u standardnom srpskom jeziku, upotrebljavane u srpskoj ili slovenskoj fantastičnoj

književnosti. Neke od tih čini rezultat su mašte Džoane Rouling, i mi ćemo ih nabrojati: kletva ubijanja, svetlosni čin, čin prizivanja crne zmije, čin za rast vampirskih zuba, čin za vatru, sveznajuća kletva idr. Primećeno je u tom ređanju i korišćenju čini, kletvi, metamorfoza da mnoge od njih imaju funkciju da zaplaše iomađijaju protivnika, naročito i zbog toga što se, po rečima književnice, radnja ovih romana dešava u nekom starom zamku kraj planinskog jezera, verovatno u Škotskoj. Misterioznosti toposa doprinosi pojava čarobnjačkog sveta i ljudi iz realnoga života. Ta borba suprotnosti kao večita borba u univerzumu radi pronalaženja reda u haosu, simbolizovana je kroz lik Harija Potera. Magnet koji Hari nosi u sebi „simbolizuje afektivne, mistične i kosmičke privlačnosti” (Rečnik simbola, 532), kao što i životne munje sa kojima se Hari bori, simbolizuju „nebeski oganj neizmerne snage i pogibeljne brzine: može biti koristan i pogibeljan” (Rečnik simbola, 590) i doprinose popularnosti teksta i filma rađenog po romanu.

1.11. *Savremeno dete u romanu Razmažena princeza Ketí Hopkins*

Autorka Ketí Hopkins (*Cathy Hopkins*, 1953) roman pod nazivom *Razmažena princeza* (*Brat princess*) objavila je 2007. godine. Srpskoj čitalačkoj publici prevodom Dušana Mišića štampanim u izdavačkoj kući *Alnari* u Beogradu 2009. ovaj roman biva dostupan. Postoji prevod stariji za godinu dana, a naše istraživanje vrednosti romana odnosi se na prevod iz 2009. godine.

Struktura romana *Razmažena princeza* zasniva se na jezičkim obrascima koji se ostvaruju po principu razvoja radnje prikazane kroz naslove glava. Početak koji glasi *Dobro došli u moj svet* upućuje na individualni stav glavne junakinje koja pričom o sebi iskazuje i stavove svojih vršnjaka. U pripovedanju autor, koristeći maštu, stvara nešto novo, ne saopštava samo činjenice i događaje već dopušta da likovi nose radnju kroz dijalog i monolog. Na taj način uspostavlja se koordinacija između ostalih elemenata teksta.

Psihologija tinejdžerke koja živi u svom svetu i za sebe kao i način organizovanja vremena, po svemu govori o potrebi drugačijeg odnosa prema odraslima. Blaga ironija i humor otkrivaju mentalitet devojčice koja krupnim koracima ulazi u svetove odraslih. Komunikacija sa odraslima neophodna je u momentima njene opterećenosti sobom. Književnica otkriva zagonetnu psihologiju odrastanja glavne junakinje, a paralelnim tokom fizičkog odrastanja teži uspostavljanju neophodne ravnoteže koja bi olakšala sazrevanje. Za razliku od tematike većine romana za decu i omladinu u kojima je odrastanje prožeto igrom i sanjarenjem o pojavama i događajima koji bogate dečje doživljaje sveta, u ovom romanu

odnos glavne junakinje nije u znaku simbolične igre. Ona živi u zadatoj civilizaciji, ali njen individualni duh dominira, a samim tim, ne vodi kreativnom viđenju života oko sebe.

Problem koji je postavljen u romanu i avanture kroz koje Leonora prolazi subjektivne je prirode: ona se bori svojom dečjom snagom misli, otkriva sebe u različitim situacijama, spremna je da samostalno donosi odluke. To su razlozi mnogih prepreka između glavne junakinje, porodice i okoline. Taj jaz ima svoju istoriju savlađivanja. Književnica koristi različite modele u koje smešta Leonoru, smišlja iznenađenja i dopušta da ona sama, s obzirom na snagu individualnog duha, razrešava dileme. Zato greši, zbog nepromišljenih postupaka, dok se u pojedinim momentima boji odraslih i njihovih zamršenih životnih filozofija. Nastoji da iskaže gnev rečnikom u kome ima prekora iskazanih žargonom. Taj rečnik mladih dolazi do izražaja i u prevodu, ima svoja pravila koja mladi koriste i razumeju. Žargon je vezan za svakodnevicu i bezbrigu, na prvi pogled, ali ima i svoje dublje značenje. Ovo tvrđenje može se potkrepiti sledećim odlomkom:

„Mlatarala sam rukama, udarala pesnicama u jastuk i nogama u krevet. Onda mi je pozlilo. Osećala sam se užasno loše. Ustala sam iz kreveta. „Muka mi je“, rekla sam.

Mama me je užasnuto pogledala. Pitala sam se zašto nikada ništa ne kaže ili ne uradi u trenucima kao što je ovaj! *Sigurna sam da sam usvojena. Nemoguće da sam njena kćerka. Nemamo ništa zajedničko i ona nema pojma kako da se ponaša prema meni.* Počelo je da mi tutnji u glavi. „Boli me glava“, cvilela sam. „Debela sam i bubuljičava. Sve je to tvoja krivica!“ (Hopkins, 2009:15).

Navedeni odlomak ima funkciju otkrivanja karaktera glavne junakinje koja je okupirana svojim odrastanjem. Njena uznemirena misao luta iz želje da uspostavi komunikaciju sa roditeljima i bližnjima. Porodica koja joj je pružila sve ne može da uroni u dublje slojeve njene duše i svesti, ona je ranjiva i nezadovoljna, halucinira i beži od stvarnosti. Njeni imaginarni razgovori sa nepoznatim doprinose da, i pored svega, pokuša da pronade put do sebe. Savlađivanje različitih iskušenja u vojnom kampu predstavlja početak drugačijeg života u kome postoji određeni red. U tom nepoznatom ambijentu koji Leonora ne prihvata, ne prihvata drugačijeg i drugog svojstveno je mišljenju mladih koji pokušavaju da pronađu red u haosu svoga odrastanja.

Nastojanje je spisateljice da kroz priču o društvenoj pojavi koja u globalnome sistemu pretilo da postane univerzalna, i u originalu, i u prevodu, više kroz književnu, manje kroz didaktičku dimenziju, ukaže na otuđenost i razućenost porodice i društva. Sve je u opoziciji koja predstavlja različitu percepciju pojava dece i odraslih. Nedovoljno pristajanje na drugačiji način života za Leonoru je kazna o kojoj nije ni sanjala. Udaljavanje od bogatstva i

raskalašnog života voljom roditelja predstavlja smetnju glavnoj junakinji da nastavi bezbrižan život. Stres koji doživljava opominje je na zagonetnost života.

„Dok sam ležala sklupčana u mračnoj sobi, razmišljala sam o stvarima koje su se desile pre nekoliko sati. Sada mi je sve delovalo tako nestvarno. Šta je sa ovim ljudima koji mi govore da sam Zodijak devojka? Jesu li poludeli? Gospodin O kaže da je velika čast postati Zodijak devojka. Kakva crna čast? Ovo je jedan od najgorih dana u mom životu.

Zatvorila sam oči i pokušala da mislim na nešto lepo. Nisam uspela. Bila sam toliko gladna i osećala sam se neverovatno usamljeno. Postajala sam svesna da mi život ovde neće biti med i mleko“. (Hopkins, 2009:76).

Glave romana pod nazivom *Božić u prošlosti*, *Božić u sadašnjosti* i *Božić u budućnosti* simbolizuju trajanje života. Sve ono što je prolazno ostaje kao nit koja veže prošlost sa sadašnjošću jer književnica ispisuje i ono što se vidi, i ono što se oseća. Ta mera koja treba da se dosegne sadrži mnogo elemenata ljudskosti kojom treba da se oplemeni stvarnost i budućnost. Prevaziđene teškoće odrastanja glavne junakinje i njenih vršnjaka otvaraju nove svetove uokvirene snom. San kao važan estetski element u književnosti za decu upućuje na razrešenje problema. U takvim prilikama izjednačuje se sa stvarnošću.

„Živela si u srećnoj porodici“, rekao je doktor. „Sada ću ti odati jednu tajnu, jednu od najvećih životnih lekcija, pomoću koje ti život može biti sjajan, ako je naučiš. Ako ti se u životu desi nešto loše, nemoj da se predaš. Život je ono što ti od njega napraviš. Ti pišeš scenario za njega. Nikada to nemoj da zaboraviš. U redi, možda jedan od likova nažalost više ne postoji, ali ti si i dalje tu i treba da gradiš svoju ličnost. Da li želiš da budeš razmažena princeza kakvom te svi smatraju, ili želiš da postaneš neko drugi, neko bolji?“ (Hopkins, 2009:139).

Boravak u kampu na izvestan način potpomaže izgradnju identiteta glavne junakinje u čemu je uloga naratora od izuzetne važnosti jer uspeva da je vrati u svet iz kojeg se izdvojila, ne svojom voljom. Ona nastavlja da prima i razume ono što su prethodnici saznawali o specifičnostima razvoja ukupne duhovne strukture ličnosti. Ova misao sadržana je u naslovu *Božićne želje*, a Božić kao simbol vere i lepote, kao i u drugim delima za decu i odrasle doprinosi preporodu ličnosti koja će kroz ono što doživi kao estetsko, pronaći životne puteve kao što u navedenom citatu stoji.

Ovaj roman, po mnogim elementima sličan omladinskoj literaturi drugih naroda, pruža mogućnosti različitog pristupa. Mi smo se opredelili da u tekst koji se dogodio ispod pera Ket Hopkins čitamo tekst koji predstavlja pisani medijum između pisca i čitaoca. S druge strane, veću pažnju posvetili smo doživljaju teksta i time nastojali da uspostavimo

dIALOG SA TEKSTOM I OTKRIJEMO NJENE, NA PRVI POGLED, NEPREPOZNATLJIVE DUBLJE SLOJEVE KOJE SMO U GLAVNIM CRTAMA PRIKAZALI KROZ ANALIZU DATIH ELEMENATA. UZAJAMNI DIJALOZI SA JUNACIMA, PISCIMA I ČITAOCIMA DOPRINOSU ESTETSKOM DOŽIVLJAJU PRI SAZNAVANJU KNJIŽEVNOG DELA KOJI U SVOM JEZIČKOM SISTEMU FUNKCIONIŠE U SKLADU SA KRITERIJUMIMA KULTURNE RAZLIČITOSTI.

2. PREVOĐENJE KAO USLOV KULTUROLOŠKE KOMUNIKACIJE

Globalizacijski procesi savlađuju sve više lokalne granice prevodima i transformacijama ideja, a svi ti činioци potvrđuju tezu o vrednostima duhovnog, kreativnog i imaginativnog bogaćenja duha koji je sadržan u slici, reči, zvuku, poenti – poruci ili u neiskazanom. Ključna reč u prevodu je reč koja nosi određeno značenje putem kojeg čitalac dolazi do određenih saznanja o realnim događajima ili imaginarnim slikama određenih situacija ili pojava kako bi se recepcijom došlo do sopstvenog mišljenja.

Piščeve misli iskazane su stilom koji je prikladan dečjem svetu kroz igru reči, metaforično-simbolične slike, melodijom i rimom, a svi ti elementi služe prevodiocu da u prevodu pronađe adekvatni izraz i osvetli piščevu ideju koja prožima delo. Isto tako, frekvencija u učestalosti leksema i jezičkih znakova nameće njihovu sinhronizaciju prilikom prevoda. Po mišljenjima lingvista, ključna reč u prevodu ima glavni cilj: nosilac je određenog značenja kojim čitalac i proučavalac otkriva suštinu događaja, likova, vremena, pojava.

Roman za decu slika junake kroz radnju i događaje koji su najčešće, hronološkim nizom, dočaravali svet i pojave stvarajući na taj način mogućnosti komunikacije pisca sa čitaocem. Percipiranjem jezika u prevodu u poređenju sa originalom kroz tekst i kontekst, ulaženjem u zamišljenu romanesknu strukturu, i sam čitalac može doći do zaključka na kakve se teškoće može naići u radu. Prevod i njegovu recepciju može olakšati poznavanje drugih kultura koje ne podrazumevaju samo jezik i njegove specifičnosti, već ukupnu kulturu koja proizilazi iz istorijske tradicije prošlosti i kao takva utiče na razvoj misli i svesti o sopstvenoj i samosvojnoj kulturi i nasleđu koje je zajedničko ljudskim civilizacijama.

2.1. Uloga institucija kulture u prevođenju engleskog romana za decu i mlade sa engleskog na srpski jezik

Veliku ulogu u popularizaciji engleskog romana za decu i mlade odigrale su institucije kulture u Srbiji. Neminovna je veza srpskih ustanova kulture sa engleskim jer se na taj način ulazi u ukupni jezički i kulturni kontekst dela, koje će sa originala biti prevedeno na ciljni jezik – srpski, i naroda kome delo pripada i čije korene slavi. Zahvaljujući predanom radu i angažovanju prevodilaca ispred institucija kulture, u prošlosti, a naročito pred nadolazećom tehničkom civilizacijom, čitaocima širom Srbije prezentovana je umetnost

romana koja slavi život, promene u načinu razmišljanja, kao i lepotu koju pisac Borhes definiše da je na ovom svetu zajednička.

2.1.1. Uloga izdavačkih kuća

Renomirane izdavačke kuće ulažu velike napore u iznalaženju mogućnosti prevoda vrednih romana za decu i mlade sa engleskog na srpski jezik. Bibliografija koja će činiti drugi deo doktorske teze govori o snazi izdavačkih kuća, kao i njihovom broju koji je vredan pažnje. Kako bismo ukazali na njihov značaj navešćemo neke koje se u bibliografiji omeđenoj godinama (1972-2011) pojavljuju češće.

Osim velikog broja izdavačkih kuća na engleskoj govornoj teritoriji što se uočava iz bibliografije, izdavačke kuće u Srbiji veliku pažnju poklonile su prevodima dela za decu i mlade koja čine školsku lektiru, i lektiru koju deca-recipienti čitaju u slobodnom vremenu. Pretraživanjem školskih bibliotečkih fondova i fond dečjeg odeljenja biblioteke „Bora Stanković" u Vranju utvrdili smo da su sledeće izdavačke kuće objavljivale prevode u označenom vremenskom periodu više puta, sa drugačijim predgovorima, pogovorima, didaktičko-metodičkom aparaturom, drugačijim dizajnom, odgovarajućim kvalitetom papira, ilustracijama i kompetentnim prevodiocima. S obzirom na to da su romani o kojima je reč namenjeni školskoj deci, i pisci su dobili epitet školski. U okviru izdavačkih kuća postoje posebne biblioteke sa poetičnim nazivima kao znak prepoznavanja književnog teksta i sveta dece. Nabrojaćemo nazive značajnijih izdavačkih kuća: Narodna knjiga, Beograd; Nolit, Beograd; Kultura, Beograd; Dečje novine, Gornji Milanovac; Minerva, Subotica; Jugoslavija, Beograd; Prosveta, Beograd; Bigz, Beograd; Bratstvo-jedinstvo, Novi Sad; Rad, Beograd; Zavod za izdavanje udžbenika, Beograd; Dnevnik, Novi Sad; Znanje, Novi Sad; Polaris, Beograd; Zmaj, Novi Sad; Školska knjiga, Novi sad; Čigoja štampa, Beograd; Plato, Beograd; Dereta, Beograd; Mono i Manjana, Beograd i dr. Može se primetiti da su mnoge izdavačke kuće u okviru kompleta školske lektire za mlade i starije razrede osnovne škole uključivale romane autora koji su stvarali na engleskom književnom jeziku

Početak novog milenijuma za srpsku čitalačku publiku omogućio je prevode sa različitom tematikom u skladu sa potrebama i interesovanjima dece čitalaca i ciljeva i zadataka nastavnih planova i programa koji se realizuju u Srbiji. Dela trajne vrednosti i univerzalnog značenja i danas podstiču mlade na razvoj misli i potrebu da oslušnu jezik originala, pored prevoda koji im je dostupan.

Osim toga, manje izdavačke kuće koje su organizovane i u drugim mestima Srbije nastoje da svoju izdavačku produkciju obogate i osavremene. Sve te okolnosti doprinose susretu sa kulturom koja je po mnogim karakteristikama drugačija od srpske.

Osim interneta i nosača zvučnih informacija, čitaoci sve više posežu za knjigom kao štampanim medijumom. U tom smislu, književni susreti organizovani u kućama književnosti vraćaju književnosti deo njenog izvornog usmenog karaktera. Njihov zadatak je da zadovolje interesovanja čitalaca da se susretnu sa domaćim i inostranim autorima, čuju njihov glas i intonaciju čitanja. Putem predavanja i diskusije omogućavaju čitaocima da bolje razumeju književna dela i da shvate način njihovog nastanka. „Kuće književnosti su u službi, kako reprodukcije i širenja književnosti, tako i njenog stvaranja, budući da obezbeđuju narudžbine piscima, prevodiocima, kritičarima, teoretičarima, glumcima, urediteljima i voditeljima. Putem okruglih stolova, književnih izložbi, predavanja i javnih čitanja, savremena književnost se pozicionira u kontekst istorije i teorije književnosti” (Leksikon savremene culture, 348-349).

Srodne institucije kućama književnosti su književni biro. To su kulturni centri koji se bave planiranjem i organizovanjem književnih projekata za podsticanje širenja književnosti. Treba pomenuti Berlinsku književnu radionicu pod nazivom *Les Art* – centar knjiga za decu i mlade.

2.1.2. *Uloga srpskih književnih časopisa*

Popularnosti prevedenih dela doprineli su književni časopisi u Srbiji, a više puta ponovljeni prevodi ukazuju na umetničke vrednosti koje ta dela, pre svega romane za decu i mlade, čine svesremenskim. Tako i danas živi delo D. Defoa, Dž. Svifta, Č. Dikensa, O. Vajlda, R. Kiplinga i drugih. U novijim prevodima starije književnosti za decu i mlade koje u bibliografiji označenog perioda zauzimaju značajno mesto, pored savremenih prevoda romana, prepoznamo aktuelnost tema, motiva, akcija junaka i događaja koji ih prate.

Analizom bibliografskog materijala uočava se, da su, osim prevoda dela u celini, časopisi objavljivali inserte kojima se populariše engleski roman za decu i mlade određenoga perioda, a sve u skladu sa zahtevima i potrebama srpske čitalačke publike. Dečji duhovni i igrovni svetovi zahtevali su romane avanturističkih sadržaja sa mnogo opisa mesta i vremena zbivanja radnje, humora, preplitanja sna i jave, izvanrednih realističkih slika stanja u periodima prelamanja društveno-istorijskih i kulturno-prosvetnih prilika. Treba naglasiti da je u prevedenim romanima posebnu pažnju privlačila bajkovna i fantastična struktura kojom su zaodenate mnoge scene ili integralne tekstovne strukture. Tokom izrade doktorske teze

ukazaće se na neke specifičnosti prevoda romana koji čine radni materijal koji su do čitalačke publike došli zahvaljujući prevodima u časopisima o kojima ćemo detaljnije govoriti u radu, a na prvom mestu je Srpski književni glasnik.

Prevode dela pratila je književna kritika koja je ukazivala na činjenicu da analize prevedenih dela otvaraju puteve razmene saznanja i viđenja, ne samo stanja jezika u prevodu, već i interesovanja značajnih kritičara za lekturu mladih recipijenata i uticaje koji su neminovni.

Srpski književni časopisi i njihovi urednici pokazivali su veliko interesovanje za englesko-srpske književne i kulturne veze. Pomenućemo značajne časopise koji su objavljivali odlomke ili dela u celini. Takav je časopis *Srpski književni glasnik* čiji je osnivač i prvi urednik književni kritičar Bogdan Popović. Na stranicama ovog časopisa našla su se dela Danijela Defoa, Čarlsa Dikensa i drugih značajnih engleskih pisaca za decu i mlade. Književni časopisi su predstavljali stranu kulturu i jezik i posredovali između pisaca i čitalaca, poštujući univerzalne vrednosti kao što su: saradnja i veza među kulturama, religijama, etničkim zajednicama, bogatstvo različitosti u varijantama života i dr.

Istraživači, proučavaoci i prevodioci engleskih romana za decu i mlade ukazuju na umetničke vrednosti koje ta dela čine svestremenim. Zahvaljujući prevodima, današnji čitalac može da stupi u imaginarni dijalog sa D. Defoom, Dž. Sviftom, Č. Dikensom, O. Vajldom, R. Kiplingom, Dž. Eliot i dr. Navodimo sledeću misao kojom potkrepljujemo navedene stavove: „Naše interesovanje za Engleze i Englesku bilo je uvek veće od njihovog interesovanja za nas. U engleskoj književnosti i kulturi uopšte, kao starijoj, bilo je više uzora i obrazaca za našu, mlađu. Upravo, to su naši ljudi školovani na Zapadu tražili na prelomu iz tradicionalnog i patrijarhalnog 19. veka u 20. koji je značio sve veće otvaranje prema Zapadu. Tad kod nas dolazi do priliva novih intelektualnih snaga i javlja se polet koji se odrazio na pokretanje novih književnih časopisa” (Matarić, 15). U navedenoj knjizi značajnu pažnju zaslužuje misao Bogdana Popovića o značaju prevoda i njihovom publikovanju u časopisima: „Prevodi su prava božja blagodat... Ljudi se ne dosećaju da je u većini slučajeva dovoljno imati prevodioca, pa imati pisca i da strani pisci svakim dobrim delom (jer mi možemo da biramo) bogate i našu književnost. On konstatuje da se kod nas na prevode ne obraća dovoljna pažnja, a nemačka, engleska i francuska književnost pozajmljuju jedna od druge. Popović zaključuje da je jedna od najprećih potreba, pozajmiti iz stranih književnosti ono što je našoj....najpotrebnije: Naravno, svestan je potrebe da se, sem stranih obrazaca, neguju i domaći makar i najslabiji pokušaji” (Matarić, 17). Zalaganja za prevođenje književnih dela u kojima je sadržana vekovna mudrost naroda i civilizacija i njihova popularizacija u različitim

književnim časopisima ima svoje značenje jer tekst kao medijum osvetljava borbu za život i opstanak junaka kao metafore piščevog stava.

Pomenimo imena prevodilaca i kritičara prevoda čiji tekstovi i danas zaslužuju posebnu pažnju. Prevodilac Elodija Mijatović, poreklom Engleskinja, prevela je više dela Čarlsa Dikensa sa engleskog na srpski jezik, dok je istraživač Nićifor Naumov sastavio monografiju o njegovom delu. Kritičar i istoričar književnosti, Jovan Skerlić, pisao je o romanu u prevodu Džordž Eliotove *Vodenice na Flosi* u časopisu *Delo* godine 1989. u tekstu pod nazivom *Jedan realistički roman*. Više prevoda engleskih dela u časopisu *Delo* pojavljuju se pred Prvi svetski rat, a u njemu je objavljen roman *Guliverova putovanja* autora Džonatana Svifta.

Časopis *Književna nedelja* koji je uređivao pesnik Sima Pandurović objavljuje prevod romana *Knjiga o džungli*. *Letopis Matice srpske* koji je pokrenut u Pešti 1825. objavljuje čuvene prevode Šekspirovih dela iz pera pesnika Laze Kostića. Znatno kasnije časopis *Brankovo kolo* (1895- 1914) objavljuje nekoliko prevoda: Tomasa Mana, Kiplinga i Oskara Vajlda.

Za razliku od navedenih romana i njihovih autora, neki engleski romani prevedeni su posredno. Tako je prevodilac Savatije Grbić preveo s ruskog roman *Guliverova putovanja* Dž. Svifta godine 1903. u časopisu *Beleške*. Ovaj roman je preveden i sa ciljnog jezika. O tome književni istoričar D. Puhalo kaže: „Guliverova putovanja su jedna od velikih knjiga svetske književnosti, delo koje već dva veka čitaju sa uživanjem – mada ne uvek sa punim razumevanjem – mladi i stari širom sveta. Guliver ima onu veliku osobinu koju imaju i Šekspirove drame: on je pristupačan svakome i pruža nešto za svačiji ukus. Naravno, najveći utisak on ostavlja na one koji su osposobljeni da vide sve njegove vrednosti i da vide u njemu ne samo komično-fantastičnu bajku i zanimljiv avanturistički putopis, već i opšteljudsku satiru uperenu protiv zala trajno prisutnih u društvu” (Puhalo, 37, prvo izdanje). Sve ove vrednosti na koje je ukazano vidljive su zahvaljujući prevodu u kome je uspostavljena veza između reči, slika, ritma, portreta junaka kroz avanturističke akcije, a to omogućava čitaocu da značenja dopru do misli čitaoca baš kao što jedna japanska mudrost kaže da je „doživljaj ljubavi isto tako značajan i bitan za naše postojanje koliko i racionalno zaključivanje”.

Časopisi *Delo* i *Srpski književni glasnik*, osim drugih, objavljuju prevode vrsnih prevodilaca Slobodana Jovanovića i Vićentija Rakića, godine 1903. Te godine, kazuju podaci, najviše se pisalo o Sviftu (*Delo*, 1903/8, knj.28, sv.1,42-65). Slobodan Jovanović, osim prevoda odlomaka iz dela *Guliverova putovanja*, piše prikaz prevoda i posebno naglašava vrednosti Sviftovog pisanja. Časopis *Delo* donosi sledeću misao koja se začela i pri

ličnom prevođenju: „Njegova žestoka društveno-politička satira zahtevala je srodan i dovoljno prodoran um da ga suštinski shvati i rastumači u našoj sredini i našim uslovima, te dovede u vezu s drugim stvaraočima sličnim po ideji ili metodi... Swiftova snaga leži u poznavanju ljudske prirode, strasti i taštine, i da je upravo zbog toga njegovo delo primenljivo na sva vremena i sve partije” (Jovanović, *Delo*, 226).

Analize i kritički osvrti prevedenih dela engleske književnosti za decu i mlade objavljivane u književnim časopisima i drugim publikacijama otvaraju puteve razmene saznanja i viđenja, ne samo stanja jezika u prevodu već i interesovanja značajnih kritičara za lektiru mladih i uticaje koji su neminovni i prepoznatljivi u delima srpskih pisaca romana za decu i mlade. Stari i novi kritički izvori, na osnovu više prevoda ukazuju na pozitivan uticaj koji je kod naših romanopisaca pokrenuo kreativni smisao pristupa problemima sveta detinjstva i mladosti. Kritika i mišljenje o prevodima romana za decu doprinela je da se komparativno sagleda dublje značenje dela koja su uticala na stvaranje i u drugim, jezički različitim sredinama.

Objavljivanjem dela u celini ili kraćih odlomaka, književni časopisi u prošlosti i danas, popularišu engleski roman za decu određenoga perioda, a sve u skladu sa potrebama i zahtevima srpske čitalačke publike. Dečji duhovni i igrovni svetovi zahtevali su romane avanturističkih sadržaja sa mnogo opisa mesta i vremena zbivanja radnje, humora, pretpitanja sna i jave, izvanrednih realističkih slika stanja u periodima prelamanja društveno-istorijskih i kulturno-prosvetnih prilika. Treba naglasiti da je u preveđenim romanima objavljivanim u književnim časopisima posebnu pažnju privlačila bajkovita i fantastična struktura kojima su zaodenate mnoge scene ili integralne tekstovne celine.

2.1.3. *Uloga prevodilačkih agencija*

Prevodilačke agencije kao institucije koje se bave prevodom vrsta tekstova koje recipiraju korisnici različitih grana nauke i umetnosti doprinose bogaćenju saznanja i prevladavanju geografskih i kulturnih granica. Njihove usluge omogućavaju brzi protok informacija na jednom mestu. Za naše istraživanje bitni su prevodi književnih dela za decu i mlade na engleskom jeziku. Poznajući principe prevođenja i zahteva teorije književnosti i estetike, sa posebnim oprezom treba procenjivati prevedena dela sa engleskog kao izvornog na srpski jezik kao jezik cilja. S obzirom na to da književna dela imaju svoje specifične vrednosti, član prevodilačke agencije bez posebnih afiniteta, bez razumevanja simbolike jezika, njegove višeznačnosti, ne može dočarati glavnu misao niti estetsku poruku dela koje

prevodi. U radu ćemo posebnu pažnju posvetiti metodama i vrstama prevođenja književnog teksta sa aplikacijama dela koja su predmet naše pažnje.

Veliki broj registrovanih prevodilačkih agencija nastoji da približi aktuelna dela čitalačkoj publici. Naše pretraživanje internet mreže pomoglo nam je da stvorimo određenu sliku o načinu prevođenja i izboru dela koje će proširiti interesovanje prema delima druge kulture i iz različitih vremenskih perioda. Kako će prevod biti prihvaćen, zavisi od percepcije čitaoca, jer romani i druga prevedena dela nose sobom mnogo neuhvatljivosti, suptilnosti, lepote koja doprinosi razvoju duhovnog bogatstva čitaoca jer on ulazi u ukupni jezički i kulturni kontekst dela i naroda kome pripada. (Hall, E.T., *Teorija međujezičke komunikacije*).

Kada se prevod prihvati posredstvom prevodilačkih agencija, uočava se jasna razlika između prevoda i originala jer pripadaju različitim jezičkim grupacijama. Prevodi romana nose subjektivne karakteristike autora koje, kolikogod je to moguće, prevodilac treba da dočara jezikom kao komponentom kulture koja je u delu predstavljena. Ni u kom slučaju ne treba delo kulturološki prilagođavati jeziku cilja.

Prevodioci u okviru prevodilačkih agencija upoređuju original sa jezikom cilja i tom prilikom otkrivaju njihove fonetske, leksičke i sintaksičke kategorije. Za naše istraživanje obavljena je analiza nekoliko najprevođenijih knjiga, romana za decu, među njima veliku zagonetku predstavlja roman *Alisa u zemlji čuda* Luisa Kerola. Dugo je u optičaju bio prevod Stanislava Vinavera za koji knjižvna kritika i kritika o prevođenju tvrdi da je on ovaj roman prilagodio kulturi srpske publike. Prevodi ovoga dela novijeg datuma ukazuju na to da dijalogom, gradacijskim elementima i dramatičnošću priče, pisac Kerolizbegava monotoniju, podstiče radoznalost, a sve to vodi ka neočekivanom, iznenađujućem, nonsesnom. Priče u priči kao mikrostrukture (Škreb, 1976:36) koje se pri prevođenju jasno uočavaju, veštinom prevođenja, stvaraju celinu koja zadržava pažnju čitalaca od početka do kraja. Poslužimo li se tvrđenjima Tomaševskog u Teoriji književnosti, saznajemo da: „junak nije mnogo potreban priči. Priča kao sistem motiva može u celini da se oslobodi svog junaka kao i njegovih karakterističnih crta” (Tomaševski, 296). Na osnovu proučavanja osobenosti likova u delima koja su izvoriste našeg istraživanja, likovi imaju ulogu prvoga reda i na toj osnovi se organizuju drugi elementi pripovedanja.

S obzirom na to da se kodovi čitaočevoe svesti menjau i tokom vremena pronalaze stalno nove slojeve značenja istog teksta (Lotman, 1976) (J. Lotman, *Struktura umetničkog teksta*, Beograd, 1976, prevod Novica Petković) pri prevodu i te elemente treba uzeti u obzir. Time se potvrđuje teorija o tome da je jezik najživlja duhovna i oblast materijalne kulture. On se stvara i razvija i prevođenjem u čemu veliku ulogu imaju prevodilačke agencije kao timovi.

2.1.4. *Uloga Američkog kutka u približavanju engleske literature za decu i mlade u originalu i prevodu*

U okviru narodnih biblioteka u Srbiji funkcionišu odeljenja pod nazivom Američki kutak koja su opremljena originalnom engleskom i američkom literaturom, kao i prevodima dela s ciljem bližeg i autentičnijeg približavanja književnih žanrova namenjenih deci i omladini. Načinom rada kroz radioničarski tip pristupa delima kroz lično angažovanje čitalaca uz rukovođenje bibliotekara-medijatora, bogati se leksika engleskog jezika, proširuje lista časopisa, stripova, antologija izabranih dečjih radova, naučno-popularne literature, kao i spisak dela savremenih pisaca za decu koji stvaraju na engleskom književnom jeziku. Osim direktnog susreta dece sa dostupnom literaturom u originalu, čitanje prevoda omogućava lični doživljaj koji će u određenim situacijama podstaći čitaoce i zainteresovane na kreativno stvaranje.

Pretraživanjem putem internet mreže došli smo do podataka o načinu organizacije, funkciji i značaju rada specifičnih odeljenja pri narodnim bibliotekama u Srbiji pod nazivom Američki kutak. Literatura koja je namenjena deci i omladini predstavlja dragoceni material koji pruža podatke o kulturi i jeziku američkog zapada preko literarnih, naučno-popularnih i ostalih vrsta publikacija na engleskom jeziku. Američki kutak ima svoj plan aktivnosti kojima animira korisnike, a najvrednija je ona koja podstiče interesovanje za kreativnost i bogaćenje duhovnog sveta dece koja svoja znanja temelje u školi, a stepen učenja jezika znatno podižu u ovakvoj slobodnoj organizaciji rada. Pregledom planova rada Američkog kutka u Beogradu, Novom Sadu, Nišu, Kragujevcu, Subotici, Novom Pazaru, Vranju i Bujanovcu dobili smo podatke o njihovim problemima i aktivnostima. Saznali smo da raznovrsnost rada u Američkom kutku doprinosi širenju kulture, učenju jezika, a sve to pomaže boljoj motivaciji za čitanje svih vrsta književnog stvaralaštva namenjenog deci i odraslima. U radionicama na časovima konzervacije uz vežbe jezika na izabranim tekstovima i slobodne konverzacije razvija se smisao komunikacije na jeziku koji, osim engleskih kulturnih sadržaja znatno utiču na upoznavanje američke književnosti.

Radionice koje su osmišljene kroz rad literarnih klubova, prezentacije multimedijalnih sadržaja, kroz raznovrsne igre kao što su jezičke igre dovršavanja stiha, pevanja i govorenja, upoznavanjem sa načinom organizovanja grafičkog i web dizajna, seminara za fotografije i dr. Među sadržajima koji se ostvaruju na engleskom jeziku na različitim uzrastima treba naglasiti druženje dece kroz pričanje priča za decu kao i gledanje filmova na engleskom jeziku, oni bude interesovanja i vode mlade recipijente u čudesne

svetove bajki i fantastičnih priča. Na taj način, drugi jezik, engleski kao strani bogati bilingvalnu kulturu koja pomaže u tumačenju odlomaka iz dela za decu putem interneta i nakon toga, stvaralaštvu koje može biti dostupno javnosti preko zidnih novina i drugih vrsta listova, stripova i časopisa.

Podaci preuzeti sa sledećih sajtova:

www.domomladine.org/americki-kutak

www.ac-belgrade.net

www.americancorners-sam.net

www.ac-kragujevac.net

www.ac-nis.net

www.ac-subotica.net

www.ac-vranje.net

2.2. *Prevodioci engleskog romana za decu i omladinu na srpski jezik i karakteristike prevoda*

Različiti prevodi predstavljaju prevodiočevo specifično viđenje likova, situacija, događaja. Svi se oni trude da uspostave određene efekte koji će biti prepoznatljivi i prihvaćeni od strane čitalačke publike. Radi bližeg određenja mesta i uloge prevodilaca sa engleskog na srpski jezik navešćemo misli Bogdana Popovića iz teksta nastalog 1905. godine: „Prevodi su prava Božja blagodet... ljudi se ne dosećaju da je u većini slučajeva dovoljno imati prevodioca, pa imati pisca i da strani pisci svakim dobrim delom (jer mi možemo da biramo) bogate i našu književnost“. On konstatuje da se kod nas na prevode ne obraća dovoljna pažnja, a velike književnosti, kao što su engleska, nemačka i francuska, pozajmljuju jedna od druge.

Popović ističe da je jedna od najprećih potreba „pozajmiti iz stranih književnosti ono što je našoj književnosti najpotrebnije“. Naravno, svestan je potrebe da se, sem stranih obrazaca, neguju i domaći, „makar i najslabiji pokušaji.“

U tekstu doktorske teze ukazivaćemo na značaj pojedinačnih prevodilaca i specifičnosti idioma koji čini njihov leksički fond. Značajno mesto među prevodiocima,

zauzimaju i književnici, posebno treba istaći prevode Stanislava Vinavera koji imaju visoke umetničke vrednosti i poseduju one estetske kategorije bez kojih književnost za decu ne može da funkcioniše: igra, humor, mašta, kreativni jezik i sloboda njegovog korišćenja, poetičnost, nonsens i minimalno prisustvo didaktike.

Prevodom se uspostavlja veza između različitih kultura kroz bogatstvo pesničkih efekata, između dva sazajna modela, i po jeziku lingvista, dva sistema kodova. S obzirom na to da smo o najprevođenijim delima razmišljali i pisali, hronološki, po vremenu rođenja pisaca opredelili smo se da o prevedenim romanima i specifičnostima prevoda pišemo, takođe, hronološki. Istraženom i proučenom literaturom i dostupnom bibliografijom možemo konstatovati da je roman Danijela Defoa *Robinson Kruso* prema nemačkom prevodu preveo učitelj Nikola Lazarević 1799. godine. To je prvo delo engleskog pisca koje je kompletno prevedeno, a nastalo je 1719. godine. Prevodi na druge jezike ukazuju na aktuelnost tematike i lepotu avanturističkog duha ovog pisca. Mirjana Matarić navodi: „Staniša Stanišić u *Srpskom književnom glasniku* iz 1904., 13, br.8, 625-635 govori o prevodu ovog romana sa švedskog jezika. U *Brankovom kolu* „Pomošćik” piše o Krusou 1905., str.125. *Pokret* povodom dvestopedesete godišnjice rođenja Defoa piše 1911. o „Robinsonovom ostrvu” po nemačkom tekstu od Vitemberka, knj.3, str. 56-58. Posle duže pauze u *Letopisu Matice srpske* javljaju se dva priloga o Defou, na srpskom, jedan Todora Mihajlovića, potpisan šifrom, a drugi, prigodan, iz pera Aleksandra Vidakovića”(Matarić, 44).

Delo *Robinson Kruso* prevodili su: dr Vladeta Popović, Dušan Puhalo, Oto Bihalji-Merin, Borivoje Nedić i drugi. Tekst prevoda koji je korišćen u analizi: Robinson Kruso, prevod dr Vladeta Popović, Beograd, 1955, predgovor Oto Bihalji-Merin, kao i prevod prevodioca Dušana Puhala iz 1966. Pregledom bibliografije od 1977. do 2011. naišli smo na prevode sledećih prevodioca: Vladete Popović, Živojina Vukadinovića, Vojislava Bogojevića.

Roman pod nazivom *Guliverova putovanja* objavljen je 1726. godine. Pisac Dž. Swift je objavio delo anonimno, naslov je bio duži, a njegova namera bila je da stvori putopisni roman. Kao i drugi, i ovaj roman preveden je posredno sa ruskog jezika 1903. A prevodilac Savatije Grbić objavio ga je u časopisu *Beleške*. Iste godine Slobodan Jovanović objavljuje prevode odlomaka, Vićentije Rakić objavljuje svoj prevod 1903. ovog romana. U to vreme veliku pažnju ovom romanu poklanjaju prevodioci koji u ulozi književnih kritičara ukazuju na karakteristike Swiftovog načina pisanja.

O Swiftu kao piscu, na osnovu raspoloživih prevoda i originala pisali su sledeći kritičari: Isidora Sekulić u knjizi *Iz stranih književnosti*, knj. 2, „Vuk Karadžić“, 1977,

Beograd; Sreten Marić u *Ogledima*, knj. 1, Prosveta, 1963, Beograd; Zoran Gluščević, *Sviftova satira i fantastika*, Pogovor *Guliverovim putovanjima* u prevodu dr Sretana Marića, Beograd, 1961; dr Dušan Puhalo, Predgovor *Guliverovim putovanjima*, Beograd, 1975.

Engleski roman za decu i mlade predstavlja umetnost koja prikazuje život i svetove snova junaka. Književnim vrednostima i prevodima uspeali su da nadvladaju vreme, prostor i kulturu koja je specifična. Takav je roman Čarlsa Dikensa *Oliver Twist*. Svojom pojavom, najpre je bio prihvaćen u Nemačkoj i drugim zemljama Evrope. Iz bibliografije pre 1972. uočava se da je bilo dosta prevodilaca čija se imena mogu naći na početnim stranicama ovog, po svemu, socijalnog romana. Prevodioci, a posebno kritičari, među njima N. Naumov u knjizi pod nazivom *Dikens kod Srba i Hrvata*, 61-62, ističe da su u njegovom romanu „dirljive, umetnički izgrađene slike iz stvarnog života“. Po njegovom mišljenju, i mišljenjima komparatista, Dickens ima veliku ulogu u razvoju engleskog i evropskog romana kao žanra.

Prateći prevode i analizirajući plan pisanja i prevođenja ovoga romana koji je postao sinonim školske lektire, većina kritičara, srpskih i drugih, Dikensa upoređuje sa F. Dostojevskim tvrdeći da su njegova dela obojena specifičnom vrstom humanizma iz želje da pobedi dobro u čoveku. U delima srpskih realističkih pisaca, među njima Simo Matavulj, Stevan Sremac i drugi, oseća se socijalna nit prepoznatljiva iz Dikensovih dela. O ovom romanu pisao je i prevodio sledeći Božidar Marković, a druga književna dela Čarlsa Dikensa u ovom periodu prevodili su: Strahinja Vuković, Živojin Simić, Mihailo Đoređević i dr.

Izdvajamo misao Isidore Sekulić kao potvrdu vrednosti prevoda romana *Oliver Twist*: „Dickens je imao ogromnu maštu, ali on je imao nešto još bolje, imao je dar predosećanja. Mašta gradi fikciju, verovatnu fikciju; predosećanje postavlja realnost. Koju? Onu koje nema ni na ulici, ni u običnom životu, ali je ima u geniju čoveka koji može sve ono što mu se sugerira velikom snagom ili s velikom ubedljivošću“ (I. Sekulić, Iz stranih književnosti, I, Matica srpska, Novi Sad, 1962, 306).

Značajna je i misao istraživača bibliografije prevoda engleskih romana Mirjane Matarić. Ona navodi: „Dikensova dela relativno se rano počinju prevoditi kod Srba, a zatim kod Hrvata. Njegova dela se kod nas prevode konstantno tako da Dickens postaje jedan od najviše prevođenih i najradije čitanih stranih pisaca. Kritičar N. Naumov to s pravom tumači, u prvom redu, velikom umetničkom vrednošću njegovih dela. Naglašava da je osnovu njegove popularnosti činila njegova čvrsta veza s vremenom u kome je živio... On je pisao o publici i za nju, a preko nje se povezao sa osnovnim tokovima i društvenog i literarnog kretanja“ (Matarić, 45).

Značajan je i tekst kritičara Božidara Kovačevića pod nazivom *Dikensov primer* objavljen u časopisu *Javnost*, 1936, br.1, 16-17 koji ukazuje na vrednosti prevoda romana.

Projekciju smisla ljudskoga duha u romanu *Vodenica na Flosi* Džordž Eliot prenetu sa američkog kontinenta američkim engleskim jezikom prepoznavali su prevodioci i književni kritičari i istoričari. Ovo delo nastalo je 1850. godine, a na osnovu prevoda Andre Nikolića iz 1894. koji je posle dužeg vremena preuređen i objavljen 1952. dalo je povoda za razmišljanje. Nezaobilazna je misao Jovana Skerlića koji je u časopisu *Delo* pisao o ovom romanu, visoko ceneći realizam Džordž Eliot. Isticao je da ovo delo treba da predstavlja uzor pri pisanju realističkih romana (Odabrani spisi, Novo pokolenje, Beograd, 1950, 500; Pisci i knjige, Prosveta, Beograd, 1964).

Prvi srpski prevod romana *Alisa u zemlji čuda* Luisa Kerola načinio je pesnik i pisac Stanislav Vinaver. Po mišljenjima savremenih književnih kritičara književnosti za decu, ovaj i drugi njegovi prevodi poseduju visoku umetničku vrednost i one estetske kategorije bez kojih književnost za decu ne može da funkcioniše: igra, humor, mašta, kreativan jezik i sloboda njegovog korišćenja, poetičnost, nonsens uz minimalno korišćenje didaktičkih elemenata. Pored toga, Vinaveru se zamera što ja ovaj roman preradio, adaptirao srpskoj čitalačkoj publici, iako svaki prevod predstavlja prevodiočevo specifično viđenje likova, događaja i drugih književno-umetničkih relacija. Iako se roman o Alisi pojavio 1865. kulturološke razlike i vremenska distanca uticale su, i utiču različito, na razumevanje mnogih pravih i skrivenih značenja koja je Kerol vešto ugradio u romanesknu strukturu. Koristeći parodiju kao stilsko sredstvo, Kerol je doprineo da se ismeje didaktizam u engleskoj svetskoj književnosti za decu. Zahvaljujući prevodima, istraživači i čitaoci imaju mogućnosti poređenja prevoda i izgrađivanja stava o tome. Kao primer može poslužiti konstatacija o nizu besmislenih izraza ili sintaksičkih celina koje glavna junakinja koristi. Namera pisca, ističu brojni kritičari prevoda ovog romana u predgovorima, pogovorima ili kritičkim tekstovima objavljivanim po eminentnim književnim časopisima ili glasilima kulture, bila je da pojave, događaje i situacije iz realnog sveta potpuno premesti u bajkovito-fantastični, kako bi izbegao istine svakodnevnog života. Granica između realnosti i čudesnosti sasvim je izbrisana, te u takvom svetu svoje misli, govor, jezik Alisa koristi, da u ime pisca, ukaže na pojave koje su predstavljale sliku engleskog društva tog vremena.

O stvaralaštvu Marka Tvena i njegovom romanu u prevodu na srpski jezik dosta je pisano jer on u svojim romanima nije prikazivao uzornog junaka, već životnog. Njegovi junaci ne žive po didaktičkim modelima već odrastaju kroz igru, nestašluke, ali i obaveze koje diktiraju odrasli. Zahvaljujući živom američkom govoru, ili njegovom dijalektu, o čemu

svedoče prevodioci u nastojanju da prevedu igru i nestašluke deteta drugog kontinenta, roman *Tom Sojer* živi kao lektira dece srpskog podneblja. Ovaj roman prevodili su: Stanislav Vinaver, Bojana Aleksić, Maja Starčević-Jankovski...

Analiza podataka o prevođenju dela R. Kiplinga ukazuje na činjenicu da je Kiplingovo delo prevođenje, čak i u poređenju sa Dikensovim romanima. Postoji oko dvadesetak prevoda i kritičkih osvrti na delo i prevode. O njegovoj popularnosti svedoče književni časopisi u kojima su objavljivani prevodi: *Brankovo kolo*, *Zvezda* Janka Veselinovića, *Srpski književni glasnik*, *Književna nedelja* Sime Pandurovića, *Pokret*, *Misao*, *Južni pregled*, *Strani pregled*, *Javnost* i dr.

„Isidora Sekulić je jedan od najznačajnijih prevodilaca Kiplinga ističući ga sveštenikom prirode, a njegove pripovetke iz džungle istinskim osluškivanjem prirode. Prevod Nikole Cvijanovića ocenjuje uspešnim jer je pokazao, po njenim rečima, da zna engleski, srpski i Kiplinga“ (Matarić, 66). Godine 1909. Kipling je dobio Nobelovu nagradu, te se Cvijanovićev tekst o njemu kao književnom stvaraocu uzima kao reprezentativan.

Povodom sto godina od rođenja 1965. dr Ivanka Kovačević će u časopisu *Savremenik*, god. XI, nov.-dec. 1965., knj.22, str. 399-406 pisati u tekstu pod nazivom *Paradoks Radjarda Kiplinga* povodom *Knjige o džungli* da je on od svojih slabosti napravio snagu, a kad je te svoje ideje (zakon borbe za opstanak) primenio na ljude, dobio je svoju prigodnu književnost u službi britanskog imperijalizma (Matarić, 67).

Jedan od tumača prevoda dela Radjarda Kiplinga je i Stanislav Vinaver koji i u prevodu oseća Kiplingovu zagonetku i mudru muziku reči koju na sledeći način doživljava: „A ona struji, ne samo preko i pored reči, obilazeći ih, negde ide, probija i provire i kroz samu njihovu srž, i šiba iz njihovog kamena svetlim čudom tajnih i neslučenih izvora“ (Vinaver, 5-6). Kiplingova dela prevodili su: Bojana Aleksić, Stanislav Vinaver, Zora Minderović, Ljubica Vuković, Jelena Stojanović, Radmila Todorović, Tadija Gavrilović, Jovan Bogičević, Božidar Marković, Andra Nikolić, Mihailo Đorđević, Borivoje Nedić, Branko Kojić, Magdalena Jovanović, Nika Milićević, Zoran Živković, Zoran Stanojević, Jelisaveta Marković, Valerija Por, Mihailo Stanojević, Olivera Zurovec, Petar Ćurčija, Vladeta Popović, Jelena Stakić, Miroslav Nestorović, Aleksandar V. Nedeljković, Mirjana Živković, Mirjana Milenković, Danica Živović, Vojislav Bogojević, Snežana Mišković, Sreten Marić, Aleksandar Marković, Radomir Milišević, Bojan Jović, Nikola Kršić, Biljana Rodić, Predrag Urošević, Ivana Živković, Milorad Stefanović, Desanka Milekić, Luka Semenović, Žika Bogdanović, Vesna Roganović, Draško Roganović, Ana Vukomanović, Dušanka Galović, Vesna Janković, Milan Đurić, Maja Kostadinović, Tatjana Simonović, Mirjana Isailović, Dušica D. Anđelković, Slobodan Lazić, Zorica Smederevc i dr.

2.3. *Komparativna analiza prevoda romana za decu i mlade sa engleskog na srpski jezik*

Ova celina u radu odnosiće se na uporednu analizu prevoda romana s ciljem uočavanja sličnosti i razlika između prevoda nastalih u periodu našeg određenja kako bismo uspeali da sagledamo kontinuitet u prevodu engleskog roman za decu i mlade, razvoj jezika i prevodnog i originalnog, kao i kritičku misao o prevodima. Izabrali smo odlomak iz romana *Alisa u zemlji čuda* Luisa Kerola (*Alice in Wonderland* by Lewis Carroll), pored toga, u odeljcima teze koji se odnose na izabrana dela, korišćićemo, u vidu sinteze, komparativnu analizu tih dela. Na taj način će istraživači i kulturni poslenici biti u prilici da dokažu i shvate jednu jedinstvenu istinu: da romani za decu svojom suptilnošću, simbolično-metaforičnim slikama i lepotom koja se uvek iznova otkriva, utiču na razvoj duhovnog bogatstva čitalaca jer oni (čitaoci), čitanjem i razmišljanjem o prevedenom tekstu ulaze u ukupni jezički i kulturni kontekst dela i naroda kome pripada.

2.3.1. *Prevod kao metafora dečjeg sveta*

Dečji doživljajni svet obogaćen je tekstovima romana koji uznose sve lepote avanture duha, jačanja misli, simbolike koja svojom dramatičnošću i dinamičnošću osvaja čitalačku publiku. Izoštrenom moći opservacije prevodioci prevodima romana za decu koji zaokupljaju našu pažnju uspostavljaju komunikaciju između dela i recipijenata. Pritom, recipijenti percipiraju jezik, njegov ritam, tekst i kontekst, verbalni i neverbalni govor, slike koje svojom plastičnošću, ostvarene kvalitetnim prevodom, podstiču maštu i jačaju misao. Vrlo često romaneskna struktura može se zakomplikovati različitim subjektivnim pristupima prevodilaca, što je i prirodno, kakav je slučaj sa romanom Luisa Kerola *Alisa u zemlji čuda*. I original, i prevod puni su kontrasta, nonsensa, započetih, pa nedovršenih rečenica i reči, metamorfoze, međutim, čitaoci kao saučesnici u doživljaju tekstovne strukture romana uspevaju da dožive sadržinu. U tekstu buduće teze detaljnije ćemo sagledati one elemente iz obrađenih romana koji upućuju na beskonačnost percepcije prevoda i doživljaja izdvojenih iz njih.

U književnim delima za decu, i u romanima, metafora kao stilski figura, izražava se uz pomoć reči i pojmova. Metafora u ovom žanru čini neodvojivi deo mišljenja i jezika pisca i junaka koji nose radnju. Istraživanja koja su obavljena u okviru inostranih ili domaćih projekata kao i tumačenja teoretičara književnosti, ukazuju na to da je metafora vrsta

lingvističkog sistema u kome jedan pojam, apstraktni ili konkretni, razumemo pomoću drugog. To se odnosi i na tekstovnu strukturu književnih dela za decu i romana kao razvijenog žanra. U svemu tome, bitno je da recipijent i istraživač razume sisteme prenesenih značenja reči i rečenica. Nezavisno od vremenskog perioda u kome je konkretno delo nastalo, pisci su u svome pisanju koristili, osim drugih umetničkih izražajnih sredstava, i jezičke logičke veze kojima dočaravaju dečji radoznali i složeni, po mnogo čemu, svet detinjstva. Da bismo bliže odredili značenja kojima se otkriva smisao prevoda romana i ostalih dela za decu kao metafore dečjeg razigranog i bezazlenog detinjstva, navodimo sledeću misao: „Metafore se sastoje od izvornog domena (eng. source domain) i ciljnog domena (eng. target domain), pri čemu je izvorni domen konkretniji, iskustveno dalji i apstraktniji. Povezivanje određenog izvornog domena sa određenim ciljnim domenom motivisano je iskustvom, tj. utelovljenim iskustvom. Sve metafore se realizuju kroz metaforičke jezičke izraze (eng. metaphorical linguistic expressions) koje definiše kao reči ili druge jezičke izraze koji potiču iz jezika ili terminologije konkretnijeg pojmovnog domena, tj. iz izvornog domena. Veza između izvornog i ciljnog domena uspostavlja se nizom preslikavanja (eng. mapping) različitih aspekata oba domena (Rodić, Bojanić, 265).

U *Rečniku književnih termina* beleži se saznanje psihoanalitičara da metafora potiče iz dubine nesvesnog, a poprima oblik u stvaralačkoj mašti preobražajem izražajnih sredstava. Glavna karakteristika metafore je „prenošenje značenja ili neuobičajene upotrebe reči” (Rečnik, 433).

Oksfordski rečnik engleskog jezika metaforu definiše kao „govornu figuru u kojoj se ime ili opisni termin prenosi na neki objekat za koji se ono ne može obično upotrebiti („to which it is not properly applicable”) u *Rečniku književnih termina*, 433.

Proučavanjem pojma metafore olakšava se razumevanje značenja metaforički prikazanog sveta detinjstva. Na taj način pisci svojim delima obogaćuju dečja iskustva novim i drugačijim viđenjem života, a time i njihov rečnik koji će imati svoju funkciju u komunikaciji sa umetnošću reči i slika, izražajnom moći u školi ili van nje.

S obzirom na to da se izvorni engleski jezik ne može doslovno prevesti na ciljni – srpski, o metafori detinjstva i sveta govorimo na osnovu prevoda. Svetovi prikazani u romanima uočavaju se iz teksta ili konteksta iako se čini da su značenja skrivena, iskazana formom drugačijom od svakodnevnog u vidu književnikovog misaonog sveta.

Ako se pođe od činjenice da se simbolika i metaforika dečjeg sveta pojavljuje na drugačiji način u delu stranog jezika, za razliku od maternjeg, proučavaoci i recipijenti treba da ulože veći napor kako bi shvatili suštinu leksičke organizacije datog teksta. Taj receptivni

nivo, koji koriste didaktičari i pedagozi u ovoj i drugim prilikama, pruža mogućnosti da se postupno transformiše u produktivni kada recipijenti mogu pronalaziti situacije ili likove koji su naslikani na jedan metaforično-simboličan način.

Pisci romana i ostalih žanrova u prevodu dočaravaju bezgranične igre detinjstva iza kojih se otkrivaju široka značenjska polja, koja čuvaju neotkrivene lavirinte koji se mladom čitaocu javljaju realnim ili imaginarnim slikama. Kerolova Alisa je markantan primer junaka koji u snu polazi u zemlju čuda, u zemlju s one strane ogledala, izlazi iz tih zemalja sa iskustvom da je život velika zagonetka koju treba na različite načine otkrivati. Za nju i ostale junake, san je jedan segment istine za koju se treba boriti. I kada se san produži u igru kroz koju se manifestuje čovekova priroda i sloboda misli, najčešće je to igra reči koja ne predstavlja običan skup glasova i znakova, već se njome slika detinjstvo kroz složene metafore i alegorije života. Iz duše odraslog čoveka progovara duša deteta, metamorfozom i polimorfijom, sve sa ciljem da se, samo za tren, spuste do bogatog izvora detinjstva, detetu. Pisci o čijim je delima bilo reči, svojom leksikom i leksikom junaka, izrečenim i izostavljenim odgovorima, podsećaju na to da zagonetni izvori detinjstva, svojim specifičnim metajezikom kroz različite varijante, predstavljaju riznicu koja se otvara simboličnim uzletima misli čitalaca.

Junaci romana koje srećemo ukazuju svojim prisustvom i vekovnom aktuelnošću tema iz njihovih avantura na snagu ljudskih misli koja je moćna da dosegne do nevidljivih, a duhovnih svetova kojima se sami dive. Tom Sojer, Alisa, Krcko Oraščić, Robinson Kruso, životinje junaci i drugi pomenuti u romanima, svojom igrom i akcijama u kojima mi čitaoci otkrivamo simboliku i alegoriju iskazanog putuju, igraju se, govore, razumeju sve jezike ovoga sveta, čuju nečujno, vide nevidljivo. Personifikovan svet koji u analiziranim romanima, kroz poredak u životinjskom svetu, privlači pažnju, a njihovi simbolični uzleti tela i duha ukazuju na bogatstvo koje se otkriva slikama verbalne i neverbalne prirode. Misao Iva Andrića upotpunjuje naša saznanja o svetu detinjstva i njegovoj lepoti: „Imati nešto od lepote sveta koja ovako na mahove prosijava kao neviđena, krilata duga u brzom letu, od toga izobilja koje mora negde da postoji, iako se samo nazire i sluti... Lepota je vidljiva, ali nedostižna i nezadrživa...” (Andrić, 94).

Uz mnogo mašte, ali i realnih elemenata, romanopisci grade psihofizička svojstva junaka. Pri tumačenju njihovih postupaka i dramatičnih životnih trenutaka, bitan je način čitanja u kome se otkriva i saznanje unutrašnja logika koja igra značajnu ulogu u simbolično-metaforičnom sagledavanju detinjstva različitih vremenskih perioda.

2.3.2. *Prevodilačka sloboda i recepcija prevoda*

Prevedena dela iz oblasti nauke, kulture i umetnosti proširuju znanja o nacionalnom identitetu određenog naroda, kao i o suštini i istinama o životu oslikanom u delima književnosti i nauke. Na taj način, recipijenti postaju kompetentni učesnici u komunikaciji sa prevedenim tekstom. Upoređivanjem saznanja o svetu u kome su situacije specifične i povezane sa karakteristikama mentaliteta tog podneblja, recipijenti mogu da stvore uvid u vrednosti materijalne i duhovne kulture, strukturu jezika i celokupnog prevedenog dela, koje postaje medijum pisane reči u tehničko-tehnološkoj eri današnjice. Pored ovih, postoji i mnogo drugih značajnih faktora koji utiču na način i formu prevoda određenog dela. Prevodeći određeno delo, prevodioci moraju voditi računa o strukturi reči, rečenica, značenju, moraju čitalačkoj publici na najbolji mogući način preneti sve ono što je pisac originalnog dela imao na umu. Pri prevodenju ne sme biti nepravilnosti, gubljenja ili krivljenja smisla, prevodioci moraju recipijentu dočarati sve smešne, čudesne, zastrašujuće misli, situacije, događaje, likove, njihove osobine. Ono što je karakteristično za roman za decu i omladinu jeste element igre i humora, imaginarno i maštovito, pa prevodioci i o tome vode računa, da sve to verno naslikaju. Međutim, u celom tom procesu, važnu ulogu ima i prevodilačka sloboda. Ne mogu se svi izrazi, fraze, idiomi, kovanice prevesti doslovno, neophodno je nekada i odstupiti od originala, domišljati se i truditi se da se iskazana misao prevede a da se suviše ne udaljimo od smisla. U mnogim situacijama prevodilačka sloboda predstavlja značajan faktor u komunikaciji na relaciji autor – prevodilac – recipijent.

S obzirom na to da prevod predstavlja uspostavljanje komunikacije između dva jezika, dve sredine, dva vremenska perioda, piščev i prevodiočev senzibilitet dopuštaju slobodu koja podrazumeva način tumačenja života, likova, avantura, slike raznovrsnih igara, dijaloških scena, opisa. Vrsni teoretičari književnosti ističu da prilikom prevoda treba obratiti pažnju i pravilno uočiti funkciju jednog elementa u delu koja predstavlja njegovu mogućnost da uđe u saodnos sa drugim elementima toga dela i sa delom u celini (C. Todorov u *Teorija proze, Kategorija književnog pripovedanja, Detska radost*, Skopje, 1996, 180). U nastavku svoje konstatacije C. Todorov ističe funkciju metafore koju treba prepoznati i prevesti sa izvornog na ciljni jezik: „Značenje jedne metafore sastoji se u tome da se suprotstavi nekoj drugoj slici ili da u odnosu na nju bude intenzivnija za jedan ili više stepeni” (C. Todorov, 180).

Umetnička sloboda koju prevodioci dopuštaju sebi uz poštovanje posebnih kriterijuma lingvističke prirode, po naučnim istraživanjima i našim istraživanjima dolazi do izražaja u sagledavanju likova određenih romana. Iako je bilo reči o junakinji Alisi, i ostalim

u ovom Kerolovom romanu, prevodioci različitih perioda i izdavačkih kuća i agencija, pri prevođenju, na specifičan način, prate njen razvoj i karakter, uzimajući u obzir dinamičnost, dramatičnost situacije, hiperbolično-metaforične elemente. Luis Kerol je igrama različite prirode izbegavao jednoličnost u prikazivanju događaja i junaka, te je dozvoljavao glavnoj junakinji verbalnu slobodu. U prevodima se jasno oseća njena uvek nova i neočekivana odluka saopštena nonsensom, dijalogom, monologom, umetnutim pričama kojima objašnjava glavni tok. Po zaključcima naše analize, takvim različitim umetničkim sredstvima, pisac je uspeo da snom kao okvirom u kome se radnja zbiva, izgradi čvrstu kompoziciju kako se priče nižu jedna za drugom.

U knjizi pod nazivom *Teorija literature* autor Tomaševski ističe svoju misao o funkciji likova kako bi stavio do znanja prevodiocima o kompleksnosti postupka prevođenja pri sagledavanju njihove prirode u konkretnom romanu. „Junak nije mnogo potreban priči. Priča kao sistem motiva može u celini da se oslobodi svog junaka kao i njegovih karakterističnih crta” (Tomaševski, 296). Na osnovu proučavanja osobenosti likova u delima koja su izvor naše istraživanja, likovi imaju ulogu prvoga reda i na toj se osnovi organizuju drugi elementi pripovedanja.

Iako se prilikom prevoda koriste fonetske, leksičke i gramatičke karakteristike jezika sa kojeg se prevodi, u ovom slučaju, engleskog, prevodioci se prilikom prevoda služe sopstvenim idiomom koji čini njihov leksički fond. I pored toga, oseća se subjektivnost pri izboru dela i jezičkog bogatstva jezika na koji se prevodi. Pored snage genija pisaca romana za decu i mlade koje smo odabrali za analizu i istraživanje prevoda, koje doprinosi svesremenskom značenju, roman ili druga prozna vrsta slika život, ugrađuje u svoju poetsku strukturu takva značenja koja brišu vremenske, prostorne i kulturne razlike. U određenim situacijama, a to zavisi od vrste dela i načina pristupa prevodioca, postoji težnja da se sačuva, koliko god to može, lingvistička, sintaksička i simbolična dimenzija bilo da se radi o prevodu koji je veran originalu, bukvalnom ili slobodnom – kreativnom, stvaralačkom prevodu. Kao primer kreativnog prevoda ili prilagođavanja kritika o prevodilaštvu uzima prevod romana *Alisa u zemlji čuda* Luisa Kerola. Vinaver je, gotovo, preradio ovaj roman, a mi ćemo ukazati na jedan segment prevoda. Iako je on prvi prevodilac Luisa Kerola na srpski jezik, starija, a ponajviše novija kritika ukazuje da, Vinaver, koristeći slobodu u prevođenju unosi ekvivalente za pojmove koji bi bili nerazumljivi srpskoj deci toga doba – za pominjanje engleskih običaja, detalje engleske istorije koje zamenjuje detaljima srpske srednjovekovne istorije, engleska imena zamenjuje domaćim, egzotične priče i životinje domaćim vrstama.

Pretraživanjem baze podataka iz bibliografije došli smo do saznanja da je interesovanje prevodilaca sa engleskog na srpski jezik veliko, ne samo kada su u pitanju romani za decu i mlade, već i ostali žanrovi. Bogata izdavačka delatnost na engleskoj govornoj teritoriji doprinela je raznovrsnosti pristupa pisaca temama koje koje zaokupljaju dečju pažnju i nude mogućnosti bogaćenja misli, mašte i jezika čitalaca na original, i prevodu na druge jezike. Uporedna analiza prevoda može otkriti neke dileme u prevođenju, što predstavlja dragocenost u pristupu građi u različitim vremenskim periodima, što podrazumeva i različitu upotrebu jezika. Pisanje kao čin stvaranja ima za cilj da deluje na čitaoce kako bi shvatili i razmotrili sličnosti i razlike u kulturama, bogatstvo odrastanja u multikulturnoj I multilingvalnoj sredini. Poštujući kriterijume koji se prevodiocima stavljaju kao osnovni cilj u prevođenju, srpska čitalačka publika ima široku lepezu knjiga o životu i problemima nastalim na širem engleskom govornom području. Imena prevodilaca u periodu od 1972. do 2011. biće popisana i organizovana po azbučnom redu kao dokaz o prevedenoj građi.

3. RECEPCIJA ENGLESKOG ROMANA ZA DECU I MLADE KOD ČITALAČKE PUBLIKE U SRBIJI

Izabrani romani koji čine lektiru učenika osnovnih škola u Srbiji i koji u ovoj doktorskoj tezi okupiraju našu pažnju, pretpostavljamo, privlače i njihovu pažnju. Iz tih razloga želimo da ispitamo njihova interesovanja. Koristićemo anketu koju ćemo sprovesti po razredima od IV do VIII u nekoliko osnovnih škola. Podatke o korišćenju resursa dečjeg odeljenja Narodne biblioteke „Bora Stanković“ u Vranju, takođe ćemo uzeti u obzir za analizu što se recepcije tiče. O recepciji kao uslovu za doživljaj i kreativan odnos prema knjizi govorićemo tokom celoga rada, jer i sama teza ne sme mimoći recipijente.

Teorija recepcije kompleksno sagledava ulogu čitaoca književnog dela i načina njegovog prihvatanja. Ova teorija (lat. receptio) znači primanje, prihvatanje, pa sami tim, ulazi kao treći element u sastavu: Pisac - umetničko delo – čitalac. Istraživanja nemačkih naučnika M. Naumana, Z. Šmita i drugih ukazuju na direktnu vezu sa teorijom komunikacije jer čitalac, čitanjem književnog dela komunicira sa piscem. Suština ove teorije nije samo u tome da čitalac primi tekst, već je značajna povratna informacija recipijenta.

S obzirom na to da istražujemo prevode engleskih romana za decu i mlade, osim pisca kao nosioca ideje i slikanja junaka i njihovih akcija, posebno mesto pripada prevodiocu, koji prevodenjem stvara mogućnost čitanja sa originala na jezik cilja. Svako napisano ili prevedeno delo ne izaziva reakciju ili interesovanje čitalaca podjednako. O tome Dragutin Rosandić kaže: „Recepcijska spremnost obuhvaća celokupno učenikovo iskustvo, obrazovanje, znanje, estetsku senzibilnost, književnu i čitalačku kulturu” (Rosandić, 1988). U zavisnosti od uzrasta neophodno je odrediti horizont očekivanja, jer književno delo pokreće čitaoca i usmerava ga na traganje po njegovim slojevitim značenjima.

Da bismo odgovorili na pitanja kako mladi čitaoci prihvataju engleski roman u prevodu na srpski, i da bi se, na taj način opravdao sistem i čin prevodenja, obavili smo mikroistraživanje u Američkom kutku narodne biblioteke „Bora Stanković” u Vranju i Dečjem odeljenju iste biblioteke. Osim toga što smo dali zadatak da proverimo koje romane u original i prevodu čitaju, želeli smo da istražimo koje još žanrove recipijenti čitaju u čitalačkim radionicama biblioteke. Podaci do kojih smo došli govore da su najčitanija dela predvođena školskom lektirou, a od slobodne lektire, stripovi, kratke priče, pesme za decu, tekstovi sa ekološkim sadržajem, naučna fantastika. Ova konstatacija odnosi se na prevod i original. Prevagu u čitanju engleskog romana nose prevodi, što je logično, a jednostavniji

tekstovi na engleskom jeziku privlače pažnju onih čitalaca koji žele da uz pomoć rečnika, čitajući original, dođu do suštine jezika koji uče. Interesantno je napomenuti da su u omiljeni romani u prevodu oni tekstovi koji su poslužili kao osnova za crtane ili dugometražne filmove, stripove, lutkarske scene ili mjuzikle. Pomenućemo sledeće romane: *Alisa u zemlji čuda* Luisa Kerola, *Doživljaji Toma Sojera* Marka Tvena, *Robinson Kruso* Danijela Defoa, *Srećni princ* Oskara Vajlda, *Zov divljine* Džeka Londona i drugih. Interesovanje postoji i za savremenije romane kao što su *Hari Poter* Džoane Rouling, *Razmažena princeza* književnice Keti Hopkins... Možemo reći da su ovi prevodi potkrepljeni najznačajnijim biobibliografskim podacima o piscu u vidu predgovora i metodičko-didaktičko aparaturom na kraju knjige. Ovi podaci motivišu čitaoca da svoju čitalačku pažnju usmere ka markantnim događajima i glavnim likovima određenog dela.

Čitaoci su svoja interesovanja pokazali pretražujući web stranice i drugih biblioteka s namerom da dođu do podataka o tome šta je novo u literaturi za decu na engleskom jeziku, koje ih izdavačke kuće prevode i štampaju. Mnoga dela koja privlače pažnju mladih nemaju estetsku vrednost, ali akcije i fantastika privlače i odvođe u daleke i tajanstvene svetove, kao i avanture prožete naučnom fantastikom.

Romani imaju estetsku, saznavnu i kulturnu funkciju, te iz tih razloga autori pri pisanju iznose i ugrađuju svoje misli i saznanja vodeći računa o recepcijskim sklonostima čitalaca. Ovi elementi bez kojih roman kao literarna tvorevina ne može da funkcioniše, uglavnom su integrisani u tekst i na taj način ostvaruju naznačena očekivanja.

Mnoga poetička istraživanja romana u širem evropskom kontekstu (Kajzer) ukazuju na specifičnu unutrašnju organizaciju – strukturu koja predstavlja osnovu estetskog razmatranja. Pozivajući se na vrhunskog lingvistu Bahtina, shvatili smo u istraživanju prevoda romana sa stranih jezika na srpski da je roman kao žanr najočigledniji primer prevazilaženja opšteg jezika time što se autorski glas prisutan u romanima razbija dijalogizacijom i drugim specifičnim književno-teorijskim elementima. Začeto kazivanje o recepciji potkrepićemo mislima Iva Andrića: „Svaki čitalac, kad čita, svoj je sopstveni čitalac. Pišćevo delo je samo neka vrsta optičke naprave koju on pruža čitaocu da bi mu omogućio da razabere ono, što on, bez te knjige, možda ne bi video u sebi. Kad čitalac u samom sebi prepoznaje ono što knjiga govori, to je dokaz njene istinitosti” (Andrić, 246). Očigledno je da se u ovom Andrićevom tvrđenju ukazuje na moći individualne opservacije realnih ili imaginarnih slika koje dovode do ličnog stava recipijenta na osnovu sopstvenog razmišljanja.

S obzirom na to da roman govori o povezanosti značajnih elemenata koji pokreću radnju s težnjom da je zamišljenom niti koja ih prožima dovedu do kraja u većini romana za decu, pa i u analiziranom pregledu, ti spojevi estetskih specifičnosti su očigledni, ostvareni su vizuelnim meditacijama pisaca, ali se često mogu i podrazumevati. Kontrasti koji se javljaju u prikazivanju likova i događaja pojačavaju dramatičnost i dinamičnost radnje, i time komunikaciju između dela i recipijenta, percepciju jezika i njegovog ritma. Prilikom prevođenja ove karakteristike treba prepoznavati i dati im određeno mesto. Primećeno je tokom analize odabranih romana da tekst i kontekst mogu usložniti romanesknu strukturu, kao što je to slučaj u romanu *Alisa u zemlji čuda* ili *Hari Potter* u originalu i prevodu, ali čitalac, shvatajući teškoće koje su pokrenute pišćevom i ličnom imaginacijom, uspeva da doživi sadržinu jer učestvuje u doživljaju opisanog i iskazanog. On je, kao i prikazani junaci, u tzv. kreativnom (stvaralačkom) epicentru jer uočava uzročne veze koje postoje između unutrašnje (duhovne) lepote koju junaci poseduju i onoga što je, iskazano rečju, vidljivo, simbolično rečeno. Ovo traganje i pronalaženje lepota reči, interesantno je, i za original, i za prevod jer na ukazane lepote u delu čitalac reaguje na različite načine. Posebno je zanimjiva uloga odlomaka iz odabranih engleskih romana za decu u originalu i načinu dečjeg pristupa, kao i njihovoj moći đaćkog prevođenja, što školska praksa u svojoj proveru recepcije komunikacijskih sposobnosti recipijenata praktikuje. U svemu tome bitna je vizija pisaca koja treba da čini suštinski sadržaj jer se u engleskim i drugim romanima provlači ideja o pobedi rada, ljubavi, upornosti i težnji ka znanju, životnom i ljudskom vitalizmu i optimizmu, prirodi koja simbolizuje snagu oblikovanja koju su pisci doživljavali kao stvaralačku, živu energiju (elen vital), kao uzlazno kretanje života. Takav je slučaj u romanima *Robinson Kruso*, *Lesi se vraća kući*, *Zov divljine*, *Oliver Twist* i u drugim u kojima se čine nadljudski naponi kako bi se savladale prirodne i geografske prepreke kako bi se povratkom obnovio život, drugačiji od prethodnog.

Pisci su u svojoj stvaralačkoj imaginaciji gradili raznovrsne likove, kreirali njihove sudbine, preplitali kulture, životne predstave i jezike, prošlo i sadašnje kako bi oslikali svetove kao životne pozornice na čijim se daskama igra mnoštvo uloga. U tom smislu treba sagledati i psihološki aspekt recepcije kao što se u studiji o psihološkom romanu autora Leon Edel tvrdi: „Treba povući značajnu razliku između materijala koji većina čitalaca može shvatiti u jednom romanu i onog dela romana koji stvarno postaje deo našeg vlastitog duhovnog stanja. Svi mi čitamo iste reči u knjizi i iz nje izvlačimo sličan smisao. Naš intelekt pojmi one bitne elemente, sadržinu i podatke koje nam pisac daje, raspravljamo o knjizi sa nekim drugim čitaocem...ali jedno pitanje stalno se ponavlja: Da li doživljujemo knjigu na

isti način?” (Edel, 60). Ovakav stav prema recepciji ponuđenog dela vodi nas u različita tumačenja Alisinog sna i okvira koji on gradi i doživljava, imaginarnih ili realnih, ostalih analiziranih junaka u odabranim romanima engleskih pisaca za decu i mlade. Tako se već pomenuti san junakinje romana, Alise, ne može tumačiti bukvalno, već metaforično, imajući, pri tom, u vidu sposobnost transponovanja realnosti u fikciju i fantastike u stvarnost. Na taj način stvara vezu sa čitalačkom publikom, što je od značaja za recepciju dela i njegove vrednosti koje se trajno prepoznaju.

Ovo pomeranje, po prostoru i izmeštanje vremena, koliko smo mogli da pratimo prevod i razvoj prevoda romana *Alisa u zemlji čuda* sa engleskog na srpski jezik, ukazuje na novu ulogu ovakvog, i sličnih vrsta romana, na specifičan odnos prema kreativnom dečjem svetu. Zato susrete sa životinjama, kao što su beli zec, kornjača, gusenica treba, što se tiče proučavalaca, shvatiti kao arhetipske simbole koji kod čoveka mogu podstaći određenu vrstu emocija i saznanja o svetu koji se uvek iznova javlja sa novim slikama i simbolima života.

U prevedenom romanu nabrojani simboli izbijaju iz teksta sa namerom da piščeve misli iskažu na poseban način kroz akcije, svest junaka i razvoj njenog duhovnog sveta. Zato Alisa predoseća, i kroz predosećanje shvata da u životu ništa nije stalno, osim promena koje oseća u svom fizičkom i emocionalnom izrastanju. Mnoge protivurečnosti na koje pisac ukazuje, i doživljava susretanja, podstiču njegovu psihičku energiju i energiju junaka, da dijalogom, ironijom, portretisanjem likova, monolozima i drugim književnim elementima, projektuju stvarnost njihovog postojanja. Svi životni izazovi našli su svoje mesto u romanu, među kojima Alisina zamisao da negde može i mora postojati neka životna svetlost u kojoj se može opstati. Svaki njen pokušaj da odredi sebe u tom imaginarnom postojanju dobija značenje i smisao u nizu slika koje čine romanesknu tekstualnu celinu koja je po svojim značenjima bliska deci.

S obzirom na to da smo u radu nastojali da stvorimo sliku tematsko-motivske raznovrsnosti u romanima za decu i mlade u prevodu, ukazivali smo i na pojave prelaska pisaca u svome stvaranju, iz jedne pripovedačke ravni u drugu, a očigledan primer je roman *Zov divljine* Dž. Londona, ili *Vodenica na Flosi* Dž. Eliot. Tvđenje se odnosi na romane starijih pisaca.

Ukoliko pomenemo savremene pisce, među njima Džoanu Rouling i njenu seriju od osam romana o Hariju Poteru kao glavnom junaku, ili književnicu Ketu Hopkins i roman pod nazivom *Razmažena princeza*, po materijalu koji je korišćen i od kojeg su projektovane slike svetova koji se začínju u mašti krajevi događanjima ne mogu se naslutiti. Shvatamo da su različita mišljenja dokaz, po rečima pisca Borhesa da je „na ovom svetu lepota zajednička”

kao vodič kroz živote junaka. Velika naratorska snaga koju pomenuti pisci poseduju, i nadahnutost novim načinom artikulisanja ljudskoga kroz slike i pojave neviđenog, a zamišljenog, ukida vreme stvarajući svest kod čitalaca o univerzalnim traganjima za saznanjem, ne samo vidljivog, sadržanog u vizuelnim predstavama, već i podsvesnog kojim se otkrivaju različiti aspekti i suštine shvatanja i oblikovanja lepota novih značenja, što se iz prevoda i originala može zaključiti.

S obzirom na to da smo navedene karakteristike romana za decu kao epske strukture naveli, neophodno je osvrnuti se na pojmovno određenje recepcije kao metoda koji podrazumeva prihvatanje romana u celini ili delova (odlomaka) romana koji se najčešće nalaze u udžbenicima (čitankama) ili lektira iz stranih književnosti. Uz tumačenje pojma recepcije neophodno je ukazati na funkcije koje se prevodom ostvaruju (Jaus, 1978).

U *Rečniku književnih termina* pojam recepcije objašnjen je na sledeći način: „Primanje i istorija delovanja nekog teksta, nekog autora ili nekog strujanja u književnosti na čitaoca, na društvenu, istorijski ili po uzrastu određenu grupu čitalaca, čitalačke publike uopšte u zemlji ili van nje” (Rečnik, 1992:858). U vezi s tim bitno je odrediti čitaočev horizont otkrivanja u odnosu na trijadu: pisac – književno delo – čitalac. Istraživanja nemačkih naučnika M. Naumana, Z. Šmita i drugih ukazuju na direktnu vezu sa teorijom komunikacije, jer čitalac, čitanjem književnog dela, komunicira sa piscem. Suština teorije recepcije i teorije komunikacije nije samo u tome da čitalac primi tekst, već je od velikog značaja povratna informacije recipijenta.

Istraživanjem prevoda engleskih romana za decu i mlade, osim pisaca kao nosilaca ideja, poruka, slika junaka i njihovih akcija, posebno mesto pripada prevodiocima jer oni, prevođenjem, stvaraju mogućnost čitanja sa originala na jezik cilja. Svako napisano ili prevedeno delo ne izaziva reakciju ili interesovanje čitalaca podjednako. O tome Dragutin Rosandić kaže: „Recepcijska spremnost obuhvaća celokupno učenikovo iskustvo, obrazovanje, znanje, estetsku senzibilnost, književnu i čitalačku kulturu” (Rosandić, 1988). U zavisnosti od uzrasta, neophodno je odrediti horizont očekivanja s obzirom na to da književno delo pokreće čitaoca i usmerava ga na traganje po njegovim slojevima značenja.

Da bismo odgovorili na pitanja kako mladi čitaoci prihvataju engleski roman u prevodu na srpski jezik, i da bi se, na taj način opravdao sistem i čin prevođenja, obavili smo mikroistraživanje u Američkom kutku Narodne biblioteke „Bora Stanković” u Vranju i Dečjem odeljenju iste biblioteke. Osim toga što smo dali zadatak da proverimo koje romane u originalu i prevodu čitaju, želeli smo da istražimo koje još žanrove recipijenti čitaju u okviru realizacije čitalačkih radionica biblioteke. Podaci do kojih smo došli govore da su najčitanija

dela predviđena školskom lektinom, a od slobodne lektire, stripovi, kratke priče, pesme za decu, tekstovi sa ekološkim sadržajem i naučna fantastika. Ovi rezultati odnose se na prevod i original, ali prevagu u čitanju nose prevodi, što je logično, a jednostavniji i ilustrovani tekstovi na engleskom jeziku privlače pažnju onih čitalaca koji žele da uz pomoć rečnika, čitajući original, dođu do suštine jezika koji uče. Interesantno je napomenuti da su im omiljeni romani u prevodu oni koji su poslužili kao osnova za crtane ili dugometražne filmove, stripove, lutkarske scene ili mjuzikle. Pomenućemo sledeće romane: *Alisa u zemlji čuda* Luisa Kerola, *Doživljaji Toma Sojera* Marka Tvena, *Robinson Kruso* Danijela Defoa, *Srećni princ* Oskara Vajlda, *Zov divljine* Džeka Londona i drugi. Interesovanje postoji i za savremenije pisce romana, kao što su *Hari Poter* Džoane Rouling, *Razmažena princeza* Ketii Hopkins... Možemo reći da su ovi prevodi potkrepljeni najznačajnijim bibliografskim podacima o piscima saopštenim u vidu predgovora, pogovora i ostalom metodičko-didaktičkom aparaturom na kraju knjige. Dragocene su činjenice koje govore o raznovrsnosti pristupa prevodima, te smo u prilici da pratimo razvoj prevoda određenog dela (romana) po prevodiocima, vremenu, izdavačkim kućama itd. Ovi podaci koje čitaoci pronalaze u prevedenim knjigama, osim teksta, motivišu čitaoca i ukazuju na bitne elemente radnje, likova, jezika i poruka, usmeravaju čitalačku pažnju ka markantnim događajima raspoređenim u vremenu i prostoru.

Iz sprovedenog istraživanja saznali smo da čitaoci svoja interesovanja ispoljavaju pretraživanjem web stranica drugih biblioteka s namerom da dođu do podataka o tome šta je novo u literaturi za decu na engleskom jeziku, koje se izdavačke kuće zauzimaju da prevode i štampaju. Mnoga dela koja privlače pažnju mladih, nemaju estetsku vrednost, ali ih akcije i fantastika privlače i odvede u daleke i tajanstvene svetove, kao i u avanture prožete naučnom fantastikom.

Problem recepcije književnog dela kao umetnosti reči, je vrlo složen, ne samo po mišljenjima književnih kritičara, istoričara i prevodilaca, već i samih pisaca. Navešćemo nekoliko misli s ciljem da pokažemo da knjiga, naročito knjiga za decu, živi sa čitaocem i njegovim interesovanjima da je u sebi doživi i dogradi. Pesnik Dušan Matić kaže: „Sudbina poezije nije u rukama onog koji je piše, već u glasu onog koji je čita”. Lingvista Ingarden ističe da čitalac ne može da „aktuelizuje bilo koje aspekte, nego one koje sugerise delo”. Poljski pisac Jan Parandovski potencira snagu i moć reči: „I ne znajući ništa o tome, čitalac je saučesnik u stvaranju dela i to mnogo pre nego što ono do njega dopre. On se nalazi uz pisca u časovima kolebanja, borbe i odlučivanja. Pisac oseća na sebi njegov pogled, očekuje njegov osmeh ili suze, spreman je na ustupke kad zapazi da se namrštio od nestrpljenja, nezadovoljstva ili gneva, a ponekad baš i u tome nalazi podsticaj da ga još više draži i ljuti” (Preuzeto iz: Milinković, Poetika... 2012:173).

Zaključak

Građa koja je u ovoj doktorskoj tezi organizovana na prikazani način omogućila nam je da saopštimo istraživanje o prevodima engleskih romana za decu i mlade kroz dva dela koje čine teorijski pristup sistematizaciju bibliografske građe navedenoga perioda. Izborom dela obuhvatili smo dela – romane za decu raznovrsne tematike i ukazali na značaj njihove pojave, lepotu i simboliku izraza u originalu i prevodu, aktuelnost pojava i događaja, mogućnosti multikulturalne komunikacije putem jezika romana.

O ovom žanru koji je vrlo razvijen, u radu smo dali neophodne informacije za period koji je omeđen tezom (1972-2011) i ukazali na umetnost koja traje kroz recepciju čitalaca istovremeno bogateći ljudsku duhovnost činjenicom koja ukazuje na specifičnost egzistencija bića pisaca i bića junaka u romanima. Ovakav vid umetničke komunikacije prikazom najkarakterističnijih primera, upotpunjuje znanje čitalaca i produbljuje svest o međuzavisnosti i ljudskoj potrebi za postojanjem. Radom na tumačenju i analizi odabranih dela i bibliografijom pokušali smo da izgradimo celinu zasnovanu na proučavanjima prethodnika (književnih kritičara, prevodilaca, bibliografa, metodičara), značajnih misli i konstatacija samih autora s ciljem da dosadašnja znanja upotpunimo i damo doprinos novom stvaranju i istraživanju književnih vrednosti romana u prevodu.

Prevodi romana, posebno engleskih romana za decu i mlade, upućuju na jedan od mogućih načina pristupa drugoj vrsti duhovništva i stvaralaštva, na knjigu koja će, pojedinačnim značenjem, i ukupnim u okviru engleske i svetske književnosti, afirmisati kulturu i istoriju, vreme i potrebe recipijenata, pojave i sadržaje vredne proučavanja. Nastojali smo da pokažemo da se ovakvim pristupom mogu osvojiti, kroz original i prevod (većina obrađenih romana bila nam je dostupna u originalu) drugačiji kulturni prostori, civilizacijske vrednosti i ukupna kultura. Osim toga, prevodima romana bogate se biblioteke odeljenja za decu i odrasle i čitanjem podiže stepen obrazovanja naroda na čije se jezike prevode.

Znaci i simboli koji su prepoznati tokom analize prikazanih pojava predstavljaju podsticaj za recepciju čitalaca i proučavalaca svakim novim čitanjem, otkrivaju autorove ideje i stavove o vremenima u kojima se živelo, njihove svetove i književnu misao. Oplemenjivanje i bogaćenje ličnosti dostignućima u engleskoj umetnosti reči, kao i univerzalne vrednosti koje su prepoznate tokom analize, predstavljaju civilizacijsku spremnost čoveka globalnoga sveta za humaniju komunikaciju. O tome književnica Isidora

Sekulić kaže: „Pisci u delu svome daju sve: svu zemlju i klimu, sav narodni život, sva umetnička blaga od molitava do legendi i bajki, sve narodne tvoračke izvore od sujevnih strahova do čistih religioznih zamaha radi spasenja duše, sve oblike mudrosti, ali i sve oblike brutalnosti koji se izživljuju u pustom i porodičnom svakidašnjem životu” (Sekulić, 213-214).

Analizom bibliografskog materijala uočava se, da su, osim prevoda dela u celini, časopisi i druge vrste publikacija objavljivali inserte kojima se populariše engleski roman za decu određenoga perioda, a sve u skladu sa zahtevima i potrebama srpske čitalačke publike. Dečji duhovni i igrovni svetovi zahtevali su romane avanturističkih sadržaja sa mnogo opisa mesta i vremena dešavanja radnje, humora, preplitanja sna i jave, izvanrednih realističkih slika stanja u periodima prelamanja društveno-istorijskih i kulturno-prosvetnih prilika zemlje na čiji se jezik delo prevodi. Treba naglasiti da je u prevedenim romanima objavljivanim u književnim časopisima, najpre, potom u izdavačkim kućama, posebnu pažnju privlačila bajkovna i fantastična struktura kojom su zaodenate mnoge scene ili integralne tekstovne celine. Te strukturne kombinacije funkcionišu unutar romaneskne celine gradeći slike ovozemaljskog (realnog) sveta uz čarobni, te ove i druge funkcije u književnom delu deluju kompaktno. Čudesnom i fantastičnom naročito doprinosi retrospektivna naracija kako bi se na najbolji način uočio pogled na svet i način razmišljanja pisca i junaka romana. Ovu specifičnost elaborirali smo u nekoliko romana, pominjemo *Guliverova putovanja* ili *Robinsona Krusoa*.

Prevode je pratila književna kritika, pa iako konačnih prevoda nema, analize prevedenih dela otvaraju puteve razmene saznanja i viđenja, ne samo stanja junaka, već i interesovanja značajnih kritičara za lektiru mladih recipijenata i uticaje koji su neminovni i prepoznatljivi u delima srpskih i ostalih pisaca romana za decu i mlade. Stari i novi kritičarski izvori ukazuju na pozitivan uticaj koji je kod srpskih romanopisaca pokrenuo kreativni smisao pristupa problemima sveta detinjstva i mladosti. Kritika je doprinela da se komparativno sagleda dulje značenje dela koja su svojim prevodima uticala na ideje neophodne stvaralaštvu.

U radu smo više puta isticali ulogu književnih časopisa koji su u dužim vremenskim periodima objavljivali ponovljene prevode što ukazuje da ta dela poseduju neosporne umetničke vrednosti koje ih čine univerzalnim po značenju i aktuelnosti radnje. Tako i danas živi delo D. Defoa, Dž. Svifta, Č. Dikensa, O. Vajlda, R. Kiplinga, Dž. Eliot i dr. U novijim prevodima starije književnosti za decu i mlade koje u bibliografiji označenih perioda zauzimaju značajno mesto, pored savremenih prevoda romana, prepoznamo aktuelnost

tema, motiva, akcija junaka i događaja koji ih prate. Nezavisno od toga što govorimo o prevodu, kao i u originalu, srećemo piščevu misao koja je iskazana igrom reči, metaforama, kao što je to slučaj sa romanom *Alisa u zemlji čuda* Luisa Kerola, stilom koji odgovara dečjem razumu, slikama sveta, raznolikošću narativnih oblika i ostalim elementima, prevodioci se rukovode saznanjem da upotrebljene izraze uklope u ideje i sadržaje konkretnog dela. Zato je umetnost pisanja, kao i umetnost prevođenja velika kreativna tajna.

Nemogućnost bukvalnog preslikavanja originala, za šta se prevodioci ne zalažu, stvara problem prilikom prenošenja književnog dela iz jednog jezika u drugi jer tekstovi imaju svojih specifičnosti stila i jezika konkretnog dela. I pored sposobnosti prevodilaca i njihovog znanja jezika sreću se nerešivi sintaksički problemi koji se odražavaju na melodiju, ritam i simboliku jezika koji se prevodi, ali i drugim karakteristikama upotrebljene leksike koja ne mora biti iz oblasti leksikologije engleskog jezika.

Prevodima engleskih romana za decu i mlade javlja se promena u srpskoj kulturi prema njima. Kulturna baština, koju čini i književnost za decu, postaje deo svojine srpskih čitalaca, uočava se različitost pogleda na pojave i vreme. S obzirom na to da svaki jezik ima svoju priču, ona će biti shvaćena ukoliko tokom čitanja recipijent unosi sebe ulazeći u komunikaciju sa prevodom ili originalom i pri tom, uočava značajne pojedinosti. Glavni izvor iz kojeg potiče reč i glas – jezik originala, njegov smisao i zamisao koja se začela, dovode nas u situaciju da čitanjem oblikujemo emocije i saznanja, ne samo auditivno, već i vizuelno.

Prevodi pisaca o kojima smo u radu govorili i odabrana bibliografija, svojom slikom sveta, društva, mislima i jezikom, govore o neprevaziđenim vrednostima. Time se otvara književni prostor za nova stvaranja pod uticajem već stvorenih dela. Kultura koja je putem jezika i ostalih medija svojim specifičnostima ušla u našu, srpsku, ukazuje na kompleksnost prisustva i uticaja, kao i na recepciju čitalaca.

Razvoj prevoda po vremenu, po formama prevođenja, izdavačkim kućama, prevodiocima, ilustratorima, sagledan kroz ovaj rad ukazuje na specifičnosti postupaka kojima smo dokazivali vrednosti prevedenih dela sa jezika originala na jezik cilja, s jedne strane. S druge, pisana reč otkriva čitaocu najtananija osećanja stvaralaca i tokove razvoja ljudske svesti. Cvetan Todorov ističe da prilikom prevoda treba obratiti pažnju i dobro uočiti funkciju jednog elementa u delu koja predstavlja njegovu mogućnost da uđe u saodnos sa drugim elementima toga dela i sa delom u celini (C. Todorov u: Teorija proze, Kategorija književnog pripovedanja, Detska radost, Skopje, 1996:180). Na osnovu već izrečenih tvrdjenja i proučene literature o međujezičkoj komunikaciji u cilju ostvarivanja kulturnog i naučnog kontakta, progovorili smo i o bibliografiji kao sastavnom delu doktorske teze.

Pri izboru dela (romana) za decu i omladinu koja su prevedena u navedenom periodu, rukovali smo se potrebama i interesovanjima školske dece i omladine u cilju upoznavanja strane (engleske) kulture, uočavanja različitosti i odnosa prema različitom. Estetske kategorije koje odlikuju književnost za decu, posebno romane, upućivale su nas u sadržaje avanturističke, socijalne, humorističke, fantastične i romane bajke, a istovremeno i romane sa naučnom fantastikom u osnovi koji okupiraju misao savremenog deteta pružajući mu informacije o egzotičnim predelima, imaginarnim putovanjima po kosmosu i svetu haosa, po viđenju budućih, drugih svetova planetarnog sistema. Paralelno sa tematikomo igri mašte i stvarnosti, prevedena su klasična dela za decu, s tim što su prevodioci adaptirali jezik ili prerađivali sadržaje u skladu sa savremenim trenucima življenja.

Mnogi romani poseduju ilustracije, što omogućava čitaocima i vizuelni doživljaj. Podaci o prevedenim delima poseduju neophodne elemente koji istraživačima pružaju bliže informacije o knjizi, autoru i prevodiocu. Iz mnoštva romana raznovrsne sadržine, tematike i ideje, vrlo je teško bilo odrediti se i uvesti u definiciju delo koje se striktno odnosi na mlađi uzrast. Trudili smo se da hronološkim nizom načinimo liniju prevoda koja će služiti kao putokaz za nova istraživanja.

Detaljnou analizou izbora bibliografije primećemo je da se s godinama broj prevedenih romana povećava, naročito sa tematikom savremenog odnosa prema svetu, kulturama, istoriji, što svedoči o sve većem interesovanju srpske čitalačke publike za romane koji oslikavaju englesku stvarnost i fantaziju i imaju univerzalno značenje.

Odnos izdavačkih kuća i izdavača prema romanima odabranim za prevođenje ukazuju na prisustvo velikog broja naslova, ne samo za decu, već i odrasle čitaoce. U tom smislu srpska izdavačka produkcija, državna i privatna, pokazuje sve veću spremnost da sledi tendencije i tokove engleske književnosti i književnosti pisane engleskim jezikom. Učestalost prevoda romana svedoči o svestremenosti romana, što smo u teorijskom delu rada i dokazali naslovima koji čine školsku lektiru.

Conclusion

The material in this dissertation organized by the shown method made it possible to present the research on translated English novels for children and young people in two parts that make theoretical approach and systematization of bibliographic material of the mentioned period. With the selection of works we covered the creations – novels for children with various topics and pointed to the importance of their existence, the beauty and symbolism of expression in the original and translated work, actuality of phenomena and events, possibilities of multicultural communication by means of the language of novels.

We gave necessary information about this very developed genre in the dissertation for the period 1972-2011 and put accent on the art that lasts through reception of readers and enriches human spirituality at the same time by the fact that emphasizes the specificity of existence of writers' and heroes' being in these novels. This kind of artistic communication shown in the most characteristic examples fulfills readers' knowledge and deepens the awareness of interdependence and human need for existence. Working on interpretation and the analysis of selected creations and by using bibliography we tried to build a whole based on some previous studies (of literary critics, translators, bibliographers, methodists), on important thoughts and constations of the authors themselves with the aim to fulfill the existing knowledge and to contribute to new creation and research of literary values of novels in translation.

Translated novels, especially English novels for children and young people, point to one of the possible ways of approaching another kind of spirituality and creation, a book, which will with its individual, and overall significance within English and the world literature, affirm culture and history, time and needs of recipients, phenomena and contents worth studying. We strived to show that with this approach, one can conquer, through original and translation (the majority of novels were available in their original form) different cultural spaces, civilizational values and the whole culture. Besides, translations of novels enrich library departments for children and adults and also raise the level of education of the people into whose languages the novels are being translated.

Signs and symbols recognized while analyzing shown phenomena represent the stimulus for reception of readers and scholars with every new reading, they reveal author's ideas and attitudes about times they lived in, their worlds and literary ideas. Ennobling and enriching of personality by achievements in English art of words, as well as universal values

recognized in the course of the analysis, represent civilizational readiness of the human being in the global world for a more humane communication. The author Isidora Sekulic says the following concerning the topic: 'Writers give everything in their creation: all land and climate, whole folk life, all artistic treasures from prayers to fairy-tales and legends, all folk creative sources from superstitious fears to clear religious swings for the sake of soul salvation, all forms of wisdom, but all forms of brutality as well which are a part of everyday family life' (Sekulic, 213-214).

By analyzing bibliographic material one can notice that, beside completely translated literary creations, magazines and other forms of publication published extracts that popularized English novel for children of a certain period, and all that in accordance with requests and needs of the Serbian reading public. Children's spiritual and playful worlds required adventurous novels with many descriptions of places and time of action, humor, interweaving of dreams and reality, fabulous realistic images of society in periods of socio-historical and cultural-educational changes in a country into whose language the novel is translated. It should be emphasized that in translated novels published in literary magazines initially, and later in publishing houses, great attention was paid to miraculous and fantastic structure that shrouded many scenes or integral text segments. These structural combinations function inside the novel structure building the images of earthy (real) world next to the magical world, therefore these and other functions in literary creation act competently. Miraculousness and fantasy are especially contributed by retrospective narration with the aim to notice in the best way the world outlook and the way of thinking of the author and novels' heroes. This specificity was elaborated in several novels, among which we would like to mention *Gulliver's travels* or *Robinson Crusoe*.

Translations were followed by literary critic, and although there are no final translations, analysis of translated creations open paths to knowledge exchange and attitudes, not only heroes' states, but interest of important critics of younger recipients' reading and inevitable effects which are recognized in the novels of Serbian and other writers for children and young people. Old and new critic sources put an emphasis on positive effect which in Serbian authors stimulated creative approach to problems of the world of childhood and youth. The critic contributed to perceive comparatively deeper meaning of literary creations which with their translations influenced ideas necessary for creativity.

In this dissertation thesis the role of literary magazines was emphasized many times which in the course of longer time periods repeatedly published translations which point to the fact that these works possess indisputable artistic values that make them universal by

meaning and actuality of action. Even today the creation of D. Defoe still lives, as well as creations of J. Swift, C. Dickens, O. Wilde, R. Kipling, G. Eliot and others. In recent translations of older literature for children and young people which in bibliography of the selected period has important place, except modern translations of novels, we recognize actual topics, motives, heroes' actions and events that follow. Regardless of the fact that we talk about translation, and the original creation as well, we meet author's thought expressed by wordplay, metaphors, as is the case with the novel *Alice in Wonderland* by Lewis Carroll, written in style which is appropriate for children's mind, with images of the world, a variety of narrative forms and other elements, translators are guided by knowledge of how to fit used expressions into ideas and content of a concrete work. This is the reason why the art of writing and of translation is a great creative secret.

Impossibility of complete mapping the original, which is not popular with translators, produces the problem while shifting literary creation from one language into the other because texts have their own specificities of style and language of a concrete literary creation. Despite the capability (professionalism) of translators and their knowledge of language, unsolvable syntactic problems occur that affect the melody, rhythm and symbolism of language which is being translated as well as other characteristics of the used lexis that does not have to be from the field of English language lexicology.

With the appearance of translated English novels for children and young people a change occurs in approaching them in Serbian culture. Cultural heritage, consisted of literature for children as well, becomes a part of Serbian readers' property; it is evident that there are different views of phenomena and time. Given that every language has its own story, it will be understood if while reading a recipient enters communication with the translation or the original and then, notice important details. Main source of a word and sound - language of the original, its meaning and conceived idea, lead us to a situation where by reading we shape emotions and knowledge, not only auditory, but visually as well.

Translations of authors whom we discussed and the selected bibliography, with their image of the world, society, thoughts and language, tell about unsurpassed values. This makes literary space for new creations influenced by the existing literary production. The culture which by means of language and other media has entered with its specificities our Serbian culture indicates the complexity of its presence and influence, as well as readers' reception.

Development of translation in time, according to forms of translation, publishing houses, translators, illustrators, perceived through this work point to procedure specificities

by using which we tried to prove values of works translated from the original to the target language, on one hand. On the other hand, written word reveals to readers the most delicate feelings of authors and the flows of human consciousness development. Cvetan Todorov emphasizes that while translating one should pay attention and carefully notice the function of one element in a creation which represents its possibility to enter interrelation with other elements of the same creation and the creation as a whole (C. Todorov in: *Prose theory, Category of literary narration*, Detska radost, Skopje, 1996:180). On the basis of previously exposed predication and studied literature about interlinguistic communication with the aim to realize cultural and scientific contact, we have spoken about bibliography as a constituent part of doctoral thesis.

When selecting literary creations (novels) for children and young people translated during the mentioned time period, we were guided by the needs and interests of the schoolchildren and youth with the aim to get to know foreign (English) culture, to notice differences and relations to them. Aesthetical categories which characterize literature for children, especially novels, directed us towards the contents of adventurous, social, humoristic, fantastic and fairy tale novels, and at the same time to science fiction novels that occupy thoughts of a child today providing him/her with the information about exotic landscapes, imaginary space journeys and the world of chaos, as seen by future, other worlds of planetary system. Parallel to the themes of the play of imagination and reality, classical creations for children were also translated, where translators adapted the language or refined (processed) the contents in accordance with contemporary life moments.

Many novels possess illustrations and provide readers visual experience. Data about translated creations include necessary elements that offer researchers closer information about the book, the author and the translator. From a variety of novels of different content, themes and ideas, it was very difficult to determine and define creations strictly intended for younger children. We tried to make a chronological line of translations which will serve as a guideline for new researches.

By detailed analysis of the chosen bibliography it was noticed that over the years the number of translated novels has grown, especially of those with the theme on modern relation to the world, cultures, history, which is the evidence of even greater interest of the Serbian readers in novels that reflect English reality and phantasy and have universal meaning.

The relationship of the publishing companies and publishers toward novels chosen to be translated implies the presence of a large number of titles, not only for children, but for adult readers as well. In this respect Serbian publishing production, public and private, shows

an increasing willingness to follow the tendencies and the streams of English literature and the literature written in English language. The frequency of translated novels testifies of their time universality, which was proved in theoretical part of the dissertation with the titles that make school readings.

II

**BIBLIOGRAFIJA ENGLESKOG ROMANA ZA DECU I MLADE U
PREVODU NA SRPSKI JEZIK (1972-2011)**

4. ZNAČAJ BIBLIOGRAFSKE GRAĐE O ENGLISKIM ROMANIMA ZA DECU I MLADE U PREVODU NA SRPSKI JEZIK

Bibliografija čini drugi deo doktorske teze koja je vremenski omeđena (1972-2011) i istražena po godinama prevođenja. Navođeni su nazivi dela, imena i prezimena prevodilaca, izdavačke kuće i mesta izdanja. Bibliografija je urađena hronološki, po azbučnom redu autora. Rezultati bibliografskog beleženja u ovom radu pomogli su u istraživanju prevoda engleskog romana za decu i mlade čime je omogućen uvid u kulturološki, umetnički i istorijski razvoj romana kao vrste, njihovih utemeljivača, kao i razvoja jezika. Kriterijumi za nastanak bibliografije bili su sledeći: na osnovu hronologije prevoda u periodu od 1972. do 2011., na osnovu direktnih prevoda, posrednih prevoda, ISBN oznake i recepcije mlade čitalačke publike, senzibiliteta prevodilaca i njihovih interesovanja. S obzirom na to da je prevodilac „autor koji poznavanje stranog i maternjeg jezika i književnosti stavlja u funkciju ukidanja barijera koje spoznavanju naučnih i umetničkih rezultata postavljaju lingvističke prepreke” (Vraneš, Marković:253), bibliografija koja sledi ima za cilj upoznati mlade sa umetničkim ostvarenjima engleske književnosti kao strane i da ih motiviše na učenje stranog (engleskog) jezika.

O bibliografiji

Reč bibliografija je grčkog porekla što u bukvalnom prevodu znači pisanje knjiga, opis rukopisa, pojedinačnih radova i publikacija svih vrsta i sastavljanje njihovog popisa (Rečnik književnih termina, Beograd: Nolit, 1992:85). Od kolikog i kakvog je značaja bibliografija govori podatak o najstarijoj bibliografiji koju je načinio pesnik Kalimah u 3. veku p.n.e. popisom građe Aleksandrijske biblioteke. Katalog spisa koji je Kalimah načinio nosi naziv Spisak autora koji su se istakli u svim kulturnim delatnostima i njihovih dela. „Ovaj Katalog s komentarom iznosio je 120 tomova i predstavljao je najraniji oblik naučno i s kritičkim aparatom priređene istorije književnosti, dajući biografiju pisca, naslov, kratku sadržinu i kritiku dela epskih, elegijskih, jampskih i meličkih pesnika, dramskih i proznih pisaca (istoričara, filozofa, govornika i naučnika raznih struka)” (Rečnik, 601).

Osnovni zadatak bibliografije je da uspostavi kontakt između knjige i recipijenta preciznim popisom jedinica. Bibliografija je nauka koja se bazira na specifičnim naučnim metodama kojima sistematizuje ljudska znanja. „Metodološki, bibliografija podrazumeva

istraživanja na polju spoznavanja, popisivanja, opisivanja i razvrstavanja građe u skladu sa unapred zadatim programom, principima i ciljevima rada. Rezultat bibliografskih istraživanja je popis publikacija urađen po nekom zajedničkom obeležju, ustanovljene namene, tipa i strukture, čija tačnost, potpunost i doslednost zavise od stepena obrazovanja, naučne discipline i savesnosti bibliografa” (Vraneš, Marković, 41). U bibliografiji nosilac informacija je knjiga, časopis ili neki prilog u publikaciji. Srpsku bibliografiju utemeljio je Stojan Novaković. Navešćemo njegove misli: „Da se dođe do potpune istorije književnosti jednoga naroda valja najprije spremati mnogo koješta, kao što za svaku zgradu valja prvo prikupiti građu...” (Preuzeto iz: A. Vraneš; Lj. Marković, 41). Osim knjiga koje su najčešći predmeti bibliografije, Stojan Novaković ističe značaj bibliografija časopisa, novina i kalendara iz razloga što se u njima mogu naći vredni tekstovi iz nacionalne i prevedene književnosti kojimogu postati dragoceni izvor za nova i drugačija naučna istraživanja.

O istoriji razvoja srpske bibliografije

Prvim srpskim kalendarom iz 1776. i prvim časopisom iz 1768. godine, smatraju istraživači, stvorena je srpska bibliografija. „Pojam bibliografije kod Srba terminološki se utemeljuje u Letopisu Matice srpske. Njegov urednik Georgije Magarašević sastavlja i objavljuje Kratke bibliografske vesti o literaturi Slavena koje predstavljaju jedan od ranih teoretskih priloga iz ove oblasti kod Srba. Magarašević je prvi koji napredak književnosti postavlja u direktnu zavisnost od bibliografije, jer su kontinuitet, sistematičnost, pouzdanost, potpunost informacija o ranijoj i takuđoj izdavačkoj produkciji preduslovi uspešnog razvoja književnosti“ (Vraneš; Marković, 43).

Pisac Zaharije Orfelin u nauci se smatra prvim srpskim bibliografom, između mišljenja kulturnih poslenika njegovoga doba, Vuk Karadžić opisuje način njegovog bibliografskog rada. U prvom južnoslovenskom i srpskom periodičnom glasilu pod nazivom Slaveno-serbski magazin koji pokreće Z. Orfelin nalazi se prva sačuvana srpska bibliografija. Pored Orfelina, Dimitrije Davidović i Dimitrije Frušić pokreću Novine serbske u Beču u kojima redovno objavljuju ne samo informativne podatke o knjigama ili publikacijama, već i format, pismo publikacije, obim i sadržinu knjige.

Tridesetih godina 19. veka u časopisu pod nazivom Srpski rodoljupci, njegov osnivač uspeo je da opiše knjigu *Pametnik englezski junaka* pri čemu je uključio opis dimenzije stranica, veličinu i vrstu slova, kao i tiraž.

Istorija bibliografskog rada, osim informacija o knjigama, ima kulturološko značenje: čuva nacionalni identitet srpskoga naroda. Od značaja je obimna bibliografija Lukijana Mušickog koja popisuje srpske knjige od *Oktoiha* Đurđa Crnojevića iz 1493. do Dositejevog *Mezimca* 1818. Ova bibliografija nalazi se u rukopisu u Arhivu SANU i sadrži četiri sveske.

U srpskoj kulturnoj prošlosti veći broj naučnika, pisaca i istraživača bavio se bibliografijom, a delo Stojana Novakovića predstavljalo je osnovu za istraživanja i popisivanja perioda koji su iz različitih istorijskih i drugih razloga ostali izvan vremena.

„Srpska, kao i svaka nacionalna retrospektivna bibliografija ima naučno-dokumentarni karakter i predstavlja dopunu nacionalne kulture... ujedno i deo opšte kulture jer, iako svojevrsno ogledalo stvaralaštva srpskoga naroda i narodnosti SR Srbije, ona otkriva i meru udela inostranih stvaralaca u našoj, odnosno, naših stvaralaca u opštoj kulturi čovečanstva“ (Vraneš; Marković, 51).

Bibliografija prevedenih engleskih dela za decu i mlade

Bibliografija prevedenih romana obuhvatiće period od 1972. do 2011. godine. Ova opšta bibliografija navedenog vremenskog perioda predstavlja opis prevedenih romana koji će sadržati: imena autora, naziv dela, mesto i godinu izdanja, naziv izdavačke kuće, format i ime i prezime autora prevoda. Iz bogate bibliografije preuzete iz baze podataka opredelili smo se za tekstove romana na engleskom jeziku koji odgovaraju srpskoj čitalačkoj publici. Cilj je da se recipijenti i proučavaoci upoznaju sa stvaralaštvom engleskih pisaca, da se motivišu ka učenju engleskog kao stranog jezika, da komparativnim pristupom uoče elemente koji su specifični za pisanje romana za decu i mlade. Uvidom u bogatu produkciju prevoda izdvajali smo romane sa tematikom detinjstva, avanturističke, humoristične, bajkovite, autobiografske i biografske, fantastične i romane naučne fantastike. Izdavačke kuće i prevodioci nastojali su da na ovakav način sadržaje života engleske civilizacije prezentuju srpskim čitaocima.

1973.

821.111-31

БРОНТЕ, Емили

Оркански висови : роман / Емили Бронте ;
[превела Зора Миндеровић]. - Београд :
Народна књига, 1973 (Београд : "Слободан
Јовић"). - 462 стр. : ауторова слика ; 21
см. - (Сестре Бронте)

Превод дела : Wuthering Heights / Emily
Brontë. - [Доштампано изд.]. - Стр. 455-462:
Поговор / Илеана Чура-Сазданић.
1. Wuthering Heights [сцц]

COBISS.SR-ID 107443468

821.111-31

БРОНТЕ, Емили

Оркански висови : роман / Емили Бронте ;
[превела Зора Миндеровић]. - Београд :
Народна књига, 1973 (Београд : "Слободан
Јовић"). - 462 стр. : слика аутора ; 21 см.
- (Сестре Бронте)

Превод дела : Wuthering Heights / Emily
Brontë. - Стр. 455-462: Поговор / Илеана
Чура-Сазданић.
1. Wuthering Heights [сцц]

COBISS.SR-ID 111545351

821.111-31

821.111.09-31 Бронте Ш.

БРОНТЕ, Шарлота

Џејн Ејр : роман / Шарлот Бронте ;
[превела Радмила Тодоровић]. - Београд :
Народна књига, 1973 (Београд : "Слободан
Јовић"). - 566 стр. : ауторова слика ; 21
см. - (Сестре Бронте)

Превод дела: Jane Eyre / Charlotte Brontë. -
[Доштампано изд.]. - Стр. 552-567: Поговор /
Светозар Игњачевић.

1. Jane Eyre [сцц]

а) Бронте, Шарлота (1816-1855) - "Џејн
Ејр"

COBISS.SR-ID 107733516

821.111-31

БРОНТЕ, Шарлота

Џејн Ејр : роман / Шарлот Бронте ;
[превела Радмила Тодоровић]. - Београд :
Народна књига, 1973 (Београд : "Слободан
Јовић"). - 566 стр. : ауторова слика ; 21
см. - (Сестре Бронте)

Превод дела: Jane Eyre / Charlotte Brontë. -
Стр. 552-567: Поговор / Светозар Игњачевић.
1. Jane Eyre [сцц]
а) Бронте, Шарлота (1816-1855)
COBISS.SR-ID 54888199

821.111(73) (02.053.2)-31

СТОУ, Харијет Бичер

Чича-Томина колиба / Харијета Бичер Стоу ;
[превео Јован Богичевић ; за децу прерадио
Георг Пајсен Петерсен]. - Београд : Нолит,
1973 (Београд : Србија). - 123 стр. ; 19 см.
- (Лектира за V разред основне школе ;
#књ. #13)

COBISS.SR-ID 112979463

1975.

821.111(73) (02.053.2)-31

БАУМ, Лајман Френк

Дороти и чаробњак у Озу / Л.[Лајман]
Френк Баум ; [превео са енглеског Зоран
Поповић] ; илустровао Влада Стојиљковић. -
Београд : Нолит, 1975 (Београд : Култура). -
153 стр. : илустр. ; 20 см. - (#Библиотека
#Моја књига ; 15)

Превод дела: Dorothy and the Wizard in Oz /
L.[Luman] Frank Baum. - Тираж 7 000.
1. Стојиљковић, Влада [илустратор] 2.
Dorothy and the Wizard in Oz [сцц]

COBISS.SR-ID 101550092

821.111-31

БРОНТЕ, Емили

Оркански висови : роман / Емили Бронте ;
[превела Зора Миндеровић]. - Београд :
Народна књига, 1975 (Београд : "Слободан
Јовић"). - 462 стр. : ауторов портрет ; 21
см. - (Сестре Бронте)

Превод дела: Wuthering Heights / Emily
Brontë. - Стр. 455-462: Поговор / Илеана
Чура-Сазданић.

1. Wuthering Heights [сцц]

COBISS.SR-ID 118962439

1976.

821.111-31

БАЛАРД, Џејмс Грејам

Potopljeni svet / Dž.[Džejms] G.[Grejam]
Balard ; prevela Mirjana Rajković. - Београд
: Jugoslavija, 1976 (Београд : BIGZ). - 137
str. ; 21 см. - (#Biblioteka #Kentaur. Naučna
fantastika)

Prevod dela: The Drowned World / J.[James]
G.[Graham] Ballard.

1. Рајковић, Мирјана [преводица] 2. #The
#Drowned World [сцц]

COBISS.SR-ID 10224692

821.111(73)(02.053.2)-31

БАУМ, Лајман Френк

Озма од Оза / Л.[Лајман] Френк Баум ;
[превео са енглеског Зоран Станојевић] ;
илустровао Влада Стојиљковић. - Београд :
Нолит, 1976 (Београд : БИГЗ). - 142 стр. :
илустр. ; 20 см. - (#Библиотека #Моја
књига ; 22)

Превод дела: Ozma of Oz / L.[Lyman] Frank
Baum. - Тираж 7 000.

1. Стојиљковић, Влада [илустратор] 2.
Ozma of Oz [сцц]

COBISS.SR-ID 101548556

820(02.053.2)-31

821.111-31

БРОНТЕ, Шарлота

Џејн Ејр : роман / Шарлот Бронте ;
[превела Радмила Тодоровић]. - Београд :
Народна књига, 1976 (Београд : "Слободан
Јовић"). - 566 стр. : ауторов портрет ; 21
см. - (Сестре Бронте)

Превод дела: Jane Eyre / Charlotte Brontë. -
Стр. 552-567: Поговор / Светозар Игњачевић.
- Напомене уз текст.

1. Jane Eyre [сцц]

а) Бронте, Шарлота (1816-1855)

COBISS.SR-ID 108604684

ДИКЕНС, Чарлс

Oliver Twist / Čarl Dickens ; [preved s
engleskog Božidar Marković ; pogovor Ranka
Kuić ; didaktičko-metodička aparatura Petar
S. Pešut]. - Beograd : Nolit, 1976. - 476
str. ; 20 cm. - (Lektira za VII razred
osnovne škole ; knj. 7)

Pogovor : str. 473-476. - Rečnik manje
poznatih reči i izraza: str. 477-478.

1. Марковић, Божидар [преводиалац] 2. Куић,
Ранка [* аутор поговора == види 080]

COBISS.SR-ID 28859148

820-31

ЕЛИОТ, Џорџ

Vodenica na Flosi : roman / Džordž Eliot
; [prevod Andra Nikolić]. - Subotica :
Beograd : Minerva, 1976. - 603 str. ; 20 cm.
- (Ljubavni roman)

Prevod dela: The Mill on the Floss.

1. Николић, Андра [преводиалац]

COBISS.SR-ID 31599884

821.111(73) (02.053.2)-31

СТОУ, Харијет Бичер

Чича-Томина колиба / Харијета Бичер Стоу ;
[за децу прерадио Георг Пајсен Петерсен ;
превео Јован Богичевић ; поговор Милован
Данојлић ; дидактичко-методичка апаратура
Петар С. Пешут]. - Београд : Нолит, 1976
(Суботица : Бирографија). - 142 стр. ; 17
см. - (Лектира за V разред основне школе
; #књ. #5)

Тираж 10 000. - Разговор о делу: стр.
137-139. - Поговор: стр. 141-[143].

COBISS.SR-ID 120147463

1977.

820(73) (02.053.2)-31

ЛОНДОН, Џек

Beli očnjak : roman o jednom
pripitomljenom vuku / napisao Džek London ;
[preveo Mihailo Đorđević ; ilustracije
Vladimir Pajević]. - Beograd : Jugoslavija :
Prosveta, 1977. - 290 str. : ilustr. ; 19 cm.
- (Plava ptica ; knj. 33)

Prevod dela: White Fang.

1. Ђорђевић, Михаило [преводиалац] 2.
Пајевић, Владимир [илустратор]

COBISS.SR-ID 44292108

820(73) (02.053.2)-31

820(73) (02.053.2)-32

ЛОНДОН, Џек

Priče sa dalekog Severa ; Glas divljine /
Džek London ; [prevod Branko Kojić, Borivoje
Nedić ; lepotom knjige bavio se Bole
Miloradović]. - Beograd : BIGZ : Narodna
knjiga : Rad, 1977. - 421 str. : ilustr. ; 20
cm. - (Izabrana dela Džeka Londona)

Uporedni naslov na preliminariji: Tales of
the Far North; The Call of the Wild.

1. Лондон, Џек: Glas divljine 2. Којић,
Бранко [преводиалац] 3. Недић, Боривоје
[преводиалац] 4. Милорадовић, Боле
[илустратор]

COBISS.SR-ID 44358668

820(73)(02.053.2)-31
820(73)-32

ЛОНДОН, Џек

Џери са острва ; Приче са јужних мора /
Џек Лондон ; [превели Бранко Којић, Михајло
Ђорђевић]. - Београд : БИГЗ : Народна књига
: Рад, 1977. - 499 стр. ; 21 цм. - (Изабрана
дела Џека Лондона)

Упоредни наслов на прелиминарији: Џерри оф
тхе исланд; Соутх Сеа Талес.

1. Лондон, Џек: Приче са јужних мора 2.
Којић, Бранко 3. Ђорђевић, Џек

COBISS.SR-ID 44359436

820(73)(02.053.2)-31
820(73)-32

ЛОНДОН, Џек

Džeri sa ostrva ; Priče sa Južnih mora /
Džek London ; [preveli Mihailo Đorđević,
Branko Kojić ; lepotom knjige bavio se Bole
Miloradović]. - Beograd : BIGZ : Narodna
knjiga : Rad, 1977. - 470 str. : ilustr. ; 20
cm. - (Izabrana dela Džeka Londona)

Uporedni naslov na preliminariji: Jerry of
the Islands; South Sea Tales.

1. Лондон, Џек: Приче са Јужних мора 2.
Ђорђевић, Михаило [преводиалац] 3. Којић,
Бранко [преводиалац] 4. Милорадовић, Боле
[илустратор]

COBISS.SR-ID 44359692

1978.

821.111-31

БРОНТЕ, Емили

Оркански висови : роман / Емили Бронте ;
[превела Зора Миндеровић]. - Београд :
Народна књига, 1978 (Београд : Слободан
Јовић). - 462 стр. : слика аутора ; 21 цм

Превод дела: Wuthering Heights / Emily
Brontë. - Стр. 455-462: Поговор / Илеана
Чура Сазданић.

1. Миндеровић, Зора [преводиалац] 2.
Чура-Сазданић, Илеана [аутор додатног текста]

COBISS.SR-ID 13515783

820-31

КЛАРК, Артур Чарлс

Kraj detinjstva / Artur Klark ; prevela
Magdalena Jovanović. - Beograd : Jugoslavija,
1978. - 167 str. ; 21 cm. - (Biblioteka
Kentaur : naučna fantastika)

Prevod dela: Childhood's End.

COBISS.SR-ID 39732748

820(73)-31

ЛУКАС, Џорџ

Звездани ратови : епска фантазија о
далекој будућности / Џорџ Лукас ; [превела
Нада Јовановић ; илустрације Божићар
Веселиновић]. - Београд : Југославија :
Просвета, 1978. - 343 стр. : илустр. ; 19 цм.
- (Плава птица ; књ. 41)

Превод дела: Стар Варс.

1. Јовановић, Нада [преводиалац]

COBISS.SR-ID 44744972

820(73)-31

МИЧЕЛ, Маргарет

Prohujalo sa vihorom. 1 / Margaret Mičel
; [prevod Mihailo Đorđević]. - 5. izd. - Novi
Sad : Bratstvo-jedinstvo, 1978. - 424 str. ;
21 cm. - (Biblioteka "Izabrana dela". kolo 6
; knj. 1)

Prevod dela: Gone with the wind / Margaret
Mitchell.

COBISS.SR-ID 52742412

820(73)-31

МИЧЕЛ, Маргарет

Prohujalo sa vihorom. 2 / Margaret Mičel
; [prevod Mihailo Đorđević]. - 5. izd. - Novi
Sad : Bratstvo-jedinstvo, 1978. - 431 str. ;
21 cm. - (Biblioteka "Izabrana dela". kolo 6
; knj. 2)

Prevod dela: Gone with the wind / Margaret
Mitchell.

COBISS.SR-ID 52742668

820(73)-31

МИЧЕЛ, Маргарет

Prohujalo sa vihorom. 3 / Margaret Mičel
; [prevod Mihailo Đorđević]. - 5. izd. - Novi
Sad : Bratstvo-jedinstvo, 1978. - 450 str. ;
21 cm. - (Biblioteka "Izabrana dela". kolo 6
; knj. 3)

Prevod dela: Gone with the wind / Margaret
Mitchell.

COBISS.SR-ID 52742924

820(73)-31

820(73)(091)

СТЕЈНБЕК, Џон

Краљ Артур : легенде о краљу енглеском и
витезовима округлог стола / написао Џон
Стајнбек ; [превела Мирјана Матарић-Радованов
; илустрације Гордана Јоцић]. - Београд :
Југославија : Просвета, 1978. - 2 књ. (197 ;
262 стр.) : илустр. ; 20 cm. - (Плава птица ;
књ. 44 ; књ. 45)

Превод дела: Тхе Ацтс оф кинг Артхур анд хиц
нобле книгхтс / Јохн Стеинбецк.

COBISS.SR-ID 73719564

1979.

820(73)-31

АПДАЈК, Џон

Бежи зеко, бежи / Џон Апдајк ; [с
енглеског превела Невена
Стефановић-Чичановић]. - Београд : Просвета,
1979. - 371 стр. ; 20 cm. - (Савремени страни
писци. коло 8 ; 46)

Превод дела: Раббит, рун / Јохн Упдике. -
Стр. 361-[372]: Поговор / Александар Саша
Петровић.

1. Стефановић-Чичановић, Невена
[преводиалац]

COBISS.SR-ID 20885260

820-31

ЕЛИОТ, Џорџ

Vodenica na Flosi : roman / Džordž Eliot
; [prevod Andra Nikolić]. - [2. izd.]. -
[Subotica] : Minerva, 1979. - 603 str. ; 20
cm. - (Velike ljubavi)

Prevod dela: The Mill on the Floss/ George
Eliot. - Pravo ime autora: Mary Ann Evans. -
Podatak o izd. iz knjige: O ljubavi/ Stendal.
1. Николић, Андра [преводилац]

COBISS.SR-ID 31606028

821.111-31

ГИЛБЕРТ, Хенри

Робин Худ : историјски роман о легендарном
енглеском јунаку. #Св. #1 / написао Хенри
Гилберт ; [превео Ника Милићевић ;
илустрације Мат. Рајтлингер]. - Београд :
"Југославија" : Просвета, 1979 (Београд :
"Србија"). - 243 стр. : илустр. ; 19 cm. -
(Плава птица : књига за младе и старе ;
#књ. #25)

Превод дела: Robi Hood. - Тираж 10.000.
(Картон са омотом)

COBISS.SR-ID 512063893

821.111-31

ГИЛБЕРТ, Хенри

Робин Худ : историјски роман о легендарном
енглеском јунаку. #Св. #2 / написао Хенри
Гилберт ; [превео Ника Милићевић ;
илустрације Мат. Рајтлингер]. - Београд :
"Југославија" : Просвета, 1979 (Београд :
"Србија"). - 248 стр. : илустр. ; 19 cm. -
(Плава птица : књига за младе и старе ;
#књ. #26)

Превод дела: Robin Hood. - Тираж 10.000.
(Картон са омотом)

COBISS.SR-ID 512064149

820(73)-31

КЛИРИ, Беверли

Прва љубав : снови и јава једне
петнаестогодишњакиње / написала Беверли
Клири ; [превео Предраг Урошевић ;
илустрације Јеврем Милановић]. - Београд :
Југославија : Просвета, 1979. - 203 стр. :
илустр. ; 20 цм. - (Плава птица ; књ. 53)

COBISS.SR-ID 40144396

1980.

820(02.053.2)-31

ЛОФТИНГ, Хју

Doktor Dulitl povratak / napisao i
ilustrovaо Hju Lofting ; [preveli Nenad i
Ljiljana Švraкић]. - Gornji Milanovac : Dečje
novine, 1980. - 193 str. : ilustr. ; 22 cm

Prevod dela: Doctor Dolittles return/ Hugh
Lofting. - Na spor. nasl. str.: Povratak
Doktora Dulitla.

1. Швракић, Ненад [преводиалац] 2. Швракић,
Љиљана [преводиалац]

COBISS.SR-ID 44857868

820(02.053.2)-31

ЛОФТИНГ, Хју

Doktor Dulitl cirkus / napisao i
ilustrovaо Hju Lofting ; [s engleskog preveo
Predrag Savić]. - Gornji Milanovac : Dečje
novine, 1980. - 329 str. : ilustr. ; 22 cm

Prevod dela: Doctor Dolittle's circus/ Hugh
Lofting.

1. Савић, Предраг [преводиалац]

COBISS.SR-ID 44858892

820(73)-31

ЛОНДОН, Џек

Мајкл, брат Џеријев : живот једног
циркуског пса / написао Џек Лондон ; [превео
Живојин Вукадиновић ; илустрације Ђура
Павловић]. - Београд : Југославија :
Просвета, 1980. - 295 стр. : илустр. ; 22 цм.
- (Плава птица ; књ. 18)

Превод дела: Мицхаел, бротхер оф Јерри. -
Прештампано изд.

1. Вукадиновић, Живојин [преводиалац] 2.
Павловић, Ђура [илустратор]

COBISS.SR-ID 44335116

820(73)-31

КЕРВУД, Џејмс Оливер

Ловци злата : роман са далеког севера /
Написао Џејмс Оливер Кервуд ; [превео В.
Живковић ; илустрације Ђура Павловић]. -
Београд : Југославија : Просвета, 1980. - 213
стр. : илустр. ; 22 цм. - (Плава птица ; књ.
13)

Превод дела: Тхе голд хунтерс. - Прештампано
изд.

1. Живковић, В. [преводиалац] 2. Павловић,
Ђура [илустратор]

COBISS.SR-ID 39534092

820-31

КЛАРК, Артур Чарлс

Rajski vodokoci / Artur Klark ; preveo
Zoran Živković. - Beograd : Jugoslavija,
1980. - 259 str. ; 21 cm. - (Biblioteka
Kentaur. Naučna fantastika)

Prevod dela: The Fountains of Paradise.

COBISS.SR-ID 39738124

821.111-31

КЛАРК, Артур

Крај детињства [Брајево писмо] : у три
свеске. #Св. #2 / Артур Кларк. - Београд :
"Филип Вишњић", 1980 (БЕОГРАД : "Филип
Вишњић"). - 160 стр. ; 34 см

Тираж 14. - Према издању из 1978.
(Картон)

COBISS.SR-ID 149510156

821.111-31

КЛАРК, Артур

Крај детињства [Брајево писмо] : у три свеске. #Св. #3 / Артур Кларк. - Београд : "Филип Вишњић", 1980 (Београд : "Филип Вишњић"). - 176 стр. ; 34 см

Тираж 14. - Према издању из 1978.
(Картон)

COBISS.SR-ID 150173452
821.111-31

820(73)(02.053.2)-31

О'ДЕЛ, Скот

Острво плавих делфина / написао Скот О'Дел ; [превела Љиљана Станић ; илустрације Јеврем Милановић]. - Београд : Југославија : Просвета, 1980. - 205 стр. : илустр. ; 20 цм. - (Плава птица : књига за младе и старе ; књ. 60)

Превод дела: Исланд оф тхе блуе долпхинс.
1. Станић, Љиљана [преводиалац] 2.
Милановић, Јеврем [илустратор]

COBISS.SR-ID 57323532

821.111-31

СКОТ, Валтер

Легенда о Монтрозу [Брајево писмо] : у две свеске. #Св. #2 / Валтер Скот. - Београд : "Филип Вишњић", 1980 (Београд : "Филип Вишњић"). - 207 стр. ; 34 см

Тираж 14. - Према издању из 1963.
(Картон)

COBISS.SR-ID 150864140

821.111-31

СКОТ, Валтер

Легенда о Монтрозу [Брајево писмо] : у две свеске. #Св. #1 / Валтер Скот. - Београд : "Филип Вишњић", 1980 (Београд : "Филип Вишњић"). - 214 стр. ; 34 см

Тираж 14. - Према издању из 1963.
(Картон)

COBISS.SR-ID 152359948

1981.

820-31

ЕЛИОТ, Џорџ

Vodenica na Flosi : roman / Džordž Eliot
; [prevod Andra Nikolić]. - [Subotica] :
Minerva, 1981. - 603 str. ; 20 cm. - (Velike
ljubavi)

Prevod dela: The Mill on the Floss/ George
Eliot. - Pravo ime autora: Mary Ann Evans. -
Podatak o 3. izd. kompleta nalazi se u
knjizi: O ljubavi/ Stendal.

1. Николић, Андра [преводиалац]

COBISS.SR-ID 31606796

820(02.053.2)-31

ЛОФТИНГ, Хју

Doktor Dulitl i tajno jezero / Hju
Lofting ; ilustrirao autor ; [prevod sa
engleskog Predrag Savić]. - Gornji Milanovac
: Dečje novine, 1981. - 408 str. : ilustr. ;
22 cm

Prevod dela: Doctor Dolittle and the secret
lake/ Hugh Lofting. - Tiraž 3000.

COBISS.SR-ID 44856844

820(02.053.2)-31

ЛОФТИНГ, Хју

Doktor Dulitl karavan / napisao i
ilustrirao Hju Lofting ; [prevod sa engleskog
Predrag Savić]. - Gornji Milanovac : Dečje
novine, 1981. - 294 str. : ilustr. ; 22 cm

Prevod dela: Doktor Dolittle's Caravan/ Hugh
Lofting. - Tiraž 3000.

COBISS.SR-ID 44857100

820(02.053.2)-31

ЛОФТИНГ, Хју

Putovanje doktora Dulitla / Hju Lofting ;
ilustrirao autor ; [prevod sa engleskog
Radomir Milošević]. - Gornji Milanovac :
Dečje novine, 1981. - 300 str. : ilustr. ; 22
cm

Prevod dela: The Voyages of Doctor Dolittle/
Hugh Lofting.

COBISS.SR-ID 44860172

820(73)(02.053.2)-31

ЛОНДОН, Џек

Џери острвљанин : пустиловине једнога
пса / написао Џек Лондон ; [превео Живорад
Вукадиновић ; илустрације Ђура Павловић]. -
Београд : Југославија : Просвета, 1981. - 270
стр. : илустр. ; 20 цм. - (Плава птица ; књ.
10)

Превод дела: Џерри оф тхе исланд. - Тираж
10000.

1. Вукадиновић, Живорад [преводиалац] 2.
Павловић, Ђура [илустратор]

COBISS.SR-ID 44359948

820(73)-31

КЕРВУД, Џејмс Оливер

Ловци вукова : роман са канадског севера /
написао Џејмс Оливер Кервуд ; [превео В.
Живковић ; илустрације Ђура Павловић]. -
Београд : Југославија : Просвета, 1981. - 219
стр. : илустр. ; 20 цм. - (Плава птица ; књ.
6)

Тираж 10000.

COBISS.SR-ID 39532812

820(73)-31

КОЛДВЕЛ, Ерскин

Dečak iz Džordžije ; Letnje ostrvo /
Erskin Koldvel ; [preveli sa engleskog Ljerka
Radović, Slobodan Petković]. - Subotica :
Minerva, 1981. - 257 str. ; 20 cm. -
(Izabrana dela / Erskin Koldvel)
Prevod dela: Georgia boy; Summertime island/
Erskine Caldwell.

1. Колдвел, Ерскин: Letnje ostrvo 2.
Радовић, Љерка [преводиалац] 3. Петковић,
Слободан [преводиалац]

COBISS.SR-ID 40613132

820-31

ТОЛКИН, Џон Роналд Рејел

Gospodar prstenova. Deo I, Družina
prstena / Dž R. R. Tolkien ; preveo Zoran
Stanojević ; predgovor Vlada Urošević. -
Beograd : Nolit, 1981. - 591 str., [1]
presavijen list : slika autora ; 20 cm. -
(Biblioteka Nolit. Proza)

Prevod dela: The Lord of the Rings. -

Tolkienova vilinska snaga: str. 9-34.

1. Станојевић, Зоран [преводицац] 2.

Урошевић, Влада [* аутор предговора == види
080]

COBISS.SR-ID 75798284

820-31

ТОЛКИН, Џон Роналд Рејел

Gospodar prstenova. Deo II, Dve kule / Dž
R. R. Tolkien ; preveo Zoran Stanojević. -
Beograd : Nolit, 1981. - 465 str., [1]
presavijen list ; 20 cm. - (Biblioteka Nolit.
Proza)

Prevod dela: The Lord of the Rings.

1. Станојевић, Зоран [преводицац]

COBISS.SR-ID 75799052

820-31

ТОЛКИН, Џон Роналд Рејел

Gospodar prstenova. Deo III, Povratak
kralja / Dž R. R. Tolkien ; preveo Zoran
Stanojević. - Beograd : Nolit, 1981. - 574
str., [8] str. s tablama , [1] presavijen
list ; 20 cm. - (Biblioteka Nolit. Proza)

Prevod dela: The Lord of the Rings. -

Registar.

1. Станојевић, Зоран [преводицац]

COBISS.SR-ID 75805708

1982.

820-31

ДРЕДСТОН, Карл

Londonski vukodlak / Karl Dredston ; [s engleskog preveo Milan Mišić]. - [1.(džepno) izd.]. - Gornji Milanovac : Dečje novine, 1982. - 143 str. ; 18 cm. - (Tom mist ; 1)

Prevod dela: The Werevolf of London / Carl Dreadstone. - Pravo ime autora: Ramsey Campbell.

1. Мишић, Милан [преводиалац]

COBISS.SR-ID 31250700

820-31

ДРЕДСТОН, Карл

Franenštajnova nevesta / Karl Dredston ; [s engleskog preveo Tadija Gavrilović]. - [1.(džepno) izd.]. - Gornji Milanovac : Dečje novine, 1982. - 166 str. ; 18 cm. - (Tom mist ; 2)

Prevod dela: The Bride of Frankenstein / Carl Dreadstone.

1. Гавриловић, Тадија [преводиалац]

COBISS.SR-ID 31251468

821.111-31

КЛАРК, Артур

Састанак са Рамом [Брајево писмо] : у три свеске. #Св. #1 / Артур Кларк ; превео Бранко Вучићевић. - Београд : "Филип Вишњић", 1982 (Београд : "Филип Вишњић"). - 143 стр. ; 34 cm

Тираж 14. - Према издању из 1978. - Превод дела: Rendezvous with Rama. (Картон)

COBISS.SR-ID 152992012

821.111-31

КЛАРК, Артур

Састанак са Рамом [Брајево писмо] : у три свеске. #Св. #3 / Артур Кларк ; превео Бранко Вучићевић. - Београд : "Филип Вишњић", 1982 (Београд : "Филип Вишњић"). - 124 стр. ; 34 см

Тираж 14. - Према издању из 1978. - Превод дела: Rendezvous with Rama. (Картон)

COBISS.SR-ID 153959948

820-31

КЛАРК, Артур Чарлс

[Dve hiljade deset]

2010 - Druga odiseja / Artur Klark ; preveli Mirjana Živković, Zoran Živković. - Rijeka : "Otokar Keršovani", 1982 (Beograd : Srbija). - 252 str. ; 21 cm. - (SF Biblioteka Polaris)

Prevod dela: 2010: Odyssey two / Artur C. Clarke.

COBISS.SR-ID 39730188

820-31

КЛАРК, Артур Чарлс

[Dve hiljade deset]

2010 : druga odiseja / Artur Klark ; preveli Mirjana Živković, Zoran Živković. - Beograd : Ž. Živković, 1982 (Beograd : Srbija). - 252 str. ; 20 cm. - (S. F. Biblioteka Polaris)

Prevod dela: 2010: Odyssey two / Arthur C. Clarke. - Tiraž 5 000.

COBISS.SR-ID 39730444

820(73)(02.053.2)-31

ЛОНДОН, Џек

Džeri sa ostrva / Džek London ; [prevod Mihailo Đorđević]. - Beograd : Delta press, 1982 (Beograd : Kultura). - 181 str. ; 20 cm. - (Biblioteka Odbir)

Prevod dela: Jerry of the Island/ Jack London. - Tiraž 10000.

COBISS.SR-ID 44360204

820(73)-31

ПЕТЕН, Луис Б.

Jahač visokog konja / Luis Peten ; [s engleskog preveo Tadija Gavrilović]. - [1. (džepno) izd.]. - Gornji Milanovac : Dečje novine, 1982. - 170 str. ; 20 cm. - (Biblioteka Tom. Serija Tom West ; 9)

Prevod dela: Ride a tall harse / Lewis B. Patten.

COBISS.SR-ID 60520716

1983.

820(73)(02.053.2)-31

БАУМ, Лажман Френк

Čarobna zemlja Oz / L. Frank Baum ; ilustracije Džon R. Nil ; [prevod s engleskog Vera i Mira Gligoriјевић]. - [1. izd. (džepno)]. - Gornji Milanovac : Dečje novine, 1983 (Beograd : Srbija). - 225 str. : ilustr. ; 18 cm. - (Dečje novine ; knj. 2)

Prevod dela : The land of Oz / L. Frank Baum. - Tiraž 5000.

1. Нил, Џон Р. [илустратор] 2. Глигоријевић, Вера [преводиалац] 3. Глигоријевић, Мира [преводиалац]

COBISS.SR-ID 21787404

820-31

КЛАРК, Артур Чарлс

[Dve hiljade deset]

2010-Odiseja u svemiru / Artur Klark ; preveli Mirjana Živković, Zoran Živković. - Opatija : "Otokar Keršovani" ; Beograd : Narodna knjiga, 1983 (Beograd : SJRO). - 186 str. ; 20 cm. - (SF Biblioteka Polaris)

Prevod dela: 2001 A Space Odyssey. - Tiraž 5000.

COBISS.SR-ID 39730700

820-31

КЛАРК, Артур Чарлс

Ostrvo delfina / Artur Klark ; [preveo sa engleskog Dragutin M. Malović]. - Beograd : Nolit, 1983. - 141 str. ; 20 cm. - (Biblioteka Raspust ; 33)

Prevod dela: Dolphin Island / Arthur C. Clarke. - Str. 5-9: Predgovor / Zoran Stanojević.

1. Маловић, Драгутин М. [преводиалац]

COBISS.SR-ID 39737356

1984.

820(73)(02.053.2)-31

БАУМ, Лајман Френк

Дороти и чаробњак у Озу / Л. Френк Баум ; превео Зоран Поповић ; илустровао Џон Р. Нил. - 2. изд. - Београд : Нолит, 1984 (Београд : Србија). - 184 стр. : илустр. ; 20 cm. - (Библиотека Моја књига ; 10)

Превод дела : Доротхи анд тхе wizард ин Оз / Л. Франк Баум. - Прештампано изд. - Тираж 5000.

1. Поповић, Зоран [преводиалац] 2. Нил, Џон Р. [илустратор]

COBISS.SR-ID 21786892

820(73)(02.053.2)-31

БАУМ, Лајман Френк

Doroti u zemlji Oz / L. Frenk Baum ; ilustracije Džon R. Nil ; [prevod s engleskog Vera i Mira Gligorijević]. - [1. izd. (džepno)]. - Gornji Milanovac : Dečje novine, 1983 (Beograd : Srbija). - 179 str. : ilustr. ; 18 cm. - (Dečje novine ; knj. 4)

Prevod dela : Dorothy and the wizard in Oz / L. Frank Baum. - Tiraž 5000.

1. Нил, Џон Р. [илустратор] 2. Глигоријевић, Вера [преводиалац] 3. Глигоријевић, Мира [преводиалац]

COBISS.SR-ID 21785868

820(73)(02.053.2)-31

БАУМ, Лажман Френк

Ozma iz zemlje Oz / L. Frank Baum ;
ilustracije Džon R. Nil ; [prevod s engleskog
Vera i Mira Gligoriјевић]. - [1. izd.
(džepno)]. - Gornji Milanovac : Dečje novine,
1983 (Beograd : Srbija). - 201 str. : ilustr.
; 18 cm. - (Dečje novine ; knj. 3)

Prevod dela : Ozma of Oz / L. Frank Baum. -
Tiraž 5000.

1. Нил, Џон Р. [илустратор] 2.
Глигоријевић, Вера [преводиалац] 3.
Глигоријевић, Мира [преводиалац]

COBISS.SR-ID 21787148

820-31

ЕЛИОТ, Џорџ

Vodenica na Flosi : roman / Džordž Eliot
; [prevod Andra Nikolić]. - Subotica :
Minerva, 1984. - 603 str. ; 19 cm. - (Velike
ljubavi)

Prevod dela: The Mill on the Floss/ George
Eliot. - Pravo ime autora: Mary Ann Evans.

1. Николић, Андра [преводиалац]

COBISS.SR-ID 31607308

820-31

КЛАРК, Артур Чарлс

Ostrva na nebu / Artur Klark ; [preveo
Zoran Živković]. - [1. izd.]. - Beograd :
Narodna knjiga, 1984 (Beograd : Kultura). -
156 str. ; 17 cm. - (Biblioteka SF "Zvezdane
staze" : naučna fantastika)

Prevod dela: Islands in The Sky / Arthur C.
Clarke. - Tiraž 10 000.

COBISS.SR-ID 39737100

820(73)-31

ЛУСТБАДЕР, Ерик ван

Crno srce / Erik van Lustbader ; prevod s engleskog Valerija Por. - Gornji Milanovac : Dečje novine, 1984 (Beograd : Srbija). - 506 str. ; 21 cm

Prevod dela: Black Heart / Eric van Lustbader. - Tiraž 3000.

1. Пор, Валерија [преводиоца]

COBISS.SR-ID 44726284

820(73)-31

МИЧЕЛ, Маргарет

Prohujalo sa vihorom / Margaret Mičel ; [prevod Mihailo Đorđević]. - Novi Sad : Bratstvo-jedinstvo, 1984 (Beograd : "Radiša Timotić"). - 3 knj. (424; 431; 450 str.) ; 20 cm. - (Biblioteka "Izabrana dela". kolo 6 ; knj. 1,2,3)

Prevod dela: Gone with the wind / Margaret Mitchell. - Tiraž 10000.

COBISS.SR-ID 52743180

1985.

820-31

КЛАРК, Артур Ч.

Prvi kontakt / Artur Klark ; prevod i pogovor Zoran Živković. - Beograd : Književne novine, 1985. - 138 str. ; 22 cm.

Motiv Prvog kontakta u SF delima Artura Klarka: str. 87-138.

COBISS.SR-ID 23193095

821.111-31

КЛАРК, Артур

Острво делфина [Брајево писмо] : у две свеске. #Св. #2 / Артур Кларк ; превео са енглеског Драгутин М. Маловић. - Београд : "Филип Вишњић", 1985 (Београд : "Филип Вишњић"). - 156 стр. ; 34 cm

Тираж 14. - Према издању из 1983. - Превод дела: Dolphin island. (Картон)

COBISS.SR-ID 147263500

821.111-31

КЛАРК, Артур

Острво делфина [Брајево писмо] : у две свеске. #Св. #1 / Артур Кларк ; превео са енглеског Драгутин М. Маловић. - Београд : "Филип Вишњић", 1985 (Београд : "Филип Вишњић"). - 140 стр. ; 34 см

Тираж 14. - Према издању из 1983. - Стр. 1-11: Предговор / Зоран Станојевић. - Превод дела: Dolphin island. (Картон)

COBISS.SR-ID 146886924

820(73)-31

ЛЕГВИН, Урсула

Čarljino oko / Ursula Legvin ; prevela Dubravka Kostić - Opačić. - Beograd : Prosveta, 1985 (Beograd : BIGZ). - 149 str. ; 20 cm. - (Biblioteka Kentaur : naučna fantastika)

Prevod dela: The Eye of the Heron / Ursula K. Lequin. - Tiraž 5000.

1. Костић-Опачић, Дубравка [преводилац]

COBISS.SR-ID 43908876

821.111(73)-31

ЛОНДОН, Џек

Људи са понора [Брајево писмо] : у три свеске. #Св. #3 / Џек Лондон. - Београд : "Филип Вишњић", 1985 (Београд : "Филип Вишњић"). - 146 стр. ; 34 см

Тираж 14. - Према издању из 1963. (Картон)

COBISS.SR-ID 146895372

821.111(73)-31

ЛОНДОН, Џек

Краљ алкохол [Брајево писмо] : у три свеске. #Св. #3 / Џек Лондон. - Београд : "Филип Вишњић", 1985 (Београд : "Филип Вишњић"). - 143 стр. ; 34 см

Тираж 14. - Према издању из 1956. - Стр. 117-143: Поговор / Бранко Којић. (Картон)

COBISS.SR-ID 147275276

821.111(73)-31

ЛОНДОН, Џек

Људи са понора [Брајево писмо] : у три свеске. #Св. #1 / Џек Лондон. - Београд : "Филип Вишњић", 1985 (Београд : "Филип Вишњић"). - 110 стр. ; 34 см

Тираж 14. - Према издању из 1963. - Стр. 1-3: Предговор / Џек Лондон. (Картон)

COBISS.SR-ID 147305484

821.111(73)-31

ЛОНДОН, Џек

Краљ алкохол [Брајево писмо] : у три свеске. #Св. #1 / Џек Лондон. - Београд : "Филип Вишњић", 1985 (Београд : "Филип Вишњић"). - 140 стр. ; 34 см

Тираж 14. - Према издању из 1956. - Стр. 117-143: Поговор / Бранко Којић. (Картон)

COBISS.SR-ID 147363084

821.111(73)-31

ЛОНДОН, Џек

Краљ алкохол [Брајево писмо] : у три свеске. #Св. #2 / Џек Лондон. - Београд : "Филип Вишњић", 1985 (Београд : "Филип Вишњић"). - 151 стр. ; 34 см

Тираж 14. - Према издању из 1956. (Картон)

COBISS.SR-ID 147366412

821.111(73)-31

ЛОНДОН, Џек

Људи са понора [Брајево писмо] : у три свеске. #Св. #2 / Џек Лондон. - Београд : "Филип Вишњић", 1985 (Београд : "Филип Вишњић"). - 138 стр. ; 34 см

Тираж 14. - Према издању из 1963. (Картон)

COBISS.SR-ID 147460108

821.111.- 31

ШЕЛИ, Мери

Франкештајн : приповест о модерном
Прометеју / написала Мери Шели ; [превела
Славка Стевовић ; илустрације Ђура Павловић].
- [2. изд.]. - Београд : Просвета, 1985
(Београд : Нови дани). - 286 стр. : илустр. ;
20 цм. - (Плава птица ; књ. 43)

Превод дела: Франкенстеин ор тхе Модерн
Прометхеус. - Тираж 8000.

COBISS.SR-ID 14442252

1986.

821.111-31

821.111.09-31 Бронте Е.

БРОНТЕ, Ен

Станарка напушеног замка : роман / Ен
Бронте ; [превела Љубица Бауер-Протић]. - 4.
изд. - Београд : Народна књига, 1986 (Москва
: Внешторгиздат). - 542 стр. : ауторова слика
; 21 см. - (Сестре Бронте)

Превод дела: The Tenant of Wildfell Hall /
Anne Brontë. - Тираж 10.000. - Стр.
536-[543]: Поговор / Љубица Бауер-Протић.
(Картон са омотом)

а) Бронте, Ен (1820-1849) - "Станарка
напушеног замка"

COBISS.SR-ID 143454476

821.111-31

821.111.09-31 Бронте Ш.

БРОНТЕ, Шарлота

Шерли : роман / Шарлот Бронте ; [превеле
Љубица Вуковић и Јелена Стојановић]. - 4.
изд. - Београд : Народна књига, 1986 (Москва
: Внешторгиздат). - 632 стр. : ауторова слика
; 21 см. - (Сестре Бронте)

Превод дела: Shirley / Charlotte Brontë. -
Тираж 10.000. - Стр. 625-[633]: Поговор /
Иванка Ковачевић.
(Картон са омотом)

а) Бронте, Шарлот (1816-1855) - "Шерли"

COBISS.SR-ID 512004960

821.111-31

БРОНТЕ, Шарлота, 1816-1855

Вилет : роман / Шарлот Бронте ; [превео Тадија Гавриловић]. - 4. изд. - Београд : Народна књига, 1986 (Москва : Внешторгиздат). - 594 стр. : ауторкин портрет ; 21 см. - (Сестре Бронте)

Превод дела: Villette / Charlotte Brontë. - Тираж 10.000. - Стр. 587-[595]: Поговор / Душан Пухало. - Напомене уз текст. (Картон са повезом)
1. Villette [сцц]

COBISS.SR-ID 512202663

821.111-31

ДЕФО, Данијел

Мол Фландерс [Брајево писмо] : у четири свеске. #Св. #2 / Данијел Дефо. - Београд : "Филип Вишњић", 1986 (Београд : "Филип Вишњић"). - 196 стр. ; 33 цм

Тираж 14.
(Картон)

COBISS.SR-ID 146396684

821.111-31

ДЕФО, Данијел

Мол Фландерс [Брајево писмо] : у четири свеске. #Св. #1 / Данијел Дефо. - Београд : "Филип Вишњић", 1986 (Београд : "Филип Вишњић"). - 152 стр. ; 33 цм

Тираж 14. - Пишчев предговор: 1-10 стр.
(Картон)

COBISS.SR-ID 148317964

821.111-31

ДЕФО, Данијел

Мол Фландерс [Брајево писмо] : у четири свеске. #Св. #4 / Данијел Дефо. - Београд : "Филип Вишњић", 1986 (Београд : "Филип Вишњић"). - 187 стр. ; 33 цм

Тираж 14. - Стр. 169-187: Белешка о писцу/ Б.Н.
(Картон)

COBISS.SR-ID 148057356

821.111-31

ДЕФО, Данијел

Мол Фландерс [Брајево писмо] : у четири свеске. #Св. #3 / Данијел Дефо. - Београд : "Филип Вишњић", 1986 (Београд : "Филип Вишњић"). - 195 стр. ; 33 цм

Тираж 14.

(Картон)

COBISS.SR-ID 146694156

820(73)-31

КЛАРК, Артур Чарлс

Matica zemlja / Artur Klark ; preveo Zoran Živković. - Beograd : Prosveta, 1986 (Beograd : BIGZ). - 228 str. ; 21 cm. - (Biblioteka Kentaur : naučna fantastika. Serija Izbori iz opusa velikih majstora žanra)

Prevod dela: Imperial Earth. - Tiraž 5 000. - Pogovor: str. 226-228.

COBISS.SR-ID 39735564

820-31

КЛАРК, Артур Чарлс

Ka spuštanju noći / Artur Klark ; prevod sa engleskog Mirjana Živković. - Novi Sad : Dnevnik, 1986. - 128 str. ; 18 cm. - (Supernova ; 2)

Prevod dela: Against the Fall of Night / Arthur Clarke C.

COBISS.SR-ID 39731724

820-31

КЛАРК, Артур Чарлс

Sastanak sa Ramoru / Artur Klark ; preveo Branko Vučićević. - Beograd : Prosveta, 1986 (Beograd : BIGZ). - 197 str. ; 21 cm. - (Biblioteka Kentaur. Naučna fantastika)

Prevod dela: Rendezvous with Rama. - Tiraž 5 000.

COBISS.SR-ID 39750156

820(73)-31

КЛАРК Мери Хигинс

Jezero tajni / Meri Higinis Klark ;
 превела Анђелка Цвијић. - Београд : Književne
 novine, 1986 (Београд : Kosmos). - 183 str. ;
 20 cm. - (Biblioteka "Formula 1" ; 4)

Prevod dela: Where Are the Children /Mary
 Higgins Clark. - Tiraž 5 000. - Beleška o
 piscu: str. 183.

ISBN 86-391-0084-5

COBISS.SR-ID 39739148

821.111(73)-31

ЛОНДОН, Џек

Пустоловка [Брајево писмо] : у три свеске.
 #Св. #2 / Џек Лондон ; превела са енглеског
 Невена Стефановић-Чичановић. - Београд :
 "Филип Вишњић", 1986 (Београд : "Филип
 Вишњић"). - 128 стр. ; 34 cm
 Тираж 14. - Према издању из 1984.
 (Картон)

COBISS.SR-ID 148028940

821.111(73)-31

ЛОНДОН, Џек

Пустоловка [Брајево писмо] : у три свеске.
 #Св. #3 / Џек Лондон ; превела са енглеског
 Невена Стефановић-Чичановић. - Београд :
 "Филип Вишњић", 1986 (Београд : "Филип
 Вишњић"). - 185 стр. ; 34 cm

Тираж 14. - Према издању из 1984.
 (Картон)

COBISS.SR-ID 148029196

821.111(73)-31

ЛОНДОН, Џек

Пустоловка [Брајево писмо] : у три свеске.
 #Св. #1 / Џек Лондон ; превела са енглеског
 Невена Стефановић-Чичановић. - Београд :
 "Филип Вишњић", 1986 (Београд : "Филип
 Вишњић"). - 136 стр. ; 34 cm

Тираж 14. - Према издању из 1984. - Превод
 дела: #The #Island of Beranda.
 (Картон)

COBISS.SR-ID 148173836

820(73)-31

ЛУСТБАДЕР, Ерик ван

Crno srce / Erik van Lustbader ; prevod s engleskog Valerija Por. - 2. izd. - Gornji Milanovac : Dečje novine, 1986 (Kragujevac : "Nikola Nikolić"). - 506 str. ; 24 cm

Prevod dela: Black Heart / Eric van Lustbader. - Tiraž 2000.

1. Пор, Валерија [преводицац]

COBISS.SR-ID 44830988

820(73)-31

ЛУСТБАДЕР, Ерик ван

Miko / [Erik van Lustbader] ; prevod s engleskog Valerija Por. - Gornji Milanovac : Dečje novine, 1986 (Kragujevac : "Nikola Nikolić"). - 539 str. ; 24 cm

Prevod dela: The Miko / Eric van Lustbader. - Podaci o autoru preuzeti sa spor. nasl. str. - Tiraž 5000. - Rečnik: str. 537-539.

ISBN 86-367-0015-9

1. Пор, Валерија [преводицац]

COBISS.SR-ID 44720396

820(02.053.2)-31

ТОЛКИН, Џон Роналд Рејел

Hobit / Džon R.R. Tolkien ; [preveli Meri i Milan Milišić]. - 3. izd. - Beograd : Nolit, 1986 (Beograd : Kultura). - 285 str. ; 19 cm. - (Biblioteka Raspust ; 1 ; 1)

Prevod dela: The Hobbit. - Tiraž 6000. - Str. 5-8: Reč čitaocima / Milan Milišić.

ISBN 86-19-00897-8

1. Милишић, Мери [преводицац]

COBISS.SR-ID 75808268

820(73)(02.053.2)-31

ТВЕН, Марк

Доживљаји Тома Сојера / Марк Твен ;
превео с енглеског Станислав Винавер ;
дидактичко-методички текст Драгутин
Опњановић ; поговор Ранка Куић ; илустровао
Сенадин Турсић. - Београд : Нолит, 1986
(Београд : БИГЗ). - 302 стр. : илустр. ; 18
см. - (Лектира за V разред основне школе
; 5)

Право име аутора: Samuel Langhorne Clemens.
- Разговор о делу: стр. 291-292. - Поговор:
стр. 293-296. - Речник мање познатих речи и
израза: стр. 299-302.

COBISS.SR-ID 11510279

1987.

820-31

КЛАРК, Артур Чарлс

[Dve hiljade šesdeset jedna]
2061-Odiseja / Artur Klark ; preveli
Mirjana Živković, Zoran Živković. - Opatija :
"Otokar Keršovani", 1987 (Beograd : Kultura).
- 215 str. ; 20 cm

Prevod dela: 2061 Odyssey Three. - Tiraž
5000.

COBISS.SR-ID 39730956

820-31

КЛАРК, Артур Чарлс

Svetlost zemaljska / Artur Klark ; preveo
Zoran Živković. - Beograd : Prosveta, 1987
(Beograd : BIGZ). - 175 str. ; 21 cm. -
(Biblioteka Kentaur. Naučna fantastika.
Serija izbori iz opusa velikih majstora
žanra)

Prevod dela: Earthlight. - Tiraž 5 000.

ISBN 86-07-00200-7

COBISS.SR-ID 39750412

820-31

КЛАРК, Артур Чарлс

Grad i zvezde / Artur Klark ; preveo
 Zoran Živković. - Beograd : Prosveta, 1987
 (Beograd : BIGZ). - 221 str. ; 24 cm. -
 (Biblioteka Kentaur : naučna fantastika.
 Serija izbori iz opusa velikih majstora
 žanra)

Prevod dela: The City and the Stars / Arthur
 C. Clarke. - Tiraž 5000.

ISBN 86-07-00199-X

COBISS.SR-ID 39728140

820-31

ЛЕЈТОН, Е.К.

Drakulina kći / E. K. Lejton. - Gornji
 Milanovac : Dečje novine, 1987 (Kragujevac :
 "Nikola Nikolić"). - 173 str. ; 20 cm

Prevod dela: Dracula`s Daughter. - Tiraž
 5000.

ISBN 86-367-0085-X

COBISS.SR-ID 44025612

820(73)-31

МИЧЕЛ, Маргарет

Prohujalo sa vihorom / Margaret Mičel ;
 [prevod Mihailo Đorđević]. - [7. izd.]. -
 Novi Sad : Bratstvo-Jedinstvo, 1987 (Beograd
 : "Radiša Timotić"). - 3 knj. (407; 419; 429
 str.) ; 21 cm. - (Biblioteka "Izabrana dela".
 kolo 6 ; knj. 1,2,3)

Prevod dela: Gone with the Wind / Margaret
 Mitchell. - Tiraž 10000. - Knj. 3., Beleška o
 piscu: str. 429.

COBISS.SR-ID 52743692

1988.

820-31

БАРИ, Џемс Метју

Bela ptičica / Džems Metju Bari ;
[preveli s engleskog Jelisaveta Marković,
Radmila Milićević]. - Beograd : Rad, 1988
(Beograd : "Slobodan Jović"). - 206 str. ; 26
cm. - (Biblioteka Zmaj)

Tiraž 8000.

ISBN 86-09-00120-2

1. Марковић, Јелисавета [преводиалац] 2.
Милићевић, Радмила [преводиалац]

COBISS.SR-ID 21092876

820(02.053.2)-31

ДИКЕНС, Чарлс

Оливер Твист / Чарлс Дикенс ; превео с
енглеског Божидар Марковић. - Београд :
Нолит, 1988 (Београд : Култура). - 519 стр. ;
21 cm. - (Библиотека Моја књига)

Превод дела: Оливер Твист / Цхарлес Дицкенс.
- Речник мање познатих речи и израза : стр.
518-519.

ISBN 86-10-01582-6

ISBN 86-10-01582-6 !

1. Марковић, Божидар [преводиалац]

COBISS.SR-ID 28888844

820-31

КЛАРК, Артур Чарлс

Izgubljeni svetovi 2001 / Artur Klark ;
preveo Zoran Živković. - Beograd : Prosveta,
1988 (Beograd : BIGZ). - 231 str. ; 20 cm. -
(Biblioteka Kentaur. Naučna fantastika.
Seriya Izvori iz opusa velikih majstora
žanra)

Prevod dela: The Lost Worlds of 2001. - Tiraž
5000.

ISBN 86-07-00197-3

ISBN 86-07-00201-5

COBISS.SR-ID 39731212

820-31

КЛАРК, Артур Чарлс

S druge strane neba / Artur Klark ;
 preveo Zoran Živković. - Beograd : Prosveta,
 1988 (Beograd : BIGZ). - 207 str. ; 21 cm. -
 (Biblioteka Kentaur. Naučna fantastika.
 Serija izbori iz opusa velikih majstora
 žanra)

Prevod dela: The Other Side of the Sky /
 Arthur C. Clarke. - Tiraž 5 000.

ISBN 86-07-00197-3

ISBN 86-07-00200-7

COBISS.SR-ID 39749900

820(73)-31

ЛУСТБАДЕР, Ерик ван

Sirene / Erik van Lustbader ; prevod s
 engleskog Valerija Por. - 1. izd. - Gornji
 Milanovac : Dečje novine, 1988 (Kragujevac :
 "Nikola Nikolić"). - 649 str. ; 21 cm

Prevod dela: Sirens / Eric van Lustbader. -
 Tiraž 3000.

ISBN 86-367-0177-5

1. Пор, Валерија [преводиалац]

COBISS.SR-ID 44725516

820(73)-31

ЛУСТБАДЕР, Ерик ван

Crno srce / Erik van Lustbader ; prevod s
 engleskog Valerija Por. - 3. izd. - Gornji
 Milanovac : Dečje novine, 1988 (Kragujevac :
 "Nikola Nikolić"). - 506 str. ; 24 cm

Prevod dela: Black Heart / Eric van
 Lustbader. - Tiraž 2000.

1. Пор, Валерија [преводиалац]

COBISS.SR-ID 44831756

820(73)-31

ЛУСТБАДЕР, Ерик ван

Šan / [Erik van Lustbader] ; prevod s engleskog Valerija Por. - 1. izd. - Gornji Milanovac : Dečje novine, 1988 (Kragujevac : "Nikola Nikolić"). - 615 str. ; 24 cm

Prevod dela:"Shan" / Eric van Lustbader. - Podaci o autoru preuzeti sa poledine nasl. lista. - Tiraž 3000.

ISBN 86-367-0133-3

1. Пор, Валерија [преводиалац]

COBISS.SR-ID 44835084

821.111-31

НЕСБИТ, Едит

Зачарани замак [Брајево писмо] : у две свеске. #Св. #1 / Едит Несбит ; превела са енглеског Маја Шољан. - Београд : "Филип Вишњић", 1988 (Београд : "Филип Вишњић"). - 209 стр. ; 34 cm

Тираж 12. - Према издању из 1988.
(Картон)

COBISS.SR-ID 148359180

821.111-31

СТИВЕНСОН, Луис

Острво с благом [Брајево писмо] : у две свеске. #Св. #1 / Луис Стивенсон. - Београд : "Филип Вишњић", 1988 (Београд : "Филип Вишњић"). - 104 стр. ; 34 cm

Тираж 9. - Према издању из 1987.
(Картон)

COBISS.SR-ID 147928076

821.111-31

СТИВЕНСОН, Луис

Острво с благом [Брајево писмо] : у две свеске. #Св. #2 / Луис Стивенсон. - Београд : "Филип Вишњић", 1988 (Београд : "Филип Вишњић"). - 108 стр. ; 34 cm

Тираж 9. - Према издању из 1987.
(Картон)

COBISS.SR-ID 147928588

821.111-31

СКОТ, Волтер

Црни патуљак [Брајево писмо] : у две свеске. #Св. #2 / Волтер Скот ; са енглеског превео Лео Дожих. - Београд : "Филип Вишњић", 1988 (Београд : "Филип Вишњић"). - 178 стр. ; 34 см

Тираж 11. - Према издању из 1986. - Стр. 176-178: Виљешка о писцу / Л.Д. [Лео Дожих]. (Картон)

COBISS.SR-ID 147967500

821.111-31

СКОТ, Волтер

Црни патуљак [Брајево писмо] : у две свеске. #Св. #1 / Волтер Скот ; са енглеског превео Лео Дожих. - Београд : "Филип Вишњић", 1988 (Београд : "Филип Вишњић"). - 150 стр. ; 34 см

Тираж 11. - Према издању из 1986. - Предговор Црном патуљку: 1-14 стр. (Картон)

COBISS.SR-ID 147970060

820-31

ТОЛКИН, Џон Роналд Рејел

Gospodar prstenova. Knj. 1, Drušnina prstena / Tolkien ; [prevod Zoran Stanojević. - [2. fototipско izd.]. - Београд : Stilos, 1988 (Smederevo : "Dimitrije Davidović"). - 464 стр. ; 21 см

Prevod dela: The Lord of the Rings.
1. Станојевић, Зоран [преводиоцац]

COBISS.SR-ID 75805964

820-31

ТОЛКИН, Џон Роналд Рејел

Gospodar prstenova. Knj. 2, Dve kule / Tolkien ; [prevod Zoran Stanojević. - [2. fototipско izd.]. - Београд : Stilos, 1988 (Smederevo : "Dimitrije Davidović"). - 390 стр. ; 21 см

Prevod dela: The Lord of the Rings.
1. Станојевић, Зоран [преводиоцац]

COBISS.SR-ID 75806476

820-31

ТОЛКИН, Џон Роналд Рејел

Gospodar prstenova. Knj. 3, Povratak kralja / Tolkien ; [prevod Zoran Stanojević. - [2. fototipsko izd.]. - Beograd : Stilos, 1988 (Smederevo : "Dimitrije Davidović"). - 464 str. ; 21 cm

Prevod dela: The Lord of the Rings.

1. Станојевић, Зоран [преводиалац]

COBISS.SR-ID 75806732

1989.

820(02.053.2)-31

ДИКЕНС, Чарлс

Оливер Твист / Чарлс Дикенс ; превод Божидар Марковић. - Горњи Милановац : Дечје новине, 1989 (Крагујевац : "Никола Николић"). - 516 стр. ; 20 цм. - (Библиотека "Бели јелен")

Тираж 3000. - Поговор о писцу и делу / Ранко Куић: стр. 511-514. - Речник мање познатих речи и израза : стр. 515-516.

ISBN 86-367-0260-7

1. Марковић, Божидар [преводиалац] 2. Куић, Ранко [* аутор поговора == види 080]

COBISS.SR-ID 28890636

820(73)(02.053.2)-31

ТВЕН, Марк

Доживљаји Тома Сојера / Марк Твен ; [превео с енглеског Станислав Винавер ; илустрације Сања Маринковић]. - Београд : Рад, 1989 (Београд : "Слободан Јовић"). - 302 стр. : илустр. ; 21 цм. - (Библиотека Змај)

Превод дела: The Adventures of Tom Sawyer / Mark Twain. - Тираж 6000.

ISBN 86-09-00201-2

1. Винавер, Станислав [преводиалац] 2. Маринковић, Сања [илустратор]

COBISS.SR-ID 139532

1990.

820-31

АРНОЛД, Алан

Млади Шерлок Холмс : Тајна пирамиде или Храм смрти : роман заснован на сценарију за филм Криса Колумбуса, а надахнут ликовима сер Артура Конана Дојла / Алан Арнолд ; [превела с енглеског Љиљана Станић ; илустрације Александар Хеџел]. - Београд : Просвета, 1990. - 195 стр. : илустр. ; 21 цм. - (Плава птица : књиге за младе и старе ; коло 10, књ. 93)

Превод дела: Young Sherlock Holmes/ Alan Arnold. - Тираж 3000.

ISBN 86-07-00464-6

COBISS.SR-ID 555276

820-31

820(091)

БРОНТЕ, Ен

Станарка напуштеног замка : роман / Ен Бронте ; [превела Љубица Бауер-Протић]. - [5. изд.]. - Београд : Народна књига, 1990 (Београд : "Слободан Јовић"). - 542 стр. ; 21 цм. - (Сестре Бронте)

Превод дела: The Tenant of Wildfell Hall / Anne Brontë. - Тираж 5000. - Стр. 536-[543]: Поговор / Љубица Бауер-Протић.

ISBN 86-331-0165-3

ISBN 86-331-0225-0

COBISS.SR-ID 1218572

820-31

820(091)

БРОНТЕ, Емили

Оркански висови : роман / Емили Бронте ; [превела Зора Миндеровић]. - [5. изд.]. - Београд : Народна књига, 1990 (Београд : "Слободан Јовић"). - 462 стр. ; 21 цм. - (Сестре Бронте)

Превод дела: Wuthering Heights / Emily Brontë. - Тираж 5000. - Стр. 455-462: Поговор / Илеана Чура Сазданић.

ISBN 86-331-0165-3

ISBN 86-331-0213-7

COBISS.SR-ID 1218060

820-31
820(091)-31

БРОНТЕ, Шарлота

Шерли : роман / Шарлот Бронте ; [превеле Љубица Вуковић и Јелена Стојановић]. - [5. изд.]. - Београд : Народна књига, 1990 (Београд : "Слободан Јовић"). - 632 стр. ; 21 цм. - (Сестре Бронте)

Превод дела: Shirley / Charlotte Brontë. - Тираж 5000. - Стр. 625-[633]: Поговор / Иванка Ковачевић.

ISBN 86-331-0165-3
ISBN 86-331-0189-0

COBISS.SR-ID 1217292

820-31
820(091)-31

БРОНТЕ, Шарлота

Вилет : роман / Шарлот Бронте ; [превео Тадија Гавриловић]. - [5. изд.]. - Београд : Народна књига, 1990 (Београд : "Слободан Јовић"). - 594 стр. ; 21 цм. - (Сестре Бронте)

Превод дела: Villette / Charlotte Brontë. - Тираж 5000. - Стр. 587--[595]: Поговор / Душан Пухало.

ISBN 86-331-0165-3
ISBN 86-331-0201-3

COBISS.SR-ID 1217548

820-31
820(091)

БРОНТЕ, Шарлота

Џејн Ејр : роман / Шарлот Бронте ; [превела Радмила Тодоровић]. - [5. изд.]. - Београд : Народна књига, 1990 (Београд : "Слободан Јовић"). - 566 стр. ; 21 цм. - (Сестре Бронте)

Превод дела: Jane Eyre / Charlotte Brontë. - Тираж 5000. - Стр. 552-[567]: Поговор / Светозар Игњачевић.

ISBN 86-331-0165-3
ISBN 86-331-0177-7

COBISS.SR-ID 1217804

820(02.053.2)-31

ДЕФО, Данијел

Робинсон Крусо / Данијел Дефо ; превео с енглеског Владета Поповић. - Београд : Нолит, 1990 (Београд : Војна штампарија). - 291 стр. ; 20 цм. - (Библиотека Моја књига ; 69)

Превод дела: Robinson Crusoe / Daniel Defoe. - Тираж 4000.

ISBN 86-19-01750-0

1. Поповић, Владета [преводиалац]

COBISS.SR-ID 237580

820(02.053.2)-31

ДЕФО, Данијел

Робинсон Крусо / Данијел Дефо ; [превео са енглеског Владета Поповић, приредио Стеван Мицић, илустровао Мирко Стојнић]. - 2. изд. - Нови Сад : Завод за издавање уџбеника, 1990 (Београд : Картонка "Авала"). - 243 стр. : илустр. ; 20 цм. - (Домаћа лектира за В разред основне школе)

Тираж 15000.

1. Мицић, Стеван [* приређивач == види 010, 070, 340] 2. Стојнић, Мирко [илустратор]

COBISS.SR-ID 507660

820-31

КЛАРК, Артур Чарлс

Pad mesečeve prašine / napisao Artur Klark ; preveli Mirjana Živković i Zoran Živković. - Beograd : Polaris, 1990 (Novi Banovci : Metem). - 255 str. ; 20 cm. - (Biblioteka Polaris. Serija naučne fantastike Polaris)

Prevod dela: A Fall of Moondust / Arthur C. Clarke. - Tiraž 2000.

COBISS.SR-ID 43727372

820(73)(02.053.2)-31

КУПЕР, Џемс Фенимор

Ловац на јелене / Џемс Фенимор Купер ;
[превео Илија Маринковић]. - Београд : Српска
књижевна задруга, 1990 (Нови Сад :
Будућност). - 386 стр. ; 20 цм. - (Романи о
Кожној Чарапи ; 1)

Превод дела: The Deerslayer / James Fenimore
Cooper. - Тираж 4000. - Речник мање
познатих речи и израза: стр. 385-386.

ISBN 86-379-0182-4

1. Маринковић, Илија [преводицац]

COBISS.SR-ID 833036

820(73)(02.053.2)-31

КУПЕР, Џемс Фенимор

Последњи Мохиканац / Џемс Фенимор Купер
; [превео Михаило Стојановић]. - Београд :
Српска књижевна задруга, 1990 (Нови Сад :
Будућност). - 283 стр. ; 20 цм. - (Романи о
Кожној Чарапи ; 2)

Превод дела: The Last of the Mohicans /
James Fenimore Cooper. - Тираж 4000

ISBN 86-379-0184-0

1. Стојановић, Михаило [преводицац]

COBISS.SR-ID 833292

820-31

ЛИТОН Булвер, Едвард Џорџ

Последњи дани Помпеја / Едвард Булвер
Литон ; [превео с енглеског Светислав Марић ;
илустрације Мома Ф. Марковић]. - Београд :
Просвета, 1990. - 377 стр. : илустр. ; 21 цм.
- (Плава птица : књиге за младе и старе ;
коло 10, књ. 91)

Превод дела: The Last Days of Pompei/ Edward
Bulwer Lytton. - Тираж 3000.

ISBN 86-07-00462-X

COBISS.SR-ID 556044

820(73)-31

ЛУСТБАДЕР, Ерик ван

Dian / [Erik van Lustbader] ; prevod s
engleskog Valerija Por. - 2. izd. - Gornji
Milanovac : Dečje novine, 1990 (Bor : Bakar).
- 581 str. ; 21 cm

Prevo dela: Jian / Eric van Lustbader. -
Tiraž 3000.

ISBN 86-367-0389-1

1. Пор, Валерија [преводицац]

COBISS.SR-ID 829964

820(73)-31

ЛУСТБАДЕР, Ерик ван

Miko / [Erik van Lustbader] ; prevod s
engleskog Valerija Por. - 2. izd. - Gornji
Milanovac : Dečje novine, 1990 (Bor : Bakar).
- 539 str. ; 21 cm

Prevod dela: The Miko / Eric van Lustbader. -
Tiraž 2000. - Rečnik: str. 537-539.

ISBN 86-367-0388-3

1. Пор, Валерија [преводицац]

COBISS.SR-ID 830220

820(73)-31

ЛУСТБАДЕР, Ерик ван

Ninda / Erik van Lustbader ; prevod s
engleskog Valerija Por. - 8. izd. - Gornji
Milanovac : Dečje novine, 1990 (Bor : Bakar).
- 431 str. ; 21 cm

Prevod dela: The Ninja / Eric van Lustbader.
- Tiraž 2000.

ISBN 86-367-0391-3

1. Пор, Валерија [преводицац]

COBISS.SR-ID 830476

820(73)-31

ЛУСТБАДЕР, Ерик ван

Sirene / Erik van Lustbader ; prevod s engleskog Valerija Por. - 2. izd. - Gornji Milanovac : Dečje novine, 1990 (Bor : Bakar). - 649 str. ; 21 cm

Prevod dela: Sirens / Eric van Lustbader. - Tiraž 3000.

ISBN 86-367-0390-5

1. Пор, Валерија [преводица]

COBISS.SR-ID 830988

821.111(73)-31

ЛУСТБАДЕР, Ерик ван

Crno srce / Erik van Lustbader ; prevod s engleskog Valerija Por. - 3. izd. - Gornji Milanovac : Dečje novine, 1990 (Bor : Bakar). - 506 str. ; 21 cm

Prevod dela: Black Heart / Eric van Lustbader. - Tiraž 2.000.

(Plast.)

1. Пор, Валерија [преводица]

COBISS.SR-ID 133497100

820(73)-31

ЛУСТБАДЕР, Ерик ван

Sirene / Erik van Lustbader ; prevod s engleskog Valerija Por. - 2. izd. - Gornji Milanovac : Dečje novine, 1990 (Kragujevac : "Nikola Nikolić"). - 649 str. ; 21 cm

Prevod dela: Sirens / Eric van Lustbader. - Tiraž 3000.

((Pl.))

ISBN 86-367-0177-5 !

1. Пор, Валерија [преводица]

COBISS.SR-ID 9270018

820(73)-31

ЛУСТБАДЕР, Ерик ван

Nula / Erik van Lustbader ; prevod s engleskog Valerija Por. - 2. izd. - Gornji Milanovac : Dečje novine, 1990 ([Ljubljana] : Mladinska knjiga). - 611 str. ; 20 cm

Prevod dela: Zero. - Tiraž 2000.

ISBN 86-367-0384-0

1. Пор, Валерија [преводица]

COBISS.SR-ID 19489280

820(73)-31

МИЧЕЛ, Маргарет

Prohujalo sa vihorom / Margaret Mičel ; [prevod Mihailo Đorđević]. - [7. izd.]. - Novi Sad : Bratstvo-Jedinstvo, 1990 (Beograd : Kultura). - 3 knj. (411; 420; 429 str.) ; 20 cm. - (Biblioteka "Izabrana dela" ; kolo 6, knj. 1; 2; 3))

Prevod dela: Gone With the Wind / Margaret Mitchell. - Tiraž 10000. - Knj.3, Beleška o piscu: str.429.

1. Ђорђевић, Михаило [преводица]

COBISS.SR-ID 1120780

820(73)-31

БАНС, Џек

Gospodari zmajeva / Džek Vans ; prevod s engleskog Olivera Zurovac. - Novi Sad : [Dnevnik], 1990 (Novi Sad : Dnevnik). - 155 str. ; 15 cm. - (Supernova, ISSN 0353-149X ; 15)

Prevod dela: The Dragon Masters / Jack Vance.

1. Зуровац, Оливера [преводица]

COBISS.SR-ID 1575436

820(02.053.3)-31

СТИВЕНСОН, Роберт Луис

Ловац на олупине / Р. Л. Стивенсон ;
[превела Снежана Букал-Катанић]. - Београд :
Рад, 1990 (Љубљана : ЧГП Дело). - 315 стр.
; 20 цм. - (Библиотека Змај)

Превод дела : The Wrecker / by Robert Louis
Stevenson and Lloyd Osbourne. - Тираж 6000.

ISBN 86-09-00239-X

1. Букал-Катанић, Снежана [преводиалац]

COBISS.SR-ID 730636

1991.

820(73)(02.053.2)-31

БАРОУЗ, Едгар Рајс

Tarzan veličanstveni / Edgar Rajs Barouz
; sa engleskog preveo Dragan Golubović. -
Gornji Milanovac : Dečje novine, 1991
(Kragujevac : "Nikola Nikolić"). - 202 str. ;
21 cm. - (Biblioteka "Beli jelen")

Prevod dela: Tarzan the Magnificent / Edgar
Rice Burroughs. - Tiraž 3000.

ISBN 86-367-0476-6

1. Голубовић, Драган [преводиалац]

COBISS.SR-ID 1904396

820(73)(02.053.2)-31

БАРОУЗ, Едгар Рајс

Džon Karter sa Marsa / Edgar Rajs Barouz
; sa engleskog preveo Dragan Golubović. -
Gornji Milanovac : Dečje novine, 1991
(Kragujevac : "Nikola Nikolić"). - 136 str. ;
21 cm. - (Biblioteka "Beli jelen")

Prevod dela: John Carter of Mars / Edgar Rice
Burroughs. - Tiraž 3000. - Str. 5-14: Uvod /
Richard A. Lupov.

ISBN 86-367-0477-4

1. Голубовић, Драган [преводиалац] 2. Лупов,
Ричард А. [* аутор предговора == види 080]

COBISS.SR-ID 1904652

820-31

KЛАРК, Артур Чарлс

Grad i zvezde / napisao Artur Klark ;
preveo Zoran Živković. - Beograd : Polaris,
1991 (Zemun : Metem). - 211 str. ; 20 cm. -
(Biblioteka Polaris. Serija naučne fantastike
Polaris)

Prevod dela: The City and the Stars / Arthur
C. Clarke. - Tiraž 500.

COBISS.SR-ID 43727116

820-31

KЛАРК, Артур Чарлс

S one strane spuštanja noći / napisali
Artur Klark i Gregori Benford ; preveli
Mirjana Živković, Zoran Živković. - Beograd :
Polaris, 1991 (Novi Banovci : Metem). - 246
str. ; 20 cm. - (Biblioteka Polaris. Serija
naučne fantastike Polaris)

Prevod dela: Beyond the Fall of Night /
Arthur C. Clarke & Gregory Benford. - Tiraž
1500.

1. Бенфорд, Грегори

COBISS.SR-ID 43728908

820-31

KЛАРК, Артур Чарлс

Vrt Rame / napisali Artur Klark i Džentri
Li ; preveli Vuk Perišić, Zoran Živković. -
Beograd : Polaris, 1991 (Novi Banovci :
Metem). - 364 str. ; 20 cm. - (Biblioteka
Polaris. Serija naučne fantastike Polaris)

Prevod dela: The Garden of Rama / Arthur C.
Clarke & Gentry Lee. - Tiraž 2000.

1. Ли, Центри

COBISS.SR-ID 43729164

820(73)(02.053.2)-32

820(73)(02.053.2)-31

ЛОНДОН, Џек

Priče sa dalekog severa ; Glas divljine /
Džek London ; prevod Branko Kojić, Borivoje
Nedić. - Beograd : BIGZ, 1991 (Beograd :
BIGZ). - 393 str. ; 21 cm. - (Avanturistički
romani i pripovetke / Džek London ; 1)

Prevodi dela : Tales of the Far North; The
Call of the Wild / Jack London. - Tiraž 5000.

ISBN 86-13-00547-0

1. Лондон, Џек: Glas divljine

COBISS.SR-ID 1991948

820(73)-31

ЛОНДОН, Џек

Morski vuk / Džek London ; preveo Branko
Kojić. - Beograd : BIGZ, 1991 (Beograd :
BIGZ). - 410 str. ; 20 cm. - (Avanturistički
romani i pripovetke : u četiri knjge / Džek
London; izbor Tiodor Rosić ; 4)

Prevod dela: The Sea-wolf / Jack London. -
Tiraž 5000. - Str. 409-[411]: Beleška o piscu
/ Tiodor Rosić.

ISBN 86-13-00547-0

COBISS.SR-ID 2216204

820(73)-31

ЛУСТБАДЕР, Ерик ван

Beli ninda : priča o Nikoli Lajniru /
Erik Van Lustbader ; prevod s engleskog
Valerija Por. - Gornji Milanovac : Dečje
novine, 1991 (Ljubljana : Mladinska knjiga).
- 638 str. ; 21 cm

Prevod dela: White Nindja / Eric Van
Lustbader. - Tiraž 3000.

ISBN 86-367-0415-4

ISBN 86-367-0459-6 !

1. Пор, Валерија [преводицац]

COBISS.SR-ID 1608716

820(73)-31

ЛУСТБАДЕР, Ерик ван

Pod bledim mesecom / Erik Van Lustbader ;
prevod s engleskog Valerija Por. - Gornji
Milanovac : Dečje novine, 1991 (Bor : Bakar).
- 326 str. ; 18 cm

Prevod dela: Beneath an Opal Moon / Eric Van
Lustbader. - Tiraž 3000.

ISBN 86-367-0580-0

1. Пор, Валерија [преводица]

COBISS.SR-ID 3286540

820(02.053.2)-31

СИФРЕТ, Ана

Бела : магија једне лутке / написали Ана и
Едвард Сифрет ; [превео с енглеског Петар
Ђурчија ; илустрације Иван Кољанин]. -
Београд : Просвета, 1991 (Београд : ВИГЗ). -
333 стр. : илустр. ; 19 цм. - (Плава птица :
књиге за младе и старе ; књ. 100)

Превод дела: Bella / Anne and Edward Syfret.
- Тираж 3000.

ISBN 86-07-00598-7

1. Сифрет, Едвард

COBISS.SR-ID 2460428

820(02.053.2)-31

ТОЛКИН, Џон Роналд Рејел

Hobit / Džon R.R. Tolkien ; [preveli Meri
i Milan Milišić]. - 4. izd. - Beograd :
Nolit, 1991 (Beograd : Kultura). - 284 str. ;
20 cm. - (Biblioteka Raspust ; 1)

Prevod dela: The Hobbit / J.R.R. Tolkien. -
Tiraž 5000. - Str. 5-6: Reč čitaocima/ Milan
Milišić.

ISBN 86-19-01869-8

1. Милишић, Мери [преводица] 2. Милишић,
Милан [преводица]

COBISS.SR-ID 1909772

1992.

820(73)-31

БАХ, Ричард

Галеб Џонатан Ливингстон / Ричард Бах ;
[превод Мирослав Несторовић]. - Београд :
Лута : Весмарк, 1992 (Земун : "ОЗ"). - 63
стр. ; 17 см

Тираж 1000.

ISBN 86-7889-002-9 (Брош.)

COBISS.SR-ID 155805964

820(73)(02.053.2)-31

БАУМ, Лајман Френк

Живот и доживљаји Божић-Бате / написао
Френк Баум ; [превод Огњен Богдановић ;
илустрације Мери Каулз Кларк ... и др.]. -
Београд : Орбис, 1992 (***** : *****). -
267 стр. : илустр. ; 29 цм. - (Библиотека
Златно руно : библиотека за децу и омладину
од осам до петнаест година. Ванредно издање)

Превод дела: The Life and Adventures of
Santa Claus. - Тираж 2000.

ISBN 86-81971-04-2

COBISS.SR-ID 10935564

821.111-31

БЛАЈТОН, Инид

Замак авантуре / Енид Блајтон ; са
енглеског превела Јелена Стакић. - Горњи
Милановац : Дечје новине, 1992 (Крагујевац :
"Никола Николић"). - 229 стр. : илустр. ; 21
см. - (#Библиотека #Бели јелен)

Превод дела: The Castle of Adventure / Enid
Blyton. - Тираж 2.000.

ISBN 86-367-0615-7

COBISS.SR-ID 40943879

820(02.053.2)-31

ДЕФО, Данијел

Робинсон Крусо / Данијел Дефо ; превео с енглеског Владета Поповић ; дидактичко-методички текст Веселка Бањац ; поговор Милован Данојлић. - [7. изд.]. - Београд : Нолит, 1992. - 298 стр. ; 18 цм. - (Лектира за V разред основне школе ; 3)

Разговор о делу: стр. 292-295. - Поговор: стр. 296-298.

ISBN 86-19-01923-6

ISBN 86-19-01926-0

1. Поповић, Владета [преводио] 2.

Данојлић, Милован [* аутор поговора == види 080]

COBISS.SR-ID 13430540

821.111-31

ЛОНДОН, Џек

Бели очњак / Џек Лондон ; превео Андреја Милићевић. - Београд : БИГЗ, 1992 (Београд : БИГЗ). - 277 стр. ; 23 цм. - (Авантуристички романи и приповетке / Џек Лондон ; 2)

Превод дела: White Fang / Jack London. - Тираж 5.000.

ISBN 86-13-00547-0

COBISS.SR-ID 2017036

821.111-32

820(73)(02.053.2)-31

ЛОНДОН, Џек

Приче са јужних мора ; Џери са острва / Џек Лондон ; превели Михајло Ђорђевић, Бранко Којић. - Београд : БИГЗ, 1992 (Београд : БИГЗ). - 482 стр. ; 23 см. - (Авантуристички романи и приповетке / Џек Лондон; избор Тиодор Росић ; 3)

Преводи дела : South Sea Tales; Jerry of The Islands / Jack London. - Тираж 5.000.

ISBN 86-13-00547-0

1. Лондон, Џек: Џери са острва

COBISS.SR-ID 2045708

820(73)-31

ЛОНДОН, Џек

Морски вук / Џек Лондон ; превео Бранко Којић. - Београд : БИГЗ, 1992 (Београд : БИГЗ). - 424 стр. ; 23 цм. - (Авантуристички романи и приповетке / Џек Лондон; избор Тиодор Росић ; 4)

Превод дела: The Sea-wolf / Jack London. - Тираж 5000. - Стр. 423-[425]: Белешка о писцу / Тиодор Росић.

ISBN 86-13-00547-0

1. Росић, Тиодор [* аутор предговора == види 080] 2. Којић, Бранко [преводиалац]

COBISS.SR-ID 2215948

820(73)(02.053.2)-31

СТОУ, Харијет Бичер

Чича-Томина колиба / Харијете Бичер-Стоу ; са илустрацијама Хорста Ленкеа ; с немачког превео Милорад Софронијевић. - Горњи Милановац : Дечје новине, 1992 (Крагујевац : "Никола Николић"). - 291 стр. : илустр. ; 21 см

Превод дела: Onkel Toms Hütte / Harriet Beecher-Stowe; изворник на енгл. језику.

ISBN 86-367-0646-7

1. Ленке, Хорст [илустратор] 2. Софронијевић, Милорад [преводиалац]

COBISS.SR-ID 40940807

820(73)(02.053.2)-31

ТВЕН, Марк

Доживљаји Тома Сојера / Марк Твен ; превео с енглеског Станислав Винавер ; дидактичко-методички текст Драгутин Опњановић ; поговор Ранка Куић ; илустровао Сенадин Турсић. - [7. изд.]. - Београд : Нолит, 1992. - 302 стр. ; 18 цм. - (Лектира за V разред основне школе ; 6)

Право име аутора: Самуел Лангхорне Цлеменс. - Поговор: стр. 293-297. - Речник мање познатих речи и израза: стр. 299-302.

ISBN 86-19-01923-6

ISBN 86-19-01929-5

1. Винавер, Станислав [преводиалац] 2. Куић, Ранка [* аутор поговора == види 080]

COBISS.SR-ID 13440780

1993.

820(73)-31

АСИМОВ, Исак

Pozitronski čovek / napisali Isak Asimov
i Robert Silverberg ; prevela Zvezdana
Šelmić. - Beograd : M. Živković : Z.
Živković, 1993 (Zemun : Metem). - 205 str. ;
20 cm. - (Biblioteka Polaris. Serija naučne
fantastike Polaris)

Prevod dela: The Positronic Man / Isaac
Asimov & Robert Silverberg. - Tiraž 500.
1. Силверберг, Роберт [* коаутор == види
070] 2. Шелмић, Звездана [преводиалац]

COBISS.SR-ID 46916620

820(73)-31

АСИМОВ, Исак

Roboti zore / napisao Isak Asimov ;
preveo Žika Bogdanović. - Beograd : Polaris,
1993 (Zemun : Metem). - 320 str. ; 20 cm. -
(Biblioteka Polaris. Serija naučne fantastike
Polaris)

Prevod dela: The Robots of Dawn / Isaac
Asimov. - Tiraž 500.

COBISS.SR-ID 43712268

820(73)-31

ЕНТОНИ, Пирс

Makroskop / napisao Pirs Entoni ; preveo
Aleksandar Marković. - Beograd : Polaris,
1993 (Zemun : Metem). - 349 str. ; 20 cm. -
(Biblioteka Polaris. Serija naučne fantastike
Polaris)

Prevod dela: Macroscopic / Piers Anthony. -
Tiraž 500.

COBISS.SR-ID 43702796

820(73)-31

ГАЛУЈ, Денијел

Tamna vasseljena / napisao Denijel Galuj ;
preveo Aleksandar Marković. - Beograd :
Polaris, 1993 (Zemun : Metem). - 174 str. ;
20 cm. - (Biblioteka Polaris. Serija naučne
fantastike Polaris)

Prevod dela: Dark Universe / Daniel F.
Galouye. - Tiraž 500.

COBISS.SR-ID 43713548

820-31

КЛАРК, Артур Чарлс

Božiji čekić / napisao Artur Klark ;
preveli Mirjana i Zoran Živković. - Beograd :
Polaris, 1993 (Zemun : Metem). - 189 str. ;
20 cm. - (Biblioteka Polaris. Serija naučne
fantastike Polaris)

Prevod dela: The Hammer of God / Arthur C.
Clarke. - Tiraž 500.

COBISS.SR-ID 43727884

820-31

КЛАРК, Артур Чарлс

Svemirska odiseja / napisao Artur Klark ;
preveo Zoran Živković. - Beograd : Polaris,
1993 (Zemun : Metem). - 659 str. ; 20 cm. -
(Biblioteka Polaris. Serija naučne fantastike
Polaris)

Prevodi delâ: 2001: a Space Odyssey; The Lost
Worlds of 2001; 2010: Odyssey Two; 2061:
Odyssey Three / Arthur C. Clarke. - Tiraž
500. - Sadržaj sa nasl. str.: 2001: Odiseja u
svemiru; Izgubljeni svetovi 2001.; 2010:
Druga odiseja; 2061: Treća odiseja.
1. Klark, Artur Čarls: 2001 : odiseja u
svemiru 2. Klark, Artur Čarls: Izgubljeni
svetovi 2001. 3. Klark, Artur Čarls: 2010 :
druga odiseja 4. Klark, Artur Čarls: 2061 :
Treća odiseja

COBISS.SR-ID 43728652

820(73)-31

КРАЙТОН, Майкл

Jurski park / napisao Majkl Krejton ;
preveo Mića Milovanović. - Beograd : Polaris,
1993 (Zemun : Metem). - 327 str. ; 20 cm. -
(Serija naučne fantastike Polaris)

Prevod dela: Jurassic Parc / Michael
Crichton. - Tiraž 500.

COBISS.SR-ID 43711244

820(73)-31

ЛЕГВИН, Урсула

Dvanaest četvrti vetra / napisala Ursula
Legvin ; preveo Zoran Jakšić. - Beograd :
Polaris, 1993 (Zemun : Metem). - 174 str. ;
21 cm. - (Biblioteka Polaris. Serija naučne
fantastike Polaris)

Prevod dela: The Wind's Twelve Quarters /
Ursula K. LeGuin. - Tiraž 500.

COBISS.SR-ID 43717132

820-31

ПРАЧЕТ, Тери

Krilci : treći deo u seriji "Nuomi" /
napisao Teri Pračet ; preveo Aleksandar B.
Nedeljković. - Beograd : Polaris, 1993 (Zemun
: Metem). - 139 str. ; 20 cm. - (Biblioteka
Polaris. Serija naučne fantastike Polaris)

Prevod dela: Wings / Terry Pratchett. - Tiraž
500.

COBISS.SR-ID 43715852

820(73)-31

ПИМИ, Том

Slepi glasovi / napisao Tom Rimi ; preveo
Mića Milovanović. - Beograd : Polaris, 1993
(Zemun : Metem). - 203 str. ; 20 cm. -
(Biblioteka Polaris. Serija naučne fantastike
Polaris)

Prevod dela: Blind Voices / Tom Reamy. -
Tiraž 500.

COBISS.SR-ID 43716620

820-31

ТОЛКИН, Џон Роналд Рејел

Silmarilion / Tolkien ; priredio Kristofer Tolkien ; prevela Dubravka Popadić-Grebenarović. - [1. izd.]. - Beograd : Esotheria, 1993 (Beograd : Junior). - 479 str. ; 21 cm. - (Grifon : edicija okultne i epske fantastike)

Prevod dela: The Silmarillion / J.R.R. Tolkien. - Tiraž 1000. - Str. 7-9: Predgovor / Kristofer Tolkien.

ISBN 86-81585-24-X

1. Толкин, Кристофер [* приређивач == види 010, 070, 340] [* аутор предговора == види 080] 2. Попадић-Гребенаровић, Дубравка [преводиалац]

COBISS.SR-ID 16659724

820(73)(02.053.2)-31

ТВЕН, Марк

Том Сојер / Марк Твен ; [превео Станислав Винавер ; илустрације Михал Кираљ]. - 4. изд. - Нови Сад : Знање, 1993 (Суботица : Минерва). - 227 стр. : илустр. ; 20 цм. - (Домаћа лектира за В разред основне школе)

Право име аутора: Цлеменс Самуел Лангхорне. - Тираж 10000. - Белешка о писцу: стр. [228].

ISBN 86-413-0303-0

1. Винавер, Станислав [преводиалац] 2. Кираљ, Михал [илустратор]

COBISS.SR-ID 21164300

820(73)-31

ВИНЏ, Џоан

Letnja kraljica. 1 : drugi deo u seriji "Kraljica" / napisala Džoan Vindž ; preveo Aleksandar B. Nedeljković. - Beograd : Polaris, 1993 (Zemun : Metem). - 450 str. ; 20 cm. - (Biblioteka Polaris. Serija naučne fantastike Polaris)

Prevod dela: The Summer Queen / Joan D. Vinge. - Tiraž 500.

COBISS.SR-ID 43700492

820(73)-31

ВИНЦ, Џоан

Letnja kraljica. 2 : treći deo u seriji
 "Kraljica" / napisala Džoan Vindž ; preveo
 Aleksandar B. Nedeljković. - Beograd :
 Polaris, 1993 (Zemun : Metem). - 365 str. ;
 20 cm. - (Biblioteka Polaris. Serija naučne
 fantastike Polaris)

Prevod dela: The Summer Queen / Joan D.
 Vinge. - Tiraž 500.

COBISS.SR-ID 43702028

820(73)-31

ВИНЦ, Џоан

Snežna kraljica : prvi deo u seriji
 "Kraljica" / napisala Džoan Vindž ; preveo
 Aleksandar B. Nedeljković. - Beograd :
 Polaris, 1993 (Zemun : Metem). - 411 str. ;
 20 cm. - (Biblioteka Polaris. Serija naučne
 fantastike Polaris)

Prevod dela: The Snow Queen / Joan D. Vinge.
 - Tiraž 500.

COBISS.SR-ID 43702284

1994.

820(73)-31

АНДЕРСОН, Пол

Tri srca i tri lava / Pol Anderson ;
 prevela Mirjana Živković. - Beograd :
 Polaris, 1994 (Beograd : Junior). - 229 str.
 ; 20 cm. - (Serija epske fantastike Rune)

Prevod dela: Three Hearts and Three Lions /
 Poul Anderson. - Tiraž 500.

COBISS.SR-ID 26966028

820(73)-31

АНДЕРСОН, Пол

Biće vremena / Pol Anderson ; prevela
 Ljubica Igrutinović. - Beograd : Polaris,
 1994 (Beograd : Junior). - 201 str. ; 20 cm.
 - (Biblioteka Polaris. Serija naučne
 fantastike Polaris)

Prevod dela: There Will be Time / Poul
 Anderson. - Tiraž 500.

COBISS.SR-ID 29818892

820(73)-31

АНДЕРСОН, Пол

Tri srca i tri lava / Pol Anderson ;
 prevela Mirjana Živković. - Beograd :
 Polaris, 1994 (Beograd : Junior). - 229 str.
 ; 20 cm. - (Serija epske fantastike Rune)

Prevod dela: Three Hearts and Three Lions /
 Poul Anderson. - Tiraž 500.

COBISS.SR-ID 26966028

820(73)(02.053.2)-31

БАУМ, Лајман Френк

Чаробњак из Оза / Лајман Френк Баум ;
 [преводилац Мирјана Миленковић ; илустрације
 Ана Мамчак]. - [Београд] : Лута : ОЗ ;
 [Сремска Митровица] : Монада, 1994 ([Београд
 : ОЗ]). - 120 стр. : илустр. ; 24 cm

Тираж 3000. - Белешка о писцу: стр. 120.
 COBISS.SR-ID 28357644

820(73)(02.053.2)-31

БАУМ, Лајман Френк

Чаробњак из Оза / Лајман Френк Баум ;
 [преводилац Мирјана Миленковић ; илустрације
 Ана Мамчак]. - [Београд] : Лута : ОЗ ;
 [Сремска Митровица] : Монада, 1994 ([Београд
 : ОЗ]). - 120 стр. : илустр. ; 24 cm

Тираж 3000. - Белешка о писцу: стр. 120.

COBISS.SR-ID 28357644

820-31

БРОНТЕ, Емили

Оркански висови : роман / Емили Бронте ;
 [превела Зора Миндеровић]. - Београд :
 Народна књига : Алфа, 1994 (Београд :
 Космос). - 453 стр. ; 21 cm. - (Сестре
 Бронте) (Библиотека Мегахит ; књ. 4)

Превод дела: Wuthering Heights / Emily
 Brontë. - Слика аутора. - Тираж 1000.

COBISS.SR-ID 25809932

820-31

БРОНТЕ, Емили

Оркански висови : роман / Емили Бронте ;
[превела Зора Миндеровић]. - Београд :
Народна књига : Алфа, 1994 (Београд :
Космос). - 453 стр. ; 21 цм. - (Сестре
Бронте) (Библиотека Мегахит ; књ. 4)

Превод дела: Wuthering Heights / Emily
Brontë. - Слика аутора. - Тираж 1000.

COBISS.SR-ID 25809932

820-31

БРОНТЕ, Ен

Станарка напушеног замка : роман / Ен
Бронте ; [превела Љубица Бауер-Протић]. -
Београд : Народна књига : Алфа, 1994
(Београд : Космос). - 534 стр. ; 21 цм. -
(Сестре Бронте) (Библиотека Мегахит ; књ. 6)

Превод дела: The Tenant of Wildfell Hall /
Anne Brontë. - Слика аутора. - Тираж 1000.

COBISS.SR-ID 25811980

820-31

БРОНТЕ, Ен

Станарка напушеног замка : роман / Ен
Бронте ; [превела Љубица Бауер-Протић]. -
Београд : Народна књига : Алфа, 1994
(Београд : Космос). - 534 стр. ; 21 цм. -
(Сестре Бронте) (Библиотека Мегахит ; књ. 6)

Превод дела: The Tenant of Wildfell Hall /
Anne Brontë. - Слика аутора. - Тираж 1000.

COBISS.SR-ID 25811980

820-31

БРОНТЕ, Шарлота

Џејн Ејр : роман / Шарлот Бронте ;
[превела Радмила Тодоровић]. - Београд :
Народна књига : Алфа, 1994 (Београд :
Космос). - 551 стр. ; 21 цм. - (Сестре
Бронте) (Библиотека Мегахит ; књ. 5)

Превод дела: Jane Eyre / Charlotte Brontë. -
Слика аутора. - Тираж 1000.

COBISS.SR-ID 25808396

820-31

БРОНТЕ, Шарлота

Шерли : роман / Шарлот Бронте ; [превеле Љубица Вуковић и Јелена Стојановић]. - Београд : Народна књига : Алфа, 1994 (Београд : Космос). - 622 стр. ; 21 цм. - (Сестре Бронте) (Библиотека Мегахит ; књ. 7)

Превод дела: Shirley / Charlotte Brontë. - Слика аутора. - Тираж 1000.

COBISS.SR-ID 25810700

820-31

БРОНТЕ, Шарлота

Џејн Ејр : роман / Шарлот Бронте ; [превела Радмила Тодоровић]. - Београд : Народна књига : Алфа, 1994 (Београд : Космос). - 551 стр. ; 21 цм. - (Сестре Бронте) (Библиотека Мегахит ; књ. 5)

Превод дела: Jane Eyre / Charlotte Brontë. - Слика аутора. - Тираж 1000.

COBISS.SR-ID 25808396

820-31

БРОНТЕ, Шарлота

Шерли : роман / Шарлот Бронте ; [превеле Љубица Вуковић и Јелена Стојановић]. - Београд : Народна књига : Алфа, 1994 (Београд : Космос). - 622 стр. ; 21 цм. - (Сестре Бронте) (Библиотека Мегахит ; књ. 7)

Превод дела: Shirley / Charlotte Brontë. - Слика аутора. - Тираж 1000.

COBISS.SR-ID 25810700

820-31

БРОНТЕ, Шарлота

Вилет : роман / Шарлот Бронте ; [превео Тадија Гавриловић]. - Београд : Народна књига : Алфа, 1994 (Београд : Космос). - 586 стр. ; 21 цм. - (Сестре Бронте) (Библиотека Мегахит ; књ. 3)

Превод дела: Villette / Charlotte Brontë. - Слика аутора. - Тираж 1000.

COBISS.SR-ID 25812492

820-31

БРОНТЕ, Шарлота

Вилет : роман / Шарлот Бронте ; [превео Тадија Гавриловић]. - Београд : Народна књига : Алфа, 1994 (Београд : Космос). - 586 стр. ; 21 цм. - (Сестре Бронте) (Библиотека Мегакит ; књ. 3)

Превод дела: Villette / Charlotte Brontë. - Слика аутора. - Тираж 1000.

COBISS.SR-ID 25812492

820-31

ДЕФО, Данијел

Godina kuge / Danijel Defo ; preveo sa engleskog Radoslav Petković. - Beograd : Vreme knjige, 1994 (Beograd : Publikum). - 211 str. ; 21 cm. - (Biblioteka "Pešćanik" ; knj. 4)

Prevod dela: A Yournal of the Plague Year / Daniel Defoe. - Tiraž 1000. - Beleška o autoru: str. 211-[212]. - Beleška o prevodiocu: str.[213].

COBISS.SR-ID 25031180

820-31

ДЕФО, Данијел

Godina kuge / Danijel Defo ; preveo sa engleskog Radoslav Petković. - Beograd : Vreme knjige, 1994 (Beograd : Publikum). - 211 str. ; 21 cm. - (Biblioteka "Pešćanik" ; knj. 4)

Prevod dela: A Yournal of the Plague Year / Daniel Defoe. - Tiraž 1000. - Beleška o autoru: str. 211-[212]. - Beleška o prevodiocu: str.[213].

COBISS.SR-ID 25031180

820(73)-31

ЛОНДОН, Џек

Црвена куга / Џек Лондон ; [преводио Тадија Гавриловић]. - Нови Сад : Соларис, 1994 (Нови Сад : Офсет атеље). - 120 стр. ; 17 цм

Превод дела: Тхе Сцерлет Деатх / Јацк Лондон. - Белешка о писцу: стр. 120.

COBISS.SR-ID 76268300

820(73)-31

СИМАК, Клифорд

Zašto ih zvati sa neba? / Kliford Simak ;
preveo Vasa Ćurčin. - Beograd : Polaris, 1994
(Beograd : Junior). - 186 str. ; 20 cm. -
(Serija naučne fantastike Polaris)

Prevod dela: Why Call Them Back From Heaven?
/ Clifford D. Simak. - Tiraž 500.

COBISS.SR-ID 43716108

820(73)(02.053.2)-31

ТВЕН, Марк

Краљевић и просјак / Марк Твен ; [превео
Слободан А. Јовановић ; илустрације Хорст
Лемке]. - Београд : DBR International
Publishing, 1994 (Београд : Студио дизајн).
- 272 стр. : илустр. ; 21 cm. - (Библиотека
Знамен ; 5)

Превод дела: The Prince and the Pauper / by
Mark Twain. - Тираж 1000. - Напомене: стр.
259-266. - Стр. 267-269: Белешка о писцу /
М.Д.

ISBN 86-7993-003-2

COBISS.SR-ID 28235020

820(73)(02.053.2)-31

ТВЕН, Марк

Краљевић и просјак / Марк Твен ; [превео
Слободан А. Јовановић ; илустрације Хорст
Лемке]. - Београд : DBR International
Publishing, 1994 (Београд : Студио дизајн).
- 272 стр. : илустр. ; 21 cm. - (Библиотека
Знамен ; 5)

Превод дела: The Prince and the Pauper / by
Mark Twain. - Тираж 1000. - Напомене: стр.
259-266. - Стр. 267-269: Белешка о писцу /
М.Д.

ISBN 86-7993-003-2

COBISS.SR-ID 28235020

820-31

ВАЈЛД, Оскар

Слика Доријана Греја / Оскар Вајлд ;
 превела Ксенија Анастасијевић. - [1. изд.]. -
 Београд : Нова, 1994 (Београд : Култура). -
 350 стр. ; 17 цм. - (Едиција Светска
 књижевност ; 14. Коло енглеске књижевности)

Превод дела: The Picture of Dorian Grey /
 Oscar Wilde. - Тираж 500. - Стр. 329-346:
 Вајдлов пројекат уметничке егзистенције /
 Ксенија Анастасијевић. - Биографски подаци:
 стр. 347-350.

ISBN 86-7583-049-1

1. Анастасијевић, Ксенија [* аутор поговора
 == види 080] [преводиалац]

COBISS.SR-ID 31089420

820-31

ВОЛФ, Џин

Jezero Dugog Sunca / Džin Volf ; preveo
 Aleksandar B. Nedeljković. - Beograd :
 Polaris, 1994 (Beograd : Junior). - 303 str.
 ; 21 cm. - (Serija Dugo Sunce ; knj. 2)
 (Serija naučne fantastike Polaris)

Prevod dela: Lake of the Long Sun / Gene
 Wolfe. - Tiraž 500.

COBISS.SR-ID 30459660

820-31

ВОЛФ, Џин

Kalde Dugog Sunca / Džin Volf ; preveo
 Aleksandar B. Nedeljković. - Beograd :
 Polaris, 1994 (Beograd : Junior). - 332 str.
 ; 20 cm. - (Serija Dugo Sunce ; knj. 3)
 (Serija naučne fantastike Polaris)

Prevod dela: Caldé of the Long Sun / Gene
 Wolfe. - Tiraž 500.

1. Недељковић, Александар Б. [преводиалац]

COBISS.SR-ID 33840140

820-31

БОЛФ, Џин

Jezero Dugog Sunca / Džin Volf ; preveo
Aleksandar B. Nedeljković. - Beograd :
Polaris, 1994 (Beograd : Junior). - 303 str.
; 21 cm. - (Serija Dugo Sunce ; knj. 2)
(Serija naučne fantastike Polaris)

Prevod dela: Lake of the Long Sun / Gene
Wolfe. - Tiraž 500.

COBISS.SR-ID 30459660

1995.

820(02.053.2)-31

ДЕФО, Данијел

Робинзон Крусо / Данијел Дефо ; [превео
Живојин Вукадиновић]. - Београд : "Веселин
Маслеша" - Б, 1995 (Београд : Фото слог). -
152 стр. ; 21 цм

Превод дела: Robinson Crusoe / Daniel Defoe.
- Тираж 500. - Белешка о писцу: стр. 152.

ISBN 86-7947-004-X

COBISS.SR-ID 44203020

820(02.053.2)-31

ДЕФО, Данијел

Робинсон Крусо / Данијел Дефо ; [приредила
Оливера Шијачки ; илустровао Лазо Сатмари]. -
[1. изд.]. - Нови Сад : Змај, 1995 (Суботица
: Вирографија). - 116 стр. : илустр. ; 17 цм.
- (Едиција Књиге мог детињства ; коло 5)

Тираж 3000. - Вечна књига - Робинсон Крусо:
стр. 5-6. - Разговор о роману: стр. 116-117.

ISBN 86-489-0006-9

ISBN 86-489-0024-7

COBISS.SR-ID 86379020

820-31

КЛАРК, Артур Чарлс

Duh sa Grend Benksa / napisao Artur Klark
; preveo Zoran Jakšić. - Beograd : Polaris,
[1995] (Zemun : Metem). - 189 str. ; 20 cm. -
(Biblioteka Polaris. Serija naučne fantastike
Polaris)

Prevod dela: The Ghost from the Grand Banks /
Arthur C. Clarke. - Tiraž 1000.

1. Јакшић, Зоран [преводиоцац]

COBISS.SR-ID 44940300

820(73)(02.053.2)-31

ЛОНДОН, Џек

Глас дивљине / Џек Лондон ; [превео
Боривоје Недић ; илустровао Мирко Стојнић]. -
Нови Сад : Змај, 1995 (Суботица :
Бирографија). - 115 стр. : илустр. ; 17 cm. -
(Едиција Књиге мог детињства. коло 6)

Тираж 2000. - Бек - то дивно створење: стр.
5-6. - Повратак себи: стр. 115-[116].

ISBN 86-489-0006-9

ISBN 86-489-0015-8

COBISS.SR-ID 72772620

820(73)-31

ЛЕГВИН, Урсула

Ruža kompasa / Ursula Legvin ; prevela
Mirjana Živković. - Beograd : Polaris, 1995
(Beograd : Junior). - 312 str. ; 21 cm. -
(Serija naučne fantastike Polaris)

Prevod dela: The Compass Rose / Ursula K.
LeGuin. - Tiraž 500.

COBISS.SR-ID 43716876

820(02.053.2)-31

НАЈТ, Ерик

Леси се враћа кући / Ерик Најт ; [превела
Даница Живковић]. - Београд : Народна књига
: ПГП-РТС, 1995 (Суботица : Бирографија). -
246 стр. : илустр. ; 19 cm. - (Библиотека
"Петар Пан" ; књ. 2)

Превод дела: Lassie Come-Home / Eric Knight.

COBISS.SR-ID 51316492

820(73)-31

РОБИНСОН, Ким Стенли

Crveni Mars / Kim Stenli Robinson ;
 preveo Aleksandar Marković. - Beograd :
 Polaris, 1995 (Beograd : Junior). - 456 str.
 ; 21 cm. - (Serija naučne fantastike Polaris)

Prevod dela: Red Mars / Kim Stanley Robinson.
 - Tiraž 500.

COBISS.SR-ID 39075340

820(73)-31

СИМАК, Клифорд

Vreme je najjednostavnija stvar / Kliford
 Simak ; preveo Mića Milovanović. - Beograd :
 Polaris, 1995 (Beograd : Junior). - 209 str.
 ; 20 cm. - (Serija naučne fantastike Polaris)

Prevod dela: Time is the Simplest Thing /
 Clifford D. Simak. - Tiraž 500.

COBISS.SR-ID 43708172

820(02.053.2)-31

ТРАВЕРС, Памела Линдон

Мери Попинс / П. Л. Траверс ; [превео
 Драгослав Андрић]. - Београд : Народна књига
 - Алфа, 1995 (Суботица : Бирографија). - 200
 стр. : илустр. ; 19 цм. - (Библиотека "Петар
 Пан" ; књ. 1)

Превод дела: Mary Poppins" / P. L. Travers.
 - Тираж 1000.

1. Андрић, Драгослав [преводиоца]

COBISS.SR-ID 37527308

820(02.053.2)-31

ТРАВЕРС, Памела Линдон

Повратак Мери Попинс / П.Л. Траверс ;
 [превела с енглеског Јасмина Нинков]. -
 Београд : Народна књига - Алфа, 1995
 (Београд : Космос). - 283 стр. ; 20 цм. -
 (Библиотека Петар Пан ; књ. *)

Превод дела: Mary Poppins Comes Back / P.L.
 Travers.

COBISS.SR-ID 42333196

820(73)(02.053.2)-31

ТВЕН, Марк

Том Сојер / Марк Твен ; [приредила Ш. Савић ; превео Станислав Винавер ; илустровао Звонимир Кенђел]. - [1. изд.]. - Нови Сад : Змај, 1995 (Суботица : Бирографија). - 255 стр. : илустр. ; 17 cm. - (Едиција Књиге мог детињства ; коло 5)

Право име аутора: Samuel Langhorne Clemens.
- Тираж 3000. - Реч пре: стр. 5. - Реч
после: стр. 255-[256].

ISBN 86-489-0006-9

ISBN 86-489-0029-8

COBISS.SR-ID 86379788

1996.

820-31

АДАМС, Даглас

Autostoperski vodič kroz galaksiju /
Daglas Adams ; preveo Zoran Jakšić. - Beograd
: M. Živković : Z. Živković, 1996 (Beograd :
Junior). - 561 str. ; 20 cm. - (Seriја naučne
fantastike Polaris / Izdavački atelје
Polaris, Beograd)

Prevod dela: The Hitch Hiker's Guide to the
Galaxy / Douglas Adams. - Tiraž 500.

1. Јакшић, Зоран [преводиоцац]

COBISS.SR-ID 45149196

820(71)-31

БЕНЕДИКТ, Божидар Д.

Plečić / B.[Božidar] D. Benedikt. -
Gornji Milanovac : LIO, 1996 (Gornji
Milanovac : NIBA). - 445 str. ; 21 cm

Prevod dela: The Nobleman. - Tiraž 1000.

COBISS.SR-ID 49680652

820(73)-31

БЕР, Грег

Premeštanje Marsa / Greg Ber ; prevela Anika Krstić. - Beograd : M. Živković : Z. Živković, 1996 (Beograd : Junior). - 418 str. ; 19 cm. - (Serija naučne fantastike Polaris / Izdavački atelje Polaris, Beograd)

Prevod dela: Moving Mars / Greg Bear. - Tiraž 500.

1. Крстић, Аника [преводица]

COBISS.SR-ID 45149708

820(73)-31

БРЕДЛИ, Мерион Цимер

Zarobljenik u hrastu : četvrti deo u seriji "Magle Avalona" / Merion Cimer Bredli ; prevela Zvezdana Šelmić. - Beograd : M. Živković : Z. Živković : Izdavački atelje Polaris, 1996 (Beograd : Junior). - 262 str. ; 21 cm. - (Serija epske fantastike Rune)

Prevod dela: The Mists of Avalon / Marion Zimmer Bradley. - Tiraž 500.

1. Шелмић, Звездана [преводица]

COBISS.SR-ID 46014732

820(02.053.2)-31

ДЕФО, Данијел

Робинсон Крусо / Данијел Дефо ; превод Војислава Богојевић. - Аранђеловац : Народна библиотека "Свети Сава", 1996 (Аранђеловац : Напредак). - 204 стр. : илустр. ; 20 cm

Тираж 1000.

1. Богојевић, Војислава [преводица]

COBISS.SR-ID 46852108

820(02.053.2)-31

ДЕФО, Данијел

Робинсон Крусо / Данијел Дефо ; [предговор Оливера Шијачки ; поговор Андреј Чипкар ; илустровао Лазо Сатмари]. - 2. изд. - Нови Сад : Змај, 1996 (Суботица : Бирографија). - 119 стр. : илустр. ; 17 цм. - (Едиција Књиге мог детињства ; коло 5)

Тираж 3000. - Вечна књига-Робинсон Крусо : стр. 5-6. - Куда су нестале толике године : стр. 116-[120].

ISBN 86-489-0006-9

ISBN 86-489-0088-3

COBISS.SR-ID 52585740

820(02.053.2)-31

ДЕФО, Данијел

Робинсон Крусо : роман / Данијел Дефо ; [превео са енглеског Владета Поповић ; приредио Стеван Мицић ; илустрације Борисав Станојчић]. - 4.изд. - Београд : Завод за издавање уџбеника, 1996 (Суботица : Бирографија). - 307 стр. : илустр. ; 19 цм. - (Домаћа лектира за V разред основне школе)

Тираж 4000. - Белешка о писцу: стр. 307.

ISBN 86-413-0288-3

1. Поповић, Владета [преводица]

COBISS.SR-ID 52635404

820(73)-31

ГИБСОН, Вилијам

Virtuelna svetlost / Vilijem Gibson ; [preveo] Aleksandar Marković. - Beograd : Polaris, 1996 (Beograd : Junior). - 237 str. ; 21 cm. - (Serija naučne fantastike Polaris)

Prevod dela: Virtual Light / William Gibson. - Tiraž 500.

COBISS.SR-ID 49351948

820(02.053.2)-31

КЕРОЛ, Луис

Silvija i Bruno / Luis Kerol ; sa engleskog prevela Aleksandra V. Jovanović ; ilustrovao Heri Furnis. - Beograd : Stubovi kulture, 1996 (Beograd : Publikum). - 261 str. : ilustr. ; 21 cm. - (Biblioteka "Sat" ; knj. 2)

Prevod dela: Sylvie and Bruno / Lewis Carroll. - Pravo ime autora: Charles Lutwidge Dodgson. - Tiraž 1000. - Beleška o autoru: str. 261. - Beleška o prevodiocu: str. [262].

COBISS.SR-ID 47329036

820-31

КИПЛИНГ, Радјард

Kim / Radjard Kipling ; [prevod Marija Landa]. - Beograd : "Bata knjiga", 1996 (Valjevo : Print). - 526 str. ; 20 cm

Prevod dela: Kim / Rudyard Kipling. - Tiraž 1000.

COBISS.SR-ID 49630732

820(02.053.2)-31

ЛОФТИНГ, Хју

Доктор Дулитл / Хју Лофтинг ; [превео Радомир Милошевић]. - Београд : Народна књига - Алфа, 1996 (Београд : Полиграф). - 70 стр. ; 21 цм. - (Дечји класици Народне књиге ; књ. бр. 19)

Превод дела: The Voyages of Doctor Dolittle / Hugh Lofting. - У колофону: Путовање доктора Дулитла : избор.

COBISS.SR-ID 49612556

820(73)-31

820(73).09-31

ЛОНДОН, Џек

Zvezdana lualica / Džek London ; prevod s engleskog Branislava Jurašin i Bojan Jović. - [1. izd.]. - Beograd : Esotheria, 1996 (Zemun : Galeb). - 255 str. ; 21 cm. - (Anima mundi : edicija svetske književnosti)

Prevod dela: The Jacket / Jack London.

ISBN 86-81585-74-6

COBISS.SR-ID 49722380
820(73)(02.053.2)-31

ЛОНДОН, Џек

Глас дивљине / Џек Лондон ; [превео
Боривоје Недић ; илустровао Мирко Стојнић]. -
2. изд. - Нови Сад : Змај, 1996 (Суботица :
Бирографија). - 115 стр. : илустр. ; 17 цм. -
(Едиција Књиге мог детињства. коло 6)

Тираж 3000. - Бек - то дивно створење: стр.
5-6. - Повратак себи: стр. 113-[116].

ISBN 86-489-0006-9
ISBN 86-489-0094-8

COBISS.SR-ID 72772108

820(73)-31

РОБИНСОН, Ким Стенли

Zeleni Mars / Kim Stenli Robinson ;
preveo Aleksandar Marković. - Beograd : M.
Živković : Z. Živković : Izdavački atelje
Polaris, 1996 (Beograd : Junior). - 497 str.
; 22 cm. - (Seriја naučne fantastike Polaris)

Prevod dela: Green Mars / Kim Stanley
Robinson. - Tiraž 500.
1. Марковић, Александар [преводиалац]

COBISS.SR-ID 45807884

820(02.053.2)-31

СТИВЕНСОН, Роберт Луис

Острво с благом / Роберт Луис Стивенсон ;
превела Снежана Мишковић. - Београд : Српска
књижевна задруга, 1996 (Сремска Каменица :
Графоофсет). - 233 стр. ; 18 цм

Превод дела: Treasure Island / Robert Louis
Stevenson. - Тираж 2000.

ISBN 86-379-0615-X

COBISS.SR-ID 47047948

820(02.053.2)-31
929:82 Свифт Џ.

СВИФТ, Џонатан

Гуливерова путовања : роман / Џонатан Свифт ; [превео с енглеског Сретен Марић]. - Београд : Српска књижевна задруга, 1996 (Сремска Каменица : Графо офсет). - 373 стр. ; 18 цм. - (Мали забавник)
Превод дела: Travels Into Several Remote Nations of the World by Lemuel Gulliver, First a Surgeon and Then a Captain of Several Ships. - Тираж 2000. - Речник мање познатих речи и израза: стр. 349-354. - Стр. 357-370: Свифтов систем / Милорад Ђурић.

ISBN 86-379-0617-6

COBISS.SR-ID 47387148

820-31

ТОЛКИН, Џон Роналд Рејел

Gospodar prstenova. Knj. 1, Družina prstena / Tolkien ; prevod s engleskog Zoran Stanojević. - [3. fototipsko izd.]. - Београд : Esotheria, 1996 (Београд : Junior). - 464 стр. ; 21 cm. - (Grifon : edicija okultne i epske fantastike)

Prevod dela: The Lord of the Rings. Book 1, The Fellowship of the Ring / J.R.R. Tolkien.

ISBN 86-81585-69-X

COBISS.SR-ID 49062924

820-31

ТОЛКИН, Џон Роналд Рејел

Gospodar prstenova. Knj. 2, Dve kule / Tolkien ; prevod s engleskog Zoran Stanojević. - [3. fototipsko izd.]. - Београд : Esotheria, 1996 (Београд : Junior). - 390 стр. ; 21 cm. - (Grifon : edicija okultne i epske fantastike)

Prevod dela: The Lord of the Rings. Book II - The Two Towers/ J. R. R. Tolkien.

ISBN 86-81585-70-3

COBISS.SR-ID 49063180

820-31

ТОЛКИН, Џон Роналд Рејел

Gospodar prstenova. Knj. 3, Povratak kralja / Tolkien ; prevod sa engleskog Zoran Stanojević. - [3. fototipsko izd.]. - Beograd : Esotheria, 1996 (Beograd : Junior). - 475 str. ; 21 cm + geografska karta. - (Grifon : edicija okultne i epske fantastike)

Prevod dela: The Lord of the Rings. Book III - The Return of the King / J.R.R. Tolkien.

ISBN 86-81585-71-1

COBISS.SR-ID 49063436

820(73)(02.053.2)-31

ТВЕН, Марк

Пустоловине Тома Сојера / Марк Твен. - Аранђеловац : Народна библиотека "Свети Сава", 1996 (Аранђеловац : Напредак). - 266 стр. ; 20 cm

Превод дела: The Adventures of Tom Sawyer. - Тираж 1000. - Белешка о писцу: стр. [267-268]. - Речник мање познатих и ређих речи и израза: стр. [269].

ISBN 86-82795-05-1

COBISS.SR-ID 47097612

82(02.053.2.025.2)-31

ТОМ Сојер. Робин Худ / [оба текста] превела Бојана Алексић. Чича Томина колиба. Острво с благом / [оба текста] превела Светлана Ђурић. - 1. српско приређено изд. - Београд : Зебра, цоп. 1996 ([Милано] : Brugherio). - 194 стр. : илустр. ; 30 cm. - (Златни класици)

Насл. на предлисту. - Тираж 3000.

ISBN 86-7489-091-1

COBISS.SR-ID 49092108

1997.

820(02.053.2)-31

ДАЛ, Роалд

Џемс и џиновска бресква / Роалд Дал ;
[превео с енглеског Димитрије Илијин ; препев
стихова Предраг Станојевић ; илустрације Лејн
Смит]. - Београд : Народна књига - Алфа,
1997 (Нови Сад : Будућност). - 168 стр. :
илустр. ; 19 цм. - (Библиотека Петар Пан ;
књ. 25)

Превод дела: James and the Giant Peach: a
Children's Story / Roald Dahl. - Белешка о
писцу: стр. 167. - Белешка о илустратору:
стр. 168.

COBISS.SR-ID 54551052

820(73)-31

БЕНФОРД, Грегори

Jedrenje blistavom večnošću / Gregori
Benford ; prevela Zvezdana Šelmić. - Beograd
: Polaris, 1997 (Beograd : Junior). - 316
str. ; 20 cm. - (Serija naučne fantastike
Polaris)

Prevod dela: Sailing Bright Eternity /
Gregory Benford. - Tiraž 500.

COBISS.SR-ID 59113228

820(73)-31

БРЕДЛИ, Мерион Цимер

Šumska kuća / Merion Cimer Bredli ;
prevela Zvezdana Šelmić. - Beograd : Polaris,
1997 (Beograd : Junior). - 366 str. ; 21 cm.
- (Serija epske fantastike Rune)

Prevod dela: The Forest House / Marion Zimmer
Bradley. - Tiraž 500.

COBISS.SR-ID 54302732

820(02.053.2)-31

ДЕФО, Данијел

Робинсон Крусо / Данијел Дефо. - Нови Сад : Школска књига, 1997 (Нови Сад : Школска књига). - 264 стр. ; 17 цм. - (Лектира / Школска књига. В разред ; 2)

Тираж 1000.

COBISS.SR-ID 86272780

820(02.053.2)-31

ДЕФО, Данијел

Робинсон Крусо / Данијел Дефо ; [приредио Андреј Чипкар ; илустрације Мирко Стојнић]. - [1. изд.]. - Нови Сад : Тодор, 1997 (Бездан : Војводина). - 115 стр. : илустр. ; 17 цм. - (Библиотека Џачко доба. коло 5)

Тираж 2500.

COBISS.SR-ID 86339340

820-31

КЛАРК, Артур Чарлс

[Tri hiljade prva]

3001 - konačna odiseja / Artur Klark ; s engleskog preveo Zoran Živković. - Beograd : Stubovi kulture, 1997 (Beograd : Publikum). - 294 str. ; 21 cm. - (Premijere ; knj. 1)

Prevod dela: 3001: the final oddysey / Arthur C. Clarke. - Tiraž 1000. - Beleška o piscu: str. 289-290. - Beleška o prevodiocu: str. 291-292.

COBISS.SR-ID 52283404

820(73)(02.053.6)-31

КЛИРИ, Беверли

Прва љубав : снови и јава једне петнаестогодишњакиње / написала Беверли Клири ; [превео Предраг Урошевић ; илустрације Јеврем Милановић]. - Београд : Атенеум, 1997 (Београд : Арт график). - 199 стр. : илустр. ; 20 цм. - (Библиотека Споменар : књиге за младе у срцу. коло 1 ; књ. 1)

Превод дела: Fifteen. - Тираж 500.

COBISS.SR-ID 57620492

850 (02.053.2) -31

ЛОНДОН, Џек

Зов дивљине / Џек Лондон ; [прилагодио Роберто Пјумини ; илустрације Кристина Местурини ; превела с италијанског Радмила Павловић]. - Београд : Народна књига - Алфа, 1997 (Лапово : Колор прес). - 123 стр. : илустр. ; 16 цм. - (Библиотека Илустроване чаробне приче)

Преведено према: Il richiamo della foresta / Jack London; изв. ств. насл.: The Call of the Wild. - На кор. белешка о аутору.

COBISS.SR-ID 60118540

820 (94) -31

МЕКАЛОУ, Колин

Птице умиру певајући. 1 / Колин Мек Калах ; [превод Никола Кршић]. - Земун : Book ; Нови Београд : Marso, 1997 (Панчево : Штампариија фонда "Капетан Драган"). - 457 стр. ; 19 цм. - (Библиотека "Бисери" ; књ. 7)

Превод дела: The Thorn Birds / Colleen McCullough. - Тираж 1000.

COBISS.SR-ID 52062476

820 (94) -31

МЕКАЛОУ, Колин

Птице умиру певајући. 2 / Колин Мек Калах ; [превод Никола Кршић]. - Земун : Book ; Нови Београд : Marso, 1997 (Панчево : Штампариија фонда "Капетан Драган"). - 437 стр. ; 20 цм. - (Библиотека "Бисери" ; књ. 7)

Превод дела: The Thorn Birds / Colleen McCullough. - Тираж 1000.

COBISS.SR-ID 52685580

820 (73) -31

НИВЕН, Лари

Tron prstena / Lari Niven ; prevela Mirjana Živković. - Beograd : Polaris, 1997 (Beograd : Junior). - 298 str. ; 20 cm. - (Serija naučne fantastike Polaris)

Prevod dela: The Ringworld Throne / Larry Niven. - Tiraž 500.

COBISS.SR-ID 57443596

820-31

НУН, Џеф

Automatska Alisa / Džef Nun ; preveo s engleskog Vojislav Despotov ; ilustracije Hari Trambor. - [1. izd.]. - Novi Sad : Solaris, 1997 (Novi Sad : Verzal). - 208 str. : ilustr. ; 21 cm. - (Cult)

Prevod dela: Automated Alice / Jeff Noon. - Slika autora. - Tiraž 500. - Str. 203-208: Alisa na planeti priča / Vladislava Gordić.

COBISS.SR-ID 77027084

820-31

ОСТИН, Џејн

Гордост и предрасуда / Џејн Остин ; [превео с енглеског Живојин Симић]. - Београд : Народна књига - Алфа, 1997 (Београд : Арт График). - 300 стр. ; 21 cm. - (Библиотека Мегахит ; књ. бр. 115)

Превод дела: Pride and Prejudice / Jane Austin.

COBISS.SR-ID 56664332

820(73)-31

РОБИНСОН, Ким Стенли

Plavi Mars. (1) / Kim Stenli Robinson ; preveo Aleksandar B. Nedeljković. - Beograd : Polaris, 1997 (Beograd : Junior). - 308 str. ; 20 cm. - (Serija naučne fantastike Polaris)

Prevod dela: Blue Mars / Kim Stanley Robinson. - Tiraž 500.

COBISS.SR-ID 52930060

820(73)-31

РОБИНСОН, Ким Стенли

Plavi Mars. (2) / Kim Stenli Robinson ; preveo Aleksandar B. Nedeljković. - Beograd : Polaris, 1997 (Beograd : Junior). - 379 str. ; 21 cm. - (Serija naučne fantastike Polaris)

Prevod dela: Blue Mars / Kim Stanley Robinson. - Tiraž 500.

COBISS.SR-ID 54824204

820(73)-31

САЛВАТОРЕ, Р.А.

Тарзан : епске авантуре / Р. А. Салваторе
; [превела с енглеског Биљана Радић]. -
Београд : Народна књига - Алфа, 1997
(Краљево : Слово). - 225 стр. ; 21 цм. -
(Библиотека Мегакит ; књ. бр. 117)

Превод дела: Tarzan: the epic adventures /
R.A. Salvatore.

COBISS.SR-ID 53007116

820(02.053.2)-31

СЈУЕЛ, Ана

Црни лепотан / Ана Сјуел ; [превела с
енглеског Миа Тасић]. - Београд : Народна
књига - Алфа, 1997 (Лапово : Колор прес). -
130 стр. : илустр. ; 20 цм. - (Библиотека
Причам ти причу)

Превод дела: Black Beauty / Anna Sewell.

COBISS.SR-ID 59537420

820(73)(02.053.2)-31

СТОУ, Харијет Бичер

Чича Томина колиба / Харијет Бичер Стоу ;
превод Милорад Стефановић. - Београд : Дивит,
1997 ([Београд] : 15. фебруар). - 187 стр. :
илустр. ; 17 см

Превод дела: Onkel Toms hutte / Harriet
Beecher-Stowe. - Податак о месту издавања и
штампања преузет из ЦИП-а. - Тираж 500. -
Предговор / Дарко Гарић: стр. 3.

ISBN 86-81883-22-4

1. Стефановић, Милорад [преводио] 2.
Гарић, Дарко [аутор додатног текста]

COBISS.SR-ID 121747975

820(73)(02.053.2)-31
820(02.053.2)-31

СВИФТ, Џонатан

Гуливерова путовања / Џонатан Свифт ;
превод Сретен Марић. - Београд : Дивит, 1997
(Београд : 15. фебруар). - 171 стр. ; 17 цм

Превод дела: Travels Into Several Remote
Nations of the World by Lemuel Gulliver,
First a Surgeon and Then a Captain of Several
Ships / Jonathan Swift. - Тираж 500.

COBISS.SR-ID 52266252

820(02.053.2)-31

ТОЛКИН, Џон Роналд Рејел

Kovač iz Velikog Vutona / Dž. R. R.
Tolkien ; ilustrirao J. M. Jofke ; prevela Ana
Selić. - Beograd : Mono : Mañana press, 1997
([Beograd] : Art grafik). - 55 str. : ilustr.
; 23 cm

Prevod dela: Smith of Wootton Mayor / J. R.
R. Tolkien. - Tiraž 500.

ISBN 86-82001-09-8

COBISS.SR-ID 57721612

820(73)(02.053.2)-31

ТВЕН, Марк

Пустоловине Тома Сојера / Марк Твен ;
превод Станислав Винавер. - Београд : Дивит,
1997 (Београд : 15. фебруар). - 234 стр. :
илустр. ; 17 цм

Превод дела: The Adventures of Tom Sawyer /
Mark Twain. - Тираж 500. - Белешка о писцу:
стр. 231-232. - Речник мање познатих и ређих
речи и израза: стр. 233-234.

ISBN 86-81883-23-2

COBISS.SR-ID 52263948

820(73)-31

ТВЕН, Марк

Том Сојер / Марк Твен ; приредио Ласло
Блашковић. - Нови Сад : ИНГ, 1997 (Нови Сад :
ИНГ). - 333 стр. ; 17 цм. - (Едиција Ризница
лепих речи ; коло 5)

Право име аутора: Самуел Лангхорне Цлеменс. -
Тираж 1000. - Предговор: стр. 5-9. - Поговор:
стр. 331-333.

ISBN 86-82007-92-4

ISBN 86-82007-97-5

COBISS.SR-ID 85996812

820(73)-31

ВОЛФ, Џин

Egzodus sa Dugog sunca / Džin Volf ;
preveo Aleksandar B. Nedeljković. - Beograd :
Polaris, 1997 (Beograd : Junior). - 360 str.
; 20 cm. - (Seriја naučne fantastike Polaris)

Prevod dela: Exodus from the Long Sun / Gene
Wolfe. - Tiraž 500.

COBISS.SR-ID 59115020

1998.

820(73)(02.053.2)-31

БАУМ, Лајман Френк

Чаробњак из Оза / Лајман Френк Баум ;
[превод Светислава Миленковић]. - Београд :
Дивит, 1998 (Београд : Дивит). - 119 стр. :
илустр. ; 21 цм. - (Библиотека "Одрастање")

Превод дела: Wizard of Oz / Lyman Frank
Baum. - Тираж 100.

ISBN 86-81883-42-9

COBISS.SR-ID 64743948

820(02.053.2)-31

БЛАЈТОН, Енид

Пет пријатеља на камповању / Енид
Блајтон ; [превела са енглеског Весна
Петровић]. - Београд : Народна књига - Алфа,
1998 (Бор : Бакар). - 162 стр. ; 20 цм. -
(Библиотека Петар Пан ; књ. бр. 19)

Превод дела: The Famous Five on the Camp /
Enid Blyton.

COBISS.SR-ID 66311948

820(02.053.2)-31

БЛАЈТОН, Енид

Пет пријатеља поново на острву Кирин /
Енид Блајтон ; [превела са енглеског Милена
Бумбуловић]. - Београд : Народна књига -
Алфа, 1998 (Бор : Бакар). - 170 стр. ; 20
см. - (#Библиотека #Петар Пан ; #књ. бр.
#17)

Превод дела: The Famous Five on Kirrin
Island Again / Enid Blyton.

COBISS.SR-ID 66312716

820(02.053.2)-31

БЛАЈТОН, Енид

Пет пријатеља одлазе караваном / Енид
Блајтон ; [превела са енглеског Милена
Бумбуловић]. - Београд : Народна књига -
Алфа, 1998 (Бор : Бакар). - 187 стр. ; 19
см. - (#Библиотека #Петар Пан ; #књ. бр.
#18)

Превод дела: The Famous Five Go off in a
Caravan / Enid Blyton.

COBISS.SR-ID 67399948

820(73)-31

БРИН, Дејвид

Obala beskraja. (2) / Dejvid Brin ;
preveo Aleksandar B. Nedeljković. - Beograd :
Polaris, 1998 (Beograd : Junior). - 255 str.
; 20 cm. - (Serija naučne fantastike Polaris)

Prevod dela: Infinity's Shore / David Brin. -
Tiraž 500.

COBISS.SR-ID 66929932

820(73)-31

БРОМФИЛД, Луис

Кише долазе. [Књ. 1] / Луис Бромфилд ;
[превела Десанка Милекић]. - Београд :
Verzal press, 1998 (Београд : Публикум). -
309 стр. ; 20 цм. - (Библиотека за џеп)

Превод дела : Rains Come / Louis Bromfield.
- Тираж 2000.

ISBN 86-7388-033-5

COBISS.SR-ID 66773260

820(73)-31

БРОМФИЛД, Луис

Кише долазе. [Књ. 2] / Луис Бромфилд ;
[превела Десанка Милекић]. - Београд :
Verzal press, 1998 (Београд : Публикум). -
423 стр. ; 20 цм. - (Библиотека за џеп)

Превод дела: The Rains Came / Louis
Bromfield. - Тираж 2000. - Биографија: стр.
423.

ISBN 86-7388-034-3

COBISS.SR-ID 66774540

820-31

БРОНТЕ, Емили

Оркански висови / Емили Бронте ; [превео
Живојин Симић]. - Београд : Verzal press,
1998 (Београд : Публикум). - 385 стр. ; 20
цм. - (Библиотека за џеп, ISSN 1452-5402)

Превод дела: Wuthering Heights / Emily
Bronte. - Тираж 2000. - Биографија: стр.
385.

COBISS.SR-ID 70357516

820(02.053.2)-31

ДЕФО, Данијел

Робинзон Крусо / Данијел Дефо. - Земун :
ЈРЈ, 1998 (Београд : Култура). - 220 стр. ;
17 цм. - (Библиотека "5+")

Тираж 3000.

COBISS.SR-ID 60975884

820-31
820.09-31

ДЕЈ, Дејвид

Tolkinov prsten / Dejvid Dej ; prevod s engleskog Dubravka Popadić-Grebenarević ; ilustrirao Alan Li. - [1. izd.]. - Beograd : Esotheria, 1998 (Zemun : Galeb). - 225 str. : ilustr. ; 20 cm. - (Grifon : edicija okultne i epske fantastike)

Prevod dela: Tolkien's Ring / David Day.

ISBN 86-7348-051-5

COBISS.SR-ID 68030220

820(02.053.2)-31

ДИКЕНС, Чарлс

Давид Коперфилд / Чарлс Дикенс ; [превод Страхиња Вуковић]. - Београд : Logos-art, 1998 (Београд : МЦО). - 285 стр. ; 21 cm. - (Библиотека Свет маште)

Превод дела: David Copperfield / Charles Dickens. - Тираж 1000.

COBISS.SR-ID 70277644

820(73)(02.053.2)-31

ФОСТЕР, Харолд

Младост принца Валијанта / Харолд Фостер ; превод и обрада Жика Богдановић ; [ликовна опрема Никола Пантић]. - Београд : BMG, 1998 (Београд : BMG). - 126 стр. : илустр. ; 24 cm. - (Библиотека Вилењак)

ISBN 86-7330-049-5

COBISS.SR-ID 66861836

820(02.053.2)-31

КЕРОЛ, Луис

Алиса у земљи чуда / Луис Керол. - Земун : ЈРЈ, 1998 (Београд : Култура). - 142 стр. ; 18 cm. - (#Библиотека #5+)

Право име аутора: Charles Lutwidge Dodgson. - Насл. изворника: Alice's Adventures in Wonderland / Lewis Carroll. - Тираж 3.000. (Картон)

COBISS.SR-ID 163354375

820(73)(02.053.2)-31

КУПЕР, Џемс Фенимор

Последњи Мохиканац / Џемс Фенимор Купер.
- Београд : Чигоја штампа, 1998 (Београд :
Чигоја штампа). - 186 стр. ; 20 цм. -
(Библиотека Дечји свет)

Превод дела: The Last of the Mohicans /
James Fenimore Cooper. - Тираж 1000.
COBISS.SR-ID 65530380

820(02.053.2)-31

ЛОФТИНГ, Хју

Доктор Дулитл / Х. Лофтинг ; [превео с
енглеског Живојин Вукадиновић ; илустровао
Слободан Руварац]. - Репринт изд. из 1959. -
Београд : Т. Пенавин, 1998 (Београд : АБ
Дорада). - 136 стр. : илустр. ; 21 цм

Превод дела: Doctor Doulittle's Stories /
Hugn Lofting. - Тираж 500.

COBISS.SR-ID 69099532

820(02.053.2)-31

ЛУИС, К. С.

Чаробњаков сестрић / К. С. Луис ;
[превела с енглеског Ивана Живковић]. -
Београд : Народна књига - Алфа, 1998 (Бор :
Бакар). - 155 стр. ; 19 цм. - (Библиотека
Петар Пан ; књ. бр. 15)

Превод дела: The Magicians Nephew / C. S.
Lewis.

COBISS.SR-ID 60996108

821.111-93-31

820(02.053.2)-31

НАЈТ, Ерик

Леси се враћа кући / Ерик Најт. - Земун :
ЈРЈ, 1998 (Београд : Култура). - 187 стр. ;
17 см

Насл. изворника: Lassie Come Home / Eric
Knight. - Тираж 3.000.
(Брош.)

COBISS.SR-ID 163357959

820(73)(02.053.2)-31

САРОЈАН, Вилијам

Мама, ја те волим / Виљем Саројан ;
[превела с енглеског Љерка Радовић]. -
Београд : Народна књига - Алфа, 1998 (Нови
Сад : Будућност). - 225 стр. ; 19 цм. -
(Библиотека "Петар Пан" ; књ. бр. 10)

Превод дела: Mama I Love You / William
Saroyan.

COBISS.SR-ID 77498636

820(02.053.2)-31

СТИВЕНСОН, Роберт Луис

Ostrvo s blagom / R.[Robert] L.[Luis]
Stivenson ; [prevod Snežana Mišković]. -
Subotica : Kairos, 1998 (Subotica : Bravo). -
179 str. ; 21 cm. - (Biblioteka Najlepši
svetski romani ; knj. 1)

Prevod dela: Treasure Island / Robert Louis
Stevenson.

COBISS.SR-ID 63190284

820(73)(02.053.2)-31

СТОУ, Харијет Бичер

Чича Томина колиба / Херијет Бичер-Стоу ;
превод Милорад Стефановић. - Београд : Дивит,
1998 (Београд : Дивит). - 187 стр. ; 20 цм. -
(Библиотека "Одрастање")

Преведено према: Onkel Toms Hutte / Harriet
Beecher-Stowe; изв. ств. насл.: Uncle Tom's
Cabin. - Тираж 100

ISBN 86-81883-39-9

COBISS.SR-ID 64747276

820(02.053.2)-31

СВИФТ, Џонатан

Гуливерова путовања / Џонатан Свифт. -
Земун : ЈРЈ, 1998 (Београд : Култура). - 152
стр. ; 18 цм. - (Библиотека "5+")

Тираж 3000.

COBISS.SR-ID 61017612

820(02.053.2)-31

СВИФТ, Џонатан

Гуливерова путовања / Џонатан Свифт ;
превод Сретен Марић. - Београд : Дивит, 1998
(Београд : Дивит). - 171 стр. ; 20 цм. -
(Библиотека "Одрастање")

Превод дела: Travels Into Several Remote
Nations of the World by Lemuel Gulliver,
First a Surgeon and Then a Captain of Several
Ships / Jonathan Swift. - Тираж 100.

ISBN 86-81883-41-0

COBISS.SR-ID 64744204

820(73)(02.053.2)-31

ТВЕН, Марк

Том Сојер / Марк Твен. - Земун : ЈРЈ, 1998
(Београд : Култура). - 254 стр. ; 17 цм. -
(Библиотека "5+")

Тираж 3000.

COBISS.SR-ID 61018380

820(73)(02.053.2)-31

ТВЕН, Марк

Пустоловине Тома Сојера / Марк Твен ;
превод Станислав Винавер. - Београд : Дивит,
1998 (Београд : Дивит). - 234 стр. : илустр.
; 20 цм. - (Библиотека "Одрастање")

Превод дела: The Adventures of Tom Sawyer /
Mark Twain. - Тираж 100. - Белешка о писцу:
стр. 231-232. - Речник мање познатих и ређих
речи и израза: стр. 233-234.

ISBN 86-81883-40-2

COBISS.SR-ID 64743692

820(73)(02.053.2)-31

ТВЕН, Марк

Pustolovine Toma Sojera / Mark Tven ;
[prevod Stanislav Vinaver]. - Subotica :
Kairos, 1998 (Subotica : Bravo). - 231 str. ;
21 cm. - (Biblioteka Najlepši svetski romani
; knj. 2)

Pravo ime autora: Clemens Samuel Langhorne.

COBISS.SR-ID 65749772

820(73)(02.053.2)-31

ТВЕН, Марк

Доживљаји Тома Сојера / Марк Твен ;
[превео са енглеског Станислав Винавер]. -
Београд : Verzal press, 1998 (Београд :
Публикум). - 290 стр. ; 20 цм. - (Библиотека
за џеп)

Право име аутора: Самуел Лангхорне Цлеменс. -
Превод дела: The Adventures of Tom Sawyer /
Mark Twain. - Тираж 2000. - Биографија: стр.
285-286. - Речник мање познатих речи и
израза: стр. 287-290.

ISBN 86-7388-030-0

COBISS.SR-ID 66504460

820(73)(02.053.2)-31

ТВЕН, Марк

Краљевић и просјак / Марк Твен ;
[приредио Драган Лакићевић]. - Београд :
Боокланд, 1998 (Сремска Каменица :
Графоофсет). - 222 стр. ; 20 цм. -
(Библиотека Светска књижевност за децу. Коло
1)

Тираж 1000.

ISBN 86-7182-037-8

COBISS.SR-ID 67246348

820(73)(02.053.2)-31

ТВЕН, Марк

Краљевић и просјак / Марк Твен ; превео
Слободан А. Јовановић. - Београд : Bukur
book, 1998 (Београд : Симић Зухра). - 219
стр. ; 20 цм

Насл. изворника: The Prince and the Pauper /
Mark Twain. - Право име аутора: Samuel
Langhorne Clemens. - Тираж 250.

COBISS.SR-ID 68169996

820(73)(02.053.2)-31

TBEH, Mapк

Tom Sojer / Mark Tven. - Novi Sad :
Školska knjiga, 1998 (Novi Sad : Školska
knjiga). - 261 str. ; 17 cm. - (Lektira /
Školska knjiga. V razred ; 1)

Pravo ime autora: Samuel Langhorne Clamens. -
Tiraž 1000.

COBISS.SR-ID 86270988

820-31

820.09

BAJJD, Ockap

Slika Dorijana Greja : roman / Oskar
Vajld ; sa predgovorom Miloša Crnjanskog ;
preveo David S. Pijade. - Beograd : Mono :
Mañana press, 1998 (Beograd : Čigoja štampa).
- 365 str. ; 19 cm. - (Biblioteka Blago)

Prevod dela: The Picture of Dorian Gray /
Oscar Wilde. - Tiraž 500. - Oskar Vajld: str.
7-21. - Biografski podaci: str. 361-365.

a) Bajld, Ockap (1854-1900)

COBISS.SR-ID 70733324

1999.

820(02.053.2)-31

АЛЕН, Роџер Е.

Вини Пу и менаџмент / Роџер Е. Ален ;
превела с енглеског Весна Мостарица ;
[илустрације Ернест Х. Шепард]. - Београд :
Плато, 1999 (Београд : Плато). - 180 стр. :
илустр. ; 20 цм. - (Библиотека "За врло
паметну децу" ; књ. 7)

Превод дела: Winnie-the-Pooh on Management /
Roger E. Allen. - Тираж 500.

COBISS.SR-ID 79745548

821.111(73)(02.053.2)-31

АЛКОТ, Лујза Меј

Девојчице расту / Лујза Алкот ; превела
Југана Стојановић. - [1. изд.]. - Сремски
Карловци : Каирос, 1999 (Нови Сад :
Будућност). - 196 стр. ; 21 см. -
(#Библиотека #"Дуга" / [Каирос])

Превод дела: Good Wives / Louisa May Alcott.
- Тираж 1 000. - На кор. белешка о аутору.

ISBN 86-7128-026-8

COBISS.SR-ID 101351436

820(73)(02.053.2)-31

БАРОУЗ, Едгар Рајс

Тарзан / Едгар Рајс Бероуз ; [превод и
обрада Жика Богдановић ; илустрације у тексту
Харолд Фостер]. - Београд : Verzal press,
1999 (Београд : Art grafik). - 92 стр. :
илустр. ; 21 цм. - (Библиотека Клинци и
клинцезе. коло 1 ; књ. 4) (Верзалови дечји
класици)

Тираж 3000.

ISBN 86-7388-183-8

COBISS.SR-ID 76521996

820(73)-31

БЕР, Грег

Zadužbina i kaos. (1) / Greg Ber ; prevod
Aleksandar B. Nedeljković. - Beograd :
Polaris, 1999 (Beograd : Junior). - 196 str.
; 20 cm. - (Serija naučne fantastike Polaris)

Prevod dela: Foundation and Chaos / Greg
Bear. - Tiraž 250.

COBISS.SR-ID 75012364

820(73)-31

БЕР, Грег

Zadužbina i kaos. (2) / Greg Ber ; prevod Aleksandar B. Nedeljković. - Beograd : Polaris, 1999 (Beograd : Junior). - 211 str. ; 20 cm. - (Serija naučne fantastike Polaris)

Prevod dela: Foundation and Chaos / Greg Bear. - Tiraž 250.

COBISS.SR-ID 75012876

820(73)-31

БРИН, Дејвид

Nebeski doseg. 1 / Dejvid Brin ; prevod Aleksandar B. Nedeljković. - Beograd : Polaris, 1999 (Beograd : Junior). - 271 str. ; 21 cm. - (Serija naučne fantastike Polaris)

Prevod dela: Heaven's Reach / David Brin. - Tiraž 250.

COBISS.SR-ID 74726156

820(73)-31

БРИН, Дејвид

Nebeski doseg. 2 / Dejvid Brin ; prevod Aleksandar B. Nedeljković. - Beograd : Polaris, 1999 (Beograd : Junior). - 206 str. ; 21 cm. - (Serija naučne fantastike Polaris)

Prevod dela: Heaven's Reach / David Brin. - Tiraž 250.

COBISS.SR-ID 74725900

820(73)-31

БРУКС, Тери

Trčanje sa demonom / Teri Bruks ; prevela Mirjana Živković. - Beograd : Polaris, 1999 (Beograd : Junior). - 300 str. ; 21 cm. - (Serija epske fantastike Rune)

Prevod dela: Running with the Demon / Terry Brooks. - Tiraž 500.

COBISS.SR-ID 77063180

820-31

ФИЦЦЕРАЛД, Пенелопи

Početak proleća / Penelopi Ficdžerald ;
 prevod sa engleskog Arijana Božović. - [1.
 izd.]. - Beograd : Paideia, 1999 (Beograd :
 Grmeč). - 144 str. ; 21 cm. - (#Biblioteka
 #Maštarije / [Paideia])

Prevod dela: The Beginning of Spring /
 Penelope Fitzgerald. - Tiraž 2 000. - Beleška
 o autoru: str. 142.

ISBN 86-7448-020-9

COBISS.SR-ID 77427212

820-31

ФИЦЦЕРАЛД, Пенелопи

Plavi cvet / Penelopi Ficdžerald ; prevod
 s engleskog Arijana Božović. - [2. izd.]. -
 Beograd : Paideia, 1999 (Beograd :
 Kolorgraf). - 212 str. ; 20 cm. - (Biblioteka
 Maštarije / [Paideia, Beograd])

Prevod dela: The Blue Flower / Penelope
 Fitzgerald. - Tiraž 3000. - Na presavijenom
 delu kor. lista slika autora i beleška njemu.

ISBN 86-7448-047-0

COBISS.SR-ID 78397452

820(02.053.2)-31

ФИНМОР, Џон

Robin Hud i njegova vesela družina / Džon
 Finmor ; prevela s engleskog Olga Pešić ;
 stihovi u prevodu Luke Semenovića. - Beograd
 : Bookland, 1999 (Sremska Kamenica :
 Grafoffset). - 246 str. ; 20 cm. -
 (Biblioteka Svetska književnost za decu ;
 kolo 2)

Prevod dela: The Story of Robin Hood and His
 Merry Men / John Finnemore. - Tiraž 1000.

COBISS.SR-ID 77032716

820(02.053.2)-31
299.513(02.053.2)

ХОФ, Бенџамин

Пуов тао / Бенџамин Хоф ; превела с енглеског Весна Милинчић ; илустрације Ернест Х. Шепард. - Београд : Плато, 1999 (Београд : Фонд "Капетан Драган"). - 159 стр. : илустр. ; 20 цм. - (Библиотека "За врло паметну децу" ; књ. 4)

Превод дела: The Tao of Pooh / Benjamin Hoff. - Тираж 500.

COBISS.SR-ID 77104396

820(73)-31

КАРД, Орсон Скот

Deca uma. (1) / Orson Skot Kard ; prevod Zvezdana Šelmić. - Beograd : Polaris, 1999 (Beograd : Junior). - 175 str. ; 21 cm. - (Serija naučne fantastike Polaris)

Prevod dela: Children of the Mind / Orson Scott Card. - Tiraž 250.

COBISS.SR-ID 77061388

820(73)-31

КАРД, Орсон Скот

Deca uma. (2) / Orson Skot Kard ; prevod Zvezdana Šelmić. - Beograd : Polaris, 1999 (Beograd : Junior). - 180 str. ; 21 cm. - (Serija naučne fantastike Polaris)

Prevod dela: Children of the Mind / Orson Scott Card. - Tiraž 250.

COBISS.SR-ID 77062412

820-31

КИПЛИНГ, Радјард

Kim / Radjard Kipling ; prevela Anika Krstić. - Beograd : Srpska književna zadruga : Vajat, 1999 (Beograd : Draslar partner). - 395 str. ; 20 cm

Prevod dela: Kim / Rudyard Kipling. - Tiraž 1000. - Glosar nepoznatih i manje poznatih reči i izraza: str. 375-392. - Prevodiočeva beleška: str. 393-394.

ISBN 86-379-0676-1

COBISS.SR-ID 72677388

820(680)-31

КУЦИ, Џон Мајкл

Dečaštvo : scene iz provincijskog života
/ Dž. M. Kuci ; prevod s engleskog Arijana
Božović. - [1. izd.]. - Beograd : Paideia,
1999 (Beograd : Grmeč). - 123 str. ; 20 cm. -
(Biblioteka Maštarije)

Prevod dela: Boyhood : scenes from provincial
life / J. M. Coetzee. - Tiraž 2000.

ISBN 86-7448-045-4

COBISS.SR-ID 79016204

820(73)-31

ЛЕГВИН, Урсула

Stara muzika i robinje / Ursula Legvin ;
prevela Aleksandar B. Nedeljković. - Beograd
: Polaris, 1999 (Beograd : Junior). - 119
str. ; 17 cm. - (Serija Mali Polaris : knj.
br. 2)

Prevod dela: Old Music and the Slave Women /
Ursula K. Le Guin. - Tiraž 500.

COBISS.SR-ID 78184716

820(73)(02.053.2)-31

ЛОНДОН, Џек

Џери острвљанин / Џек Лондон ; [превео
Живорад Вукадиновић ; илустрације Наташа
Тасић-Банић]. - Београд : BMG, 1999
(Београд : BMG). - 321 стр. : илустр. ; 21
цм. - (Библиотека Врт добре наде)

Превод дела: Jerry of the Island.

ISBN 86-7330-077-0

COBISS.SR-ID 74145292

820(73)(02.053.6)-31

ЛОНДОН, Џек

Бегунац / Џек Лондон. - Београд : Народна
књига - Алфа, 1999 (Бор : Бакар). - 157 стр.
; 21 цм. - (Библиотека Петар Пан ; књ. 28)

COBISS.SR-ID 76453644

820(73)-31

МИЛЕР, Волтер М.

Sveti Lajbovic i žena divlji konj /
Volter M. Miler ; prevod Aleksandar Marković.
- Beograd : Polaris, 1999 (Beograd : Junior).
- 360 str. ; 21 cm. - (Serija naučne
fantastike Polaris)

Prevod dela: Saint Leibowitz and the Wild
Horse Woman / Walter J. Miller. - Tiraž 250.

COBISS.SR-ID 74420236

820(02.053.2)-31

МИЛН, Александер Алан

Вини Пу / Александер А. Милн ; превео с
енглеског Лука Семеновић ; илустрације Ернест
Х. Шепард. - Београд : Плато, 1999 (Београд :
Фонд "Капетан Драган"). - 171 стр. : илустр.
; 20 cm. - (Библиотека "За врло паметну децу"
; књ. 2)

Превод дела: Winnie-the-Pooh / Alexander A.
Milne. - Тираж 500.

COBISS.SR-ID 76462860

820(02.053.2)-31

МИЛН, Елен Александер

Кућа на Пуовом углу / Александер А. Милн ;
превео с енглеског Лука Семеновић ;
илустрације Ернест Х. Шепард. - Београд :
Плато, 1999 (Београд : Фонд "Капетан
Драган"). - 174 стр. : илустр. ; 21 cm. -
(Библиотека "За врло паметну децу" ; књ. 3)

Превод дела: The House at Pooh Corner /
Alexander A. Milne. - Тираж 500.

COBISS.SR-ID 76491532

820(73)(02.053.2)-31

О'ДЕЛ, Скот

Ostrvo plavih delfina : život jedne
indijanske devojke / Skot O'Del ; prevela
Ljiljana Stanić. - Beograd : Bookland, 1999
(Sremska Kamenica : Grafoffset). - 159 str. ;
20 cm. - (Biblioteka Svetska književnost za
decu ; kolo 2)

Prevod dela: Island of the Blue Dolphins /
Scott O'Dell. - Tiraž 1000.

COBISS.SR-ID 77201676

820-31

ОСТИН, Џејн

Ема / Џејн Остин ; превео Војин Анчић. -
 Земун : Book ; Нови Београд : Marso, 1999
 (Београд : GMT Company). - 573 стр. ; 20
 цм. - (Библиотека "Бисери" ; књ. 11)

Превод дела: Emma / Jane Austen. - Тираж
 1000.

COBISS.SR-ID 71996684

820(73)-31

ПОЛ, Фредерик

Dečak koji je želeo da živi zauvek /
 Frederik Pol ; prevod Mirjana Živković. -
 Beograd : Polaris, 1999 (Beograd : Junior). -
 113 str. ; 17 cm. - (Seriya Mali Polaris ;
 knj. br. 4)

Prevod dela: The Boy Who Would Live Forever /
 Frederik Pohl. - Tiraž 500.

COBISS.SR-ID 78711052

820(73)-31

РАСЕЛ, Мери Дорија

Vrabac / Meri Dorija Rasel ; prevod
 Zvezdana Šelmić. - Beograd : Polaris, 1999
 (Beograd : Junior). - 342 str. ; 21 cm. -
 (Seriya naučne fantastike Polaris)

Prevod dela: The Sparrow / Mary Doria
 Russell. - Tiraž 500.

COBISS.SR-ID 77064204

821.111(73)-31

САРОЈАН, Вилијам

Zovem se Aram / Vilijam Sarojan ; preveo
 Radivoj Dinić. - Beograd : Bookland, 1999
 (Sremska Kamenica : Grafoffset). - 148 str. ;
 21 cm. - (#Biblioteka #Svetska književnost za
 decu. #kolo #2)

Prevod dela: My name is Aram / William
 Saroyan. - Tiraž 1.000.

ISBN 86-7182-058-0 (karton)

COBISS.SR-ID 163176199

820(02.046.4)-31

СВИФТ, Џонатан

Гуливерова путовања / Џонатан Свифт ;
[обрада Жика Богдановић ; илустрације у
тексту Ђорђе Лобачев]. - Београд : Verzal
press, 1999 (Београд : Мрљеш). - 93 стр. :
илустр. ; 21 цм. - (Библиотека Клинци и
клинцезе / [Verzal press, Београд]. коло 2
; књ. 4) (Верзалови дечји класици)

Тираж 1000

COBISS.SR-ID 78305804

820(02.053.2)-31

929:82 Свифт Џ.

СВИФТ, Џонатан

Guliverova putovanja / Džonatan Svift ;
[preveo s engleskog Sreten Marić]. - Beograd
: Rad, 1999 (Lazarevac : Elvod-print). - 148
str. ; 18 cm. - (Reč i misao ; knj. 52.
Jubilarno kolo)

Prevod dela: Travels into Several Remote
Nations of the World, by Lemuel Gulliver,
First a Surgeon and then a Captain of Several
Ships / Jonathan Swift; uob. stv. nasl.
izvornika: Gulliver's Travels. - Džonatan
Svift: str. 143-148.

ISBN 86-09-00643-3

COBISS.SR-ID 78997004

820(02.053.2)-31

СВИФТ, Џонатан

Гуливерова путовања / Џонатан Свифт. -
Нови Сад : Школска књига, 1999 (Нови Сад :
Школска књига). - 76 стр. ; 17 цм. -
(Лектира : VI разред ; 6 / Школска књига,
Нови Сад)

Тираж 1000. - Биљешка о писцу: стр. 76.

COBISS.SR-ID 86306828

2000.

820-31

ЧАНГ, Јунг

Divlji labudovi : tri kćeri Kine / Jung Čang ; [prevela s engleskog Vesna Petrović].
- Beograd : Narodna knjiga - Alfa, 2000
(Beograd : Grafoprint). - 417 str. ; 20 cm. -
(Biblioteka Megahit ; knj. br. 242)

Prevod dela: Wild Swans / Jung Chang.
1. Wild Swans [scc]

COBISS.SR-ID 86054156

820-31

КЛАРК, Артур Чарлс

Svetlost drugih dana / Artur Klark i Stiven Bakster ; prevod Aleksandar B. Nedeljković. - Beograd : Polaris, 2000
(Beograd : Junior). - 336 str. ; 21 cm. -
(Serija naučne fantastike Polaris)

Prevod dela: The Light of Other Days / Arthur C. Clarke & Stephen Baxter. - Tiraž 500.
1. Бакстер, Стивен

COBISS.SR-ID 83528204

820-31

КЛАРК, Артур Чарлс

Apokalipsa Amerike / Artur Klark & Majk Mekej ; [prevod Borivoje Baltezarević, Ljubica Miladinović]. - Niš : Zograf, 2000
(Bor : Bakar). - 301 str. ; 20 cm. -
(Biblioteka "Prevodi" / Zograf)

Prevod dela: Rihter 10 / Arthur C. Clarke and Mike McQuay. - Tiraž 1000.
1. Мекеј, Мајк [* коаутор == види 070]

COBISS.SR-ID 86950924

821.111(73) (02.053.2)-31

ЛОНДОН, Џек

Бели очњак / Џек Лондон ; [превео с енглеског Божидар Марковић]. - Београд : Verzal press, 2000 (Београд : Публикум). - 247 стр. ; 20 см. - (Класици)

Превод дела: White Fang. - Право име аутора: John Griffith. - Тираж 2000. - Биографија: стр. 247. - На кор. слика аутора и белешка о њему.

ISBN 86-7388-170-6

COBISS.SR-ID 160690183

820(02.053.6)-31

РОУЛИНГ, Џоан Кетлин

Хари Потер и камен мудрости / Џоан К. Роулинг ; [превели са енглеског Весна и Драшко Рогановић]. - Београд : Народна књига : Плато, 2000 (Београд : Алфа). - 265 стр. ; 20 цм. - (Библиотека Петар Пан ; књ. бр. 48)

Превод дела: Harry Potter and the Philosopher's Stone. - Белешка о аутору: стр. [268].
1. Harry Potter and the Philosopher's Stone [сцц]

COBISS.SR-ID 85663244

820(02.053.6)-31

РОУЛИНГ, Џоан Кетлин

Хари Потер и Дворана тајни / Џоан К. [Кетлин] Роулинг ; [превела са енглеског Ана Вукомановић]. - Београд : Народна књига : Плато, 2000 (Београд : Алфа). - 290 стр. ; 20 цм. - (Библиотека Петар Пан ; књ. бр. 56)

Превод дела: Harry Potter and the Chamber of Secrets / J. K. Rowling.
1. Harry Potter and the Chamber of Secrets [сцц]

COBISS.SR-ID 86487052

820(02.053.2)-31

СЛЕЈ, Барбара

Карбонел, краљ мачака / Барбара Слеј ;
[превела с енглеског Дубравка Ивковић]. -
Београд : Народна књига - Алфа, 2000
(Београд : Фолијапластик). - 185 стр. ; 20
цм. - (Библиотека Петар Пан ; књ. бр. 37)

Превод дела: Carbonel, the King of Cats /
Barbara Slay.

1. Царбонел, тхе Кинг оф Цатс [сцц]

COBISS.SR-ID 82318860

821.111(73)-31

ТВЕН, Марк

Тајанствени странац [Брајево писмо] : у
две свеске. #Св. #1 / Марк Твен. - Београд :
"Филип Вишњић", 2000 (Београд : "Филип
Вишњић"). - 127 стр. ; 31 см

Тираж 3. - Према издању из 2000.
(Картон)

COBISS.SR-ID 153708300

821.111(73)-31

ТВЕН, Марк

Тајанствени странац [Брајево писмо] : у
две свеске. #Св. #2 / Марк Твен. - Београд :
"Филип Вишњић", 2000 (Београд : "Филип
Вишњић"). - 152 стр. ; 31 см

Тираж 3. - Према издању из 2000.
(Картон)

COBISS.SR-ID 153783052

821.111(73)-31

ТВЕН, Марк

Tajanstveni stranac / Mark Tven. -
Beograd : Arunačala, 2000 (Beograd : "Simić
Zuhra"). - 133 str. ; 21 cm. - (Biblioteka
Arunačala. Edicija Luč mistike)

Prevod dela: The Mysterious Stranger / Mark
Twain. - Pravo ime autora: Samuel Langhorne
Clemens. - Tiraž 500.

1. Mysterious Stranger [scc]

COBISS.SR-ID 159469831

820-31
929:82 Вајлд О.

ВАЈЛД, Оскар

Слика Доријана Греја / Оскар Вајлд ;
превод Давид С. Пијаде. - Београд : Дерета,
2000 (Београд : Дерета). - 293 стр. ; 17 цм.
- (Библиотека Велики људи и њихова дела.
коло 1 ; књ. 1)

Превод дела: The Picture of Dorian Gray /
Oscar Wilde. - На спор. насл. стр.: "Издање
поводом стогодишњици смрти Оскара Вајлда". -
Стр. 5-16: Оскар Вајлд / Милош Црњански. -
Напомена уз текст.

ISBN 86-7346-134-0

COBISS.SR-ID 88286988

2001.

821.111(73)(02.053.2)-31

АЛКОТ, Лујза Меј

Дечаци / Лујза Алкот ; превела Весна
Кекановић. - [1. изд.]. - Сремски Карловци :
Каирос, 2001 (Нови Сад : Будућност). - 182
стр. ; 21 см. - (#Библиотека #Дуга /
[Каирос])

Превод дела: Boys / Louisa May Alcott.
ISBN 86-7128-038-1

COBISS.SR-ID 100162316

820(73)(02.053.2)-31

БАРОУЗ, Едгар Рајс

Tarzan i izgubljena imperija / Edgar Rajs
Barouz ; prevod sa engleskog Dragan
Golubović. - Beograd : Paideia, 2001 (Beograd
: Publikum). - 159 str. ; 21 cm. -
(#Biblioteka #Maštarije / [Paideia])

Prevod dela: Tarzan and the Lost Empire /
Edgar Rice Burroughs. - Tiraž 2 000.

ISBN 86-7448-083-7

COBISS.SR-ID 94211084

821.111(73) (02.053.2)-31

БАУМ, Френк Лајман

Чаробњак из Оза / Лајман Френк Баум ;
[преводиоц Мирјана Миленковић, ; илустрације
Ана Мамчак]. - [Београд] : Лута ; [Сремска
Митровица] : Монада ; [б. м.] : Оз, [2001]
([б. м. : б. и.]). - 120 стр. : илустр. ; 24
см. - (#Библиотека #Мали принц ; #књ. бр.
#2)

Насл. изворника: Wizard of Oz / Lyman Frank
Baum. - Белешка о писцу: стр. 120.

COBISS.SR-ID 91172620

820(02.053.2)-31

ДЕФО, Данијел

Робинсон Крусо / Данијел Дефо ; [превод К.
Чуковски]. - Београд : Logos-art, 2001
(Београд : Pika Graphics Design). - 222
стр. ; 21 цм. - (Библиотека Свет маште)

Превод дела: Robinson Crusoe / Daniel Defoe.
- Тираж 500.

COBISS.SR-ID 89469196

820(02.053.2)-31

ДЕФО, Данијел

Робинзон Крусо / Данијел Дефо ; [превео
Владета Поповић : приредио Никола Страјнић].
- Београд [тј.] : Драганић, 2001 (Београд :
Јанус). - 333 стр. ; 17 см. - (Лектира за
пети разред основне школе / [Драганић])

Насл. изворника: Life and Strange Surpring
Adventures of Robinson Crusoe / Daniel Defoe.
- Тираж 5 000. - Стр. 5-8: Прича о Робинзону
/ Бора Ћосић. - Белешка о писцу: стр.
331-332.

ISBN 86-441-0370-9

1. Страјнић, Никола [прерађивач]

COBISS.SR-ID 90961420

820-31

KЛАРК, Артур Чарлс

[Dve hiljade jedan]

2001 : odiseja u svemiru. 1 / Artur Klark
; preveo s engleskog Zoran Živković. -
Beograd : Blic press, 2001 (Niš : Prosveta).
- 196 str. ; 17 cm. - (Blic džepna knjiga)
(Biblioteka Treći milenijum ; knj. 2)

Izv. stv. nasl.: 2001 : A Space Odyssey /
Arthur C. Clarke. - Tiraž 5000.

COBISS.SR-ID 89846284

820-31

KЛАРК, Артур Чарлс

[Dve hiljade jedan]

2001: Odiseja u svemiru. (2) / Artur Klark
; preveo s engleskog Zoran Živković. -
Beograd : Blic press, 2001 (Niš : Prosveta).
- 207 str. ; 17 cm. - (Biblioteka Treći
milenijum ; knj. 3) (Blic džepna knjiga)

Prevod dela: 2001: A Space Odyssey / Arthur
C. Clarke. - Tiraž 5000. - O piscu: str. 205.

COBISS.SR-ID 89846540

820(680)-31

КУЦИ, Џон Мајкл

Životi životinja / Dž. M. Kuci ; prevod
sa engleskog Arijana Božović. - [1. izd.]. -
Beograd : Paideia, 2001 (Beograd :
Kolorgraf). - 82 str. ; 17 cm. - (#Biblioteka
#Maštarije / [Paideia])

Prevod dela: The Lives of Animals / J. M.
Coetzee. - Tiraž 2 000. - Na presavijenom
delu kor. lista slika autora i beleška o
njemu. - Napomene i bibliografske reference
uz tekst.

ISBN 86-7448-096-9

COBISS.SR-ID 94497804

821.111-31

ОПБЕЛ, Џорџ

Životinjska farma / Džordž Orvel ;
 [prevod Snežana Mitrović]. - Beograd : Z.
 Krstić, 2001 (Beograd : Grafokomerc). - 119
 str. ; 17 cm. - (Biblioteka za sve uzraste ;
 #knj. br. #5)

Nasl. izvornika: Animal Farm / George Orwell.
 - Pravo ime autora: Erik Bler. - Tiraž 500. -
 Str. 5: Predgovor / Stevan Krstec Starčinski.

ISBN 86-83613-06-2

COBISS.SR-ID 94734860

821.111-31

ОПБЕЛ, Џорџ

Životinjska farma / Džordž Orvel ;
 [preveo Zoran Jeftić]. - Beograd : Libretto,
 2001 (Zemun : Fleš). - 142 str. ; 21 cm

Prevod dela: Animal Farm : a fairy story /
 George Orwell. - Pravo ime autora: Erik Bler.
 - Tiraž 500. - Beleška o piscu: str. 141-142.

ISBN 86-83725-01-4

COBISS.SR-ID 95430412

820(02.053.6)-31

РОУЛИНГ, Џоан Кетлин

Harry Potter i zatvorenik iz Askabana /
 Džoan K. Rouling ; ilustracije Meri Grandpre
 ; [preveli sa engleskog Vesna i Draško
 Roganović]. - Beograd : Narodna knjiga -
 Alfa, 2001 (Beograd : Alfa). - 308 str. :
 ilustr. ; 20 cm. - (Biblioteka Petar Pan ;
 knj. br. 59)

Prevod dela: Harry Potter and the Prisoner of
 Azkaban / J. K. Rowling.

COBISS.SR-ID 90986252

820(02.053.6)-31

РОУЛИНГ, Џоан Кетлин

Hari Potter i vatreni pehar / Džoan K. Rouling ; ilustracije Meri Grandpre ; [preveli sa engleskog Vesna i Draško Roganović]. - Beograd : Narodna knjiga - Alfa, 2001 (Beograd : Alfa). - 590 str. : ilustr. ; 20 cm. - (#Biblioteka #Petar Pan / [Narodna knjiga - Alfa] ; #knj. #br. #67)

Prevod dela: Harry Potter and the Goblet of Fire / J. K. Rowling. - Tiraž 2 000.

ISBN 86-331-0367-2

COBISS.SR-ID 94407180

2002.

821.111(02.053.2.046.4)-31

БАРИ, Џемс Метју

Петар Пан / Џ.[Џемс] М.[Метју] Бери ; [преводиоца Душанка Галовић]. - [1. изд.]. - Београд : "Кершовани", 2002 (Београд : Папирграф). - [16] стр. : илустр. ; 25 cm. - (Дечји класици)

Тираж 1 500.

ISBN 86-7863-028-0

COBISS.SR-ID 97334028

821.111(02.053.2)-31

БАРИ, Џемс Метју

Bela ptičica / Džems Metju Bari ; s engleskog prevele Jelisaveta Marković, Radmila Milićević. - Beograd : Bookland, 2002 (Beograd : "Filip Višnjić"). - 216 str. ; 21 cm. - (Svetska književnost za decu ; #kolo #5)

Prevod dela: The Little White Bird / James Matthew Bary. - Tiraž 1 000.

ISBN 86-7182-117-X

COBISS.SR-ID 99555852

821.111(02.053.2)-31

ДЕФО, Данијел

Робинсон Крусо / Данијел Дефо ; превео
Владета Поповић. - [1. Деретино изд.]. -
Београд : Дерета, 2002 (Београд : Дерета). -
338 стр. ; 17 см. - (Мала библиотека за
децу и одрасле ; #коло #1, #књ. #2)

Превод дела: The Life And Strang Surprising
Adventures of Robinson Crusoe / Daniel Defoe.
- Стр. 5-8: Прича о Робинсону / Бора Ћосић.

ISBN 86-7346-191-X

1. Поповић, Владета [преводиалац]

COBISS.SR-ID 96012044

821.111(02.053.2)-31

ДЕФО, Данијел

Robinson Kruso / Danijel Defo ; prevod
Vladeta Popović. - Beograd : Stubovi kulture,
2002 (Sopot : Prizma). - 214 str. ; 17 cm. -
(#Biblioteka #Stubovi ; #knj. #2)

Prevod dela: Robinson Crusoe / Daniel Defoe.
- Tiraž 1 000. - Beleška o piscu i knjizi:
str. 213-214.

ISBN 86-7979-025-7

COBISS.SR-ID 97676044

821.111(02.053.2)-31

ДЕФО, Данијел

Робинсон Крусо / Данијел Дефо ; превод
Војислава Богојевић. - Аранђеловац : Народна
библиотека "Свети Сава", 2002 (Аранђеловац :
Напредак). - 204 стр. : илустр. ; 21 см

Превод дела: Робинсон Црусое / Даниел Дефое.
- Тираж 600.

1. Богојевић, Војислава [преводиалац]

COBISS.SR-ID 98321932

821.111-31

ХОРНБИ, Ник

Sve o dečaku / Nik Hornbi ; s engleskog prevela Ana Grbić. - [2. izd.]. - Beograd : Alnari, 2002 (Beograd : Plavo slovo). - 251 str. ; 20 cm

Prevod dela: About a boy / Nick Hornby. - Tiraž 500.

ISBN 86-83591-45-X

1. Грбић, Ана [преводиалац]

COBISS.SR-ID 103148812

821.111(02.053.2.046.4)-31

ОКОНОР, Даниел

Повест Петра Пана / Џ.[Џемс] М.[Метју] Бари ; према чаробној игри Џ. М. Барија удесио Даниел О'Конор ; препричао Станислав Винавер ; [илустровала Алиса Б. Вудварт]. - [1. Деретино изд.]. - Београд : Дерета, 2002 (Београд : Дерета). - 102 стр. : илустр. ; 17 см. - (#Библиотека #Преводи Станислава Винавера ; #коло #1, #књ. #5)

Превод дела: Peter Pan. - Слика С. Винавера. - Тираж 1 000.

ISBN 86-7346-175-8

COBISS.SR-ID 97950476

821.111(73)(02.053.2.046.4)-31

СТОУ, Харијет Бичер

Чича-Томина колиба / [Е. Б. Стоу ; превод Марко Кораћ ; ликовна опрема Немања Пајић]. - Београд : Антуријум, 2002 (Београд : Антуријум). - 15 стр. : илустр. ; 20 см. - (#Библиотека #Дечја машта)

Превод дела: Uncle's Tom Cabine / Harriet Beecher-Stowe. - Податак о аутору преузет са кор. - Тираж 500.

ISBN 86-82355-13-2

1. Гл. ств. насл.

COBISS.SR-ID 99595788

821.111(73)-31

СУЗАН, Жаклин

Dolina lutaka : posvećeno Džozefini, koja je sve vreme sedela pokraj mene i bila sigurna da pišem istinitu priču --- / Žaklin Suzan ; [prevod Vesna Tomašević]. - [1. izd.]. - Beograd : Editor : Alnari, 2002 (Beograd : Plavo slovo). - 388 str. ; 21 cm

Prevod dela: Valley of the Dolls / Jacqueline Susann. - Tiraž 500. - Na presavijenom delu kor. lista beleška o autoru.

ISBN 86-83591-24-7 (broš.)

COBISS.SR-ID 182550023

821.111(02.053.2)-31

929:82 Свифт Џ.

СВИФТ, Џонатан

Гуливерова путовања / Џонатан Свифт ; превео с енглеског Сретен Марић. - Београд : Источник, 2002 (Београд : Полиграф). - 467 стр. ; 17 см. - (Огледало из светске књижевности)

Превод дела: Travels Into Several Remote Nations of the World by Lemuel Gulliver, First a Surgeon and Then a Captain of Several Ships. - Тираж 800. - Стр. 443-460: Свифтов систем / Милорад Ђурић. - Речник мање познатих речи и израза: стр. 461-467.

ISBN 86-83487-14-8

а) Свифт, Џонатан (1667-1745)

COBISS.SR-ID 99897100

821.111(02.053.2)-31

ТРАВЕРС, Памела Линдон

Мери Попинс отвара врата / П. Л. Траверс ; [превела с енглеског Зорица Смедеревац ; илустрације Мери Шепард]. - Београд : Народна књига - Алфа, 2002 (Београд : Алфа). - 233 стр. : илустр. ; 21 см. - (#Библиотека #Петар Пан ; #књ. бр. #84)

Превод дела: Mary Poppins Opens the Door / P. L. Travers. - Тираж 1 000.

ISBN 86-331-0607-8

ISBN 86-331-0580-2 !

1. Мары Поппинс Опенс тхе Доор [сцц]

COBISS.SR-ID 99980044

821.111(73)(02.053.2)-31

ТВЕН, Марк

Краљевић и просјак : прича за младе људе свих узраста / Марк Твен ; [превео Слободан А. Јовановић]. - Београд : Књижара "Милан", 2002 (Београд : Књига Комерц). - 234 стр. : илустр. ; 20 см

Превод дела: The Prince and the Pauper / by Mark Twain. - Тираж 500.

ISBN 86-83963-00-4

COBISS.SR-ID 98506252

821.111(02.053.2)-31

ВИЛХАР, Албин

Гуливерова путовања / Џ.[Џонатан] Свифт ; превео и препричао Албин Вилхар. - [1. Деретино изд.]. - Београд : Дерета, 2002 (Београд : Дерета). - 129 стр. : илустр. ; 21 см. - (#Библиотека #Преводи Албина Вилхара ; #коло #2, #књ. #2)

Превод дела: Gulliver's Travels / Jonathan Swift. - Тираж 500.

ISBN 86-7346-224-X

1. Свифт, Џонатан [библиографски претходник]

COBISS.SR-ID 101456652

2003.

821.111-31

ДИКЕНС, Чарлс

Велика очекивања / Чарлс Дикенс ; [превео Живојин Симић]. - [1. изд.]. - Београд : Утопија, 2003 (Београд : Зухра). - 521 стр. ; 21 см

Превод дела: Great Expectations / Charles Dickens. - Тираж 500. - Белешка о писцу: стр. [523].

ISBN 86-84175-08-5 (картон)

1. Симић, Живојин [преводио]

COBISS.SR-ID 105531660

821.111-31

ХОРНБИ, Ник

Sve o dečaku / Nik Hornbi ; s engleskog prevela Ana Grbić. - 3. izd. - Beograd : Otvorena knjiga : Alnari, 2003 (Beograd : Plavo slovo). - 251 str. ; 20 cm. - (#Biblioteka #Dobra knjiga / [Alnari])

Prevod dela: About a Boy / Nick Hornby. - Na presavijenom delu kor. lista beleška o autoru. - Tiraž 500.

ISBN 86-7710-000-8 (Alnari; broš.)

COBISS.SR-ID 110619148

821.111-31

КАРТЕР, Анџела

Magična prodavnica igračaka / Andžela Karter ; [prevela Ana Popović]. - Beograd : Narodna knjiga - Alfa, 2003 (Beograd : Alfa). - 240 str. ; 21 cm. - (Antologija svetske književnosti / [Narodna knjiga - Alfa, Beograd] ; #knj. br. #88)

Prevod dela: The Magic Toyshop / Angela Carter. - Tiraž 1.000. - Str. 237-240: Magični svet Andžele Karter / Vasa Pavković. - Napomene uz tekst.

ISBN 86-331-1076-5 (karton)

COBISS.SR-ID 109460492

821.111(73)-31

СЕЛИНЏЕР, Џером Дејвид

Lovac u žitu / Dž.[Džerom] D.[Dejvid] Selindžer ; preveo s engleskog Flavio Rigonat. - Beograd : L.O.M., 2003 (Beograd : Caligraph). - 229 str. ; 21 cm

Tiraž 700. - Prevod dela: The Catcher in the Rye / J. D. Salinger. - O piscu i delu: str. 228-229.

ISBN 86-83499-30-8

COBISS.SR-ID 110531596

821.111(73) (02.053.2)-31

ТВЕН, Марк

Том Сојер / Марк Твен ; превео са енглеског Станислав Винавер. - [1. Деретино изд.]. - Београд : Дерета, 2003 (Београд : Дерета). - 323 стр. : илустр. ; 17 см. - (#Библиотека #Преводи Станислава Винавера ; #коло #1, #књ. #9)

Превод дела: The Adventures of Tom Sawyer / Mark Twain. - Право име аутора: Samuel Langhorne Clemens. - Тираж 1 000. - Стр. 319-323: Поговор / Ранка Куић. - Напомеме уз текст.

ISBN 86-7346-244-4

а) Твен, Марк (1835-1910)
COBISS.SR-ID 103177996

821.111(73) (02.053.2)-31

ТВЕН, Марк

Краљевић и просјак / Марк Твен ; [превод с енглеског Александар Митић]. - Панчево : Букур Бок, 2003 (Ковин : Славко). - 218 стр. ; 20 см

Превод дела: The Prince and the Pauper. - Тираж 300.

ISBN 86-902459-5-2

COBISS.SR-ID 104873996

821.111(73)-31

ТВЕН, Марк

Јенки на двору краља Артура / Марк Твен ; превео с енглеског Станислав Винавер. - [1. Деретино изд.]. - Београд : Дерета, 2003 (Београд : Дерета). - 474 стр. ; 18 см. - (#Библиотека #Преводи Станислава Винавера ; #коло #1, #књ. #11)

Превод дела: A Connecticut Yankee in King Arthur's Court / Mark Twain. - Право име аутора: Самуел Лангхорне Цлеменс. - Тираж 500.

ISBN 86-7346-280-0 (брош.)

COBISS.SR-ID 107079692

2004.

821.111(73)-31

БРЕШЕРЗ, Ен, 1967-

Сестре по фармеркама / Ен Брешерз ;
[превели Тијана Максимовић, Мирослав
Максимовић]. - Београд : Народна књига -
Алфа, 2004 (Београд : Алфа). - 336 стр. ; 21
см. - (#Библиотека #Петар Пан ; #књ. бр.
#165)

Превод дела: The Sisterhood of the
Travelling Pants / Ann Brashares. - Тираж
1.000. - Белешка о писцу: стр. [337].

ISBN 86-331-1675-8 (картон)

COBISS.SR-ID 117873676

821.111-31

БРОНТЕ, Емили, 1818-1948

Оркански висови / Емили Бронте ; [превела
Зора Миндеровић]. - Београд : Народна књига
- Алфа : Политика, 2004 (Београд : Алфа). -
430 стр. ; 21 см. - (Бисери светске
књижевности ; #књ. бр. #1)

Превод дела: Wuthering Heights / Emily
Bronte. - Тираж 50.000. - Белешка о пису и
делу: стр. 429-430.

ISBN 86-331-1364-3 (НК; картон)

COBISS.SR-ID 112352012

821.111(73)-31

ФАРМЕР, Ненси

Шкорпијина кућа / Ненси Фармер ; [превод
Ивана Ашковић]. - Београд : Народна књига -
Алфа, 2004 (Београд : Алфа). - 408 стр. ; 22
см. - (#Библиотека #Петар Пан ; #књ. бр.
#170)

Превод дела: The House of the Scorpion /
Nansy Farmer. - Тираж 1.000. - Белешка о
писцу: стр. 405.

ISBN 86-331-1715-0 (картон)

COBISS.SR-ID 118208012

821.111-31

ФОКС, Себастијан

У улици зеленог делфина / Себастијан Фокс
; с енглеског превео Зоран Ж. Пауновић. -
Београд : Драганић, 2004 (Београд : Јанус). -
391 стр. ; 21 см. - (#Библиотека #24)

Превод дела: On Green Dolphin Street /
Sebastian Faulks. - Ауторова слика на кор. -
Тираж 1.000. - Белешка о писцу: стр. 391. -
Напомене уз текст.

ISBN 86-441-0525-6 (брош.)

COBISS.SR-ID 111287564

821.111(73)-31

КЕЈСИ, Кен

Let iznad kukavičjeg gnezda / Ken Kejsi ;
[prevod Dragan Niketić]. - Београд : Mono &
Мањана, 2004 (Нови Сад : Будућност). - 319
стр. ; 22 см. - (#Библиотека #Siesta)

Prevod dela: One Flew over the Cuckoo's Nest
/ Ken Kesey. - Тираж 1.000.

ISBN 86-84413-40-7 (karton sa omotom)

COBISS.SR-ID 114328332

821.111(73)-31

КИНГ, Стивен

Zelena milja / Stephen King ; [prevod s
engleskog Ivan Jovanović]. - 1. izd. -
Београд : Editor : Alnari, 2004 (Београд :
Plavo slovo). - 335 стр. ; 21 cm

Prevod dela: The Green Mile. - Тираж 1.000.

ISBN 86-7710-056-3 (Editor; broš.)

COBISS.SR-ID 119477260

821.111-31

821.111.09-31 Киплинг Р.

КИПЛИНГ, Радјард

Kim / Radjard Kipling ; [prevod Marija
Landa]. - 1. izd. - Београд : Metaphysica,
2004 (Београд : Stručna knjiga). - 443 стр. ;
20 cm. - (#Библиотека #Androgin)

Тираж 500. - Предговор: стр. 7-9. -
Објашњења: стр. 415-441.

ISBN 86-84091-28-0

821.111(73)-31

ОЕЛ, Џин М.

Dolina konja / Jean M. Auel ; [prevod Vuk Perišić]. - Beograd : Algoritam, 2004 (Sopot : Grafopak). - 573 str. ; 21 cm. - (#Serijal #Deca zemlje ; #knj. #2)

Prevod dela: Valley of Horses. - Tiraž 1.000.

ISBN 86-7662-011-3 (broš.)

COBISS.SR-ID 116679948

821.111-31

РОБЕРТС, Кетрин

Vavilonska igra : [avantura i magija u drevnom svetu] / Ketrin Roberts ; prevod s engleskog Jelisaveta Đurić. - 1. Deretino izd. - Beograd : Dereta, 2004 (Beograd : Dereta). - 273 str. : ilustr. ; 20 cm. - (#Biblioteka #Teen) (Sedam svetskih čuda ; 2)

Prevod dela: The Babylon Game / by Katherine Roberts. - Tiraž 1.000. - Vodič u Tiamatin svet: str. [275-281].

ISBN 86-7346-392-0 (broš.)

COBISS.SR-ID 115965708

821.111-31

РОБЕРТС, Кетрин

Амазонка у Артемидином храму : [авантуре и чаролије у античком свету] / Кетрин Робертс ; превод с енглеског Јелисавета Ђурић. - 1. Деретино изд. - Београд : Дерета, 2004 (Београд : Дерета). - 285 стр. : илустр. ; 20 см. - (#Библиотека #Teen) (Седам светских чуда ; #књ. #3)

Превод дела: The Amazon Themple Quest / by Katherine Roberts. - Тираж 1.000. - Водич у Лисипин свет: стр. [286-291]. - Кетрин Робертс: стр. [293].

ISBN 86-7346-443-9 (брош.)

COBISS.SR-ID 117707276

821.111(73)-31

ПОБЕПТС, Хопа

Noć nad močvarom / Nora Roberts ; prevela s engleskog Gordana Žugić. - 1. Deretino izd. - Beograd : Dereta, 2004 (Beograd : Dereta). - 398 str. ; 17 cm. - (#Biblioteka #Imaginacija)

Prevod dela: Midnight Bayou. - Tiraž 1.000. - Na presavijenom delu kor. lista autorova slika i beleška o njemu.

ISBN 86-7346-432-3 (broš.)

COBISS.SR-ID 116984588

821.111(417)-31

СКАНЛАН, Патриша

Frančesкина zabava / Patriša Skanlan ; [prevela Svetlana Rujević]. - Beograd : Политика : Narodna knjiga, 2004 (Beograd : Narodna knjiga). - 246 str. ; 17 cm. - (#Biblioteka #Bestseler ; #knj. br. #3)

Prevod dela: Francesca's Party / Patricia Scanlan. - Tiraž 10.000. - Beleška o piscu: str. [247].

ISBN 86-331-1504-2 (NK; broš.)

COBISS.SR-ID 115009804

821.111(73)-31

821.111-31

СТИВЕНСОН, Роберт Луис, 1850-1894

Ostrvo s blagom / od Roberta Luisa Stivenzona ; ilustrovao Fransoa Plas ; preveo s engleskog Mihajlo Đorđević ; komentari Žan Randije. - 1. izd. - Beograd : Kreativni centar, 2004 (Beograd : Publikum). - 296 str. : ilustr. ; 24 cm. - (#Edicija #Knjige za sva vremena)

Prevod dela: Treasure Island / Robert Louis Stevenson. - Tiraž 2.000. - Na presavijenom delu kor. lista autorov portret i beleška o njemu.

ISBN 86-7781-316-0 (broš.)

COBISS.SR-ID 117115660

821.111(73)-31

БАЈНЕР, Џенифер

U bakinim cipelama / Dženifer Vajner ;
[prevela Dušanka Šušaj]. - Beograd : Narodna
knjiga - Alfa, 2004 (Beograd : Alfa). - 386
str. ; 22 cm. - (#Biblioteka #Megahit ; #knj.
br. #470)

Prevod dela: In Her Shoes / Jennifer Weiner.
- Tiraž 1.000. - Beleška o spisateljici: str.
[387].

ISBN 86-331-1600-6 (karton)

COBISS.SR-ID 116158988

2005.

821.111-31

АДАМС, Даглас

Autostoperski vodič kroz galaksiju /
Daglas Adams ; preveo sa engleskog Zoran
Jakšić. - 3. izd. - Beograd : Alnari :
Otvorena knjiga, 2005 (Beograd : Plavo
slovo). - 628 str. ; 21 cm

Prevod dela: The Hitch Hiker's Guide to the
Galaxy / Douglas Adams. - Tiraž 1.000. -
Sadrži i: Restoran na kraju vaseljene ;
Život, vaseljena i sve ostalo ; Doviđenja i
hvala na svim ribama ; Uglavnom bezopasni.

ISBN 86-7710-077-6 (broš.)

1. Adams, Daglas: Restoran na kraju
vaseljene 2. Adams, Daglas: Život, vaseljena
i sve ostalo 3. Adams, Daglas: Doviđenja i
hvala na svim ribama 4. Adams, Daglas:
Uglavnom bezopasni

COBISS.SR-ID 123591948

821.111-31

АДАМС, Џесика

Efekat leptira / Džesika Adams ; prevela s engleskog Mina Krsmanović. - 2. izd. - Beograd : PS-Editor-IP : Alnari, 2005 (Beograd : Plavo slovo). - 284 str. ; 21 cm

Prevod dela: I'm a Believer / Jessica Adams. - Tiraž 500. - Napomene uz tekst. - Na presavijenom delu korica autorova slika i beleška o njemu. - Na koricama beleška o delu.

ISBN 86-7710-066-0 (Alnari; broš.)

1. Крсмановић, Мина [преводиалац]

COBISS.SR-ID 123612428

821.111-31

БЕРНИЈЕР, Луј де

Ptice bez krila / Luj de Bernijer ; prevela sa engleskog Ljiljana Marković. - Beograd : Plato, 2005 (Beograd : Plato). - 690 str. ; 20 cm. - (#Biblioteka #"Savremena proza" 76 / [Plato])

Prevod dela: Birds without Wings / Louis de Bernières. - Tiraž 1.000. - Na presavijenom delu koričnog lista autorova slika i belešaka o njemu.

ISBN 86-447-0283-1 (broš.)

COBISS.SR-ID 124923916

821.111(73)-31

БРАУН, Ден

Digitalna tvrđava / Den Braun ; sa engleskog prevela Nina Ivanović. - Novi Sad : Solaris, 2005 (Novi Sad : Budućnost). - 328 str. ; 24 cm

Prevod dela: Digital Fortress / Dan Brown. - Tiraž 1.500.

ISBN 86-7560-031-3 (plast. sa omotom)

COBISS.SR-ID 202508039

821.111-31

БРОНТЕ, Емили

Оркански висови / Емили Бронте ; превод
Живојин Симић. - Београд : Новости, 2005
(Штампано у Европи). - 318 стр. ; 21 см. -
(#Библиотека #Миленијум / [Новости] ; 5)

Изв. ств. насл.: Wuthering Heights / Emily
Brontë. - Тираж 70.000.

ISBN 86-7446-093-3 (картон са омотом)

COBISS.SR-ID 127776268

821.111(73)-31

БУШНЕЛ, Кендас

Štiklama do vrha / Kendas Bušnel ;
[prevod sa engleskog Ana Poznanović]. - 1.
izd. - Београд : Editor, 2005 (Београд :
Plavo slovo). - 321 стр. ; 21 cm

Prevod dela: Lipstick Jungle / Candace
Bushnell. - Тираж 1.000.

ISBN 86-7710-126-8 (broš.)

COBISS.SR-ID 126425356

821.111(73)-31

ЧАРЛИ, Кетрин

Јужни пол / Кетрин Чарли ; [превела Тијана
Максимовић]. - Београд : Народна књига -
Алфа, 2005 (Београд : Алфа). - 159 стр., [8]
стр. с таблама : илустр. ; 21 см. -
(#Библиотека #Петар Пан ; #књ. бр. #187)

Превод дела: South Pole / Catherine Charley.
- Тираж 1.000. - Напомене уз текст. -
Библиографија: стр. 150-151.

ISBN 86-331-1776-2 (картон)

COBISS.SR-ID 121512716

821.111-31

ФИЛДИНГ, Хелен

Olivija Džuls i previše bujna mašta /
Helen Fielding ; prevela sa engleskog Dragana
Đ. Đorđević. - Beograd : Plato, 2005 (Beograd
: Plato). - 333 str. : ilustr. ; 20 cm. -
(#Biblioteka #"Savremena proza" / [Plato] ;
74)

Prevod dela: Olivia Joules and Overactive
Imagination / Helen Fielding. - Tiraž 1.000.
- Na presavijenom delu koričnog lista beleška
o autoru.

ISBN 86-447-0261-0 (broš.)

1. Доп. насл.

COBISS.SR-ID 120719884

821.111-31

ХОРНБИ, Ник

Kako biti dobar / Nik Hornbi ; sa
engleskog prevela Ana Grbić. - 3. izd. -
Beograd : Alnari : Otvorena knjiga, [2005]
(Beograd : Plavo slovo). - 254 str. ; 20 cm.
- (#Biblioteka #Dobra knjiga / [Alnari])

Prevod dela: How to be Good / Nick Hornby. -
Tiraž 500.

ISBN 86-7710-086-5 (broš.)

ISBN 86-7674-009-7 !

COBISS.SR-ID 123586060

821.111-31

ХОРНБИ, Ник

Sve o dečaku / Nik Hornbi ; [prevod Ana
Grbić]. - 4. izd. - Beograd : Alnari :
Otvorena knjiga, 2005 (Beograd : Plavo
slovo). - 251 str. ; 20 cm. - (#Biblioteka
#Dobra knjiga / [Alnari])

Kor. nasl. - Prevod dela: About a Boy / Nick
Hornby. - Tiraž 500. - Napomene uz tekst.

ISBN 86-7710-089-X (Alnari; broš.)

COBISS.SR-ID 123610380

821.111-31

ХОРНБИ, Ник

Dug put do dna / Nik Hornbi ; prevela s engleskog Magdalena Reljić. - 2. izd. - Beograd : PS-Editor-IP : Alnari, 2005 (Beograd : Plavo slovo). - 274 str. ; 21 cm

Prevod dela: The Long Way Down / Nick Hornby. - Tiraž 1.000. - Str. 5: O prevodu / Magdalena Reljić. - Napomene uz tekst.

ISBN 86-7710-074-1 (Alnari; broš.)

COBISS.SR-ID 123611660

821.111-31

КАУФМАН, Дона

Veliki zli vuk : [neustrašivi lovac na nevine ovčice otkriva svoje tajne] / Dona Kaufman ; [prevod s engleskog Dragana Ćirović]. - 1. izd. - Beograd : Moć knjige, 2005 (Beograd : Rubikon). - 407 str. ; 19 cm. - (#Novi #ženski roman)

Prevod dela: The Big Bad Wolf Tells All / Donna Kaufman [i. e. Kauffman]. - Na nasl. str.: Prevod s engleskog: Tatjana Milosavljević. - Tiraž 500.

ISBN 86-83509-54-0 (broš.)

COBISS.SR-ID 120953868

821.111(73)-31

КИНГ, Роџер

Devojka sa Zanzibara / Rodžer King ; preveo Vladimir Matković. - Beograd : Laguna, 2005 (Beograd : Margo-art). - 296 str. ; 20 cm

Prevod dela: A Girl from Zanzibar / Roger King. - Tiraž 1.000. - Beleška o piscu: str.[299]. - Napomene uz tekst.

ISBN 86-7436-288-5 (broš.)

COBISS.SR-ID 123256844

821.111(73)-31

КИНГ, СТИВЕН

Mračna kula. 4, #deo #1, Čarobnjak i staklo / Stephen King ; s engleskog prevela Magdalena Reljić ; redaktura Saša Marković. - 1. izd. - Beograd : PS-Editor-IP, 2005 (Beograd : Plavo slovo). - 324 str. : ilustr. ; 21 cm

Prevod dela: Wizard and Glass / Stephen King. - Tiraž 1.500.

ISBN 86-7710-083-0 (broš.)

COBISS.SR-ID 122766604

821.111(73)-31

КИНГ, СТИВЕН

Mračna kula. 2, Tri tarot karte / Stiven King ; prevod s engleskog Goran Skrobonja. - 2. izd. - Beograd : PS-Editor-IP : Alnari, 2005 (Beograd : Plavo slovo). - 299 str. ; 21 cm

Prevod dela: The Drawing of the Three / Stephen King. - Tiraž 1.000.

ISBN 86-7710-070-9 (Alnari; broš.)

COBISS.SR-ID 123587596

821.111(73)-31

КИНГ, СТИВЕН

Mračna kula. 4, #deo #2, Čarobnjak i staklo / Stephen King ; s engleskog prevela Magdalena Reljić ; redaktura Saša Marković. - 1. izd. - Beograd : Editor, 2005 (Beograd : Plavo slovo). - 298 str. ; 21 cm

Prevod dela: Wizard and Glass / Stephen King. - Tiraž 1.000.

ISBN 86-7710-115-2 (broš.)

COBISS.SR-ID 126370828

821.111-31

КИНСЕЛА, Софи

Umeš li da čuvaš tajnu? / Sofi Kinsela ;
preveo Vladimir D. Janković. - Beograd :
Laguna, 2005 (Beograd : Margo-art). - 356
str. ; 20 cm

Prevod dela: Can You Keep a Secret? / Sophie
Kinsella. - Tiraž 1.000. - O piscu: str.
[357].

ISBN 86-7436-334-2 (broš.)

COBISS.SR-ID 125147148

821.111(73)-31

КОРМИЈЕР, Роберт

Чоколадни рат / Роберт Кормијер ; [превела
Душанка Шуша]. - Београд : Народна књига -
Алфа, 2005 (Београд : Алфа). - 222 стр. ; 21
cm. - (#Библиотека #Петар Пан ; #књ. бр.
#176)

Превод дела: The Chocholate War / Robert
Cormier. - Тираж 1.000. - Белешка о писцу:
стр. [223].

ISBN 86-331-1776-2 (картон)

COBISS.SR-ID 118076684

821.111(680)-31

КУЦИ, Џон Мајкл

Mladost / Dž. M. Kuci ; prevod s
engleskog Lena Petrović. - 1. izd. - Beograd
: Paideia, 2005 (Valjevo : Topalović). - 144
str. ; 21 cm. - (#Biblioteka #Maštarije ;
[Paideia])

Prevod dela: Youth / J. M. Coetzee. - Tiraž
2.000. - Na koricama autorova slika i beleška
o njemu.

ISBN 86-7448-271-6 (karton)

COBISS.SR-ID 125660172

821.111(73)-31

821.111(73):929 Лајден Џ.(047.53)

ЛАЈДЕН, Џеки

Ćerka kraljice od Sabe / Džeki Lajden ;
[prevela Srđana Vukajlović]. - Beograd :
Narodna knjiga - Alfa, 2005 (Beograd : Alfa).
- 250 str. ; 22 cm. - (#Biblioteka #Megahit /
[Narodna knjiga - Alfa, Beograd] ; #knj. br.
#573)

Prevod dela: The Daughter of the Queen of
Sheba / Jacki Lyden. - Tiraž 1.000. - Beleška
o spisateljici: str. 243-250.

ISBN 86-331-2246-4 (karton)

a) Лајден, Џеки (20в) - Интервјуи
COBISS.SR-ID 124537100

821.111-31

ЛОРЕНС, Дејвид Херберт

Beli paun. #Knj. #2 / D. H. Lorens ;
[prevela Milica Pavlović]. - Beograd :
Политика : Narodna knjiga, 2005 (Beograd :
Narodna knjiga). - 269 str. ; 17 cm. -
(#Biblioteka #Bestseler ; #knj. br. #105)

Prevod dela: The White Peacock / D. H.
Lawrence. - Beleška o piscu: str. [271].

ISBN 86-331-2492-0 (NK; broš.)

COBISS.SR-ID 127097100

821.111(64)-31

МЕРНИСИ, Фатима

Snovi o zabranjenom voću : priče o
detinjstvu u haremu / Fatima Mernisi ;
prevela Maja Kaluđerović. - 2. izd. - Beograd
: Laguna, 2005 (Beograd : Čigoja štampa). -
258 str. : fotogr. ; 21 cm

Prevod dela: Dreams of Trespass / Fatima
Mernissi. - Tiraž 1.000. - Napomene uz tekst.

ISBN 86-7436-353-9 (broš.)

COBISS.SR-ID 125488908

821.111(94)-31

НИКС, Гарт

Сабријел / Гарт Никс ; [превео Владимир Лазаревић]. - Београд : Народна књига - Алфа, 2005 (Београд : Алфа). - 376 стр. ; 21 см. - (#Библиотека #Петар Пан ; #књ. бр. #188)

Превод дела: Сабриел / Гартх Них. - Тираж 1.000. - Белешка о писцу: стр. [377].

ISBN 86-331-2002-X (картон)

COBISS.SR-ID 121616396

821.111-31

О'ФАРЕЛ, Меги

Kada si otišao / Megi O'Farel ; preveo Aleksandar Milajić. - 3. izd. - Beograd : Laguna, 2005 (Beograd : Čigoja štampa). - 309 str. ; 20 cm

Prevod dela: After You'd Gone / Maggie O'Farrell. - Tiraž 1.000.

ISBN 86-7436-354-7 (broš.)

COBISS.SR-ID 125488140

821.111-31

О'ФЛАНАГАН, Шила

Samo ne on / Šila O'Flenegan ; [prevela Mira Tauš]. - Beograd : Narodna knjiga - Alfa, 2005 (Beograd : Alfa). - 461 str. ; 21 cm. - (#Biblioteka #Megahit ; #knj. br. #668)

Prevod dela: Anyone but Him / Sheila O'Flanagan. - Tiraž 1.000. - Beleška o spisateljici: str. 463.

ISBN 86-331-2888-8 (karton)

COBISS.SR-ID 132042764

821.111-31

ОСТИН, Џејн

Razum i osećajnost / Džejn Ostin ;
 [prevod Milica Simeonović]. - Beograd :
 Политика : Narodna knjiga, 2005 (Beograd :
 Narodna knjiga). - 331 str. ; 17 cm. -
 (#Biblioteka #Bestseler ; #knj. br. #52)

Prevod dela: Sense and Sensibility / Jane
 Austen. - Beleška o autoru: str. [332].

ISBN 86-331-1876-9 (NK; broš.)

COBISS.SR-ID 120043276

821.111-31

ОСТИН, Џејн

Gordost i predrasuda / Džejn Ostin ;
 [prevod Živojin Simić]. - Beograd : Политика
 : Narodna knjiga, 2005 (Beograd : Narodna
 knjiga). - 327 str. ; 17 cm. - (#Biblioteka
 #Bestseler ; #knj. br. #78)

Prevod dela: Pride and Prejudice / Jane
 Austin. - Tiraž 10.000. - Beleška o piscu:
 str. [329].

ISBN 86-331-2129-8 (broš.)

COBISS.SR-ID 123147276

821.111-31

ПАРСОНС, Тони

Čovek i dečak / Toni Parsons ; preveo
 Nenad Dropulić. - 5. izd. - Beograd : Laguna,
 2005 (Beograd : Margo-art). - 316 str. ; 20 cm
 Prevod dela: Man and Boy / Tony Parsons. -
 Tiraž 1.000. - O autoru: str. [317].

ISBN 86-7436-399-7 (broš.)

COBISS.SR-ID 127390988

821.111(73)-31

САСОН, Џин

Princeza Sultana / Džin Sason ; prevela s engleskog Svetlana Babović. - 2. izd. - Beograd : Alnari : PS-Editor-IP, 2005 (Beograd : Plavo slovo). - 229 str. ; 21 cm

Prevod dela: Princess / Jean P. Sasson. - Tiraž 1.000.

ISBN 86-7710-078-4 (broš.)

COBISS.SR-ID 123611404

821.111-31

СЕМПЛ, Андреа

Šminkerka / Andrea Sempl ; prevela Žermen Filipović. - Beograd : Laguna, 2005 (Beograd : Margo-art). - 283 str. ; 20 cm

Prevod dela: The Make-Up Girl / Andrea Semple. - Tiraž 1.000. - Beleška o autoru: str. [285].

ISBN 86-7436-392-X (broš.)

COBISS.SR-ID 127224332

821.111-31

ШЕВАЛИЈЕ, Трејси

Devojka sa bisernom mindušom / Trejsi Ševalije ; prevod Nenad Dropulić. - 4. izd. - Beograd : Laguna, 2005 (Beograd : Čigoja štampa). - 233 str. ; 20 cm

Prevod dela: Girl With a Pearl Earring / Tracy Chevalier. - Tiraž 2.000. - Beleška o autoru: str. [235].

ISBN 86-7436-352-0 (broš.)

1. Дропулић, Ненад [преводиалац]

COBISS.SR-ID 125487116

821.111-31

БЕЛС, Херберт Џорџ

Rat svetova / Herbert Džordž Vels ;
 [preveo Albin Vilhar]. - Niš : Zograf, 2005
 (Bor : N Design). - 194 str. ; 20 cm. -
 (#Biblioteka #Prevodi / Zograf)

Prevod dela: The War of the Worlds / H. G.
 Wells. - Tiraž 1.000. - Na koricama autorova
 slika i beleška o njemu.

ISBN 86-7578-107-5 (broš.)

COBISS.SR-ID 123859724

821.111(73)-31

ВИЛАРД, Елајза

Moć trojstva : bazirano na hit TV seriji
 Čari po ideji Konstans M. Berg / Elajza
 Vilard. - 1. izd. - Beograd : Ateneum, 2005
 (Beograd : Chaligraph). - 185 str. ; 21 cm. -
 (#Biblioteka #Ekran / [Ateneum] ; #knj. #1)

Prevod dela: The Power of Three / Eliza
 Willard. - Tiraž 1.000.

ISBN 86-83511-32-4

1. Берг, Констанс М. [библиографски
 претходник]

COBISS.SR-ID 125909516

2006.

821.111(73)-31

БРАУН, Ден

Дигитална тврђава / Ден Браун ; са
 енглеског превела Нина Ивановић. - Нови Сад :
 Соларис, 2006 (Нови Сад : Будућност). - 328
 стр. ; 20 cm

Превод дела: Дигитал Фортресс / Дан Браун. -
 Тираж 1.500.

ISBN 978-86-7560-045-9 (брош.)

COBISS.SR-ID 214150919

821.111-31

ДИКЕНС, Чарлс

Давид Коперфилд / Чарлс Дикенс ; превео
 Михаило Ђорђевић. - Београд : Новости, 2006
 (Штампано у Италији). - 739 стр. ; 21 cm. -
 (#Библиотека #Миленијум / [Новости] ; 28)

Превод дела: David Copperfield / Charles
 Dickens. - Тираж 33.000. - Напомене уз
 текст.

ISBN 86-7446-116-6 (картон са омотом)

COBISS.SR-ID 131292940

821.111(73)-31

ЕСЕКС, Карен

Leonardovi labudovi / Karen Eseks ;
 preveo Nikola Pajvančić. - Beograd : Laguna,
 2006 (Beograd : Margo-art). - 332 str. ; 20
 cm

Prevod dela: Leonardo's Swans / Karen Essex.
 - Tiraž 1.500. - Beleška o piscu: str. [333].

ISBN 86-7436-541-8 (broš.)

COBISS.SR-ID 133576460

821.111-31

ФОРД, Џаспер

Izgubljena u dobroj knjizi / Džasper Ford
 ; preveo Zoran Penevski. - Beograd : Okean,
 2006 (Beograd : Rubikon). - 333 str. ; 21 cm.
 - (#Biblioteka #Meduza)

Prevod dela: Lost In a Good Book / by Jasper
 Fforde. - Tiraž 1.000. - Na presavijenom delu
 koričnog lista beleška o autoru.

ISBN 86-7752-033-3 (broš.)

COBISS.SR-ID 132668940

821.111(73)-31

ГРОГАН, Џон

Marli i ja : ljubav i život sa najgorim psom na svetu / Džon Grogan ; preveo Miroslav Pavlović. - Beograd : Mono & Mañana, 2006 (Bački Petrovac : Kultura). - 268 str. ; 21 cm

Prevod dela: Marley & Me / John Grogan. - Tiraž 1.500.

ISBN 86-7804-048-3 (broš.)

ISBN 978-86-7804-048-1

COBISS.SR-ID 133322764

821.111(73)-31

ХАЈСМИТ, Патриша

Editin dnevnik / Patriša Hajsmi ; preveo sa engleskog Zoran Ž. Paunović. - Beograd : DJB dijagonala, 2006 (Grocka : Donat graf). - 412 str. ; 20 cm

Prevod dela: Edith's Diary / Patricia Highsmith. - Tiraž 1.000. - Str. 401-409: O Patriši Hajsmi i njenom romanu "Editin dnevnik" / Aleksandar Belčević. - Na presavijenom delu omotnog lista autorova slika i beleška o njemu. - Dela Patriše Hajsmi: str. 411-412.

ISBN 86-86445-00-4 (broš. sa omotom)

COBISS.SR-ID 131259916

821.111(73)-31

ХЕГЕР, Дajана

Maestrova muza : roman o Rafaelu / Dajen Heger ; [sa engleskog prevela Ana Poznanović]. - 1. izd. - Beograd : Editor, 2006 (Beograd : Plavo slovo). - 287 str. ; 21 cm

Prevod dela: The Ruby Ring / Diane Haeger. - Tiraž 1.000.

ISBN 86-7878-032-0 (broš.)

ISBN 978-86-7878-032-5

COBISS.SR-ID 134451724

821.111(73)-31

ХОФМАН, Алис

Tajna reke / Alis Hofman ; prevela Maja Lončar. - Zrenjanin : Sezam book, 2006
(Beograd : Plavo slovo). - 298 str. ; 21 cm

Prevod dela: The River King / Alice Hoffman.
- Tiraž 1.000.

ISBN 86-86003-05-2 (broš.)

COBISS.SR-ID 129223436

821.111(71)-31

ХОЛМАН, Линда

Ptica u kavezu / Linda Holman ; prevela Dubravka Srećković Divković. - Beograd : Magnet, 2006 (Beograd : Megraf). - 352 str. ; 20 cm

Prevod dela: Linnet Bird / Linda Holeman. -
Rečnik: str. [355-356]. - Na presavijenom delu koričnog lista autorova slika i beleška o njemu.

ISBN 86-85279-22-4 (broš.)

ISBN 978-86-85279-22-5

COBISS.SR-ID 135157516

821.111-31

ХОПКИНС, Кети

Dobri tipovi, loši tripovi i brus na naduvavanje / Keti Hopkins ; preveo Aleksandar Milajić. - Beograd : Laguna, 2006 (Beograd : Margo-art). - 126 str. ; 20 cm

Prevod dela: Mates, Dates and Inflatable Bras / Cathy Hopkins. - Tiraž 1.000. - Napomene uz tekst.

ISBN 86-7436-397-0 (broš.)

COBISS.SR-ID 127292684

821.111-31

ХОПКИНС, Кети

Dobri tipovi, loši tripovi i svemirski poljupci / Keti Hopkins ; preveo Aleksandar Milajić. - Beograd : Laguna, 2006 (Beograd : Margo-art). - 135 str. ; 20 cm

Prevod dela: Mates, Dates and Cosmic Kisses / Cathy Hopkins. - Tiraž 1.000. - Napomene uz tekst.

ISBN 86-7436-418-7 (broš.)

COBISS.SR-ID 128297996

821.111(73)-31

ХОСЕИНИ, Халед

Lovac na zmajevе / Haled Hoseini ; preveo Nikola Pajvančić. - Beograd : Laguna, 2006 (Beograd : Margo-art). - 343 str. ; 20 cm

Prevod dela: The Kite Runner / Khaled Hosseini. - Tiraž 1.500. - Beleška o piscu: str. 343.

ISBN 86-7436-502-7 (broš.)

COBISS.SR-ID 132739596

821.111(94)-31

КАНАВАН, Труди

Čarobnjačka Gilda : prva knjiga trilogije Crni čarobnjak / Trudi Kanavan ; [prevod sa engleskog Srđan Ajduković]. - 1. izd. - Beograd : Alnari, 2006 (Beograd : Plavo slovo). - 351 str. ; 21 cm

Prevod dela: The Magician's Guild / Trudi Canavan. - Tiraž 1.000. - Beleška o piscu: str. 351.

ISBN 86-7710-163-2 (broš.)

ISBN 978-86-7710-163-3

COBISS.SR-ID 135019276

821.111(73)-31

КИНГ, СТИВЕН

Talisman / Stiven King & Piter Straub ;
[prevod sa engleskog Svetlana
Bezdanov-Gostimir i Ranko Nedeljković]. - 1.
izd. - Beograd : Alnari : PS-Editor-IP, 2006
(Beograd : Plavo slovo). - 575 str. ; 21 cm

Prevod dela: The Talisman / Stephen King &
Peter Straub. - Tiraž 1.000.

ISBN 86-7878-038-X (PS-Editor-IP; broš.)

ISBN 86-7878-153-5 !

ISBN 978-86-7878-153-4 !

1. Страуб, Питер [аутор]

COBISS.SR-ID 135090444

821.111(73)-31

КИНГ, СТИВЕН

Mračna kula. 5, #deo #1, Vukovi Kale /
Stephen King ; [s engleskog preveo Miljan
Tanić]. - 1. izd. - Beograd : PS-Editor-IP :
Alnari, 2006 (Beograd : Plavo slovo). - 275
str. ; 20 cm

Izv. stv. nasl.: The Dark Tower. - Tiraž
1.000.

ISBN 86-7878-002-9 (PS-Editor-IP; broš.)

COBISS.SR-ID 130602252

821.111(73)-31

КИНГ, СТИВЕН

Crna kuća / Stephen King, Peter Straub ;
s engleskog preveo Aleksandar Marković. - 2.
izd. - Beograd : PS-Editor-IP, 2006 (Beograd
: Plavo slovo). - 529 str. ; 21 cm

Prevod dela: The Black House / Stephen King
and Peter Straub. - Tiraž 1.000.

ISBN 86-7878-039-8 (broš.)

ISBN 86-7710-142-X !

ISBN 978-86-7878-039-4

1. Страуб, Питер [аутор]

COBISS.SR-ID 135564556

821.111-31

КИНСЕЛА, Софи

Kupoholičarka i sestra / Sofi Kinsela ;
prevela Aleksandra Čabraja. - Beograd :
Laguna, 2006 (Beograd : Margo-art). - 357
str. ; 20 cm

Prevod dela: Shopaholic & Sister / Sophie
Kinsella. - Tiraž 1.500. - Rečnik svetskih
plemenskih dijalekata: str. 9. - Beleška o
autoru: str. [363].

ISBN 86-7436-508-6 (broš.)

ISBN 978-86-7436-508-3

COBISS.SR-ID 132836364

821.111(73)-31

КОНЕЛИ, Мајкл

Последњи којот / Мајкл Конели ; [превод
Драган Голубовић]. - Београд : Народна књига
- Алфа, 2006 (Београд : Алфа). - 316 стр. ;
21 см. - (#Библиотека #Мегахит ; #књ. бр.
#673)

Превод дела: #Тхе #Ласт Цојоте / Мицхаел
Цоннелли. - Тираж 1.000. - Белешка о писцу:
стр. [317].

ISBN 86-331-2927-2 (картон)

ISBN 987-86-331-2927-3

COBISS.SR-ID 132776716

821.111(73)-31

ЛОНДОН, Џек

Пустоловка / Џек Лондон. - Београд :
Српска књижевна задруга, 2006 (Земун :
Пекограф). - 206 стр. : ауторова слика ; 18
см. - (Подвиг : трилогија / Џек Лондон)
(Мали забавник)

Превод дела: The Island of Beranda / Jack
London. - Право име аутора: John Griffith.
- Тираж 1.000. - Стр. 199-201: Пустоловина
приче / Драган Лакићевић. - Белешка о писцу:
стр. 205-206.

ISBN 86-379-0912-4 (картон)

ISBN 86-379-0909-4 (за издавачку целину;
картон у заштитној кутији)

COBISS.SR-ID 128934924

821.111(411)-31

МЕКОЛ Смит, Александар

Kredenac pun života / Aleksandar Mekol
Smit ; s engleskog prevela Tanja
Milosavljević. - 2. izd. - Beograd : Samizdat
B92, 2006 (Lazarevac : Elvod-print). - 195
str. ; 20 cm. - (Busola ; #knj. #16)

Prevod dela: The Full Cupboard of Life /
Alexander McCall Smith. - Tiraž 3.000. -
Napomene uz tekst.

ISBN 86-7963-269-4 (broš.)

COBISS.SR-ID 129394956

821.111-31

МЕКСТЕД, Ана

Ne daj se! / Ana Meksted ; preveli Jelena
Milićev i Aleksandar Kocić. - Beograd :
Okean, 2006 (Beograd : Rubikon). - 347 str. ;
21 cm. - (#Biblioteka #Kalipsa)

Prevod dela: Getting Over It / Anna Maxted. -
Tiraž 1.000.

ISBN 86-7752-031-7 (broš.)

COBISS.SR-ID 129451276

821.111(73)-31

МИЧЕЛ, Маргарет

Прохујало с вихором. #[Део] #1 / Маргарет
Мичел ; превео Михаило Ђорђевић. - Београд :
Новости, 2006 (Штампано у Европи). - 497 стр.
; 21 см. - (#Библиотека #Миленијум /
[Новости] ; 16)

Превод дела: Gone with the Wind. - Тираж
50.000.

ISBN 86-7446-104-2 (картон са омотом)

COBISS.SR-ID 129298444

821.111(73)-31

МИЧЕЛ, Маргарет

Прохујало с вихором. 2 / Маргарет Мичел ;
превод Михаило Ђорђевић. - Београд : Новости,
2006 (Штампано у Европи). - 512 стр. ; 21
см. - (#Библиотека #Миленијум / [Новости] ;
17)

Превод дела: Gone with the Wind. - Тираж
50.000.

ISBN 86-7446-105-0 (картон са омотом)

ISBN 978-86-7446-105-1

COBISS.SR-ID 129488396

821.111(73)-31

ПЕРДЈУ, Луис

Teslin testament / Luis Perdju ; prevela
Jasmina Milenković. - Beograd : Via print,
2006 (Beograd : Standard 2). - 371 str. ; 21
cm

Prevod dela: The Tesla Bequest / Lewis
Perdue. - Tiraž 1.000. - Na presavijenom delu
koričnog lista autorova slika i beleška o
njemu.

ISBN 86-86447-02-3 (broš.)

COBISS.SR-ID 132692236

821.111(73)-31

ПИТЕРС, Елизабет

Krokodil na peščanom sprudu / Elizabet
Piters ; preveo s engleskog Petar Kapuran. -
Beograd : Mono & Mañana, 2006 (Bački Petrovac
: Kultura). - 255 str. ; 21 cm

Prevod dela: Crocodile on the Sandbank /
Elisabeth Peters. - Pravo ime autora: Barbara
Mertz. - Tiraž 1.500. - Napomene uz tekst. -
Na presavijenom delu koričnog lista beleška o
autoru.

ISBN 86-7804-043-2 (broš.)

COBISS.SR-ID 132459788

821.111-31

РОБЕРТС, Кетрин

Kolos / Ketrin Roberts ; prevod s engleskog Jelisaveta Đurić. - 1. Deretino izd. - Beograd : Dereta, 2006 (Beograd : Dereta). - 275 str. ; 21 cm. - (Sedam svetskih čuda ; 6) (#Biblioteka #Teen)

Prevod dela: The Colossus Crisis / by Katherine Roberts. - Tiraž 1.000. - Vodič kroz Aurin svet: str. [277-280].

ISBN 86-7346-562-1 (broš.)

COBISS.SR-ID 134255884

821.111(73)-31

CACOH, Цин

Princeza Sultana / Džin Sason ; prevela s engleskog Svetlana Babović. - 3. izd. - Beograd : PS-Editor-IP : Alnari, 2006 (Beograd : Plavo slovo). - 229 str. ; 21 cm

Prevod dela: Princess / Jean P. Sasson. - Tiraž 500.

ISBN 86-7710-144-6 (Alnari; broš.)

ISBN 86-7710-053-9 !

COBISS.SR-ID 129474572

821.111(73)-31

CACOH, Цин

Krug princeze Sultane : [III knjiga trilogije Princeza] / Džin Sason ; [sa engleskog prevela Svetlana Babović]. - 1. izd. - Beograd : Alnari, 2006 (Beograd : Plavo slovo). - 251 str. ; 21 cm

Prevod dela: Princess Sultana's Circle / Jean P. Sasson. - Tiraž 1.000.

ISBN 86-7710-153-5 (broš.)

ISBN 978-86-7710-153-4

COBISS.SR-ID 135093004

821.111-31

СКОТ, Валтер

Lekareva kći / Valter Skot ; [prevod Branka Lukač]. - Beograd : Politika : Narodna knjiga, 2006 (Beograd : Narodna knjiga). - 194 str. ; 17 cm. - (#Biblioteka #Bestseler ; #knj. br. #144)

Prevod dela: Surgeon's Daughter / Walter Scott. - Beleška o piscu: str. 191-192.

ISBN 86-331-2807-1 (NK; broš.)

ISBN 86-331-2799-7 !

COBISS.SR-ID 130662412

821.111(73)-31

СТАЈН, Роберт Лоренс

Žurka iznenađenja / R. L. Stajn ; prevela Dijana Đelošević. - Beograd : Laguna, 2006 (Beograd : Margo-art). - 150 str. ; 20 cm. - (Ulica straha)

Prevod dela: The Surprise Party / R. L. Stine. - Tiraž 1.500.

ISBN 86-7436-473-X (broš.)

ISBN 978-86-7436-473-4

COBISS.SR-ID 131267852

821.111(73)-31

СТИВЕНСОН, Роберт Луис

Doktor Džekil i gospodin Hajd / Robert Luis Stivenzon ; preveo Nik. B. Jovanović. - Beograd : Tisa : Liber, 2006 (Beograd : ATC). - 119 str. ; 18 cm

Kor. stv. nasl.: Dr Džekil i g. Hajd. - Prevod dela: The Strange Case of Dr. Jekyll and Mr. Hyde / Robert Louis Stevenson. - Tiraž 600.

ISBN 86-83597-14-8 (Tisa; broš.)

ISBN 86-85353-21-1 (Liber)

COBISS.SR-ID 132144652

821.111-31

ШЕЛИ, Мери

Frankenštajn ili Moderni Prometej / od Meri Šeli ; ilustrovao Filip Mink ; prevela Slavka Stević ; komentari Mark Pope. - 1. izd. - Beograd : Kreativni centar, 2006 (Beograd : Publikum). - 251 str. : ilustr. ; 25 cm. - (#Edicija #Knjige za sva vremena)

Prevod dela: Frankenstein or The Modern Prometheus / Mary Shelley. - Tiraž 2.000. - Na presavijenom delu koričnog lista beleška o autoru.

ISBN 86-7781-399-3 (broš.)

COBISS.SR-ID 129529612

821.111(73)-31

БАЈНЕР, Џенифер

U sestrinim cipelama / Dženifer Vajner ; [prevela Dušanka Šušal]. - Beograd : Narodna knjiga - Alfa, 2006 (Beograd : Alfa). - 386 str. ; 21 cm. - (#Biblioteka #Megahit ; #knj. br. #470)

Prevod dela: In Her Shoes / Jennifer Weiner. - Tiraž 1.000. - Beleška o spisateljici: str. [387].

ISBN 86-331-1682-0 (karton)

COBISS.SR-ID 127613964

2007.

821.111(417)-31

АХЕРН, Сесилија

Na kraju duge / Sesilija Ahern ; prevela Jelena G. Nikolić. - Beograd : Laguna, 2007 (Beograd : Margo-art). - 431 str. ; 20 cm

Prevod dela: Where Rainbows End / Cecilia Ahern. - Tiraž 1.500.

ISBN 978-86-7436-676-9 (broš.)

COBISS.SR-ID 140466188

821.111(73)-31

БРЕШЕРС, Ен

Сестре по фармеркама : треће лето
сестринства / Ен Брешерс ; [превод Александра
Савић]. - Београд : Народна књига - Алфа,
2007 (Београд : Алфа). - 308 стр. ; 21 см. -
(#Библиотека #Петар Пан ; #књ. бр. #251)

Превод дела: Girls in Pants / Ann Brashares.
- Тираж 1.000.

ISBN 978-86-331-3104-9 (картон)

COBISS.SR-ID 137242124

821.111-31

ЕЛИОТ, Џорџ

Vodenica na Flosi / Džordž Eliot ;
[prevod sa engleskog Mimica Milanka]. - 1.
izd. - Beograd : Imprimator, 2007 (Loznica :
Škoro). - 556 str. ; 20 cm

Prevod dela: The Mill on the Floss / George
Eliot. - Pravo ime autora: Mary Ann Evans. -
Tiraž 500.

ISBN 978-86-86425-03-4

COBISS.SR-ID 137665804

821.111(94)-31

ФАЛКОНЕР, Колин

Moja prelepa špijunka / Kolin Falkoner ;
[sa engleskog prevela Magdalena Reljić]. - 1.
izd. - Beograd : PS-Editor-IP, 2007 (Beograd
: Plavo slovo). - 301 str. ; 21 cm

Pravo ime autora Colin Bowles. - Prevod dela:
My Beautiful Spy / Colin Falconer. - Tiraž
1.000.

ISBN 978-86-7878-048-7 (broš.)

COBISS.SR-ID 137736972

821.111(94)-31

КАНАВАН, Трудн

Polaznica : druga knjiga trilogije Crni
čarobnjak / Trudi Kanavan ; prevod sa
engleskog Srđan Ajduković. - 1. izd. -
Beograd : Alnari, 2007 (Beograd : Plavo
slovo). - 447 str. ; 20 cm

Prevod dela: The Magicians' Guild. The Novice
/ Trudi Canavan. - Tiraž 1.000. - Pojmovnik:
str. 445-447.

ISBN 978-86-7710-183-1 (broš.)

COBISS.SR-ID 140093452

821.111(73)-31

КИНГ, Стивен

Bjuick 8 / Stephen King ; prevela s
engleskog Ivana Ćirković. - 2. izd. - Beograd
: PS-Editor-IP, 2007 (Beograd : Plavo slovo).
- 327 str. ; 21 cm

Prevod dela: Buick 8. - Tiraž 1.000.

ISBN 978-86-7878-059-2 (broš.)

COBISS.SR-ID 139722252

821.111(73)-31

КИНГ, Стивен

Mračna kula. 5, #deo #2, Vukovi Kale /
Stephen King ; s engleskog preveo Vladan
Stojanović. - 1. izd. - Beograd :
PS-Editor-IP, 2007 (Beograd : Plavo slovo). -
358 str. ; 21 cm

Prevod dela: The Dark Tower V. - Tiraž 1.000.

ISBN 978-86-7878-063-9 (PS-Editor-IP; broš.)

COBISS.SR-ID 140099596

821.111(73)-31

КЛАРК, Мери Хигинс

Tatina mezimica / Meri Higinis Klark ; sa engleskog preveo Vladan Stojanović. - 1. izd. - Beograd : PS-Editor-IP, 2007 (Beograd : Plavo slovo). - 249 str. : ilustr. ; 21 cm

Prevod dela: Daddy's Little Girl / Mary Higgins Clark. - Tiraž 1.000.

ISBN 978-86-7878-076-9 (broš.)

COBISS.SR-ID 142836492

821.111(73)-31

КВИК, Аманда

Dodir opasnosti / Amanda Kvik ; [prevod Svetlana Babović]. - 2. izd. - Beograd : Editor, 2007 (Beograd : Plavo slovo). - 264 str. ; 21 cm

Prevod dela: Dangerous / Amanda Quick. - Tiraž 1.000.

ISBN 978-86-7878-067-7 (broš.)

COBISS.SR-ID 141369100

821.111(73)-31

LONDON, Džek

#The #House of Mapuhi = Mapuhijeva kuća / Jack London ; [prevod, adaptacija Westerna Comunicazione]. - [Beograd] : Liber Novus ; Podgorica : Daily Press, 2007 (Subotica : Rotografika). - 61 str. ; 19 cm. - (Dvojezična edicija odabranih štiva ; 9)

Uporedo engl. tekst i srp. prevod. - Pravo ime autora: John Griffith. - Tiraž 15.000. - Tumačenje manje poznatih engl. reči i izraza u beleškama uz tekst.

ISBN 978-86-517-0035-7 (LN)

ISBN 978-86-7706-241-5 (DP; broš.)

ISBN 978-86-517-0026-5 (za izdavačku celinu)

COBISS.SR-ID 12179728

821.111(94)-31

МЕКАЛОУ, Колин

Venac od trave. #Knj. #3, Aurelijine suze / Kolin Mekalou ; prevela Žermen Filipović. - Beograd : Laguna, 2007 (Beograd : Margo-art). - 434 str. : ilustr. ; 20 cm

Prevod dela: The Grass Crown / Colleen McCullough. - Tiraž 1.500. - Rečnik: str. 433-434.

ISBN 978-86-7436-551-9 (broš.)

COBISS.SR-ID 138049548

821.111(94)-31

МАКАЛОУ, Колин

Ptice umiru pevajući / Kolin Mekalou ; s engleskog preveo Nikola Kršić. - Beograd : Evro Giunti, 2007 (Kragujevac : Grafostil). - 612 str. ; 20 cm. - (#Edicija #Evergrin / [Evro Giunti] ; #knj. br. #1)

Prevod dela: The Thorn Birds / Colleen McCullough. - Tiraž 2.000. - O autoru: str. [613].

ISBN 978-86-505-0817-6 (broš.)

COBISS.SR-ID 142718988

821.111(411)-31

МЕКОЛ СМИТ, Александар

Plave cipele i sreća / Aleksandar Mekol Smit ; s engleskog prevela Tanja Milosavljević. - Beograd : Samizdat B92, 2007 (Lazarevac : Elvod-print). - 208 str. ; 20 cm. - (#Edicija #Busola ; #knj. #32)

Prevod dela: Blue Shoes and Happiness / Alexander McCall Smith. - Tiraž 2.000. - Napomene uz tekst. - Na presavijenom delu kor. lista autorova slika i beleška o njemu.

ISBN 978-86-7963-295-1 (broš.)

COBISS.SR-ID 140981004

821.111(73)-31

ПЕТЕРСОН, Џејмс

Mačka i miš / Džejms Peterson ; preveo Nikola Jordanov. - Beograd : Laguna, 2007 (Beograd : Margo-art). - 404 str. ; 21 cm

Prevod dela: Cat and Mouse / James Patterson.
- Tiraž 1.500. - Beleška o piscu: str.
403-404.

ISBN 978-86-7436-714-8 (broš.)

COBISS.SR-ID 143221004

821.111-31

ПРАЧЕТ, Тери

Džoni i mrtvac i : druga priča o Džoniju Maksvelu / Teri Pračet ; preveo Nikola Pajvančić. - Beograd : Laguna, 2007 (Beograd : Margo-art). - 176 str. ; 20 cm

Prevod dela: Johnny and the Dead / Terry Pratchett. - Tiraž 1.500. - Napomene uz tekst.

ISBN 978-86-7436-719-3 (broš.)

COBISS.SR-ID 141405964

821.111-31

РОБЕРТС, Кетрин

Kleopatrina kletva / Ketrin Roberts ; prevod s engleskog Jelisaveta Đurić. - 1. Deretino izd. - Beograd : Dereta, 2007 (Beograd : Dereta). - 260 str. : ilustr. ; 21 cm. - (#Biblioteka #Teen) (Sedam svetskih čuda ; 7)

Prevod dela: The Cleopatra Curse / by Katherine Roberts. - Tiraž 1.000. - Vodič kroz Zeuksisov svet: str. [263-267].

ISBN 978-86-7346-609-5 (broš.)

COBISS.SR-ID 141119244

821.111(73)-31

ПОБЕРТС, Нора

Vila / Nora Roberts ; [prevela s engleskog Vesna Janković]. - 2. izd. - Beograd : Editor, 2007 (Beograd : Plavo slovo). - 478 str. ; 21 cm

Prevod dela: The Villa. - Tiraž 1.000.

ISBN 978-86-7878-083-7 (broš.)

COBISS.SR-ID 143585036

821.111(73)-31

СЕЛИНЏЕР, Џером Дејвид

Lovac u žitu / Dž. D. Selindžer ; preveo s engleskog Flavio Rigonat. - 3. izd. - Beograd : LOM, 2007 (Beograd : Caligraph). - 235 str. ; 21 cm. - (Sabrana dela Dž. D. Selindžera ; #knj. #1)

Prevod dela: The Catcher in the Rye / J. D. Salinger. - Tiraž 700. - Beleška o piscu : hronologija: str. 231-[236].

ISBN 978-86-83499-60-1 (broš.)

1. Ригонат, Флавио [преводиалац]

COBISS.SR-ID 136038412

821.111-32

821.111-31

СТИВЕНСОН, Роберт Луис

Приче с јужних мора ; Доктор Џекил и мистер Хајд / Роберт Луис Стивенсон. - Београд : Нова школа, 2007 (Суботица : Ротографија). - 79 стр. ; 29 см. - (#Библиотека #Најбољи друг ; #коло #3, #књ. #14)

Кор. ств. насл.: Приче са јужних мора. - Ауторова слика на корицама. (Брош.)

1. Стивенсон, Роберт Луис: Доктор Џекил и мистер Хајд 2. Ом. ств. насл.

COBISS.SR-ID 141901580

821.111-31

ŠOPEN, Kejt

Athénaïse = Atenaiz / Kate Chopin ;
 [prevod, adaptacija Westerna Comunicazione].
 - [Beograd] : Liber Novus ; Podgorica : Daily
 Press, 2007 (Subotica : Rotografika). - 63
 str. ; 19 cm. - (Dvojezična edicija odabranih
 štiva ; 8)

Uporedo engl. tekst i srp. prevod. - Tiraž
 15.000. - Tumačenje manje poznatih engl. reči
 i izraza u beleškama uz tekst.

ISBN 978-86-517-0034-0 (LN)
 ISBN 978-86-7706-239-2 (DP; broš.)
 ISBN 978-86-517-0026-5 (za izdavačku celinu)

COBISS.SR-ID 12110864

821.111-31

ТЕЈЛОР, Деби

Četvrta kraljica / Debi Tejlör ; prevela
 Bojana Ilić. - Beograd : Laguna, 2007
 (Beograd : Margo-art). - 430 str. ; 20 cm

Prevod dela: The Fourth Queen / Debbie
 Taylor. - Tiraž 1.500. - Napomene uz tekst. -
 Bibliografija: str. 429-430.

ISBN 978-86-7436-579-3 (broš.)

COBISS.SR-ID 137112844

821.111(73)-31

ВУЛФ, Цин

Čarobnjak. #Deo #2, Vitez - čarobnjak /
 Džin Vulf ; prevela Maja Kostadinović. -
 Beograd : Okean, 2007 (Beograd : Rubikon). -
 452 str. ; 20 cm. - (#Biblioteka #Meduza)

Prevod dela: The Wizard / Gene Wolfe. - Tiraž
 1.000. - Na presavijenom delu kor. lista
 beleška o autoru.

ISBN 978-86-7752-049-6 (broš.)

COBISS.SR-ID 142010380

2008.

821.111-31

АДАМС, Дарлас

Autostoperski vodič kroz galaksiju /
Daglas Adams ; preveo sa engleskog Zoran
Jakšić. - 5. izd. - Beograd : Alnari, 2008
(Beograd : Plavo slovo). - 628 str. ; 21 cm

Prevod dela: The Hitch Hiker's Guide to the
Galaxy / Douglas Adams. - Tiraž 1.500. - Na
omotu i kor. posebno izd. za kolekcionare. -
Sadrži i: Restoran na kraju vaseljene ;
Život, vaseljena i sve ostalo ; Doviđenja i
hvala na svim ribama ; Uglavnom bezopasni.

ISBN 978-86-7710-284-5 (karton sa omotom)

COBISS.SR-ID 150076940

821.111-31

АЈЛИФ, Глин

Kralj Itake / Glin Ajlif ; preveo
Miroslav Bašić Palković. - 1. izd. - Beograd
: Alnari, 2008 (Beograd : Plavo slovo). - 350
str. ; 21 cm

Prevod dela: King of Ithaca / Glyn Iliffe. -
Tiraž 1.500. - Glosar: str. 9-14. - Str.
347-350: Pogovor / Miroslav Bašić Palković. -
O piscu: str. [351].

ISBN 978-86-7710-270-8 (broš.)

COBISS.SR-ID 150007308

821.111(73)-31

ВАРОУЗ, Едгар Рајс, 1875-1950

Гусари са Венере / Едгар Рајс Вароуз ;
[превела Душица Д. Анђелковић]. - 1. изд. -
Београд : Authors & Artists, 2008 (Београд
: MD style). - 168 стр. ; 21 см. -
(Времеплов : библиотека фантастике и
научне-фантастике ; #књ. #8)

Превод дела: Pirates of Venus / Edgar Rice
Burroughs. - Тираж 500. - На корицама
ауторова слика и белешка о њему.

ISBN 978-86-7810-148-9 (брош.)

COBISS.SR-ID 153216012

821.111(73)-31

БАРОУЗ, Едгар Рајс, 1875-1950

Ратни поглавица / Едгар Рајс Бароуз ;
[превела Марија Чањи]. - 1. изд. - Београд :
Authors & Artists, 2008 (Београд : MD
style). - 216 стр. ; 21 см. - (Стрела :
авантуре са запада ; #књ. #2)

Превод дела: The War Chief / Edgar Rice
Burroughs. - Тираж 500.

ISBN 978-86-7810-138-0 (брош.)

COBISS.SR-ID 153993996

821.111(73)-31

БЕРИ, Стив, 1955-

Proročanstvo Romanov / Stiv Beri ;
prevela Ljiljana Petrović. - 1. izd. -
Beograd : Alnari, 2008 (Beograd : Plavo
slovo). - 398 str. ; 21 cm

Prevod dela: The Romanov Prophecy / Steve
Berry. - Tiraž 1.500. - Napomene uz tekst.

ISBN 978-86-7710-332-3 (broš.)

COBISS.SR-ID 154483468

821.111(417)-31

БОЈН, Џон, 1971-

Dečak u prugastoj pidžami / Džon Bojn ;
[prevela Svetlana Babović]. - 1. izd. -
Beograd : Alnari, 2008 (Beograd : Plavo
slovo). - 207 str. ; 21 cm

Prevod dela: The Boy in the Striped Pyjamas /
John Boyne. - Tiraž 1.500.

ISBN 978-86-7710-277-7 (broš.)

COBISS.SR-ID 152314380

821.111(73)-31

БРАУН, Ден, 1964-

Anđeli i demoni / Den Braun ; sa engleskog preveo Nemanja Jovanov. - 2. izd. - Novi Sad : Solaris, 2008 (Novi Sad : Budućnost). - 377 str. ; 20 cm

Prevod dela: Angels & Demons / Dan Brown. - Tiraž 1.500.

ISBN 978-86-7560-067-1 (broš.)

COBISS.SR-ID 229844999

821.111(94)-31

БРУКС, Џералдина

Čuvari knjige / Džeraldina Bruks ; preveo Miroslav Bašić Palković. - Beograd : Alnari, 2008 (Beograd : Plavo slovo). - 398 str. ; 21 cm

Prevod dela: People of the Book / Geraldine Brooks. - Tiraž 1.500. - O autorki: str. [399].

ISBN 978-86-7710-318-7 (broš.)

COBISS.SR-ID 154062348

821.111-31

ЏЕЈМС, Питер

Lepi leševi : oni posmatraju, oni biraju, oni ubijaju / Piter Džejms ; prevela Žermen Filipović. - Beograd : Laguna, 2008 (Beograd : Margo-art). - 470 str. ; 20 cm

Prevod dela: Looking Good Dead / Peter James. - Tiraž 1.500. - O autoru: str. [471].

ISBN 978-86-7436-904-3 (broš.)

COBISS.SR-ID 149276684

821.111(73)-31

ЏОНГ, Ерика

Strah od letenja / Erica Jong ; prevela
Ljiljana Petrović. - 1. izd. - Beograd :
PS-Editor-IP, 2008 (Beograd : Plavo slovo). -
399 str. : autorkina slika ; 21 cm

Prevod dela: Fear of Flying. - Tiraž 1.000. -
Beleška o autoru: str. 397. - Napomene uz
tekst.

ISBN 978-86-7878-107-0 (broš.)

COBISS.SR-ID 146041100

821.111(73)-31

ФЕЈЛЕР, Брус

Pod šarenim svodom : jedna sezona sa
cirkusom / Brus Fejler ; prevela Tatjana
Bižić. - Beograd : Laguna, 2008 (Bački
Petrovac : Kultura). - 340 str. ; 21 cm

Prevod dela: Under the Big Top / Bruce
Feiler. - Tiraž 1.500.

ISBN 978-86-7436-903-6 (broš.)

1. Бижић, Татјана [преводиалац]

COBISS.SR-ID 148903180

821.111(73)-31

ГАБАЛДОН, Дајана

Vilin konjic u ćilibaru / Dajana Gabaldon
; prevod Milan Đurić. - Beograd :
PortaLibris, 2008 (Čačak : Svetlost). - 851
str. ; 20 cm. - (#Biblioteka #Tri musketara ;
#knj. br. #3)

Prevod dela: Dragonfly in Amber / Diana
Gabaldon. - Tiraž 1.000. - Na koricama
autorova slika i beleška o njemu.

ISBN 978-86-7818-054-5 (broš.)

COBISS.SR-ID 146639116

821.111-31

ГУЏ, Елизабет, 1900-1984

Tajna mesečeve zemlje : Elizabet Gudž /
prevela Milica Cvetković. - Beograd : Laguna,
2008 (Beograd : Margo art). - 220 str. ; 20
cm

Prevod dela: The Little White Horse /
Elizabeth Gouge. - Tiraž 1.500. - O autoru:
str. [221].

ISBN 978-86-7436-935-7 (broš.)

COBISS.SR-ID 150085132

821.111(73)-31

ХАНТ, Саманта

Izum svega ostalog : roman o Nikoli Tesli
/ Samanta Hant ; prevela Sanja Jović. -
Beograd : Beoknjiga, 2008 (Beograd :
Beoknjiga). - 327 str. ; 21 cm. -
(#Biblioteka #Bestseler / [Beoknjiga])

Prevod dela: The Invention of Everything Else
/ by Samantha Hunt. - Tiraž 1.000. - Na
presavijenom delu kor. lista autorkina slika
i beleška o njoj.

ISBN 978-86-7694-193-3 (karton sa omotom)

COBISS.SR-ID 151711756

821.111(73)-31

ХЕМИНГВЕЈ, Ернест

Старац и море / Ернест Хемингвеј. - 5.
изд. - Земун : ЈРЈ, 2008 (Трстеник :
М-граф). - 103 стр. ; 18 см. - (#Библиотека
#5+)

Насл. изворника: The Old Man and the Sea /
Ernest Hemingway. - Тираж 500. - Биографија:
стр. 101-103.

ISBN 978-86-7609-409-7 (картон)

COBISS.SR-ID 146503436

821.111(73)-31

КЕРВУД, Џемс Оливер, 1878-1927

Благо с трећег водопада / Џемс Оливер
Кервуд ; превео Иван Р. Димитријевић =
[илустровао Мома Марковић]. - Репринт изд. из
193-- . - Београд : Authors & Artists, 2008
(Београд : MD Style). - 160 стр. : илустр.
; 21 цм. - (Анђео : библиотека за децу и
вечно младе ; #коло #3, књ. 14)

Тираж 500.

ISBN 978-86-7810-040-6 (брош.)

COBISS.SR-ID 154056204

821.111(73)-31

КИНГ, Стивен

Lisina priča / Stephen King ; preveo
Vladan Stojanović. - 1. izd. - Beograd :
PS-Editor-IP, 2008 (Beograd : Plavo slovo). -
494 str. ; 21 cm

Prevod dela: Lisey's Story. - Tiraž 1.500.

ISBN 978-86-7878-109-4 (broš.)

COBISS.SR-ID 146305036

821.111(73)-31

КЛАРК, Мери Хигинс, 1927-

Tatina mezimica / Meri Higinis Klark ; sa
engleskog preveo Vladan Stojanović. - 1. izd.
- Beograd : Alnari, 2008 (Beograd : Plavo
slovo). - 243 str. ; 21 cm

Prevod dela: Daddy's Little Girl / Mary
Higgins Clark. - Tiraž 1.500.

ISBN 978-86-7710-257-9 (broš.)

COBISS.SR-ID 149635852

821.111(73)-31

КЛАРК, Мери Хигинс

Dve devojčice u plavom / Meri Higin
Klark ; prevela Mirjana Isailović. - 1. izd.
- Beograd : Alnari, 2008 (Beograd : Plavo
slovo). - 287 str. ; 21 cm

Prevod dela: Two Little Girls in Blue / Mary
Higgins Clark. - Tiraž 1.500.

ISBN 978-86-7710-306-4 (broš.)

COBISS.SR-ID 151983116

821.111(73)-31

КОВИЛ, Брус, 1950-

Гоблини у замку / Брус Ковил ; превела
Маја Костадиновић. - Београд : Океан, 2008
(Београд : Рубикон). - 165 стр. ; 21 см. -
(#Библиотека #Делфин)

Превод дела: Goblins in the Castle / by
Bruce Coville. - Тираж 1.000. - О аутору:
стр. 165.

ISBN 978-86-7752-059-5 (брош.)

COBISS.SR-ID 150338060

821.111(73)-31

КРОКЕТ, Дејви, 1786-1836

Дејви Крокет / Дејви Крокет ; [превео Лука
Семеновић]. - Репринт изд. из 1964. - Београд
: Authors & Artists, 2008 (Београд : MD
style). - 304 стр. : ауторова слика ; 21
см. - (Стрела : авантуре са запада ; #књ.
#4)

Превод дела: A Narrative of the Life of
David Crockett of the State of Tennessee /
Davy Crockett. - Тираж 500. - Речник мање
познатих речи и израза: стр. 301-302.

ISBN 978-86-7810-133-5 (брош.)

COBISS.SR-ID 154000140

821.111(73)-31

КВИК, Аманда, 1948-

U zagrljaju mesečine / Amanda Kvik ; [sa engleskog prevela Ana Poznanović]. - 1. izd. - Beograd : Alnari, 2008 (Beograd : Plavo slovo). - 244 str. ; 21 cm

Prevod dela: Lie by Moonlight / Amanda Quick. - Pravo ime autora: Jayne Ann Krentz. - Tiraž 1.500.

ISBN 978-86-7710-261-6 (broš.)

COBISS.SR-ID 149664780

821.111-31

ЛА Мир, Пјер

Život Mona Lize / Pjer La Mir ; prevela Ljerka Radović. - 1. izd. - Beograd : Alnari, 2008 (Beograd : Plavo slovo). - 319 str. ; 21 cm

Prevod dela: The Private Life of Mona Lisa / Pierre La Mure. - Tiraž 1.500. - Napomene uz tekst.

ISBN 978-86-7710-274-6 (broš.)

COBISS.SR-ID 149783820

821.111(73)-31

НОВИК, Наоми

Presto od žada : nastavak knjige Zmaj njegovog veličanstva / Naomi Novik ; preveo Srđan Ajduković. - 1. izd. - Beograd : Alnari, 2008 (Beograd : Plavo slovo). - 334 str. ; 21 cm

Prevod dela: Throne of Jade. - Tiraž 1.500. - Napomene uz tekst.

ISBN 978-86-7710-316-3 (broš.)

COBISS.SR-ID 153387532

821.111(73)-31

MAKEJГ, Доналд

Svi ljudi Reta Batlera : zasnovano na romanu Prohujalo s vihorom Margaret Mičel / Donald Mekejg ; prevela Ljiljana Petrović. - 1. izd. - Beograd : Alnari, 2008 (Beograd : Plavo slovo). - 615 str. ; 21 cm

Prevod dela: Rhett Butler's People / Donald McCaig. - Tiraž 1.500. - Napomene uz tekst.

ISBN 978-86-7710-303-3 (broš.)

COBISS.SR-ID 151606284

821.111(73)-31

МОРАН, Мишел

Nefertiti : kraljica Egipta, kći večnosti : roman / Mišel Moran ; prevod Ljiljana Stajić. - Beograd : Beoletra : Beoknjiga, 2008 (Beograd : Beoknjiga). - 447 str. : ilustr. ; 21 cm

Prevod dela: Nefertiti / Michelle Moran. - Tiraž 1.000. - Na koricama autorova slika i beleška o njemu.

ISBN 978-86-7694-194-0 (Beoknjiga; broš.)

COBISS.SR-ID 152493324

821.111(94)-31

ОЛДЕРСОН, Мегги

Račun i osećajnost / Megi Olderson ; prevela Sandra Čelap. - 1. izd. - Beograd : Alnari, 2008 (Beograd : Plavo slovo). - 311 str. ; 21 cm

Prevod dela: Cents and Sencibility / Maggie Alderson. - Tiraž 1.000.

ISBN 978-86-7710-207-4 (broš.)

COBISS.SR-ID 147375628

821.111-31

ОСТИН, Џејн, 1775-1817

Zamak Lesli / Džejn Ostin ; prevela Ivana Milivojević. - 1. izd. - Beograd : Službeni glasnik, 2008 (Beograd : Glasnik). - 63 str. ; 18 cm. - (1001 knjiga ; 8)

Prevod dela: Lesley Castle / Jane Austin. - Hronološki pregled života i dela: str. 55-57. - Str. 59-63: Treba li i da kažem draga moja --- / Ivana Milivojević.

ISBN 978-86-7549-800-1 (broš.)

COBISS.SR-ID 147965452

821.111(73)-31

ПАРИНИ, Џеј, 1948-

Zadnja stanica : roman o poslednjoj godini Tolstojevog života / Džej Parini ; prevod s engleskog Gordana Popović. - 1. Deretino izd. - Beograd : Dereta, 2008 (Beograd : Dereta). - 278 str. ; 21 cm. - (#Biblioteka #In)

Prevod dela: The Last Station / by Jay Parini. - Tiraž 1.000. - Na presavijenom delu kor. lista autorova slika i beleška o njemu.

ISBN 978-86-7346-689-7 (broš.)

COBISS.SR-ID 153294604

821.111-31

ПОТЕР, Александра

Pazi šta želiš --- možda ti se i ostvari / Aleksandra Potter ; [sa engleskog prevela Magdalena Reljić]. - 2. izd. - Beograd : PS-Editor-IP, 2008 (Beograd : Plavo slovo). - 311 str. ; 21 cm

Prevod dela: Be Careful What You Wish For / Alexandra Potter. - Tiraž 1.000.

ISBN 978-86-7878-104-9 (broš.)

1. Доп. насл.

COBISS.SR-ID 145748492

821.111(73)-31

75.071.1:929 Леонардо да Винчи

РЕСНИК, Мајкл

Dama s hermelinom : susret sa Leonardom da Vinčijem / Majk Resnik ; prevela Gordana Fiket-Đurković. - Beograd : Evoluta, 2008 (Beograd : Publish). - 153 str. ; 22 cm. - (#Biblioteka #"Susreti s umetnošću")

Prevod dela: Lady with an Alien / Mike Resnick. - Tiraž 1.000. - Život i stvaralaštvo Leonarda da Vinčija: str. 143-146. - Vremeplov kroz život Leonarda da Vinčija: str. 147-150. - Preporuka čitaocima: str. 151-153.

ISBN 978-86-85957-25-3 (broš.)

a) Леонардо да Винчи (1452-1519) - У
литератури
COBISS.SR-ID 146321164

821.111(73)-31

РИД, Мајн, 1818-1883

Ловци на скалпове / Томас Мајн Рид ; [превео Слободан Лазић]. - Репринт изд. из 1966. - Београд : Authors & Artists, 2008 (Београд : MD style). - 304 стр. ; 21 cm. - (Стрела : авантуре са запада ; #књ. #1)

Превод дела: The Scalp Hunters / Thomas Maune Reid. - Тираж 500. - Речник мање познатих речи и израза: стр. 303.

ISBN 978-86-7810-134-2 (брош.)

COBISS.SR-ID 153218828

821.111(73)-31

РИД, Мајн, 1818-1883

Коњичка патрола / Томас Мајн Рид ; [превео Слободан Лазић]. - Репринт изд. из 1966. - Београд : Authors & Artists, 2008 (Београд : MD style). - 264 стр. ; 21 cm. - (Стрела : авантуре са запада ; #књ. #6)

Превод дела: The Rifle Rangers / Thomas Maune Reid. - Тираж 500. - Речник мање познатих речи и израза: стр. 262-263.

ISBN 978-86-7810-097-0 (брош.)

COBISS.SR-ID 153219084

821.111(73)-31

ПОБЕПТС, Хопа

Nebo nad Montanom / Nora Roberts ;
[prevod sa engleskog Ana Poznanović]. - 1.
izd. - Beograd : Alnari, 2008 (Beograd :
Plavo slovo). - 359 str. ; 21 cm

Prevod dela: Monatana Sky. - Tiraž 1.000.

ISBN 978-86-7710-268-5 (broš.)

COBISS.SR-ID 149781772

821.111(73)-31

СЕЗАР-Томпсон, Маргарет

Gusareva kći / Margaret Sezar-Tompson ; s
engleskog prevela Tatjana Simonović. -
Beograd : Mono i Manjana, 2008 (Lazarevac :
Elvod-print). - 394 str. ; 21 cm

Prevod dela: Pirate's Daughter / Margaret
Cezair-Thompson. - Tiraž 1.500. - Napomene uz
tekst. - Na presavijenom delu kor. lista
autorova slika i beleška o njemu.

ISBN 978-86-7804-150-1 (broš.)

COBISS.SR-ID 150669324

821.111(73)-31

СУЗАН, Жаклин

Dolina lutaka / Žaklin Suzan ; prevela
Vesna Tomašević. - 1. izd. - Beograd :
Alnari, 2008 (Beograd : Plavo slovo). - 399
str. ; 21 cm

Prevod dela: Valley of the Dolls / Jacqueline
Susann. - Tiraž 1.500.

ISBN 978-86-7710-267-8 (broš.)

COBISS.SR-ID 149979404

821.111(73)-31

ШЕЛДОН, Сидни, 1917-2007

Gospodar igre / Sidni Šeldon ; prevela
Vera Krmpot. - 1. izd. - Beograd : Alnari,
2008 (Beograd : Plavo slovo). - 431 str. ; 21
cm

Prevod dela: The Master of the Game / Sidney
Sheldon. - Tiraž 1.500.

ISBN 978-86-7710-240-1 (broš.)

COBISS.SR-ID 148520972

821.111(73)-31

ШЕЛДОН, Сидни, 1917-2007

Vetrenjače bogova / Sidni Šeldon ;
preveli Jelena i Marko Kovačević. - 1. izd. -
Beograd : Alnari, 2008 (Beograd : Plavo
slovo). - 262 str. ; 21 cm

Prevod dela: Windmills of the Gods / Sidney
Sheldon. - Tiraž 1.500.

ISBN 978-86-7710-293-7 (broš.)

COBISS.SR-ID 150622732

821.111-31

821.111-31.09 Tolkien J. R. R.

ТОЛКИН, Џон Роналд Рејел

Hobit sa komentarima : Hobit ili Tamo i
natrag / Dž. R. R. Tolkien ; sa ilustracijama
autora ; preveli s engleskog Meri i Milan
Milišić. - Izmenjeno i dopunjeno izd. / sa
komentarima Dagleasa A. Andersona ; komentare
prevele s engleskog Vanja Vuković i Tanja
Brkljač. - Novi Sad : Solaris, 2008 (Novi Sad
: Budućnost). - XII, 386 str., [8] str. s
tablama u bojama, [1] list s mapom : ilustr.
; 24 cm

"Specijalno izdanje sa komentarima" -->
korice. - Autorova slika. - Na oba spojna
lista ilustr. - Tiraž 1.000. - Str. XI-XII:
Predgovor drugom izdanju / Douglas A.
Anderson. - Na koricama beleška o delu i
autoru. - Bibliografija: str. 367-386.

ISBN 978-86-7560-064-0 (karton)

a) Толкин, Џон Роналд Рејел (1892-1973)

COBISS.SR-ID 228460039

821.111-31

ТВАЈНИНГ, Џејмс, 1972-

Dvoglavi orao / Džejms Tvajning ; prevela Ljiljana Petrović. - 1. izd. - Beograd : Alnari, 2008 (Beograd : Plavo slovo). - 343 str. ; 21 cm

Prevod dela: The Double Eagle / James Twining. - Tiraž 1.500. - Beleška o autoru: str. [345].

ISBN 978-86-7710-248-7 (broš.)

COBISS.SR-ID 149246732

821.111-31

821.111.09 Вајлд О.

ВАЈЛД, Оскар

Слика Доријана Греја : роман / Оскар Вајлд : са предговором Милоша Црњанског ; превео Давид С. Пијаде. - 3 изд. - Београд : Моно и Мањана, 2008 (Лазаревац : Елвод-принт). - 351 стр. : илустр. ; 19 см. - (#Библиотека #Благо)

Превод дела: The Picture of Dorian Gray / Oscar Wilde. - Тираж 1.000. - Оскар Вајлд: стр. 7-21. - Биографски подаци: стр. 345-351.

ISBN 978-86-7804-133-4 (картон)

а) Вајлд, Оскар (1854-1900)

COBISS.SR-ID 147675148

821.111-31

ВАЈЛД, Оскар

Слика Доријана Греја / Оскар Вајлд ; превод Давид С. Пијаде. - Крагујевац : Mebijus, 2008 (Крагујевац : Family press). - 273 стр. ; 21 см

Изв. ств. насл.: The Picture of Dorian Gray. - Тираж 500.

ISBN 978-86-6017-002-8

COBISS.SR-ID 149666316

279.13-31

ВАЈТ, Елен Г.

Звезда над Витлејемом : [књига о Христу]
/ Елен Г. Вајт ; [превод са енглеског
Смарагда Стефановић]. - Београд : Препород,
2008 (Београд : Препород). - 111 стр. ; 20
cm

Превод дела: The Desire of Ages / Ellen G.
White. - Тираж 500. - Стр. 7-8: Предговор /
Издавачки одбор.

ISBN 978-86-423-0247-8 (брош.)

а) Исус Христос

COBISS.SR-ID 151777292

279.13-31

ВАЈТ, Елен Г., 1827-1915

Zvezda nad Vitlejemom : [knjiga o Hristu]
/ Elen G. Vajt ; [prevod sa engleskog
Smaragda Stefanović]. - Beograd : Preporod,
2008 (Beograd : Preporod). - 111 str. ; 20 cm

Prevod dela: The Desire of Ages / Ellen G.
White. - Tiraž 500. - Str. 7-8: Predgovor /
Izdavački odbor.

ISBN 978-86-423-0249-2 (broš.)

а) Исус Христос

COBISS.SR-ID 153359628

2009.

821.111(73)-31

АЛИ, Таласа

Prosjak pred vratima : nastavak romana
"Dragulj Indije" / Talasa Ali ; prevela
Jelena Spasić. - 1. izd. - Beograd : Alnari,
2009 (Beograd : Plavo slovo). - 383 str. ; 21
cm

Prevod dela: A Beggar at the Gate / Thalassa
Ali. - Tiraž 1.000. - Rečnik: str. 13-18.

ISBN 978-86-7710-310-1 (broš.)

COBISS.SR-ID 156983052

821.111(73)-31

Али, Таласа, 1940-

Kći pustinje / Talasa Ali ; prevela
Ljiljana Petrović. - 1. izd. - Beograd :
Alnari, 2009 (Beograd : Plavo slovo). - 364
str. ; 21 cm

Prevod dela: Companions of Paradise /
Thalassa Ali. - Tiraž 1.000. - Beleška o
citatima: str. [365]. - Beleška o autoru:
str. [367].

ISBN 978-86-7710-437-5 (broš.)

COBISS.SR-ID 170668044

821.111(417)-31

Божн, Џон, 1971-

Putovanje na kraj sveta / Džon Bojn ;
preveo Vladan Stojanović. - 1. izd. - Beograd
: Alnari, 2009 (Beograd : Plavo slovo). - 412
str. ; 21 cm

Prevod dela: Mutiny on the Bounty / John
Boyne. - Tiraž 1.500. - O autoru: str. [415].

ISBN 978-86-7710-311-8 (broš.)

COBISS.SR-ID 155112972

821.111-31

БРОНТЕ, Емили, 1818-1848

Orkanski visovi. #Deo #1 / Emily Bronte ;
[prevod sa engleskog jezika Aleksandar
Jovanović]. - Leskovac : Zlatna knjiga, 2009
(Kragujevac : Family press). - 187 str. ; 21
cm

Prevod dela: Wuthering Heights / Emily
Brontë. - Tiraž 500. - Emili Džejn Bronte:
str. 186-187.

ISBN 978-86-6117-013-3

COBISS.SR-ID 169460236

821.111-31

БРОНТЕ, Емили, 1818-1848

Orkanski visovi. #Deo #2 / Emili Bronte ;
[prevod sa engleskog jezika Aleksandar
Jovanović]. - Leskovac : Zlatna knjiga, 2009
(Kragujevac : Family press). - 202 str. ; 21
cm

Prevod dela: Wuthering Heights / Emily
Brontë. - Tiraž 500. - Emili Džejn Bronte:
str. 201-202.

ISBN 978-86-6117-014-0

COBISS.SR-ID 169460492

821.111(73)-31

ЏОНГ, Ерика, 1942-

Strah od letenja / Erica Jong ; prevela
Ljiljana Petrović. - 1. izd. - Beograd :
Alnari, 2009 (Beograd : Plavo slovo). - 399
str. : autorkina slika ; 21 cm

Prevod dela: Fear of Flying. - Tiraž 500. -
Beleška o autoru: str. 397. - Napomene uz
tekst. - Beleška o preuzetim citatima: str.
398-399.

ISBN 978-86-7710-380-4 (broš.)

COBISS.SR-ID 167349004

821.111-31

ЕЛИОТ, Џорџ, 1819-1889

Сајлес Марнер / Џорџ Елиот ; превод
Јелисавета Марковић. - 1. изд. - Београд :
Евро-Џунти, 2009 (Нови Сад : Будућност). -
245 стр. ; 22 см. - (Класици целог света /
[Евро-Џунти])

Превод дела: Silas Marner / George Eliot. -
Право име аутора: Mary Ann Evans. - Тираж
2.000.

ISBN 978-86-505-1399-6 (картон)

COBISS.SR-ID 171683084

821.111(73)-31

ФИЛИПС, Карли

Dečko iz snova / Karli Filips ; prevela Magdalena Reljić. - 1. izd. - Beograd : Alnari, 2009 (Beograd : Plavo slovo). - 279 str. ; 20 cm. - (#Edicija #Outlet ; #knj. #26)

Prevod dela: The Bachelor / Carly Philips. - Tiraž 2.000. - O autoru: str. [281].

ISBN 978-86-7710-345-3 (broš.)

COBISS.SR-ID 155233804

821.111-31

ГИБОНС, Алан, 1953-

Senka Minotaura / Alen Gibons ; prevod Dragana Suzić. - 1. izd. - Beograd : IPS Media : Prosveta, 2009 (Lazarevac : Elvod). - 224 str. ; 20 cm. - (Legendar ; #knj. #1)

Prevod dela: Shadow of Minotaur / Alan Gibbons. - Tiraž 1.500.

ISBN 978-86-7274-376-0 (IPS; broš.)

ISBN 978-86-07-01874-0 (Prosveta)

COBISS.SR-ID 169954828

821.111(73)-31

ХАЏИ, Нафиса

Molitva moje majke / Nafisa Hadži ; prevela Ljiljana Petrović. - 1. izd. - Beograd : Alnari, 2009 (Beograd : Plavo slovo). - 286 str. ; 21 cm

Prevod dela: The Writing On My Forehead / Nafisa Haji. - Tiraž 1.000. - Napomene uz tekst.

ISBN 978-86-7710-404-7 (broš.)

COBISS.SR-ID 169430028

821.111(94)-31

ХАРТНЕТ, Соња, 1968-

Духово дете / Соња Хартнет ; са енглеског превела Ивана Ђурић-Пауновић. - Београд : Креативни центар, 2009 (Београд : Публикум). - 154 стр. : ауторова слика ; 20 см. - (#Едиција #Транзит ; #књ. #2)

Превод дела: The Ghost's Child / Sonya Hartnett. - Тираж 3.000. - О аутору: стр. [157].

ISBN 978-86-7781-698-8 (брош.)

COBISS.SR-ID 168089356

821.111(73)-31

821.111(73):929 Хемингвеј Е.

ХЕМИНГВЕЈ, Ернест, 1899-1961

Старац и море / Ернест Хемингвеј ; с енглеског превео Карло Остојић. - Обреновац : Гутенбергова галаксија, 2009 (Бор : Терција). - 94 стр. ; 21 см. - (#Библиотека #Књижевни венац ; #књ. #9)

Превод дела: The Old Man and the Sea / Ernest Hemingway. - Тираж 1.000. - Стр. 83-94: Ернест Хемингвеј / Светозар Вркић.

ISBN 978-86-7058-326-9 (картон)

а) Хемингвеј, Ернест (1899-1961)

COBISS.SR-ID 156262924

821.111-31

ХОПКИНС, Кети, 1953-

Dobri tipovi, loši tripovi i princeze Portobela / Keti Hopkins ; prevela Dijana Đelošević. - Beograd : Laguna, 2009 (Beograd : Margo-art). - 150 str. ; 20 cm

Prevod dela: Mates, Dates and Portobello Princesses / Cathy Hopkins. - Tiraž 1.500. - О ауторки: стр. [151].

ISBN 978-86-521-0298-3 (broš.)

COBISS.SR-ID 171051276

821.111-31

ХОПКИНС, Кети, 1953-

Zodijak devojke. Ona je zvezda / Keti Hopkins ; prevela Nataša Lemajić. - 1. izd. - Beograd : Alnari, 2009 (Beograd : Plavo slovo). - 190 str. ; 20 cm

Prevod dela: Zodiac Girls. Star Child / Cathy Hopkins. - Tiraž 1.000. - O autorki: str. [191].

ISBN 978-86-7710-451-1 (broš.)

COBISS.SR-ID 171277836

821.111-31

ХОПКИНС, Кети, 1953-

Zodijak devojke. Razmažena princeza / Keti Hopkins ; preveo Dušan Mišić. - 1. izd. - Beograd : Alnari, 2009 (Beograd : Plavo slovo). - 190 str. ; 20 cm. - (#Biblioteka #Nera čita za vas)

Prevod dela: Zodiac girls. Brat princess / Cathy Hopkins. - Tiraž 1.000. - O autorki: str. [191].

ISBN 978-86-7710-450-4 (broš.)

COBISS.SR-ID 171278092

821.111(73)-31

КИНГ, Стивен, 1947-

Talisman / Stiven King & Piter Straub ; [prevod sa engleskog Svetlana Bezdanov-Gostimir i Ranko Nedeljković]. - 2. izd. - Beograd : Alnari, 2009 (Beograd : Plavo slovo). - 575 str. ; 21 cm

Prevod dela: The Talisman / Stephen King & Peter Straub. - Tiraž 500.

ISBN 978-86-7710-377-4 (broš.)
1. Страуб, Питер, 1943- [аутор]

COBISS.SR-ID 167367948

821.111(73)-31

КВИК, Аманда, 1948-

Budna sanjam / Džejn En Krenc ; prevela Sandra Čelap. - 1. izd. - Beograd : Alnari, 2009 (Beograd : Plavo slovo). - 349 str. ; 21 cm

Prevod dela: Falling Awake / Jayne Ann Krentz. - Tiraž 1.000. - O autorki: str. [351].

ISBN 978-86-7710-403-0 (broš.)

COBISS.SR-ID 169421836

821.111-31

ЛОХЕД, Стивен, 1950-

Krstaški pohodi / Stiven Lohed ; [prevela sa engleskog Ivana Ćirković]. - 1. izd. - Beograd : Alnari, 2009 (Beograd : Plavo slovo). - 378 str. ; 21 cm

Prevodi dela: The Iron Lance ; The Black Rood ; The Mystic Rose / Stephen Lawhead. - Tiraž 500. - Sadržaj sa zaštitne kutije: Gvozdeno koplje ; Crni krst ; Mistična ruža

ISBN 978-86-7710-394-1

COBISS.SR-ID 168214540

821.111-31

МАКДЕРМОТ, Енди, 1974-

Potruga za Atlantidom / Endi Mekdermot ; prevod s engleskog Zvezdana Šelmić. - 1. izd. - Novi Sad : Stylos art, 2009 (Zrenjanin : Budućnost). - 461 str. ; 21 cm. - (Avantura, triler, misterija)

Prevod dela: The hunt for Atlantis / Andy McDermott. - Tiraž 1.000. - Na koricama beleške o delu.

ISBN 978-86-7473-447-6 (broš.)

COBISS.SR-ID 238215431

821.111-31

ПОТЕР, Александра, 1970-

Ko je ta devojka? / Aleksandra Poter ;
prevela Magdalena Reljić. - 1. izd. - Beograd
: Alnari, 2009 (Beograd : Plavo slovo). - 333
str. ; 21 cm

Prevod dela: Who's that Girl? / Alexandra
Potter. - Tiraž 1.000. - O autorki: str.
[335].

ISBN 978-86-7710-381-1 (broš.)

COBISS.SR-ID 167893260

821.111(94)-31

ПАЈЛИ, Merjy, 1974-

Sedam svetskih čuda / Metju Rajli ;
preveo Srđan Ladičorbić. - Beograd : Laguna,
2009 (Beograd : Margo-art). - 509 str. :
ilustr. ; 20 cm

Prevod dela: Seven Ancient Wonders / Matthew
Reilly. - Tiraž 1.500.

ISBN 978-86-521-0084-2 (broš.)

COBISS.SR-ID 155701260

821.111(73)-31

ПОБЕПТС, Hopa, 1950-

Vila / Nora Roberts ; prevela Vesna
Janković. - 1. izd. - Beograd : Alnari, 2009
(Beograd : Plavo slovo). - 413 str. ; 21 cm

Prevod dela: The Villa. - Tiraž 1.000. - O
autorki: str. [414].

ISBN 978-86-7710-367-5 (broš.)

COBISS.SR-ID 157845772

821.111(73)-31

ПОБЕПТС, Hopa, 1950-

Rođena u ledu / Nora Roberts ; prevela
Ljiljana Petrović. - 1. izd. - Beograd :
Alnari, 2009 (Beograd : Plavo slovo). - 383
str. ; 21 cm

Prevod dela: Born in Ice. - Tiraž 1.000.

ISBN 978-86-7710-436-8 (broš.)

COBISS.SR-ID 170662412

821.111(73)-31

РОБИНС, Харолд, 1916-1997

Lovci na sreću. #Deo #2 / Harold Robins ;
prevela Maja Kostadinović. - 1. izd. -
Beograd : Alnari, 2009 (Beograd : Plavo
slovo). - 334 str. ; 21 cm

Prevod dela: The Carpetbaggers / Harold
Robbins. - Tiraž 1.000. - O piscu: str.
[335].

ISBN 978-86-7710-405-4 (broš.)

COBISS.SR-ID 169434636

821.111(73)-31

ШЕЛДОН, Сидни, 1917-2007

Ispričaj mi snove / Sidni Šeldon ;
prevela Tea Jovanović. - 1. izd. - Beograd :
Alnari, 2009 (Beograd : Plavo slovo). - 303
str. ; 21 cm

Prevod dela: Tell me your dreams / Sidney
Sheldon. - Tiraž 1.000. - Napomene uz tekst.

ISBN 978-86-7710-446-7 (broš.)

COBISS.SR-ID 170402828

821.111(73)-31

ТВЕН, Марк, 1835-1910

Јенки на двору краља Артура / Марк Твен ;
превео с енглеског Станислав Винавер. - 2.
Деретино изд. - Београд : Дерета, 2009
(Београд : Дерета). - 474 стр. : слика С.
Винавера ; 18 см. - (#Библиотека #Преводи
Станислава Винавера ; #коло #1, #књ. #11)

Превод дела: A Connecticut Yankee in King
Arthur's Court / Mark Twain. - Право име
аутора: Samuel Langhorne Clemens. - Тираж
1.000.

ISBN 978-86-7346-746-7 (картон)

COBISS.SR-ID 169897996

821.111(73)-31

ВОЛАС, Луис, 1827-1905

Бен Хур / Луис Волас ; [илустрације
Владимир Жедрински]. - 1. изд. - Београд :
Новости, 2009 (Београд : БМГ-НМ). - 100 стр.
: илустр. ; 21 см. - (#Библиотека #Дечји
класици / Новости ; #коло #2, књ. 7)

Тираж 15.000.

ISBN 978-86-7446-148-8 (брош.)

COBISS.SR-ID 156553996

821.111-31

ЗАМА, Фарахад, 1966-

Sreća za bogate ljude / Farahad Zama ;
prevela Maja Kostadinović. - 1. izd. -
Beograd : Alnari, 2009 (Beograd : Plavo
slovo). - 270 str. ; 21 cm

Prevod dela: The Marriage Bureau for Rich
People / Farahad Zama. - Tiraž 1.000. -
Napomene uz tekst.

ISBN 978-86-7710-402-3 (broš.)

COBISS.SR-ID 169433100

2010.

821.111-31

АЛИ, Тарик, 1943-

Noć zlatne leptirice / Tarik Ali ;
prevela Senada Kreso. - Beograd : Laguna,
2010 (Novi Sad : Artprint). - 362 str. ; 20
cm

Prevod dela: Night of the Golden Butterfly /
Tariq Ali. - Tiraž 1.500.

ISBN 978-86-521-0428-4

COBISS.SR-ID 174711052

821.111-31

БАРКЕР, Клајв, 1952-

Kradljivac večnosti : bajka / Klajv Barker ; ilustracije Klajv Barker ; s engleskog prevela Ivana Đurić-Paunović. - 2. izd. - Novi Sad : Solaris, 2010 (Novi Sad : Budućnost). - 223 str. : ilustr. ; 19 cm

Prevod dela: The thief of always / Clive Barker. - Tiraž 1.000. - Na koricama beleška o autoru i delu.

ISBN 978-86-7560-084-8 (broš.)
COBISS.SR-ID 251425799

821.111(417)-31

БИНЧИ, Мејв, 1940-

Ljubičasti autobus / Mev Binči ; s engleskog prevela Jovana Jelenović. - Beograd : Mladinska knjiga, 2010 (Beograd : Margo art). - 187 str. ; 20 cm. - (Zabavna biblioteka / [Mladinska knjiga, Beograd] ; #knj. br. #55)

Prevod dela: The Lilac Bus / Maeve Binchy. - Tiraž 1.500. - Str. [188-189]: Beleška o autoru / Tea Jovanović.

ISBN 978-86-7928-283-5

COBISS.SR-ID 178455308

821.111(417)-31

БОЈН, Џон, 1971-

Zimski dvorac : priča o Romanovima / Džon Bojn ; preveo Vladan Stojanović. - 1. izd. - Beograd : Alnari, 2010 (Beograd : Plavo slovo). - 335 str. ; 21 cm

Prevod dela: The House of Special Purpose / John Boyne. - Tiraž 1.000.

ISBN 978-86-7710-496-2 (broš.)

COBISS.SR-ID 176257036

821.111-31

БРОНТЕ, ЕМИЛИ, 1818-1848

Orkanski visovi. #Deo #1 / Emili Bronte ; [preveo Aleksandar Jovanović]. - Kragujevac : Imperija knjiga, 2010 (Kragujevac : Family Press). - 187 str. ; 21 cm. - (#Biblioteka #Zlatni hit)

Prevod dela: Wuthering Heights / Emily Brontë. - Tiraž 500. - Emili Džejn Bronte: str. 186-187.

ISBN 978-86-08-00076-9

COBISS.SR-ID 178660876
821.111(73)-31

ДАН, Џејси, 1966-

Nemoj da me zaboraviš / Džejsi Dan ; prevela Nada Siljanović-Donati. - Beograd : Laguna, 2010 (Beograd : Margo-art). - 280 str. ; 20 cm

Prevod dela: Dont't You Forget About Me / Jancee Dunn. - Tiraž 1.500. - O autorki: str. 275.

ISBN 978-86-521-0593-9

COBISS.SR-ID 178389260

821.111(94)-31

ДЕВЕНИШ, Лук

Saga o rimskoj carici. [2], Zmijsko gnezdo / Luk Deveniš ; preveo Vladan Stojanović. - 1. izd. - Beograd : Alnari, 2010 (Beograd : Plavo slovo). - 416 str. ; 21 cm

Prevod dela: Empress of Rome. Nest of Vipers / Luke Devenish. - Tiraž 1.000. - O autoru: str. 413.

ISBN 978-86-7710-524-2

COBISS.SR-ID 178465036

821.111-31

ДИ Морије, Дафни, 1907-1989

Rebeka / Dafni di Morije ; s engleskog
prevela Vesna Petrović. - Beograd : Marso,
2010 (Beograd : Paragon). - 551 str. ; 21 cm

Prevod dela: Rebecca / Daphne du Maurier. -
Tiraž 1.000. - Beleška o autoru: str. 551.

ISBN 978-86-6107-032-7

COBISS.SR-ID 173197324

821.111(73)-31

ДИТРИХ, Вилијам, 1951-

Zlatni pergament / Vilijem Ditrih ;
preveo Vladan Stojanović. - 1. izd. - Beograd
: Alnari, 2010 (Beograd : Plavo slovo). - 335
str. ; 21 cm

Prevod dela: The Dakota Cipher / William
Dietrich. - Tiraž 1.000.

ISBN 978-86-7710-513-6

COBISS.SR-ID 177758988

821.111-31

ДОЈЛ, Артур Конан, 1859-1930

Čarobna vrata / Artur Konan Dojl ; preveo
Milan Miletić. - Beograd : Službeni glasnik,
2010 (Beograd : Glasnik). - 147 str. ; 20 cm.
- (#Biblioteka #Književne nauke, umetnost i
kultura. #Kolekcija #Glasnik)

Prevod dela: Through the Magic Door / Arthur
Conan Doyle. - Tiraž 800. - Str. 141-145:
Čarobna vrata ser Artura Konana Dojla / M.
M.[Milan Miletić].

ISBN 978-86-519-0247-8 (broš.)

COBISS.SR-ID 174661132

821.111(73)-31

ФИЛИПС, Карли

Dečko sa stilom / Karli Filips ; prevela Jelena Nikolić. - 1. izd. - Beograd : Alnari, 2010 (Beograd : Plavo slovo). - 287 str. ; 21 cm

Prevod dela: Playboy / Carly Philips. - Tiraž 1.000. - O autorki: str. 287.

ISBN 978-86-7710-549-5

COBISS.SR-ID 178768140

821.111(73)-31

ЏЕНОФ, Пем

Komandantova devojka / Pem Dženof ; s engleskog prevela Jadranka Đerić-Počuča. - Beograd : Mladinska knjiga, 2010 (Beograd : Margo art). - 310 str. ; 21 cm. - (Zabavna biblioteka / [Mladinska knjiga] ; #knj. br. #51)

Prevod dela: Kommandant's Girl / Pam Jenoff. - Tiraž 1.500. - Beleška o autoru: str. [311].

ISBN 978-86-7928-204-0 (broš.)

COBISS.SR-ID 175048460

821.111-31

ЕЛВЕС, Лиз, 1957-

Sestre po stilu. Prvo prijatelji / Liz Elves ; prevela Sonja Rajović. - 1. izd. - Beograd : Alnari, 2010 (Beograd : Plavo slovo). - 175 str. ; 20 cm. - (#Biblioteka #Nera čita za vas)

Prevod dela: Style Sisters. Friends First / Liz Elwes. - Tiraž 1.000. - Napomene uz tekst.

ISBN 978-86-7710-466-5 (broš.)

COBISS.SR-ID 173337100

821.111-31

ЕЛБЕС, Лиз, 1957-

Sestre po stilu. Princeza iz Pariza / Liz Elwes ; prevela Sonja Rajović. - 1. izd. - Beograd : Alnari, 2010 (Beograd : Plavo slovo). - 173 str. ; 20 cm. - (#Biblioteka #Nera čita za vas)

Prevod dela: Style Sisters. Paris Princess / Liz Elwes. - Tiraž 1.000. - O autorki: str. [175]. - Napomene uz tekst.

ISBN 978-86-7710-467-2 (broš.)

COBISS.SR-ID 173621772

821.111-31

ЕЛБЕС, Лиз, 1957-

Sestre po stilu. Zelene boginje / Liz Elwes ; prevela Slađana Trninić. - 1. izd. - Beograd : Alnari, 2010 (Beograd : Plavo slovo). - 189 str. ; 20 cm. - (#Biblioteka #Nera čita za vas)

Prevod dela: Style Sister. Green Goddesses / Liz Elwes. - Tiraž 1.000. - O autorki: str. [191].

ISBN 978-86-7710-468-9 (broš.)

COBISS.SR-ID 173623564

821.111-31

ГРЕГОРИ, Филипа, 1954-

Bela kraljica / Filipa Gregori ; prevela Aleksandra Čabraja. - Beograd : Laguna, 2010 (Beograd : Margo-art). - 435 str. : vinjete ; 20 cm

Prevod dela: The White Queen / Philippa Gregory. - Tiraž 1.500. - O autorki: str. 435. - Bibliografija: str. 431-433.

ISBN 978-86-521-0546-5

COBISS.SR-ID 177998860

821.111(73)-31

ХЕМИНГВЕЈ, Ернест, 1899-1961

Старац и море / Ернест Хемингвеј. - 6.
изд. - Београд : ЈРЈ, 2010 (Лозница :
Младост груп). - 103 стр. ; 18 см. -
(#Библиотека #5+)

Насл. изворника: The Old Man and the Sea /
Ernest Hemingway. - Тираж 500. - Биографија:
стр. 101-103.

ISBN 978-86-7609-409-7

COBISS.SR-ID 174179852

821.111-31

ХОЛ, Мерџу Р., 1967-

Islednica / M. R. Hol ; s engleskog
preveo Mirko Bižić. - Београд : Младинска
knjiga, 2010 (Београд : Margo art). - 380
стр. ; 21 cm. - (Zabavna biblioteka /
[Mladinska knjiga] ; #knj. br. #50)

Prevod dela: The Coroner / M. R. Hall. -
Tiraž 1.500. - Beleška o autoru: str. [381].

ISBN 978-86-7928-259-0 (broš.)

COBISS.SR-ID 175043084

821.111-31

ХОПКИНС, Кети, 1953-

Zodijak devojke. Kraljica sniženja / Keti
Hopkins ; prevela Ivana Matić. - 1. izd. -
Београд : Alnari, 2010 (Београд : Plavo
slovo). - 191 стр. ; 20 cm

Prevod dela: Zodiac Girls. Discount Diva /
Cathy Hopkins. - Tiraž 1.000.

ISBN 978-86-7710-508-2 (broš.)

COBISS.SR-ID 177436172

821.111-31

ХОПКИНС, Кети, 1953-

Zodijak devojke. Od štreberke do boginje / Keti Hopkins ; prevela Ivana Matić. - 1. izd. - Beograd : Alnari, 2010 (Beograd : Plavo slovo). - 216 str. ; 20 cm. - (#Biblioteka #Nera čita za vas)

Prevod dela: Zodiac Girls. From Geek to Goddess / Cathy Hopkins. - Tiraž 1.000. - O autorki: str. [223].

ISBN 978-86-7710-516-7

COBISS.SR-ID 178553356

821.111-31

ХОПКИНС, Кети, 1953-

Zodijak devojke. Stvorena za ples / Keti Hopkins ; prevela Slađana Trninić. - 1. izd. - Beograd : Alnari, 2010 (Beograd : Plavo slovo). - 237 str. ; 20 cm. - (#Biblioteka #Nera čita za vas)

Prevod dela: Zodiac Girls. Dancing Queen / Cathy Hopkins. - Tiraž 1.000. - O autorki: str. [239].

ISBN 978-86-7710-546-4

COBISS.SR-ID 178553868

821.111-31

ХОРНБИ, Ник, 1957-

Dug put do dna / Nik Hornbi ; prevela Magdalena Reljić. - 1. izd. - Beograd : Alnari, 2010 (Beograd : Plavo slovo). - 301 str. ; 20 cm. - (#Edicija #Outlet ; #knj. #41)

Prevod dela: The Long Way Down / Nick Hornby. - Tiraž 1.000. - O autoru: str. [303].

ISBN 978-86-7710-479-5 (broš.)

COBISS.SR-ID 175387660

821.111(73)-31

КИНГ, СТИВЕН, 1947-

Mračna kula. 4, Čarobnjak i staklo. #Deo
#1 / Stephen King ; s engleskog prevela
Magdalena Reljić ; redaktura Saša Marković. -
Beograd : Alnari, 2010 (Beograd : Plavo
slovo). - 324 str. : ilustr. ; 21 cm

Prevod dela: The Dark Tower. 4, Wizard and
Glass / Stephen King. - Tiraž 1.500.

ISBN 978-86-7710-419-1

COBISS.SR-ID 172389644

821.111(73)-31

КИНГ, СТИВЕН, 1947-

Zelena milja / Stephen King ; [prevela
Ana Drenjanin]. - 2. izd. - Beograd : Alnari,
2010 (Beograd : Plavo slovo). - 333 str. ; 21
cm

Prevod dela: The Green Mile / Stephen King. -
Tiraž 1.000.

ISBN 978-86-7710-518-1

COBISS.SR-ID 178115340

821.111(73)-31

КИНГ, СТИВЕН, 1947-

Mračna kula. 4, Čarobnjak i staklo. #Deo
#2 / Stephen King ; s engleskog prevela
Magdalena Reljić ; redaktura Saša Marković. -
Beograd : Alnari, 2010 (Beograd : Plavo
slovo). - 300 str. ; 21 cm

Prevod dela: The Dark Tower. 4, Wizard and
Glass / Stephen King. - Tiraž 1.000.

ISBN 978-86-7710-521-1

COBISS.SR-ID 178120204

821.111(73)-31

КИНГ, СТИВЕН, 1947-

Mračna kula. 5, Vukovi Kale. #Deo #1 / Stephen King ; sa engleskog preveo Miljan Tanić. - Beograd : Alnari, 2010 (Beograd : Plavo slovo). - 280 str. ; 21 cm

Prevod dela: The Dark Tower. 5 / Stephen King. - Tiraž 1.000.

ISBN 978-86-7710-519-8
COBISS.SR-ID 178120972

821.111(73)-31

КИНГ, СТИВЕН, 1947-

Mračna kula. 5, Vukovi Kale. #Deo #2 / Stephen King ; sa engleskog preveo Vladan Stojanović. - Beograd : Alnari, 2010 (Beograd : Plavo slovo). - 360 str. ; 21 cm

Prevod dela: The Dark Tower. 5 / Stephen King. - Tiraž 1.000.

ISBN 978-86-7710-520-4
COBISS.SR-ID 178121740

821.111-31

КИНСЕЛЛА, Софи, 1969-

Tajni svet snova jedne kupoholičarke / Sofi Kinsela ; prevela Irena Kuljić. - 5. izd. - Beograd : Laguna, 2010 (Beograd : Margo-art). - 304 str. ; 21 cm. - (Ispovesti jedne kupoholičarke)

Prevod dela: The Secret Dreamworld of a Shopaholic / Sophie Kinsella. - Pravo ime autora: Madeleine Wickham. - Tiraž 1.000. - Napomene uz tekst.

ISBN 978-86-7436-069-9
ISBN 978-86-521-0063-7 (za izdavačku celinu)
COBISS.SR-ID 173606924

821.111(73)-31

КОЛИНС, Сузан

Lov na vatru / Suzan Kolins ; prevela
Maja Kostadinović. - 1. izd. - Beograd :
Alnari, 2010 (Beograd : Plavo slovo). - 299
str. ; 21 cm

Prevod dela: Catching Fire / Suzanne Collins.
- Tiraž 1.000. - O autorki: str. [301].

ISBN 978-86-7710-494-8 (broš.)

COBISS.SR-ID 176463884

821.111(73)-31

КОСТОВА, Елизабет, 1964-

Kradljivci labudova / Elizabet Kostova ;
preveo Vladan Stojanović. - 1. izd. - Beograd
: Alnari, 2010 (Beograd : Plavo slovo). - 430
str. ; 21 cm

Prevod dela: The Swan Thieves / Elizabeth
Kostowa. - Tiraž 1.000. - O autorki: str.
[431].

ISBN 978-86-7710-495-5 (broš.)

COBISS.SR-ID 176238604

821.111(73)-31

КОУ, Дејвид Б., 1963-

Robin Hud / roman po filmu napisao Dejvid
B. Kou ; rađeno po scenariju Brajana
Helgelanda i priči Brajana Helgelanda, Itana
Rajfa i Sajrusa Vorisa ; s engleskog prevela
Dijana Đelošević. - 1. izd. - Beograd :
Evro-Giunti, 2010 (Novi Sad : Budućnost). -
258 str. ; 21 cm. - (#Edicija #Savremena
svetska proza / [Evro-Giunti] ; #knj. br.
#92)

Prevod dela: Robin Hood / David B. Coe. -
Tiraž 2.000. - Beleška o autoru: str. [259].

ISBN 978-86-505-1707-9

COBISS.SR-ID 178704652

821.111(73)-31

КВИК, Аманда, 1948-

U zdravlju mesečine / Amanda Kvik ; prevela Ana Poznanović. - 1. izd. - Beograd : Alnari, 2010 (Beograd : Plavo slovo). - 301 str. ; 20 cm. - (#Edicija #Outlet ; #knj. #43)

Prevod dela: Lie by Moonlight / Amanda Quick. - Pravo ime autorke: Jayne Ann Krentz. - Tiraž 1.000. - O autorki: str. [303].

ISBN 978-86-7710-490-0 (broš.)

COBISS.SR-ID 175528204

821.111(73)-31

КВИК, Аманда, 1948-

Ponoć u ćilibaru / Amanda Kvik ; preveli Vladan Stojanović i Maja Savić. - 1. izd. - Beograd : Alnari, 2010 (Beograd : Plavo slovo). - 283 str. ; 21 cm

Prevod dela: Surrender / Amanda Quick. - Pravo ime autorke: Jayne Ann Krentz. - Tiraž 1.000. - O autorki: str. [285].

ISBN 978-86-7710-503-7 (broš.)

COBISS.SR-ID 176543500

821.111(94)-31

МАКАЛОУ, Колин, 1937-

Ptice umiru pevajući / Kolin Mekalou ; s engleskog preveo Nikola Kršić. - 2. izd. - Beograd : Evro Giunti, 2010 (Novi Sad : Budućnost). - 612 str. ; 20 cm. - (#Edicija #Evergrin / [Evro Giunti] ; #knj. br. #1)

Prevod dela: The Thorn Birds / Colleen McCullough. - Tiraž 2.000. - O autoru: str. [613].

ISBN 978-86-505-0817-6

COBISS.SR-ID 177728268

821.111-31

METJUZ, Керол

Klub ljubitelja čokolade, Čokoholičarka
na dijeti / Kerol Metjuz ; prevod Emina
Pavlović. - Beograd : PortaLibris : CET, 2010
(Čačak : Svetlost). - 336 str. ; 21 cm. -
(#Biblioteka #Dame biraju / [PortaLibris] ;
#knj. br. #22)

Prevod dela: The Chocolate Lover's Diet /
Carole Matthews. - Tiraž 1.000.

ISBN 978-86-7818-125-2 (PortaLibris)

COBISS.SR-ID 178787596

821.111(411)-31

МОФАТ, Гери

Cvetni lančić / GJ Mofat ; s engleskog
preveo Marko Anđelković. - Beograd :
Mladinska knjiga, 2010 (Beograd : Margo-art).
- 313 str. ; 20 cm. - (Zabavna biblioteka /
[Mladinska knjiga] ; #knj. br. #49)

Prevod dela: Daisychain / GJ Moffat. - Tiraž
1.500. - Beleška o autoru: str. [317].

ISBN 978-86-7928-260-6 (broš.)

COBISS.SR-ID 174590732

821.111-31

О'ФАРЕЛ, Мери, 1972-

Ruka koja je prva držala moju : tvoj prvi
dodir / Megi O'Farel ; prevela Branislava
Radević-Stojiljković. - Beograd : Laguna,
2010 (Beograd : Margo-art). - 344 str. ; 20
cm

Prevod dela: The Hand That First Held Mine /
Maggie O'Farrell. - Tiraž 1.500. - O autorki:
str. 344.

ISBN 978-86-521-0568-7

COBISS.SR-ID 178523404

821.111-31

OY, Taш, 1971-

Dodir svile / Taš Ou ; prevela Maja Kostadinović. - 1. izd. - Beograd : Alnari, 2010 (Beograd : Plavo slovo). - 319 str. ; 21 cm

Prevod dela: The Harmony Silk Factory / Tash Aw. - Tiraž 1.000. - Intervju Luize Taker sa piscem: str. 311-315. - Napomene uz tekst.

ISBN 978-86-7710-407-8 (broš.)

COBISS.SR-ID 172821516

821.111(73)-31

ПАТЕPCOH, Џејмс, 1947-

Peti jahač / Džejms Paterson i Maksin Pitro ; s engleskog preveo Nemanja Rabrenović. - Beograd : Mladinska knjiga, 2010 (Beograd : Margo art). - 357 str. ; 20 cm. - (Zabavna biblioteka / [Mladinska knjiga, Beograd] ; #knj. br. #38)

Prevod dela: The 5th Horsman / by James Patterson & Maxine Paetro. - Tiraž 1.500. - Napomene uz tekst. - Str. 356-357: Beleška o autorima / Tea Jovanović.

ISBN 978-86-7928-232-3 (broš.)

1. Питро, Максин [аутор]

COBISS.SR-ID 171948812

821.111-31

ПОТЕР, Александра, 1970-

Ti nisi onaj koga želim / Aleksandra Poter ; prevela Magdalena Reljić. - 1. izd. - Beograd : Alnari, 2010 (Beograd : Plavo slovo). - 335 str. ; 21 cm

Prevod dela: You're the One That I Don't Want/ Alexandra Potter. - Tiraž 1.000.

ISBN 978-86-7710-517-4

COBISS.SR-ID 178114572

821.111-31

ПРАЈС, Кејти, 1978-

Andeo / Keјti Praјs ; prevela Milica
Maletić. - 1. izd. - Beograd : Alnari, 2010
(Beograd : Plavo slovo). - 281 str. ; 21 cm

Prevod dela: Angel / Katie Price. - Pravo ime
autora: Katrina Alexandria Alexis Infield. -
Tiraž 1.000. - O autorki: str. [283].

ISBN 978-86-7710-493-1 (broš.)

COBISS.SR-ID 176140300

821.111(73)-31

РЕДФИЛД, Џејмс

Celestinsko proročanstvo / Džejms Redfield
; prevela Jasmina Đorđević. - 1. izd. -
Beograd : Alnari, 2010 (Beograd : Plavo
slovo). - 271 str. ; 21 cm

Prevod dela: The Celestine Prophecy / James
Redfield. - Tiraž 1.000.

ISBN 978-86-7710-497-9 (broš.)

COBISS.SR-ID 176532492

821.111(73)-31

РЕНДАЛ, Џон

Lav zvani Kristijan / Entoni Burk i Džon
Rendal ; preveo Ivan M. Jovanović. - Beograd
: Laguna, 2010 (Beograd : Margo-art). - 153
str. : ilustr. ; 20 cm

Prevod dela: A Lion Called Christian /
Anthony Bourke & John Rendall. - Tiraž 1.500.
- Str. 13-14: Predgovor / napisao Džordž
Adamson. - O autorima: str. [155].

ISBN 978-86-521-0381-2 (broš.)

1. Бурк, Ентони [аутор]

COBISS.SR-ID 173636108

821.111(411)-31

РИД, Кармен

Rođena za šoping / Karmen Rid ; prevela
Maja Kostadinović. - 1. izd. - Beograd :
Alnari, 2010 (Beograd : Plavo slovo). - 301
str. ; 21 cm

Prevod dela: The Personal Shopper / Carmen
Reid. - Tiraž 1.000.

ISBN 978-86-7710-476-4 (broš.)

COBISS.SR-ID 174514956

821.111(73)-31

СЕЛИНЏЕР, Џером Дејвид, 1919-2010

Lovac u žitu : roman / Dž. D. Selindžer ;
preveo s engleskog Flavio Rigonat. - 4. izd.
- Beograd : LOM, 2010 (Beograd : Caligraph).
- 228 str. ; 21 cm

Prevod dela: The Catcher in the Rye / J. D.
Salinger. - Tiraž 700.

ISBN 978-86-83499-60-1

1. Ригонат, Флавио [преводиалац]

COBISS.SR-ID 174841356

821.111(73)-31

СЕЛИНЏЕР, Џером Дејвид, 1919-2010

Lovac u žitu : roman / Dž. D. Selindžer ;
preveo s engleskog Flavio Rigonat. - 5. izd.
- Beograd : LOM, 2010 (Beograd : Caligraph).
- 235 str. ; 21 cm. - (Sabrana dela Dž. D.
Selindžera ; #knj. #1)

Prevod dela: The Catcher in the Rye / J. D.
Salinger. - Tiraž 700. - Beleška o piscu:
str. 231-[236].

ISBN 978-86-7958-031-3

COBISS.SR-ID 178071564

821.111-31

СТИВЕНСОН, Роберт Луис, 1850-1894

Neobičan slučaj dr Džekila i g. Hajda /
Robert Luis Stivenon ; preveo Nikola B.
Jovanović. - Beograd : Tisa : Liber, 2010
(Beograd : Zuhra). - 97 str. : autorova slika
; 20 cm

Prevod dela: The Strange Case of Dr. Jekyll
and Mr. Hyde / by Robert Louis Stevenson. -
Kor. stv. nasl.: Dr Džekil i g. Hajd. - Tiraž
500.

ISBN 978-86-83597-22-2 (Tisa; broš.)

ISBN 978-86-6133-007-0 (Liber)

COBISS.SR-ID 173875724

821.111(73)-31

ШЕПАРД, Сара

Slatke male lažljivice. 2, Bezgrešna /
Sara Šepard ; prevela Marija Pavićević. - 1.
izd. - Beograd : Alnari, 2010 (Beograd :
Plavo slovo). - 271 str. ; 21 cm

Prevod dela: Flawless / Sara Shepard. - Tiraž
1.000.

ISBN 978-86-7710-447-4 (broš.)

COBISS.SR-ID 172486412

821.111(411)-31

ШЕРИДАН, Сара, 1968-

Šapat Oriјenta / Sara Šeridan ; prevela
Ljilјana Petrović Vesković. - 1. izd. -
Beograd : Alnari, 2010 (Beograd : Plavo
slovo). - 367 str. ; 21 cm

Prevod dela: The Secret Mandarin / Sara
Sheridan. - Tiraž 1.000.

ISBN 978-86-7710-500-6 (broš.)

COBISS.SR-ID 176139788

821.111(73)-31

TBEH, Mapк, 1835-1910

Tajanstveni stranac / Mark Tven ; [prevod Maja Starčević-Jankovski]. - Beograd : Ethos, 2010 (Novi Sad : Budućnost). - 131 str. ; 20 cm

Prevod dela: The Mysterious Stranger / Mark Twain. - Pravo ime autora: Samuel Langhorne Clemens. - Tiraž 500. - Beleška o piscu: str. 131.

ISBN 978-86-84077-38-9 (broš.)

COBISS.SR-ID 171959820

821.111(73)-31

BOHEΓAT, Kypт, 1958-

Galapagos / Kurt Vonegat ; prevod s engleskog Goran Skrobonja. - Beograd : Beli put, 2010 (Subotica : Rotografika). - 267 str. ; 22 cm

Tiraž 1.500.

ISBN 978-86-86577-58-0

COBISS.SR-ID 175292172

821.111-31

ВУДХЕД, Патрик

Творац облака / Патрик Вудхед ; [преводилац Тања Калинић]. - 1. изд. - Београд : Компјутер библиотека, 2010 (Чачак : Светлост). - V, 299 стр. ; 21 см. - (#Библиотека #Зоин врт. Авантура ; 441)

Превод дела: The Cloud Maker / Patric Woodhead. - Тираж 1.500. - О аутору: стр. [300].

ISBN 978-86-7310-461-4

COBISS.SR-ID 178028812

821.111(73)-31

ЗИНК, Мишел

Proročanstvo sestara / Mišel Zink ;
preveo Srđan Ajduković. - 1. izd. - Beograd :
Alnari, 2010 (Beograd : Plavo slovo). - 254
str. ; 21 cm

Prevod dela: Prophecy of the Sisters /
Michelle Zink. - Tiraž 1.000.

ISBN 978-86-7710-511-2

COBISS.SR-ID 177591308

Literatura

- Andrić, I. (1983) Marsel Prust, *Nađeno vreme*. Novi Sad - Beograd: Matica srpska - Nolit – Narodna knjiga.
- Azar, Pol (1970) *Knjige, djeca i odrasli*. Zagreb: Stilos.
- Bahtin, Mihail (1989) *O romanu*. Beograd: Nolit.
- Barthes, Ronald (1974) *S/Z*. Trans. Richard Miller. New York: Hill and Wang.
- Betelhajm, Bruno (1979) *Značenje bajki* (The Uses of Enchantment), preveo Branko Vučićević. Beograd: Jugoslavija.
- Bergson, Anri (1993) *Smeh, esej o značenju komičnog*. Beograd: Mladost.
- Božović, Ratko (2010) *Izazovi kulture*. Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića.
- Byram, M. S. (1978) "New Objectives in Language Teaching", *Modern Languages* LIX/4, 204-207.
- Carrol, Lewis (1993) *Alice's Adventures in Wonderland & Through the Looking-Glass*. Hertfordshire: Wordsworth Editions Limited.
- Chapman, R. (1982) *The Language of English Literature*. London: Edward Arnold.
- Crnković, M. (1973) *Dečja književnost*. Zagreb: Školska knjiga.
- Daiches, David (1968) *A History of English Literature*, Vol. 1-4, London.
- Danojlić, M. (1988) *Pogovor u : Danijel Defo, Robinson Kruso* (s engleskog preveo Vladeta Popović). Beograd: Nolit.
- Deca i biblioteke*: Zbornik radova sa međunarodnog naučnog skupa održanog u Beogradu od 5.do 9. oktobra 2005. Beograd: Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu: Narodna biblioteka Srbije: Bibliotekarsko društvo Srbije, 2005.
- Defo, Danijel (2008) *Robinson Kruso*. Novi Sad: Školska knjiga.
- Defoe, Daniel (1994) *Robinson Crusoe*. London: Penguin Books.
- De Sosir, Ferdinand (1965) *Opšta lingvistika*. Beograd: Nolit.
- Dikens, Čarls (2012) *Oliver Twist*. Čačak: Pčelica.
- Dickens, Charles (2000) *Oliver Twist*. Great Britain: Wordsworth Editions Limited.
- Dikro, Osvald, Todorov Cvetan (1987): *Jezik i govor, Enciklopedijski rečnik, nauka o jeziku I*. Beograd: Prosveta.

- Dimitrijević, N. (1982a) "O nekim metodskim problemima nastave kulture zemlje čiji se jezik predaje kao strani", u: *Jezik i kultura u nastavi stranih jezika*, urednik Mila Stojnić, 25-37. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.
- Đolić, S. (1993) *Književni tekst u učenju i nastavi stranih jezika*. Beograd: Univerzitet umetnosti u Beogradu.
- Đorđević, R. (1975) *Kultura kao faktor u nastavi engleskog jezika kao stranog*. Beograd: Izdavačko-informativni centar studenata - ICS.
- Eko, Umberto (1973) *Kultura, informacija, komunikacija*. Beograd: Nolit.
- Eko, Umberto (2002) *O književnosti*. Beograd: Narodna knjiga.
- Eliot, George (1994) *The Mill on the Floss*. London: Penguin Books.
- Eliot, Džordž (1958) *Vodenica na Flosi*. Beograd: Znanje Preduzeće za udžbenike.
- Georgijevski, H. (2007) *Srpski roman za decu i mlade* u: Književnost za decu i mlade u književnoj kritici I. Kraljevo.
- Grupa autora (1986) *Engleska književnost*, uredili Breda Kogoj-Kapetanić i Ivo Vidan. Zagreb: Liber.
- Hall, E.T. (*Teorija međujezičke komunikacije*).
- Hant, Piter (2013) *Tumačenje književnosti za decu*, ključni eseji iz međunarodne priručne enciklopedije književnosti za decu, Priredila Zorana Opačić, prevod sa engleskog Nataša Janković, Beograd, Učiteljski fakultet.
- Hlebec, Boris (2009) *Opšta načela prevođenja*. Beograd: Beogradska knjiga.
- Hopkins, Ketii (2009) *Razmažena princeza*. Beograd: Alnari.
- Hymes, Dell H. (1967) 'The functions of speech', u John P. De Gecco (ed.). *The Psychology of Language. Thought and Instruction*. Holt, Rinehart and Winston, New York, 78-84.
- Ingarden, R. (1971) *O saznavanju književnog umetničkog dela*. Beograd: SKZ.
- Janićijević, Jasna (2007) *Komunikacija i kultura sa uvodom u semiotička istraživanja*. Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića.
- Jaus, Hans Robert (1978) *Estetika recepcije* (prevela Drinka Gojković). Beograd: Nolit.
- Jaus, Robert Hans (1978) *Književna istorija kao izazov nauci o književnosti*, u: Maricki (1978:36-82).
- Jaus, H.R (1978) *Teorija recepcije*.
- Jezik, književnost, kultura (2011). *Zbornik radova o Novici Petkoviću*, Beograd: Institut za književnost i umetnost i Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu.
- Kajoa, Rože (1965) *Igre i ljudi*. Beograd: Nolit.

- Kajzer, V. (1973) *Jezičko umetničko delo*. Beograd: SKZ.
- Keler, Džonatan (2009) *Teorija književnosti*, Sasvim kratak uvod, Službeni glasnik, Beograd (Jonathan Culler, *Literary theory*).
- Kerol, Luis (1998) *Alisa u zemlji čuda*. Novi sad: ITP „ZMAJ“.
- Kipling, Radjard (1967) *Knjiga o džungli*, prevela Neda Erceg. Sarajevo: Veselin Masleša.
- Kipling, Rudyard (2010) *The Jungle Book*. London: Harper Press.
- Kohan, S. P. (1958) *Istorija zapadnoevropske književnosti*, III. Sarajevo: Veselin Masleša.
- Kristal, D. (1995) *Kembrička enciklopedija jezika*. Beograd: Nolit.
- Kulić, R. (1966) *Pogovor o piscu i delu*, u: Čarls Dikens: Oliver Twist. Beograd: Mlado pokolenje.
- Kuić, Ranka (2007) *Mark Tven i njegovi romani* u: Književnost za decu i mlade u književnoj kritici, knj. 2, Aleksinac: Visoka škola strukovnih studija za vaspitače.
- Lešić, Zdenko (1982) *Jezik i književno djelo*. Sarajevo: Svjetlost.
- Lešić Zdenko (2008) *Teorija književnosti*. Beograd: Službeni glasnik.
- Literary Theory and Criticism*, An Oxford Guide, Oxford University Press, Oxford, 2006.
- Liti, Maks (1994) *Evropska narodna bajka*. Beograd: Obris.
- London, Dž. (1963) *Glas divljine*. Beograd: Rad.
- Lotman, J. (1976) *Struktura umetničkog teksta*. Beograd: Nolit.
- Lotman, Jurij (1976) *Ogledi iz tipologije kulture*, Treći program, Beograd.
- Lurija, R. Aleksandar (2000) *Jezik i svest*. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.
- Markjević, Henrih (1974) *Nauka o književnosti*. Beograd: Nolit.
- Marković, Vida E. (1968) *Engleski roman 20. veka*, u: Književnost 1-2, Beograd.
- Matarić, M. N. (2010) *Engleska književnost kod Srba (1900-1945)*. Beograd: Mali Nemo.
- Mešonik, Anri (1979) *Poetika prevođenja*, u: Babić (1979:154-164).
- Mike, Bal (b.g.) *Naratologija – teorija priče i pripovedanja*. Beograd: Narodna knjiga / Alfa
- Микулина, Л. (1981) *Национально-культурная специфика и перевод, Мастерство перевода 12*.
- Milinković, M. (2012) *Književnost za decu i mlade, poetika*. Užice: UF.
- Milinković, M. (2006) *Strani pisci za decu i mlade*. Čačak: Legenda.
- Mišić, D. (2013) *Libraries – sources of knowledge in modern world of education and science*, u: Obrazovne inovacije u informacionom društvu, Zbornik radova, Beograd: SAO.
- Najt, Erik (b.g.) *Lesi se vraća kući*.
- Naumov, N. (1970) *Dikens kod Srba i Hrvata*. Beograd: Filološki fakultet.

- Naumov, Naum (2007) *Džonatan Svift i njegova Guliverova putovanja*, u : Književnost za decu i mlade u književnoj kritici, knj. 2, Aleksinac: Visoka škola strukovnih studija za vaspitače.
- Naumov, Nićifor (1966) *Pogovor. Džonatan Svift: Guliverova putovanja*, Beograd: Mlado pokolenje.
- Naumov, Nićifor (1970) *Dikens kod Srba i Hrvata*. Beograd: Filološki fakultet.
- Pavić, B. (1968) *Pogovor*, u: Džek London: *Zov divljine*, Beograd: Mlado pokolenje.
- Pavić, B. (1999) *Danijel Defo i njegova večna knjiga - Robinson*, u Dragutin Ognjanović, *Zvezdano jato*. Beograd: Zavod za izdavanje udžbenika.
- Petrović, Tihomir, Milinković, Miomir (2007) *Strani pisci za decu i mlade*. Požega: Epoha.
- Petković, Zdenka (1979) *Prisustvo Oskara Vajlda na srpskohrvatskom jezičkom području u: Književna kritika*, 1, Beograd.
- Petrović, Svetozar (2009) *Nauka o književnosti*, izabrani spisi, priredio Zdenko Lešić, Beograd: Službeni glasnik.
- Popović, Anton (1979) *Uloga primaoca u procesu prevođenja*, u: Babić (1979:175-187).
- Popović, Vladeta (1939) *Kipling svetski pripovedač*, u: Bernard Šo i drugi eseji, Beograd.
- Puhalo, D. (1965) *Istorija engleske književnosti*, I izdanje. Beograd: Naučna knjiga.
- Puhalo, D. (1972) *Istorija engleske književnosti* (18. veka i romantizma 1700-1832). Beograd: Naučna knjiga.
- Puhalo, D. (2001) *Otac engleskog romana*, u Voja Marjanović, *Književnost za decu i mlade*, Književna kritika III. Beograd: Visoka škola za obrazovanje vaspitača.
- Puhalo, Dušan (2007) *Otac engleskog romana* u: Književnost za decu i mlade u književnoj kritici, knj. 2, Aleksinac: Visoka škola strukovnih studija za vaspitače.
- Richards, K. (2003) *Qualitative Inquiry in TESOL*. New York: Palgrave Macmillan.
- Rodić, Bojanić, B. (2011) *Pojmovna metafora kao metod učenja vokabulara stranog jezika*, Pedagoška stvarnost, 3-4, Novi Sad.
- Sekulić, I. (1962) *Iz stranih književnosti*. Novi Sad: Matica srpska, Sabrana dela, knj.7-8.
- Sibinović, Miodrag (1983) *O prevođenju*. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.
- Skerlić, J. (1964) *Pisci i knjige* u: Sabrana dela Jovana Skerlića I, Beograd, Prosveta.
- Smiljković, Stana (2006) *Autorska bajka*. Vranje: Učiteljski fakultet.
- Svift, Džonatan (1967) *Guliverova putovanja* (prevod Muhamed Filipović). Sarajevo: „Veselin Masleša“.
- Swift, Jonathan (2010) *Gulliver's Travels*. London: Harper Press.
- Šklovski, Viktor (1984) *Funkcije junaka čudesne bajke* u: Književna kritika, 3-4, Beograd.

- Timotijević, Olga (2007) *Književnost za decu i mlade u književnoj kritici*, knj. 2, tekst: *Kiplingov svet životinja*. Aleksinac: Visoka škola strukovnih studija za vaspitače.
- Todorov, Cvetan (1987) *Uvod u fantastičnu književnost*. Beograd: Rad.
- Tven Mark (1968) *Doživljaji Toma Sojera*, prevod Stanislav Vinaver. Beograd: Mlado pokolenje.
- Velek, R., Voren, O. (1985) *Teorija književnosti*. Beograd: Nolit.
- Velmar-Janković, S. (1966) *Čarls Dikens* u: Čarls Dikens: *Oliver Twist*. Beograd: Prosveta.
- Vil, Albert (orig. Albert Weale) (1985) *Toleration, Individual differences, and Respect for Persons*. London: Methuen.
- Vigotski, Lav (1975) *Psihologija umetnosti*. Beograd: Nolit.
- Vraneš, A. i Ljiljana Marković (2008) *Od rukopisa do biblioteke, pojmovnik*. Beograd: Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu.
- Zbornik radova (2013) *Kultura u potrazi za novom paradigmom*, Beograd: Filološki fakultet.
- Živković, D. (1970) *Evropski okviri srpske književnosti*. Beograd: Prosveta.

Rečnici

- A Book of English Idioms with Explanations*, Third editon (1958), V. H. Collins, London: Longmans, Green and co ltd
- Advanced Learner's Dictionary of Current English* (1972), A. S. Hornby et al., London: Oxford University Press
- Gerbran, Alen, Ševalije, Žan (2004) *Rečnik simbola*. Novi Sad: Stilos.
- Čolić, Jovan (1991) *Rečnik latinsko-srpsko-hrvatski*, Beograd: Dereta (Fototipski izdanje iz 1936).
- Englesko-srpski enciklopedijski rečnik* (2009), Dušan Simić, Novi Sad, Sremska Mitrovica: Prometej, Imprimator
- Englesko-srpski frazeološki rečnik* (2001), M. Williams-Milosavljević i Boško Milosavljević, Beograd: Istočnik
- Englesko-srpski frazeološki rečnik* (2007), Boško Milosavljević, Beograd: Zavod za udžbenike
- Englesko-srpski frazeološki rečnik*, Treće izdanje (2003), Ž. Kovačević, Beograd: „Filip Višnjić“
- Englesko-srpskohrvatski rečnik* (1975), Ristić, S. i Živojin Simić, Beograd: Prosveta

- Englesko-srpskohrvatski rečnik sa gramatikom* (2004), Morton Benson, Niš: Zograf
- Englesko-srpskohrvatski rečnik*, Treće izdanje (1993), Morton Benson i Biljana Šljivić-Šim-
 šić, Beograd: Prosveta
- Lažni prijatelji u engleskom jeziku: zamke doslovnog prevođenja* (2009), Ž. Kovačević, Beo-
 grad: Albatros plus
- Leksikon stranih reči i izraza* (1980), M. Vujaklija, Beograd: Prosveta
- Leksikon savremene kulture* (2000), Priredio Ralf Šnel, preveli s nemačkog Spomenka
 Krajević i dr. Beograd: Plato.
- Longman Dictionary of English Language and Culture* (1992), London: Longman Group UK
- Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English*, Fifth Edition 1995 (11th impres-
 sion, with corrections, 1998), A. S. Hornby, Oxford: Oxford University Press
- Pregledni rečnik terminologije u književnosti i kulturi* (2011), Grupa autora, Novi Sad:
 Akademska knjiga.
- Rečnik književnih termina*, Beograd, Nolit, 1986.
- Rečnik književnih izraza* (1972), S. A. Jovanović, Beograd: BIGZ
- Rečnik sinonima i antonima – englesko-srpskohrvatski i srpskohrvatsko-engleski* (1986), 2.
 izdanje, J. Dajković, Beograd: Privredni pregled
- Srpsko-engleski frazeološki rečnik*, Drugo izdanje (2002), Ž. Kovačević, Beograd: „Filip Vi-
 šnjić“
- Srpskohrvatsko-engleski rečnik sa gramatikom* (2004), Morton Benson, Niš: Zograf
- Srpskohrvatsko-engleski rečnik*, Treće izdanje (1993), Morton Benson i Biljana Šljivić-Šim-
 šić, Beograd: Prosveta
- Srpsko-engleski rečnik idioma* (1991), B. Milosavljević i Margot Williams-Milosavljević, Beo-
 ograd: Srpska književna zadruga

Elektronski izvori

1. www.online-literature.com/dickens/olivertwist/3/ , 2012
2. [http://www.literature.org/authors/carroll-lewis/alices-adventures in wonderland](http://www.literature.org/authors/carroll-lewis/alices-adventures-in-wonderland/), 2012
3. ([http://readbookfree.com/J.K. Rowling/Harry_Potter_and_the_Philosophers_Stone/02.html](http://readbookfree.com/J.K._Rowling/Harry_Potter_and_the_Philosophers_Stone/02.html)), 2012
4. www.domomladine.org/americki-kutak, 2012
5. www.ac-belgrade.net, 2012
6. www.americancorners-sam.net, 2013
7. www.ac-kragujevac.net, 2013
8. www.ac-nis.net, 2012
9. www.ac-subotica.net, 2012
10. www.ac-vranje.net, 2013

Indeks imena

1. Andrić, Ivo 33,85,89
2. Azar, Pol 40,41
3. Bajron, Džordž Gordon 17
4. Bahtin, Mihail 89
5. Božović, Ratko 52
6. Blejk, Viljem 43
7. Borhes, Horhe Luis 91
8. Crnković, Milan 17
9. Crnojević, Đurađ 106
10. Čolić, Jovan 44
11. Danojlić, Milovan 19
12. Davidović, Dimitrije 105
13. Defo, Danijel 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 71, 72, 78, 88, 92, 95
14. Deretić, Jovan 14
15. Dikens, Čarls 14, 15, 16, 26, 27, 28, 29, 30, 61, 72, 73, 79, 80, 95
16. Dostojevski, Fjodor 27
17. Edel, Leon 90
18. Eliot, Džordž 13, 16, 29, 30, 31, 32, 72, 73, 80, 90, 95
19. Eko, Umberto 33
20. Frušić, Dimitrije 105
21. Georgievski, Hristo 15
22. Gete, Johan, Wolfgang 10
23. Gluščević, Zoran 79
24. Hall, E.T. 75
25. Hajms, Del 34
26. Hlebec, Boris 33,34, 43
27. Hopkins, Ketii 16, 65, 66, 68, 88, 90 93
28. Jaus, Hans Robert 43, 92
29. Kajoa, Rože 44
30. Kajzer, Vilhelm Kog 89

31. Karadžić, Vuk 105
32. Keler, Džonatan 52
33. Kerol, Luis 16, 33, 34, 36, 39, 40, 75, 80, 82, 84, 86, 87, 88, 92, 95
34. Kipling, Radjard 13, 16, 48, 49, 50, 52, 61, 72, 73, 81, 93, 95
35. Kostadinović, Radomir 10
36. Lešić, Zdenko 57, 59
37. London, Džek 13, 14, 15, 16, 52, 54, 55, 88, 90, 92
38. Lotman, Jurij 46, 48, 75
39. Magarašević, Georgije 105
40. Man, Tomas 14, 73
41. Marković, Ljiljana 104
42. Matarić, Mirjana 29, 72, 78, 79, 80, 81
43. Matavulj, Simo 27, 79
44. Matić, Dušan 82, 93
45. Mešonik, Anri 42
46. Milinković, Miomir 18, 23, 27, 47, 50, 53, 57, 61, 93
47. Milton, Džon 17
48. Mišić, Danijela 28, 44
49. Mušicki, Lukijan 106
50. Najt, Erih 13, 16, 56, 57, 58, 59
51. Nauman, Fridrih 92
52. Naumov, Nićifor 27, 29, 73, 79
53. Novaković, Stojan 106
54. Obradović, Dositej 106
55. Orfelin, Zaharije 105
56. Pandurović, Sima 73
57. Pavić, Milorad 17
58. Petković, Novica 75
59. Petrović, Tihomor 23, 47, 50, 56, 57
60. Platon 48
61. Popović, Anton 42
62. Prust, Marsel 52, 56
63. Rakić, Vićentije 73, 78
64. Rečnik književnih termina 20, 23, 27, 44, 61, 83, 92

- 65. Rečnik simbola 61, 65
- 66. Rouling, Džoana 16, 59, 62, 88, 90
- 67. Rosandić, Dragutin 88, 92
- 68. Ruso, Žan Žak 17
- 69. Sartr, Žan Pol 53
- 70. Sekulić, Isidora 29, 52, 79, 81
- 71. Swift, Džonatan 13, 15, 16, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 61, 73, 78, 95
- 72. Tven, Mark 13, 15, 16, 43, 44, 45, 46, 47, 80, 88, 92
- 73. Šekspir, Viljem 17, 73
- 74. Šmit, Erik-Emanuel 92
- 75. Smiljković, Stana 38
- 76. Sremac, Stevan 27, 79
- 77. Skerlić Jovan 30, 31, 33, 73, 80
- 78. Sibinović, Miodrag 33, 42
- 79. Uvarov, V. D. 42
- 80. Sosir, Ferdinand de 46
- 81. Weale, Albert
- 82. Vajld, Oskar 72, 73, 88, 92, 95
- 83. Škreb, Zdenko 75
- 84. Tomaševski, Boris 75, 86
- 85. Todorov, Cvetan 86, 95
- 86. Vraneš, Aleksandra 104, 105, 106

Indeks prevodilaca

1. Aleksić, Bojana 81
2. Anđelković, Dušica 82
3. Bihalji, Merin Oto 78
4. Bogdanović, Žika 82
5. Bogićević, Jovan 81
6. Bogojević, Vojislav 78
7. Bogojević, Vojislava 81
8. Cvijanović, Nikola 52, 81
9. Ćorović, Jelena 52
10. Ćurčija, Petar 81
11. Đurđević, Mihailo 79
12. Đurić, Milan 82
13. Galović, Dušanka 82
14. Gavrilović, Tadija 81
15. Grbić, Savatije 73, 78
16. Isailović, Mirjana 82
17. Janković, Vesna 82
18. Jovanović, Magdalena 81
19. Jovanović, Slobodan 73, 74, 78
20. Jovanović, Vojislav 52
21. Jović, Bojan 82
22. Kojić, Branko 81
23. Kostadinović, Maja 82
24. Kostić, Laza 73
25. Kovačević, Božidar 52, 80
26. Kovačević, Ivanka 81
27. Kršić, Nikola 82
28. Lazarević, Nikola 78
29. Lazić, Slobodan 82
30. Marić, Sreten 78, 79, 81
31. Marković, Aleksandar 82
32. Marković, Božidar 79

33. Marković, Jelisaveta 81
34. Mihajlović Todor 78
35. Mijatović, Elodija 73
36. Milekić, Desanka 82
37. Milenković, Mirjana 81
38. Milićević, Nika 81
39. Milošević, Radomir 82
40. Minderović, Zora 81
41. Mišković, Snežana 81
42. Nedeljković, Aleksandar 81
43. Nedić, Borivoje 52, 78
44. Nestorović, Miroslav 81
45. Nikolić, Andra 30, 80
46. Petrović, Ilija 52
47. Pol, Valerija 81
48. Popović, Bogdan 72, 77, 78
49. Popović, Vladeta 18, 78, 81
50. Puhalo, Dušan 19, 20, 21, 73, 78, 79
51. Rodić, Biljana 82
52. Roganović, Draško 64, 82
53. Roganović, Vesna 64, 82
54. Semenović, Luka 82
55. Simić, Živojin 79
56. Simonović, Tatjana 82
57. Smederevac, Zorica 82
58. Smodlaka, Luka 52
59. Stakić, Jelena 81
60. Stanojević, Mihajlo 81
61. Stanojević, Zoran 81
62. Stefanović, Milorad 82
63. Stojanović, Jelena 81
64. Todorović, Radmila 81
65. Urošević, Predrag 82
66. Vidaković, Aleksandar 52, 78

- 67. Vinaver, Stanislav 78, 80, 81, 87
- 68. Vukadinović, Živojin 78
- 69. Vukomanović, Ana 82
- 70. Vuković, Ljubica 81
- 71. Vuković, Strahinja 79
- 72. Zurovec, Olivera 81
- 73. Živković, Ivana 82
- 74. Živković, Mirjana 81
- 75. Živković, Zoran 81
- 76. Živović, Danica 81